

ઉત્પત્તિ

દુનિયાનો આરંભ પહેલો દિવસ-પ્રકાશ

1 આરંભમાં દેવે આકાશ અને પૃથ્વીનું સર્જન કર્યું. 2પૃથ્વી ખાલી અને નિર્જીવ હતી. જમીન પર કશુંજ ન હતું. સમુદ્ર પર અંધકાર છવાયેલો હતો અને દેવનો આત્મા પાણી પર ધૂમતો હતો ત્યારે દેવે કહ્યું, “પ્રકાશ પ્રગટો” અને પ્રકાશ પ્રગટયો. 4દેવે પ્રકાશને જોયો અને તેમણે જાણ્યું કે એ સારું છે. ત્યારે દેવે પ્રકાશને અંધકારથી જુદો પાડ્યો. 5દેવે પ્રકાશનું નામ “દિવસ” અને અંધકારનું નામ “રાત” રાખ્યું. સાંજ પડી અને પછી સવાર થઈ એ પહેલો દિવસ હતો.

બીજો દિવસ-આકાશ

6પછી દેવે કહ્યું, “પાણીને બે ભાગમાં જુદું પાડવા માટે વચ્ચે અંતરિક્ષ થાઓ.” 7એટલે દેવે અંતરિક્ષ બનાવ્યું અને પાણીને જુદું પાડ્યું. કેટલુંક પાણી અંતરિક્ષની ઉપર હતું અને કેટલુંક પાણી અંતરિક્ષની નીચે હતું. 8દેવે અંતરિક્ષને “આકાશ” કહ્યું. પછી સાંજ પડી અને સવાર થઈ તે બીજો દિવસ હતો.

ત્રીજો દિવસ-સૂકી ધરતી અને વનસ્પતિ સૃષ્ટિ

9પછી દેવે કહ્યું, “પૃથ્વી પરનું પાણી એક જગ્યાએ ભેગું થાઓ જેથી સૂકી જમીન નજરે પડે.” અને એ જ પ્રમાણે થયું. 10દેવે સૂકી જમીનને “પૃથ્વી” કહી અને જે પાણી ભેગું થયેલું હતું તે પાણીને “સાગર” કહ્યો. દેવે જોયું કે આ સારું છે.

11પછી દેવે કહ્યું, “પૃથ્વી વનસ્પતિ પેદા કરો: અનાજ આપનાર છોડ અને ફળ આપનાર વૃક્ષો પેદા કરો. પ્રત્યેકમાં પોતપોતાની જાતનાં બીજ થાઓ. આ પ્રકારના છોડ પૃથ્વી પર પેદા થાઓ.” અને એ પ્રમાણે થયું. 12પૃથ્વીએ અનાજ ઉત્પન્ન કરનાર ઘાસ અને છોડ ઉગાડયા અને એવાં વૃક્ષો અને છોડ ઉગાડયાં જેનાં ફળોની અંદર બીજ હોય છે. પ્રત્યેક છોડવાએ પોતપોતાની જાતનાં બીજ પેદા કર્યા અને દેવે જોયું કે આ સારું છે. 13પછી સાંજ પડી અને સવાર થઈ એ ત્રીજો દિવસ હતો.

ચોથો દિવસ-સૂર્ય, ચંદ્ર અને તારા

14પછી દેવે કહ્યું, “આકાશમાં જ્યોતિઓ થાઓ. આ જ્યોતિઓ દિવસોને રાતોથી જુદા પાડશે. આ જ્યોતિઓનો

વિશેષ ચિહ્નનો રૂપે ઉપયોગ થશે. અને વિશેષ સભાઓ જ્યારે શરુ થશે તે દર્શાવશે અને તેનો ઉપયોગ ઋતુઓ, દિવસો અને વર્ષોનો સમય નિશ્ચિત કરવામાં થશે. 15અને તેઓ પૃથ્વી પર પ્રકાશ પાથરવા માટે આકાશમાં સ્થિર થાઓ.” અને એમ જ થયું.

16પછી દેવે બે મોટી જ્યોતિઓ બનાવી. દેવે તેમાંની મોટી જ્યોતિને દિવસ પર અમલ કરવા બનાવી અને નાની જ્યોતિને રાત પર અમલ કરવા બનાવી. દેવે તારાઓ પણ બનાવ્યાં. 17દેવે આ જ્યોતિઓને આકાશમાં એટલા માટે રાખી કે તે પૃથ્વી પર ચમકે. 18દેવે આ જ્યોતિઓને આકાશમાં એટલાં માટે રાખી કે જેથી તે દિવસ અને રાત પર અમલ ચલાવે. આ જ્યોતિઓએ પ્રકાશને અંધકારથી જુદો પાડ્યો અને દેવે જોયું કે આ સારું છે.

19ત્યારે સાંજ થઈને સવાર થઈ. આ ચોથો દિવસ હતો.

પાંચમો દિવસ-માછલીઓ અને પક્ષીઓ

20પછી દેવે કહ્યું, “પાણી અનેક જળચરોથી ઊભરાઈ જાઓ અને પક્ષીઓ પૃથ્વી પર અને આકાશમાં ઊડો.” 21એથી દેવે સમુદ્રમાં રાક્ષસ્ત્રી જળચર પ્રાણી બનાવ્યાં. દેવે સમુદ્રમાં રહેનાર બધાં સજીવ પ્રાણીઓ બનાવ્યાં. સમુદ્રમાં જુદી જુદી જાતિનાં જીવજંતુ હોય છે. દેવે આ બધાંની સૃષ્ટિ રચી. દેવે આકાશમાં ઊડનારાં દરેક જાતનાં પક્ષીઓ પણ બનાવ્યાં. દેવે જોયું કે આ સારું છે.

22પછી દેવે તે પ્રાણીઓને આશીર્વાદ આપ્યા. અને કહ્યું, “જાઓ, ઘણાં બધાં બચ્યાં પેદા કરો અને સાગરનાં પાણીને ભરી દો. અને પક્ષીઓ પણ બહુ જ વધી જાઓ.”

23પછી સાંજ થઈ અને સવાર થઈ. એ પાંચમો દિવસ હતો.

છઠ્ઠો દિવસ-ભૂચર જીવજંતુ અને મનુષ્ય

24પછી દેવે કહ્યું, “પૃથ્વી બધી જાતનાં પ્રાણીઓ પેદા કરો: પ્રત્યેક જાતનાં ઢોર, પેટે ચાલનારાં પ્રાણીઓ અને મોટાં જંગલી પ્રાણીઓ.” અને આ પ્રાણીઓ પોતપોતાની જાતિ પ્રમાણે વધારે પ્રાણીઓ ઉત્પન્ન કરે.” અને આ બધું થયું.

25તે પછી દેવે પ્રત્યેક જાતિનાં પ્રાણીઓ બનાવ્યાં. દેવે જંગલી પ્રાણીઓ, પાળી શકાય તેવાં પ્રાણીઓ, અને પેટે ચાલનારાં પ્રાણીઓ બનાવ્યાં અને દેવે જોયું કે આ સારું છે.

26પછી દેવે કહ્યું, “હવે આપણે મનુષ્ય બનાવીએ, જે આપણી પ્રતિમારૂપ અને આપણને મળતો આવતો હોય; જે સમુદ્રમાંનાં માછલાં ઉપર, અને આકાશમાંનાં પક્ષીઓ પર શાસન કરે. તે પૃથ્વીનાં બધાં પ્રાણીઓ અને નાનાં પેટે ચાલનારાં જીવો પર શાસન કરે.”

27આથી દેવે પોતાની પ્રતિમારૂપ મનુષ્ય પેદા કર્યાં. તેણે માણસો એટલે સ્ત્રી અને પુરુષ બનાવ્યાં. 28દેવે તેઓને આશીર્વાદ આપ્યા. દેવે તેઓને કહ્યું, “ઘણાં સંતાનો પ્રાપ્ત કરો, પૃથ્વીને ભરી દો અને તેનું નિયંત્રણ કરો. સાગરનાં માંછલાં પર અને આકાશના પક્ષીઓ પર શાસન કરો. પૃથ્વી પરનાં પ્રત્યેક જીવ પર શાસન કરો.”

29દેવે કહ્યું, “જુઓ, મેં તમને જમીનમાં ઊગનારાં, બધી જ જાતનાં અનાજ પેદા કરનારાં છોડ અને પ્રત્યેક જાતનાં બીવાળાં ફળનાં વૃક્ષો આપ્યાં છે: એ તમને સૌને ખાવાના કામમાં આવશે. 30પૃથ્વી પરનાં પ્રત્યેક પ્રાણીને અને આકાશમાંના પ્રત્યેક પક્ષીને તથા પૃથ્વી પર પેટે ચાલનારાં પ્રત્યેક જીવને ખાવા માટે મેં લીલું ઘાસ અને છોડ આપ્યા છે.” અને એમજ થયું.

31દેવે પોતાના દ્વારા તૈયાર થયેલી પ્રત્યેક વસ્તુઓ જોઈ અને દેવે જોયું કે પ્રત્યેક વસ્તુ ઘણીજ સારી છે.

સાંજ પડી અને સવાર થઈ. તે છઠ્ઠો દિવસ હતો.

સાતમો દિવસ-વિશ્રામ

2 આ રીતે પૃથ્વી, આકાશ અને તેમાંની બધીજ વસ્તુઓનું સર્જન પૂરું થયું. 2દેવ પોતે જે કામ કરતા હતા તે તેમણે પૂરું કર્યું. તેથી સાતમા દિવસે દેવે પોતાનું કામ બંધ રાખ્યું. 3દેવે સાતમા દિવસને આશીર્વાદ આપ્યા અને તેને પવિત્ર બનાવ્યો. કેમકે એ દિવસે તેઓ સંસારનું સર્જન કરતી વખતે જે કામ કરી રહ્યા હતા તે બધાંજ કાર્યો બંધ કર્યાં.

માનવ જાતિનો આરંભ

4આ છો આકાશ અને પૃથ્વીનાં સર્જનનો ઈતિહાસ. જયારે દેવે પૃથ્વી અને આકાશ બનાવ્યાં. 5તે વખતે પૃથ્વી પર કોઈ વૃક્ષ કે છોડ ન હતા. અને ખેતરોમાં કાંઈ જ ઊગતું ન હતું કારણ કે યહોવા દેવે પૃથ્વી પર વરસાદ વરસાવ્યો ન હતો. અને વૃક્ષો અને છોડવાંઓની સંભાળ રાખનાર કોઈ મનુષ્ય પણ ન હતો. 6પરંતુ પૃથ્વી પરથી ધુમસ ઊંચે ચઢતું હતું અને પૃથ્વીની બધીજ જમીનને તેણે ભીંજવી હતી.

7ત્યારે યહોવા દેવે ભૂમિ પરથી માટી લીધી અને મનુષ્યનું સર્જન કર્યું. અને તેના નસકોરામાં પ્રાણ ફૂક્યો તેથી મનુષ્યમાં જીવ આવ્યો. 8પછી યહોવા દેવે પૂર્વ દિશામાં એદનમાં એક બાગ બનાવ્યો અને તેમણે જે મનુષ્યનું સર્જન કર્યું હતું તેને તે બાગમાં મૂક્યો. 9યહોવા દેવે આ બાગમાં દરેક જાતનાં વૃક્ષો ઊગાડ્યાં, જે દેખાવમાં સુંદર હોય અને જેનાં ફળ ખાવામાં સારાં હોય. બાગમાં વચ્ચે જીવનનું વૃક્ષ અને સારાભૂંડાની સમજનું વૃક્ષ પણ ઊગાડ્યું.

10એદનમાં થઈને એક નદી વહેતી હતી અને તે બાગને પાણી સીંચતી હતી. આ નદી આગળ જતાં ચાર નાની નદીઓ થઈ ગઈ. 11પહેલી નદીનું નામ પીશોન છે તે હવીલાહના આખા પ્રદેશની ફરતે વહે છે. 12આ પ્રદેશમાં સોનું છે અને તે સોનું સારું છે. ત્યાં બદોલાખ અને અક્રીક પણ મળે છે.) 13બીજી નદીનું નામ ગીહોન છે; એ કૂશના આખા પ્રદેશની ફરતે વહે છે. 14ત્રીજી નદીનું નામ હીદેકેલ છે, જે આશૂરની પૂર્વમાં વહે છે, અને ચોથી નદી તે ફાત છે.

15યહોવા દેવે તે માણસને એદનના બગીચાને ખેડવા તથા તેનું રક્ષણ કરવા ત્યાં મૂક્યો. તેનું કામ બાગમાં વૃક્ષો અને છોડવાં ઊગાડવાનું હતું. 16યહોવા દેવે મનુષ્યને આજ્ઞા કરી કે “તારે બાગમાંનાં કોઈપણ વૃક્ષનાં ફળો ખાવાં. 17પરંતુ તમે સારાનરસાની સમજ આપનારાં વૃક્ષનાં ફળ તારે ખાવાં નહિ, જો તું એ વૃક્ષનાં ફળ ખાઈશ તો તારું મૃત્યુ અવશ્ય તે જ દિવસે થશે.

પહેલી સ્ત્રી

18ત્યારે યહોવા દેવે કહ્યું, “હું સમજું છું કે માણસનું એકલા રહેવું એ સારું નથી, હું તેને માટે એક યોગ્ય મદદ કરનાર બનાવીશ.”

19તેથી યહોવા દેવે ભૂમિની માંટીમાંથી બધી જાતનાં જંગલી પ્રાણીઓ અને બધી જાતનાં આકાશનાં પક્ષીઓ બનાવ્યાં. યહોવા દેવે બધાંજ પ્રાણીઓને મનુષ્યની સામે લાવ્યાં અને મનુષ્યે તે બધાંનાં નામ પાડ્યાં. 20મનુષ્યે પાળી શકાય તેવાં પ્રાણીઓ, આકાશનાં બધાંજ પક્ષીઓ અને જંગલનાં બધાંજ પ્રાણીઓનાં નામ પાડ્યાં; મનુષ્યે અનેક પ્રાણી અને પક્ષી જોયાં પરંતુ મનુષ્ય પોતાને યોગ્ય મદદ કરનાર મેળવી શક્યો નહિ. 21તેથી યહોવા દેવે મનુષ્યને ગાઢ નિંદ્રામાં નાંખ્યો. અને જયારે તે ઊઘતો હતો ત્યારે તેના શરીરમાંથી એક પાંસળી કાઢીને તેની જગ્યાએ માંસ ભર્યું. 22યહોવા દેવે મનુષ્યની પાંસળીમાંથી સ્ત્રીની રચના કરી. અને તે સ્ત્રીને મનુષ્યની પાસે લાવ્યા. 23અને મનુષ્યે કહ્યું:

“બરાબર મારા જેવી એક વ્યક્તિ. તેના હાડકા મારા હાડકામાંથી અને તેનું માંસ મારાં માંસમાંથી થયું છે. તેણી નારી કહેવાશે, કારણ તેને નરમાંથી લેવાવામાં આવી છે.”

24આ જ કારણે પુરુષ પોતાના માતાપિતાને છોડી જાય છે અને પોતાની પત્ની સાથે રહીને તે બંન્ને એક દેહ બની જાય છે. 25મનુષ્ય અને તેની પત્ની બંન્ને નવસ્ત્રો હોવા છતાં શરમાતાં નહોતા.

માનવીનું પતન-પાપનો આરંભ

3 યહોવા દેવ દ્વારા બનાવેલાં કોઈ પણ જંગલી પ્રાણી કરતાં સાપ વધારે કપટી હતો. (તે સ્ત્રીને દગો કરવા ઈચ્છતો હતો.) સાપે સ્ત્રીને કહ્યું, “હે સ્ત્રી, તમને દેવે ખરેખર એમ કહ્યું છે કે તમારે બાગનાં કોઈપણ વૃક્ષનાં ફળ ખાવાં નહિ?”

2સ્ત્રીએ સાપને કહ્યું, “ના, દેવે એવું કહ્યું નથી. અમે બાગનાં વૃક્ષોનાં ફળ ખાઈ શકીએ છીએ. 3પણ એક વૃક્ષ છે જેનાં ફળ અમે ખાઈ શકતાં નથી. દેવે અમને કહ્યું છે કે ‘બાગની વચ્ચેવચ્ચે જે વૃક્ષ છે તેનાં ફળ તમારે ખાવાં નહિ, તેમજ તેને અડવું પણ નહિ, નહિ તો મૃત્યુ પામશો.”

4પરંતુ સાપે સ્ત્રીને કહ્યું, “તમે મરશો નહિ.” 5દેવને ખબર છે કે, “જો તમે લોકો એ વૃક્ષનાં ફળો ખાશો તો તમને ખરાખોટાની સમજ પડશે અને તમે દેવ જેવા થઈ જશો.”

6સ્ત્રીએ જોયું કે વૃક્ષ સુંદર છે અને તેનાં ફળ પણ ખાવા માટે સારાં છે અને વૃક્ષ તેને બુદ્ધિશાળી બનાવશે. પછી સ્ત્રીએ તે વૃક્ષનું ફળ લીધું અને ખાધું. તેનો પતિ પણ તેની સાથે હતો. તેથી તેણીએ થોડાં ફળ તેને પણ આપ્યાં અને તેણે પણ તે ખાધાં.

7પછી પુરુષ અને સ્ત્રી બંન્ને બદલાઈ ગયાં. અને તેઓની આંખો ઉઘડી ગઈ. તેઓએ જોયું કે તેઓ વસ્રહીન છે; એટલે તેમણે અંજીરનાં પાંદડાં ભેગાં સ્ત્રીવીને પોતાના અંગ ઢાંક્યાં.

8પછી પેલા પુરુષ અને સ્ત્રીએ દિવસના ઠંડા પહોરમાં બાગમાં યહોવા દેવના ફરવાનો અવાજ સાભળ્યો. તેઓ બાગના વૃક્ષોમાં છુપાઈ ગયાં. 9યહોવા દેવે બૂમ મારીને મનુષ્યને પૂછ્યું, “તું ક્યાં છે?”

10પુરુષે કહ્યું, “બાગમાં તમારો પગરવ સાંભળીને હું ડરી ગયો, હું વસ્રહીન હતો, એટલે સંતાઈ ગયો.”

11યહોવા દેવે પુરુષને પૂછ્યું, “તને કોણે કહ્યું કે તું વસ્રહીન છે? તું શા કારણે શરમાયો? જે ઝાડનાં ફળ ખાવાની મેં મનાઈ કરી હતી તે ઝાડનાં ફળ તમે ખાધાં તો નથી ને?”

12પુરુષે કહ્યું, “તમે જે સ્ત્રી મારા માટે બનાવી, તેણે મને એ વૃક્ષનાં ફળ આપ્યાં ને મેં ખાધાં.”

13પછી યહોવા દેવે સ્ત્રીને કહ્યું, “તે આમ શા માટે કર્યું?” સ્ત્રીએ કહ્યું, “સાપે મારી સાથે બનાવટ કરી, તેણે મને મૂર્ખ બનાવી અને મેં ફળ ખાધું.”

14પછી યહોવા દેવે સર્પને કહ્યું:

“તે આ ઘણું ખરાબ કામ કર્યું છે તેથી તારું ખોટુંજ થશે. બીજા જંગલનાં પ્રાણીઓ કરતાં તારું ભૂંડું વધારે થશે. તારે જીવન પર્યંત પેટ ઘસડીને ચાલવું પડશે, અને ઘૂળ ફાકીને રહેવું પડશે.

15હું તારી અને આ સ્ત્રીની વચ્ચે અને તારાં બાળકો અને એનાં બાળકો વચ્ચે દુશ્મનાવટ રખાવીશ. એનો વંશ તારું માથું કચરશે અને તું એના પગને કરડીશ.”

16પછી યહોવા દેવે સ્ત્રીને કહ્યું,

“તારે ગર્ભાવસ્થા દરમ્યાન ભારે વેદના વેઠવી પડે એમ હું કરીશ. તું જ્યારે બાળકને જન્મ આપીશ ત્યારે તને અસહ્ય વેદના થશે. તું તારા પતિને ખૂબ ઈચ્છીશ પણ તે તારા પર રાજ કરશે.”*

17પછી યહોવા દેવે મનુષ્યને કહ્યું: “મેં તને આજ્ઞા કરી હતી કે તું આ વિશિષ્ટ વૃક્ષનાં ફળ ખાઈશ નહિ, પરંતુ તે તારી પત્નીની વાત માની અને તે વૃક્ષનાં ફળ ખાધાં. એટલે તારે લીધે આ ભૂમિ શ્રાપિત થઈ છે. જીવનપર્યંત પરિશ્રમ કરીશ ત્યારે તું એમાંથી ખાવા પામીશ.

18આ ભૂમિ કાંટા અને ઝાંખરાં ઉગાડશે તું ખેતરમાં ઉગતા જંગલી છોડવાં ખાઈશ.

19તારે તારા પોતાનાં ભોજન માટે ખૂબ પરિશ્રમ કરવો પડશે. જ્યાં સુધી પરસેવો ન થાય ત્યાં સુધી તું પરિશ્રમ કરીશ. જ્યાં સુધી તારું મૃત્યુ ન થાય ત્યાં સુધી તું સખત પરિશ્રમ કરીશ. તે સમયે તું ફરીવાર માટી થઈ જઈશ. જ્યારે મેં તને બનાવ્યો ત્યારે માટીમાંથી જ બનાવ્યો હતો. અને જ્યારે તું મૃત્યુ પામીશ ત્યારે એ જ માટીમાં પાછો મળી જઈશ.”

20આદમ પોતાની પત્નીનું નામ હવા પાડ્યું. કારણ કે, તે સર્વ માનવજીવોની જનેતા હતી.

21પછી યહોવા દેવે આદમ અને તેની પત્ની માટે પશુઓનાં ચામડાંનાં વસ્ત્રો બનાવ્યાં અને તેમને પહેરાવ્યા.

22યહોવા દેવે કહ્યું, “જુઓ, હવે માણસ મારા જેવો થઈ ગયો છે; મનુષ્યને સારાનરસાની સમજ આવી છે. અને હવે પુરુષ જીવનના વૃક્ષનાં ફળ પણ લઈ શકે છે. જો પુરુષ તે ફળને ખાશે તો તે સદા અમર થઈ જશે.”

23આથી યહોવા દેવે પુરુષને એદનના બાગને છોડવા માટે મજબૂર કર્યો, જે માટીમાંથી આદમ પેદા થયો હતો તે જ પૃથ્વી પર આદમને સખત પરિશ્રમ કરવો પડ્યો. 24યહોવા દેવે આદમને બાગની બહાર કાઢી મૂક્યો. અને પછી દેવે બાગના દરવાજાની ચોકી કરવા માટે સ્વર્ગના દૂતોને મૂક્યા. યહોવા દેવે ત્યાં એક અગ્નિમય સતત વીંઝાતી તલવાર પણ મૂકી, જે તલવાર જીવનના વૃક્ષના માર્ગની ચોકી કરતી ચારેબાજુએ ચમકતી હતી.

પહેલો પરિવાર

4 આદમ અને તેની પત્ની હવા વચ્ચે જાતિય સંબંધ થયો અને તે ગર્ભવતી થઈ અને એક બાળકને જન્મ આપ્યો. જેનું નામ તેઓએ ‘કાઈન’ રાખ્યું. હવાએ કહ્યું, “યહોવાની સહાયથી મને પુત્ર મળ્યો છે.”

2એ પછી હવાએ બીજા બાળકને જન્મ આપ્યો. તે બાળક ‘કાઈન’નો ભાઈ હાબેલ હતો. હાબેલ ભરવાડ બન્યો અને કાઈન ખેડૂત બન્યો.

પ્રથમ હત્યા

3-4પાકના સમયે કાઈન યહોવા પાસે એક ભેટ લાવ્યો, પોતાની જમીનમાં પેદા કરેલા અનાજમાંથી થોડું અનાજ તે લાવ્યો. પરંતુ હાબેલ પોતાનાં ઘેટા અને બકરાના સમૂહમાંથી થોડા પ્રાણીઓ લાવ્યો. હાબેલ પોતાના સૌથી શ્રેષ્ઠ ઘેટાં અને બકરાનાં પહેલાં બચ્ચાં તેમની ચરબી સાથે લાવ્યો.

તું ... કરશે અથવા તું તારા પતિને ઈચ્છીશ પરંતુ તે તારા પર રાજ કરશે. આ હિબ્રુ ભાષામાં ઉત્પત્તી 4:7 ના જેવું છે.

યહોવાએ હાબેલ અને તેના અર્પણોનો સ્વીકાર કર્યો. 5પરંતુ યહોવાએ કાઈન તથા તેની ભેટનો અસ્વીકાર કર્યો તેથી કાઈન ખૂબ ગુસ્સે થયો અને દુઃખી થયો. 6યહોવાએ કાઈનને પૂછ્યું, “તું કેમ રોષે ભરાયો છે? તારું મોઢું ઉતરેલું કેમ દેખાય છે? 7જો તું સારાં કામ કરીશ તો મારી નજરમાં તું યોગ્ય ઠરીશ. અને પછી હું તારો સ્વીકાર કરીશ. પરંતુ જો તું ખરાબ કામ કરીશ તો તે પાપ તારા જીવનમાં રહેશે. તારાં પાપો તને તેના વશમાં રાખવા ઈચ્છશે પરંતુ તારે તારાં પાપોને તારા પોતાના વશમાં રાખવા પડશે.”

8કાઈને પોતાના ભાઈ હાબેલને કહ્યું, “ચાલો, આપણે બહાર મેદાનમાં જઈએ.” તેથી કાઈન અને હાબેલ મેદાનમાં ગયા. અને પછી કાઈને પોતાના ભાઈ પર હુમલો કર્યો અને તેની હત્યા કરી.

9પછી યહોવાએ કાઈનને પૂછ્યું, “તારો ભાઈ હાબેલ ક્યાં છે?”

કાઈને જવાબ આપ્યો, “હું નથી જાણતો, શું એ મારું કામ છે કે હું મારા ભાઈની ચોકી કરું ને સંભાળ રાખું?”

10પછી યહોવાએ કહ્યું, “તે આ શું કર્યું? તારા ભાઈનું લોહી ધરતીમાંથી મને પોકાર આપતા અવાજ જેવું છે? 11તે તારા પોતાના ભાઈની હત્યા કરી છે. અને હવે તારા ભાઈનું રક્ત તારા હાથથી લેવાને જે ધરતીએ પોતાનું મોં ખોલ્યું છે તેથી હવે હું આ ભૂમિને ખરાબ કરવાવાળી વસ્તુઓ હું ઉત્પન્ન કરીશ. 12મૂતકાળમાં તે વાવણી કરી હતી અને તે મોટા પ્રમાણમાં ઊગી હતી. પરંતુ હવે તું એ જમીનને ખેડીશ ત્યારે એ તને પાક નહિ આપે; તારે પૃથ્વી પર રજળતાં રખડતાં ફરવું પડશે.”

13ત્યારે કાઈને કહ્યું, “આ સજા સહન કરવી તે મારા ગજા બહારની છે. 14તમે મને આજે જમીનને ખેડવામાંથી હાંકી કાઢ્યો છે. એટલે મારે તમારી આગળથી સંતાતા ફરવું પડશે, મારે આ ભૂમિ પર રજળતા રખડતાં ફરવું પડશે. અને પૃથ્વી પર મારો વિનાશ થશે. અને જો કોઈ મનુષ્ય મને મળશે તો તે મને મારી નાખશે.”

15ત્યારે યહોવાએ કાઈનને કહ્યું, “હું એમ થવા દઈશ નહિ. જો કોઈ તને મારશે તો હું તે માણસને કડક શિક્ષા કરીશ.” પછી યહોવાએ કાઈન પર એક નિશાન બનાવ્યું. એ નિશાન એમ દર્શાવતું હતું કે કાઈનને કોઈ મારે નહિ.

કાઈનનો પરિવાર

16પછી કાઈન યહોવા પાસેથી ચાલ્યો ગયો. અને એદનની પૂર્વમાં આવેલા નોદની ભૂમિમાં રહેવા લાગ્યો.

17કાઈને પોતાની પત્ની સાથે શારીરિક સંબંધ કર્યો જેથી તે ગર્ભવતી થઈ અને તેણે હનોખ નામના બાળકને જન્મ આપ્યો. કાઈને એક શહેર વસાવ્યું અને પોતાના પુત્રના નામ પરથી તેનું નામ હનોખ પાડ્યું.

18હનોખથી ઈરાદ જન્મ્યો અને ઈરાદથી મહૂયાએલ જન્મ્યો. મહૂયાએલથી મથૂશાએલ અને મથૂશાએલથી લામેખ જન્મ્યો.

19લામેખે બે સ્ત્રીઓ સાથે લગ્ન કર્યા. એક પત્નીનું નામ આદાહ અને બીજીનું નામ સિલ્લાહ હતું. 20આદાહે યાબાલને જન્મ આપ્યો. જેઓ તંબુઓમાં રહે છે અને પશુપાલન કરે છે તેઓના તે પિતા હતા. 21આદાહનો બીજો પુત્ર યૂબાલ પણ હતો. યૂબાલ યાબાલનો ભાઈ હતો. વીણા અને વાંસળી વગાડનારાઓનો તે પિતા હતો. 22સિલ્લાહે તૂબાલ-કાઈનને જન્મ આપ્યો. તે કાંસાંનાં અને લોખંડનાં બધીજ જાતનાં ઓજારો બનાવનારાઓનો પિતા હતો. તૂબાલ-કાઈનની બહેનનું નામ નાઅમાહ હતું.

23લામેખે પોતાની પત્નીઓને કહ્યું:

“આદાહ અને સિલ્લાહ, મારી વાત સાંભળો. ઓ લામેખની પત્નીઓ મારે જે કહેવું પડે છે તે કાળજીપૂર્વક સાંભળો. મને દુઃખ પહોંચાડનાર એક માણસને, મેં મારી નાખ્યો છે. મને મારતાં એક છોકરાને મેં મારી નાખ્યો છે.

24કાઈનની હત્યાનો દંડ ઘણો ભારે હતો. તેથી મારી હત્યાનો દંડ પણ તેનાથી વધારે ને વધારે ભારે હશે. જો કાઈનનું વેર સાતગણું લેવાશે તો લામેખનું જરૂર સિત્તોતેરગણું લેવાશે.”

આદમ અને હવાનો નવો પુત્ર

25આદમ હવા સાથે ફરીવાર જાતિય સંબંધ બાંધ્યો અને હવાએ બીજા એક પુત્રને જન્મ આપ્યો. તેઓએ તે બાળકનું નામ ‘શેથ’ પાડ્યું. હવાએ કહ્યું, “દેવે મને બીજો પુત્ર આપ્યો છે. કાઈને હાબેલને મારી નાખ્યો પરંતુ હવે ‘શેથ’ મારી પાસે છે.”

26‘શેથ’ને પણ એક પુત્ર હતો. એનું નામ ‘અનોશ’ હતું. તે સમયે, લોકોએ યહોવાને પ્રાર્થના કરવાનું શરૂ કર્યું.

આદમના પરિવારનો ઈતિહાસ

5 આ પ્રકરણ આદમના પરિવારનો આ ઈતિહાસ છે. દેવે મનુષ્યને પોતાના સ્વરૂપમાં જ બનાવ્યો. 2દેવે એક પુરુષ અને એક સ્ત્રીને બનાવ્યાં. જે દિવસે દેવે એમને બનાવ્યા ત્યારે તેઓને આશીર્વાદ આપ્યા અને એમનું નામ આદમ રાખ્યું.

3જ્યારે આદમ 130 વર્ષનો થયો ત્યારે તે એક બીજા બાળકનો પિતા બન્યો. તે પુત્ર બરાબર આદમ જેવો જ દેખાતો હતો. આદમે તે પુત્રનું નામ શેથ પાડ્યું. 4શેથના જન્મ પછી આદમ 800 વર્ષ સુધી જીવ્યો. તે સમય દરમ્યાન તેને બીજા પુત્ર અને પુત્રીઓ થયાં. 5આમ, આદમ એકદરે 930 વર્ષ જીવ્યો, અને પછી મૃત્યુ પામ્યો.

6જ્યારે શેથ 105 વર્ષનો થયો, ત્યારે તેને ત્યાં અનોશનો જન્મ થયો. 7અનોશના જન્મ પછી શેથ 807 વર્ષ જીવ્યો અને તેને બીજા પુત્રપુત્રીઓ થયાં. 8આમ, શેથનું એકદરે આયુષ્ય 912 વર્ષનું હતું. પછી તેનું મરણ થયું.

9અનોશ જયારે 90 વર્ષનો થયો ત્યારે તેને ત્યાં કનન જન્મ્યો. 10કનનના જન્મ પછી અનોશ 815 વર્ષ જીવ્યો અને તેને બીજા પુત્રપુત્રી થયાં. 11આમ, અનોશનું એકદરે આયુષ્ય 905 વર્ષનું હતું. પછી તેનું મરણ થયું.

12જયારે કનન 70 વર્ષનો થયો ત્યારે તેને ત્યાં મહલાલએલ જન્મ્યો. 13મહલાલએલના જન્મ પછી કેનન 840 વર્ષ જીવ્યો, અને તેને બીજા પુત્રપુત્રી થયાં. 14આમ, કેનનનું કુલ આયુષ્ય 910 વર્ષનું હતું ત્યારબાદ તેનું મરણ થયું.

15જયારે મહલાલએલ 65 વર્ષનો થયો ત્યારે તેને ત્યાં યારેદનો જન્મ થયો. 16યારેદના જન્મ પછી મહલાલએલ 830 વર્ષ જીવ્યો, અને તેને બીજા પુત્રપુત્રી થયાં. 17આમ, મહલાલએલનું કુલ આયુષ્ય 895 વર્ષનું હતું. ત્યારબાદ તેનું મરણ થયું.

18જયારે યારેદ 162 વર્ષનો થયો ત્યારે તેને ત્યાં એક હનોખ નામનો બાળક જન્મ્યો. 19હનોખના જન્મ પછી યારેદ 800 વર્ષ જીવ્યો અને તેને બીજા પુત્રપુત્રી થયાં. 20આમ, યારેદ કુલ 962 વર્ષ જીવ્યો અને પછી મરણ પામ્યો. 21જયારે હનોખ 65 વર્ષનો થયો ત્યારે તેને ત્યાં મથૂશેલાહનો જન્મ થયો.

22મથૂશેલાહના જન્મ પછી 300 વર્ષ સુધી 'હનોખ' દેવની સાથે સાથે ચાલ્યો, અને તેને બીજા પુત્રપુત્રી થયાં. 23આમ, હનોખ કુલ 365 વર્ષ જીવ્યો. 24એક દિવસ હનોખ દેવની સાથે ચાલી રહ્યો હતો ત્યારે તે એકદમ અદ્રશ્ય થઈ ગયો કેમ કે દેવે તેને લઈ લીધો.

25જયારે મથૂશેલાહ 187 વર્ષનો થયો ત્યારે તેને ત્યાં લામેખનો જન્મ થયો. 26લામેખના જન્મ પછી મથૂશેલાહ 782 વર્ષ જીવ્યો, ને તેને બીજા પુત્રપુત્રી થયાં. 27આમ, મથૂશેલાહ કુલ 969 વર્ષ જીવ્યા પછી મરણ પામ્યો.

28જયારે લામેખ 182 વર્ષનો થયો ત્યારે તે એક પુત્રનો પિતા બન્યો. 29લામેખના પુત્રનું નામ નૂહ રાખ્યું. લામેખે કહ્યું, "અમે ખેડૂત લોકો ઘણી સખત મહેનત કરીએ છીએ કારણ કે દેવે ભૂમિને શ્રાપ આપ્યો છે. પરંતુ નૂહ અમને લોકોને મહેનતમાંથી રાહત આપશે."

30નૂહના જન્મ પછી લામેખ 595 વર્ષ જીવ્યો ને તેને બીજા પુત્રપુત્રી થયાં. 31આમ, લામેખનું કુલ આયુષ્ય 777 વર્ષનું હતું ત્યાર પછી તેનું મરણ થયું.

32જયારે નૂહ 500 વર્ષનો થયો ત્યારે તેને ત્યાં શેમ, હામ અને યાફેથનો જન્મ થયો.

લોકો દુષ્ટ થઈ ગયા

6 પૃથ્વી પર મનુષ્યોની વસતી વધતી ગઈ. અને તેમને ત્યાં પુત્રીઓ જન્મી. જયારે દેવના દીકરાઓએ જોયું કે આ કન્યાઓ સુંદર છે એટલે તેઓએ તેમની ઈચ્છા પ્રમાણે તેઓની સાથે લગ્ન કર્યાં. 2-4 અને આ સ્ત્રીઓએ બાળકોને જન્મ આપ્યા." તે સમય દરમ્યાન અને તે પછી પણ પૃથ્વી પર નેફિલિમો વસતા હતા. તેઓ દેવના પુત્રો અને માનવોની પુત્રીઓના જાતિય સંબંધથી જન્મ્યા હતા. તેઓ

પ્રાચીનકાળના વિખ્યાત નાયકો હતા. ત્યારે યહોવાએ કહ્યું, "મારા આત્માને હું કાયમ માટે મનુષ્યો દ્વારા દુઃખી નહીં થવા દઉં, કારણકે તેઓ આખરે તો મનુષ્યોજ છે. તેઓનું આયુષ્ય 120 વર્ષનું થશે."

5દેવે જોયું કે પૃથ્વી પરના લોકો બહુજ દુષ્ટ છે. યહોવાએ જોયું કે સતત મનુષ્ય માત્ર વાતો જ વિચારે છે. 6ત્યારે પૃથ્વી પર મનુષ્યોને ઉત્પન્ન કરવા માટે તેમને ખૂબ દુઃખ થયું. અને પસ્તાવો થયો. 7 આથી યહોવાએ કહ્યું, "મેં બનાવેલ પૃથ્વીના બધાંજ લોકોનો હું વિનાશ કરીશ. હું પ્રત્યેક વ્યક્તિ પ્રાણી અને પૃથ્વી પર પેટે ચાલવાવાળા પ્રત્યેક પ્રાણીઓનો નાશ કરીશ. હું આકાશમાં ઊડનારાં પક્ષીઓનો પણ નાશ કરીશ. કારણ કે મને એ બાબતનું દુઃખ છે કે મેં આ બધું શા માટે બનાવ્યું?"

8પરંતુ પૃથ્વી પર યહોવાને પ્રસન્ન કરવાવાળી એક વ્યક્તિ હતી અને તેનું નામ નૂહ હતું."

નૂહ અને જળપ્રલય

9નૂહના પરિવારની આ કથા છે. આખું જીવન નૂહ દેવને અનુસર્યો. તેના સમયમાં નૂહ એક પ્રમાણીક માણસ હતો. 10નૂહને ત્રણ પુત્રો હતા: શેમ, હામ અને યાફેથ.

11-12દેવે પૃથ્વી પર નજર કરી અને તેમણે જોયું કે લોકોએ પૃથ્વીને ભ્રષ્ટ કરી દીધી છે. પ્રત્યેક જગ્યાએ ઉત્પાત દેખાતો હતો. લોકો પાપી અને દુરાચારી થઈ ગયા હતા. અને તેઓએ પૃથ્વી પર પોતાનું જીવન નષ્ટ કરી નાખ્યું હતું.

13આથી દેવે નૂહને કહ્યું "બધાં માણસોએ પૃથ્વીને ક્રોધ અને હિંસાથી ભરી દીધી છે તેથી હું બધાંજ જીવિત પ્રાણીઓનો નાશ કરીશ. હું તેઓને પૃથ્વી પરથી દૂર કરીશ. 14તું તારા માટે દેવદારના લાકડાંનું એક વહાણ બનાવજે; તેમાં ઓરડીઓ બનાવજે. અને તેની અંદર અને બહાર ડામર ચોપડજે.

15"હું જે વહાણ બનાવડાવવા ઈચ્છું છું તેનું માપ, લંબાઈ 300 હાથ, પહોળાઈ 50 હાથ અને ઊંચાઈ 30 હાથ રાખજે. 16વહાણમાંથી 18 ઈંચ નીચે એક બારી રાખજે, અને વહાણની એક બાજુએ બારણું રાખજે. વહાણમાં ત્રણ માળ રાખજે : નીચલો, વચલો અને ઉપલો.

17"હું તને જે કહી રહ્યો છું તે તું સમજ. હું આકાશ નીચેનાં બધાંજ પ્રાણીઓનો અને જીવોનો નાશ કરવા માટે પૃથ્વી પર જળપ્રલય લાવનાર છું. આકાશની નીચેના તમામ જીવોનો હું નાશ કરીશ. પૃથ્વી પરનાં બધાંજ જીવો મરી જશે. 18પણ હું તારી સાથે એક વિશિષ્ટ કરાર કરીશ. તારા પુત્રો, તારી પત્ની, અને તારા પુત્રોની પત્નીઓ પણ તારી સાથે વહાણમાં આવશે. 19વળી તારી સાથે દરેક જાતનાં પ્રાણીઓમાંથી બબ્બેને તું વહાણમાં લઈને આવજે એક નર અને એક માદા. જેથી તેઓ તારી સાથે જીવતાં રહે. 20પૃથ્વી પરના દરેક જાતના પક્ષીઓના જોડા પણ શોધો. અને દરેક જાતનાં પશુઓમાંથી તથા પેટે ચાલનારાં પ્રત્યેક જોડાને પણ શોધો. પૃથ્વી પરના પ્રત્યેક પ્રકારના પ્રાણીઓના જોડામાં નર અને માદા તમારી સાથે હશે. વહાણમાં તેઓને જીવતાં

રાખવાં. 21પૃથ્વી પરના તમામ પ્રકારનાં ખોરાકને પણ વહાણમાં લાવજે. એ ખોરાક તમને અને અન્ય પ્રાણીઓને ખાવા ચાલશે.”

22નૂલે આ બધું જ કર્યું. નૂલે દેવની બધીજ આજ્ઞાઓનું પાલન કર્યું.

જળપ્રલયનો આરંભ

7 પછી યહોવાએ નૂલને કહ્યું, “મેં જોયું છે કે આ સમયે પાપી લોકોમાં તું જ એક ઉત્તમ વ્યક્તિ છે એટલે તું તારા પરિવારને ભેગો કર. અને તમે બધા વહાણમાં ચડી જાઓ. 2પ્રત્યેક પવિત્ર પ્રાણીઓની સાત સાત જોડ (સાત નર અને સાત માદા) સાથે લઈ લો અને પૃથ્વીના બીજા અશુદ્ધ પ્રાણીઓની એક એક જોડ જેમાં એક નર અને એક માદા હોય તે લઈ લો. 3હવામાં ઉડનારાં બધાંજ પક્ષીઓની સાત જોડ (સાત નર અને સાત માદા) લઈ આવો. આથી આ બધાંજ પ્રાણીઓ પૃથ્વી પર જીવતા રહેશે. જ્યારે બીજા પ્રાણીઓ નાશ પામશે. 4હવે હું સાત દિવસ પછી 40 દિવસ અને 40 રાત પૃથ્વી પર વરસાદ વરસાવીશ. અને મેં ઉત્પન્ન કરેલ એક એક જીવને હું પૃથ્વી પરથી ભૂંસતી નાખીશ.” 5અને નૂલે યહોવાની બધીજ વાતો સ્વીકારી અને યહોવાની આજ્ઞા પ્રમાણે કર્યું.

6પૃથ્વી પર જળપ્રલય થયો ત્યારે નૂલને 600 વર્ષ થયાં હતાં. 7નૂલ અને તેનો પરિવાર જળપ્રલયથી બચવા માટે વહાણમાં ચાલ્યા ગયાં. નૂલની પત્ની, તેના પુત્રો અને પુત્રવધૂઓ તેમની સાથે હતાં. 8જેવની નૂલને આજ્ઞા પ્રમાણે, શુદ્ધ પ્રાણીઓ અને અશુદ્ધ પ્રાણીઓ અને પક્ષીઓ તથા પેટે ચાલનારા પ્રાણીઓએ દરેક માંથી બે નર અને બે માદા વહાણમાં નૂલ સાથે ચઢી ગયાં. 10સાત દિવસ પછી પ્રલયનાં પાણી પૃથ્વી પર ફરી વળ્યાં. ધરતી પર વર્ષા થઈ.

11-13બીજા મહિનાના સત્તરમાં દિવસે જ્યારે નૂલ 600 વર્ષની ઉંમરનો હતો, જમીનમાંથી પાતાળના ઝરણાંઓ ફૂટી નીકળ્યાં. અને જમીનમાંથી પાણી વહેવા માંડ્યું. તે દિવસે પૃથ્વી પર ભારે વર્ષા થઈ. જાણે કે આકાશની બારીઓ ઉઘડી ગઈ. 40 દિવસ અને 40 રાત સુધી પૃથ્વી પર વરસાદ વરસતો રહ્યો. બરાબર તે જ દિવસે નૂલ તેની પત્ની, તેના પુત્રો, શેમ, હામ, અને યાફેથ અને તેમની પત્નીઓ વહાણમાં ચઢી ગયાં. 14તેઓ તેમજ દરેક જાતનાં પૃથ્વી પરનાં પ્રાણીઓ વહાણમાં હતાં. દરેક જાતના પશુ, દરેક જાતનાં પેટે ચાલનારાં પ્રાણીઓ અને દરેક જાતનાં પક્ષી તેમજ પાંખવાળા જીવો વહાણમાં ચઢી ગયાં હતાં. 15ને બધાંજ પ્રાણીઓ નૂલની સાથે વહાણમાં ચઢી ગયાં હતા, દરેક પ્રકારના જીવિત જાનવરોનાં તે જોડાં હતાં. 16દેવની આજ્ઞા પ્રમાણે બધાંજ પ્રાણીઓ જોડીમાં વહાણમાં ચઢી ગયા. તેઓના વહાણમાં આવી ગયા બાદ યહોવાએ તેની પાછળનો દરવાજો બંધ કરી દીધા.

17યાળીસ દિવસ સુધી પૃથ્વી પર જળપ્રલય ચાલુ રહ્યો. પાણી વધતાં ગયાં. અને વહાણ પૃથ્વીથી અધ્ધર ઊંચકાવા લાગ્યું. 18પાણી ચઢતાં જ ગયાં અને ખૂબ વધી ગયાં, અને

વહાણ પાણી ઉપર તરવા લાગ્યું. 19પાણી પૃથ્વી પર એટલા બધાં ચઢ્યાં કે આકાશ નીચેના બધાંજ ઊંચા પર્વતો ઢંકાઈ ગયા. 20અને પાણી વધીને ઊંચામાં ઊંચા પર્વતોથી ઉપર 20 ફૂટ ચઢી ગયાં હતાં.

21-22પૃથ્વી પરના બધાંજ જીવો મરી ગયા. દરેક પુરુષ અને સ્ત્રી મરી ગયા. બધાંજ પક્ષીઓ અને બધીજ જાતનાં પ્રાણીઓ પણ મરી ગયાં. 23આ રીતે દેવે પૃથ્વી પરના બધાંજ જીવિત, મનુષ્ય, બધાંજ પ્રાણી, બધાંજ પેટે ચાલનારાં જીવો અને બધાંજ પક્ષીઓનો નાશ કર્યો. એ બધાંજ પૃથ્વી પરથી ભૂંસાઈ ગયાં. માત્ર નૂલ અને તેની સાથે વહાણમાં જેઓ હતાં તેઓ જ બચ્યા. 24અને 150 દિવસ સુધી જમીન લગાતાર પાણીથી ઢંકાયેલી રહી.

જળપ્રલયનો અંત

8 પરંતુ દેવ નૂલને ભૂલ્યા નહિ. દેવે નૂલ અને વહાણમાં તેની સાથે રહેનારાં બધાંજ પશુઓ અને પ્રાણીઓને યાદ રાખ્યા. દેવે પૃથ્વી પર પવન વહેતો કર્યો અને પાણી ઊતરી ગયાં.

2આકાશમાંથી વરસતો વરસાદ બંધ થઈ ગયો. અને જમીનમાંથી નીચેથી વહેતાં પાણી પણ બંધ થઈ ગયાં. 3પૃથ્વીને ડૂબાડનારાં પાણી પણ બરાબર પાછા હઠવાં લાગ્યાં. 150 દિવસ પછી પાણી ઓસરી ગયાં અને વહાણ પાછું જમીન પર આવી ગયું. 4સાતમા મહિનાના સત્તરમું દિવસે વહાણ અરારાટના પર્વતો પર સ્થિર થઈ ગયું. 5દસમા મહિના સુધી પાણી ઓસરતાં ગયાં અને દસમા મહિનાના પહેલા દિવસે પર્વતોનાં શિખરો દેખાવા લાગ્યાં.

6વહાણમાં બનાવેલી બારીઓ નૂલે 40 દિવસ પછી ઉઘાડી. 7અને નૂલે એક કાગડાને બહાર ઉડાડી મૂક્યો. તે કાગડો જમીન પૂરી ન સુકાઈ ત્યાં સુધી આવજા કરતો રહ્યો. 8ત્યારપછી નૂલે પૃથ્વી પરથી પાણી ઊતરી ગયાં છે કે કેમ તે જોવા માટે એક કબૂતરને મોકલ્યું.

9કબૂતરને ક્યાંય આરામ કરવાની જગ્યા મળી નહિ કારણકે પૃથ્વી પર હજુ પાણી પથરાયેલું હતું. તેથી તે નૂલની પાસે વહાણમાં ઉડીને પાછું ફર્યું. નૂલે હાથ લંબાવ્યો તેને પકડ્યું અને વહાણમાં પાછું લાવ્યો.

10તેણે સાત દિવસ પછી ફરીથી પેલા કબૂતરને વહાણની બહાર મોકલ્યું. 11તે દિવસે બપોરે તે કબૂતર તેની પાસે પાછું આવ્યું ત્યારે તેની ચાંચમાં જેતૂનનું તાજું પાંદડું હતું. એટલે નૂલ સમજી ગયો કે પાણી પૃથ્વી પરથી ઓસરી ગયાં છે. 12નૂલે સાત દિવસ પછી ફરીવાર કબૂતરને બહાર મોકલ્યું, પણ તે પાછું આવ્યું નહિ.

13તે પછી નૂલે વહાણના દરવાજા ઉઘાડ્યા. ને જોયું કે ધરતી કોરી હતી. નૂલના આયુષ્યના 601 વર્ષમાં પહેલા મહિનાની પહેલી તારીખે પૃથ્વી પરથી પાણી સુકાઈ ગયાં. 14બીજા મહિનાની 27મી તારીખે પૃથ્વી કોરી થઈ ગઈ.

15ત્યારે દેવે નૂલને કહ્યું: 16“હવે, વહાણને છોડો. તું, તારી પત્ની, તારા છોકરાઓ અને તારા છોકરાઓની પત્નીઓ

સાથે વહાણમાંથી બહાર નીકળો. 17તારી સાથે જે બધી જાતના જીવો, પંખીઓ અને પશુઓ તથા પૃથ્વી પર પેટે ચાલનારાં પ્રાણીઓ છે તે બધાંને પણ તારી સાથે બહાર લઈ આવ. જેથી તેઓ તેમનો વંશ વધારે અને પૃથ્વી પર વૃદ્ધિ પામે.”

18તેથી નૂહ, પોતાના પુત્રો, પત્ની, પુત્રવધૂઓ વગેરેની સાથે બહાર આવ્યો. 19બધાંજ પ્રાણીઓ, બધાંજ પેટે ચાલનારા જીવો અને બધાંજ પક્ષીઓ વહાણ છોડી બહાર આવ્યાં. બધાંજ પ્રાણીઓ નર અને માદાનાં જોડાંમાંજ બહાર આવ્યાં. 20પછી નૂહે યહોવા માટે એક વેદી બાંધી. તેણે કેટલાંક પવિત્ર પક્ષીઓ અને કેટલાંક પવિત્ર પ્રાણીઓમાંથી અમુક અમુક લઈને વેદી પર આહુતિ આપી.

21યહોવા બલિની સુવાસથી પ્રસન્ન થયા તે મનોમન બોલી ઊઠયા કે, “મનુષ્યો નાનપણથીજ દુષ્ટ હોય છે, તેથી હું કદી મનુષ્યને કારણે ધરતીને શ્રાપ આપીશ નહિ, અને હું કદી પણ બધા જીવોનો અત્યારે કર્યો તેવો નાશ કરીશ નહિ. 22જ્યાં સુધી આ પૃથ્વી રહેશે ત્યાં સુધી વાવણી અને લણણી, ઠંડી અને ગરમી, ઉનાળો અને શિયાળો અને દિવસ અને રાત ચાલુ જ રહેશે.”

નવો પ્રારંભ

9 પછી દેવે નૂહ અને તેના પુત્રોને આશીર્વાદ આપ્યા અને તેમને કહ્યું બાળકો પેદા કરો, અને તમારા લોકોથી પૃથ્વીને ભરી દો. 2પૃથ્વી પરના બધા પ્રાણીઓ, આકાશમાં ઊડતાં બધાં પંખીઓ, જમીન પર પેટે ચાલનારા જીવો અને સમુદ્રમાંની બધી માંછલીઓ તમારા તાબામાં રહેશે અને તમારાથી બીશે. મેં તે બધાને તમારા હાથમાં સોંપ્યાં છે. 3ભૂતકાળમાં મેં તમને જેમ બધી લીલોતરી ખાવા માટે આપી હતી, તેમ બધા જીવો પણ આપું છું; એકેએક જીવ તમારો ખોરાક બનશે. 4હું તમને જ્યાં સુધી તે પ્રાણીમાં જીવ (લોહી) હોય ત્યાં સુધી તેને ન ખાવા આજ્ઞા કરું છું.. 5જો કોઈ તમારો પ્રાણ લેશે તો હું તેનો પ્રાણ લઈશ. પછી એ પશુ હોય કે મનુષ્ય હોય; દરેક મનુષ્ય પાસે હું તેના માનવબંધુના પ્રાણનો હિસાબ માંગીશ.

6“દેવે મનુષ્યને પોતાના સ્વરૂપમાં બનાવ્યો છે તેથી જો કોઈ માણસનું લોહી રેડશે તો તેનું લોહી માણસ રેડશે.

7“અને હવે તમે સંતતિ પેદા કરો, વંશવેલો વધારો અને પૃથ્વી ઉપર પુષ્કળ સંતાન પેદા કરો, વૃદ્ધિ પામો.”

8પછી દેવે નૂહ અને તેના પુત્રોને કહ્યું; 9“હવે હું તને અને તમારા વંશજોને વચન આપું છું. 10હું તમારી સાથે અને તમારા વંશજો સાથે, અને તમારી સાથેના બધા જીવો સાથે-પક્ષીઓ, ઢોરો અને જંગલી પ્રાણીઓ-જે બધા તમારી સાથે વહાણમાંથી બહાર આવ્યાં છે તે બધાની સાથે કરાર કરું છું. 11હું તમને વચન આપું છું કે, હવે પછી કદાપિ બધા જીવોનો જળપ્રલયથી નાશ નહિ થાય અને હવે પછી કદાપિ જળપ્રલય આવીને પૃથ્વીનો નાશ નહિ કરે.”

12અને દેવે કહ્યું, “તમારી તથા તમારી સાથેના બધા જીવોની સાથે હું જે કરાર કાયમ માટે કરું છું તેની આ અંધાણી છે.

13મેં વાદળોમાં મેઘધનુષ્ય બનાવ્યું છે. અને તે મારી અને પૃથ્વી વચ્ચે થયેલ કરારની અંધાણી બની રહેશે. 14જ્યારે હું પૃથ્વી પર વાદળોં લાવીશ અને તે વાદળોમાં મેઘધનુષ્ય દેખાશે. 15એટલે મારી અને તમારી તથા બધી જાતનાં પ્રાણીઓ વચ્ચે જે કરાર થયો છે તેની મને યાદ આવશે. અને પાણી કદી પ્રલયનું રૂપ ધારણ કરી બધા જીવોનો વિનાશ નહિ કરે. 16જ્યારે હું ધ્યાનથી વાદળોમાં મેઘધનુષ્યને જોઈશ ત્યારે મને મારી અને પૃથ્વી ઉપરના બધા જીવો વચ્ચેનો કાયમનો કરાર યાદ આવશે.”

17આ રીતે યહોવાએ નૂહને કહ્યું, “મારી અને પૃથ્વી ઉપરના બધા જીવો વચ્ચે મેં જે કરાર કર્યો છે, તેની આ અંધાણી છે.”

સમસ્યાઓનો પુનઃઆરંભ

18નૂહના પુત્રો તેમની સાથે વહાણમાંથી બહાર આવ્યા. તેમનાં નામ શેમ, હામ અને યાફેથ હતા. (હામ તો કનાનનો પિતા હતો.) 19એ ત્રણેય નૂહના પુત્રો હતા. અને દુનિયાના બધાજ લોકો આ ત્રણથી જ પેદા થયા. (વંશવેલામાંથી)

20નૂહ પોતે ખેડૂત બન્યો. તેણે દ્રાક્ષની વાડી વાવી 21નૂહે તેમાંથી દ્રાક્ષારસ બનાવ્યો. અને તે પીધો પછી તે છાકટો બની ગયો અને પોતાનાં વસ્ત્ર કાઢી નાંખી પોતાના તંબૂમાં વસ્ત્રહીન પડ્યો રહ્યો. 22કનાનના બાપ હામે પોતાના બાપને વસ્ત્રહીન જોયો એટલે તેણે બહાર જઈને પોતાના બે ભાઈઓને કહ્યું; 23ત્યારપછી શેમ અને યાફેથે એક ચાદર લઈ ખભા પરથી પીઠ પાછળ પકડી પાછલે પગે ચાલતા તંબૂમાં જઈ વસ્ત્રહીન પિતાને ઓઢાડી દીધી. તેમને વસ્ત્રહીન ન જોવા પડે એટલા માટે મોં ફેરવીને ગયા હતા.

24પછી નૂહ ઊઠીને ઊઠ્યો. તે દ્રાક્ષારસને કારણે સૂઈ રહ્યો હતો. જ્યારે નશો ઊતરી ગયો ત્યારે તેને ખબર પડી કે નાના છોકરાએ શું કર્યું હતું. 25તેણે કહ્યું;

“કનાનને માથે શ્રાપ ઉતરો !” તે પોતાના ભાઈઓનો ગુલામ થઈને રહેશે.”

26નૂહે એમ પણ કહ્યું, “શેમના દેવ યહોવાના ગુણગાન થાઓ! કનાન શેમનો ગુલામ બનશે.”

27દેવ યાફેથને વધારે જમીન આપો. દેવ શેમનાં મંડપમાં રહે અને કનાન તેનો ચાકર બનશે.”

28જળપ્રલય પછી નૂહ 350 વર્ષ જીવતો રહ્યો. 29અને નૂહ પૂરાં 950 વર્ષની ઉંમરે અવસાન પામ્યો.

રાષ્ટ્રોનો વિકાસ અને પ્રસાર

10 નૂહના પુત્રો શેમ, હામ અને યાફેથ હતા. જળપ્રલય પછી એ ત્રણે જણ ઘણા પુત્રોના પિતા થયા. અહીં ત્રણેય ના પુત્રોની યાદી આપવામાં આવી છે.

યાફેથના વંશજો

2યાફેથના પુત્રો હતા: ગોમેર, માગોગ, માદાય, યાવાન, તુબાલ, મેશેખ અને તીરાસ.

3ગોમેરના પુત્રો હતા: અસ્કુનાજ, રીફથ અને તોગાર્માહ.

4યાવાનના પુત્રો હતા: એલિશા, તાર્શીશ, કિત્તીમ, અને દોદાનીમ. 5ભૂમધ્ય-સમુદ્રની ચારે બાજુ અને તેના કાંઠા પ્રદેશમાં અને ટાપુઓમાં રહેનારા લોકો યાફેથના વંશજો જ હતા. પ્રત્યેક પુત્રને પોતાની ભૂમિ હતી. બધા પરિવારોનો વિકાસ થયો અને જુદા રાષ્ટ્રો બની ગયાં. પ્રત્યેક રાષ્ટ્રને પોતાની ભાષા હતી.

હામના વંશજો

6હામના પુત્રો હતા: કૂશ, મિસરાઈમ, પૂટ અને ક્નન.

7કૂશના પુત્રો હતા: સબા, હવીલાહ, સાબ્તાહ, રાઅમાહ અને સાબ્તેકા. રાઅમાહના પુત્રો હતા: શબા અને દદાન. 8કૂશને નિમ્રોદ નામે એક પુત્ર હતો. નિમ્રોદ પૃથ્વી પર પહેલો મહાન યોદ્ધો હતો. 9તે યહોવાની કૃપાથી એક મોટો શિકારી પણ હતો. અને તેથી જ લોકો કહે છે, "દેવ તમને નિમ્રોદ જેવા મોટા શિકારી બનાવો."

10શિનઆરના દેશમાં આવેલા બાબિલ, એરેખ, આક્કાદ અને કાલ્નેહમાં નિમ્રોદના રાજ્યની શરૂઆત થઈ. 11નિમ્રોદ આશૂરમાં પણ ગયો. ત્યાં તેણે નિનવેહ, રહોબોથઈર, કાલાહ અને 12રેસેન નગરો વસાવ્યાં. રેસેન એ નિનવેહ અને મહાનગરી કાલાહ વચ્ચે આવેલું છે.

13-14મિસરમાંથી લુદીઓ, અનામીઓ, લહાબીમ, નફ્તુહીમ, પાથરૂસ્ત્રીમ, કાસ્લુહીમ અને કાફતોરીમ ઊતરી આવેલા છે અને કાફતોરીમમાંથી પલિસ્તીઓ ઊતરી આવેલા છે.

15ક્નનને બે પુત્ર થયા: સૌથી મોટો સિદોન અને બીજો હેથ, તેઓ એ નામે ઓળખાતી પ્રજાઓના પૂર્વજો હતા. 16ક્નનના બીજા વંશજો: યબૂસ્ત્રીઓ, અમોરીઓ, ગિગાશીઓ, 17હિવ્વી, આરકીઓ, સ્ત્રીનીઓ, 18આરવાદીઓ, સમારીઓ અને હમાથીઓ. પછી ક્નનીઓની જુદીજુદી જાતિઓ ફેલાવા લાગી.

19ક્નનીઓની ભૂમિ ઉત્તરમાં સિદોનથી દક્ષિણમાં ગેરાર,પશ્ચિમમાં ગાઝાથી પૂર્વમાં સદોમ અને ગમોરાહ અને આદમાહ અને સબોઈમથી લાશા સુધી વિસ્તરેલી હતી.

20આ બધા હતા હામના વંશજો. આ બધા પરિવારોની પોતપોતાની ભાષાઓ અને પોતપોતાના પ્રદેશો હતા. તે બધા જુદા જુદા રાષ્ટ્રો થઈ ગયા.

શેમના વંશજો

21યાફેથનો મોટો ભાઈ શેમ હતો. શેમનો એક વંશજ હેબેર હિબ્રૂ લોકોનો પિતા હતો.

22શેમના પુત્રો હતા: એલામ, આશુર, આર્પાકશાદ, લૂદ અને અરામ.

23અરામના પુત્રો હતા: ઉસ, હૂલ, ગેથેર અને માશ.

24આર્પાકશાદને ત્યાં શેલાહ જન્મ્યો અને શેલાહને ત્યાં હેબેર. 25હેબેરને બે પુત્રો હતા, એકનું નામ પેલેગ હતું, કારણ એના સમયમાં દુનિયાના લોકોમાં ભાગલા પડયા. એના ભાઈનું નામ યોકટાન હતું.

26યોકટાનના દીકરાઓ: આલ્મોદાદ, શેલેફ, હસાર્માવેથ, યેરાહ હતા. 27હદોરામ, ઉઝાલ, દિકલાહ. 28ઓબાલ, અબીમાએલ, શબા, 29ઓફીર, હવીલાદ, અને યોબાબ, એ નામે ઓળખાતી પ્રજાઓના પૂર્વજો હતા. 30તેમનો પ્રદેશ મેશાથી પૂર્વના પહાડી પ્રદેશમાં આવેલા સફર સુધી વિસ્તરેલો હતો. 31આ થયા શેમના વંશજો, જેઓના પરિવાર ભાષા, પ્રદેશ અને રાષ્ટ્રના એકમોમાં વ્યવસ્થિત હતા.

32એમના રાષ્ટ્રો પ્રમાણે, નૂહમાંથી ઊતરી આવેલા આ લોકો છે. વિનાશક જળપ્રલય પછી પૃથ્વીની બધી પ્રજાઓ નૂહના વંશજોમાંથી ઊતરી આવેલી છે.

સંસારનું વિભાજન

11 જળપ્રલય પછી આખી પૃથ્વી પર એક જ ભાષા બોલાતી હતી. બધા લોકો એક સરખા જ શબ્દ-સમૂહોનો ઉપયોગ કરતા હતા. 2લોકો પૂર્વમાંથી આગળ વધ્યા અને શિનઆરના મેદાનમાં આવી પહોંચ્યા. અને ત્યાં જ ઠરીઠામ થયા.

3લોકોએ એક બીજાને કહ્યું, "ચાલો, આપણે ઈટો બનાવીએ અને ભદ્ધામાં પકવીએ." આમ, લોકો પોતાના ઘર બનાવવા માટે પથ્થરોની જગ્યાએ ઈટોનો ઉપયોગ કરવા લાગ્યા. તથા છોની જગ્યાએ ડામર વાપરવા લાગ્યા.

4પછી લોકોએ કહ્યું, "ચાલો, આપણે આપણા માટે એક નગર બનાવીએ અને એક ગગનચુંબી ઈમારત ઊભી કરીએ. પછી આપણે લોકો નામના મેળવીશું. જો આપણે લોકો આમ કરીશું તો પૃથ્વી પર કદી વેરવિખેર થઈશું નહિ અને એક જ જગ્યાએ એક સાથે રહીશું."

5ગગનચુંબી ઈમારત અને નગર જોવા માટે યહોવા નીચે ઊતરી આવ્યા. બ્યહોવાએ લોકોને આ બધું બાંધતા જોયા. તેથી તેમણે કહ્યું, "આ બધા લોકો એક છે, અને તેઓની ભાષા પણ એક જ છે. હું જોઉં છું કે તેમની યોજનાઓ મુજબ કરવા માટે તેઓ ભેગા થયા છે. આ તો ફક્ત તેઓ શું કરી શકે છે તેની શરુઆત છે અને હવે તેઓ જે કંઈ કરવા માંગે છે તે કરતાં એમને કોઈ રોકી શકશે નહિ. 7એટલા માટે, ચાલો આપણે નીચે જઈએ અને એમની ભાષાને ગૂંચવી નાખીએ, જેથી તેઓ એકબીજાની ભાષા સમજી ન શકે."

8આથી યહોવાએ તે લોકોને તે જગ્યાએથી આખી પૃથ્વી પર વિખેરી નાખ્યા, અને તે લોકોએ શહેર બાંધવાનું છોડી દીધું. 9તે એ જગ્યા હતી જ્યાં યહોવાએ આખી પૃથ્વીની ભાષાને ગૂંચવી નાખી હતી. આથી આ જગ્યાનું નામ બાબિલ પડયું. અને અહીંથી જ યહોવાએ એ લોકોને આખી પૃથ્વી ઉપર વિખેરી નાખ્યા હતા.

શેમના પરિવારની કથા

10આ શેમના પરિવારની કથા છે. વિનાશક જળપ્રલય પછીના બીજા વર્ષે શેમ જ્યારે 100 વર્ષનો હતો ત્યારે, તેને ત્યાં આર્પાકશાદનો જન્મ થયો હતો. આર્પાકશાદના જન્મ

પછી 11શેમ 500 વર્ષ જીવ્યો. અને તેને બીજા પુત્ર-પુત્રીઓ થયા 12આર્પાકશાદ જ્યારે 35 વર્ષનો હતો ત્યારે તેને ત્યાં શેલાહનો જન્મ થયો. 13આર્પાકશાદ 403 વર્ષ જીવતો રહ્યો. અને તે અરસામાં તેને બીજા પુત્રપુત્રીઓ થયાં.

14જ્યારે શેલાહ 30 વર્ષનો હતો ત્યારે તેને ત્યાં હેબેરનો જન્મ થયો. 15હેબેરના જન્મ પછી શેલાહ 403 વર્ષ જીવ્યો, અને તેને બીજા પુત્રપુત્રીઓ થયાં.

16જ્યારે હેબેર 34 વર્ષનો હતો ત્યારે તેને ત્યાં પેલેગનો જન્મ થયો. 17પેલેગના જન્મ પછી હેબેર 430 વર્ષ જીવતો રહ્યો અને તેને બીજા પુત્રપુત્રીઓ થયાં.

18જ્યારે પેલેગ 30 વર્ષનો થયો ત્યારે તેને ત્યાં 'રેઉ' નો જન્મ થયો. 19રેઉના જન્મ પછી પેલેગ 209 વર્ષ જીવ્યો, અને તેને બીજા પુત્રપુત્રીઓ થયાં હતા.

20જ્યારે રેઉ 32 વર્ષનો થયો ત્યારે તેને ત્યાં સરૂગનો જન્મ થયો. 21સરૂગના જન્મ પછી રેઉ 207 વર્ષ જીવ્યો અને તેને બીજા પુત્રપુત્રીઓ થયાં.

22જ્યારે સરૂગ 30 વર્ષનો હતો ત્યારે તેને ત્યાં નાહોર જન્મ્યો. 23નાહોરના જન્મ પછી સરૂગ 200 વરસ જીવ્યો અને તેને બીજા પુત્રપુત્રીઓ થયાં.

24જ્યારે નાહોર 29વર્ષનો થયો ત્યારે તેના પુત્ર 'તેરાહ'નો જન્મ થયો. 25તેરાહના જન્મ પછી નાહોર 119 વર્ષ જીવ્યો. અને તેને બીજા પુત્રપુત્રીઓ થયાં.

26જ્યારે તેરા 70વર્ષનો થયો ત્યારે તેને ત્યાં ઈબ્રામ, નાહોર અને હારાનનો જન્મ થયો.

તેરાહના પરિવારની કથા

27આ તેરાહના પરિવારની કથા છે. તેરાહને ત્યાં ઈબ્રામ, નાહોર અને હારાન જન્મ્યા હતાં. હારાન લોતનો પિતા હતો. 28હારાન તેની જન્મભૂમિ ક્રસ્દીઓના 'ઉર' નગરમાં મૃત્યુ પામ્યો. જ્યારે હારાન મૃત્યુ પામ્યો ત્યારે તેનો પિતા 'તેરાહ' જીવતો હતો. 29ઈબ્રામ અને નાહોર બંનેએ લગ્ન કર્યાં. ઈબ્રામની પત્નીનું નામ સારાય હતું. અને નાહોરની પત્નીનું નામ મિલ્કાહ હતું. મિલ્કાહ હારાનની પુત્રી હતી. હારાનને ચિસ્કાદ નામે બીજો એક પુત્ર હતો. 30સારાય વાંઝણી હતી. અને કોઈ સંતાન નહોતું.

31તેરાહએ પોતાના પરિવારને સાથે લીધો અને ક્રસ્દીઓના 'ઉર' નગરને છોડી દીધું. તેઓએ કન્યાન યાત્રા કરવાની ઈચ્છા પ્રદર્શિત કરી. તેરાહએ પોતાના પુત્ર ઈબ્રામ, પોતાનો પૌત્ર લોત (હારાનનો પુત્ર) પોતાની પુત્રવધૂ (ઈબ્રામની પત્ની) સારાયને સાથે લીધા. તેઓએ હારાન સુધીની યાત્રા તો કરી અને ત્યાં જ રહેવાનું નક્કી કર્યું. 32તેરા 205 વર્ષ જીવ્યો પછી હારાનમાં અવસાન પામ્યો.

દેવે ઈબ્રામને બોલાવ્યો

12 યહોવાએ ઈબ્રામને કહ્યું, "તું તારો દેશ, તારા સગાંસંબંધી, અને તારા પિતાના પરિવારને છોડી દે અને હું બતાવું તે દેશમાં ચાલ્યો જા.

2હું તને આર્શીવાદિત કરીશ. હું તને એક મહાન રાષ્ટ્ર બાનાવીશ. હું તારા નામને પ્રસિધ્ધ કરીશ. લોકો તારા નામ દ્વારા બીજાને આર્શીવાદ આપશે.

3જે લોકો તારું ભલું કરશે તે લોકોને હું આર્શીવાદ આપીશ. પરંતુ જેઓ તને શ્રાપ આપશે તેઓને હું શાપ દઈશ. પૃથ્વી પરના બધા મનુષ્યોને આર્શીવાદ આપવા માટે હું તારો ઉપયોગ કરીશ."

ઈબ્રામનું કન્યાન ગમન

4ઈબ્રામે યહોવાની આજ્ઞાનો સ્વીકાર કર્યો. તેણે હારાન છોડ્યું. અને લોત તેની સાથે ગયો. તે સમયે ઈબ્રામ 75 વર્ષનો હતો. 5ઈબ્રામે જ્યારે હારાન છોડ્યું ત્યારે તે એકલો ન હતો. ઈબ્રામે પોતાની પત્ની સારાયને અને પોતાના ભાઈના દીકરા લોતને હારાનમાં હતા ત્યારે તેમણે ભેગી કરેલી બધી સંપત્તિને તથા તેમણે રાખેલા બધા નોકરોને સાથે લીધાં અને તેઓ કન્યાન દેશ જવા નીકળ્યાં અને ત્યાં પહોંચ્યાં. 6ઈબ્રામે કન્યાનના પ્રદેશમાં થઈને શખેમ નગર સુધી યાત્રા કરી. અને મોરેહના મોટા વૃક્ષ સુધી ગયો. એ સમયે એ દેશમાં કન્યાની લોકો વસતા હતા.

7યહોવાએ ઈબ્રામને દર્શન આપીને કહ્યું કે, "હું આ દેશ તારા વંશજોને આપીશ."

આથી યહોવા ઈબ્રામ સામે જે જગ્યાએ પ્રગટ થયો તે જગ્યાએ ઈબ્રામે યહોવાની ઉપાસના માટે એક વેદી બંધાવી. 8તે પછી ઈબ્રામે તે જગ્યા છોડી અને તે બેથેલની પૂર્વમાં આવેલા પહાડી પ્રદેશમાં ગયો અને ત્યાં સ્થાયી થયો. પશ્ચિમમાં બેથેલ શહેર અને પૂર્વમાં આય શહેર હતું, અને ત્યાં તેણે યહોવાને માટે બીજી એક વેદી બંધાવી. અને ઈબ્રામે યહોવાની ઉપાસના કરી. 9ત્યાંથી ઈબ્રામે ફરી યાત્રાનો આરંભ કર્યો અને નેગેબ તરફ આગળ વધ્યો.

ઈબ્રામ મિસરમાં

10તે દિવસો દરમ્યાન દેશમાં દુષ્કાળ હતો. વરસાદ પડતો ન હતો અને કોઈપણ જાતનું અનાજ ઊગતું ન હતું. તેથી ઈબ્રામ જીવતો રહેવા માટે થોડા સમય માટે મિસર ગયો. 11ઈબ્રામે જોયું કે તેની પત્ની સારાય દેખાવમાં રૂપાળી હતી, તેથી મિસરમાં પ્રવેશ કરતાં પહેલા ઈબ્રામે સારાયને કહ્યું, "હું જાણું છું કે તું દેખાવમાં બહુ રૂપાળી છે. 12મિસરના લોકો તને જોશે એટલે કહેશે કે, 'આ સ્ત્રી તેની પત્ની છે.' અને પછી મને તેઓ મારી નાખશે અને તને જીવતી રાખશે કારણકે તેઓ તને મેળવવા ઈચ્છશે. 13એટલા માટે તું લોકોને કહેજે કે તું મારી બહેન છે તેથી તે લોકો મને મારશે નહિં. તેઓ મારા પર દયા કરશે કારણકે તે લોકો સમજશે કે હું તારો ભાઈ છું. જેથી તારા કારણે એ લોકો મારી સાથે સારો વ્યવહાર રાખશે. આ રીતે તું મારો જીવ બચાવી શકીશ."

14આ રીતે ઈબ્રામ મિસર પહોંચ્યો. મિસરવાસ્ત્રીઓએ જોયું કે સારાય એક ખૂબ રૂપાળી સ્ત્રી છે. 15મિસરના કેટલાક અધિકારીઓએ પણ તેને જોઈ. તે અધિકારીઓ તે સ્ત્રીને

ફારુનના ઘરમાં લઈ ગયા. અને તેનાં વખાણ કર્યા કે તે સ્ત્રી ખૂબ રૂપાળી છે. 16ફારુન ઈબ્રામ પ્રત્યે દયાળુ હતો કારણ કે તે સારાયનો ભાઈ છે એમ તેણે ભાવ્યું હતું. અને એ સ્ત્રીને કારણે ફારુન ઈબ્રામ સાથે સારું વર્ત્યો અને તેને ઘેટાં, બકરાં, ઢોરઢાંખર, ગધેડાઓ, ગુલામો અને ઊંટો આપ્યાં.

17ફારુને ઈબ્રામ ની પત્નીને રાખી તેથી યહોવાએ ફારુન અને તેના પરિવારના માણસો ઉપર ખરાબ બિમારીઓ ફેલાવી. 18તેથી ફારુને ઈબ્રામને બોલાવીને કહ્યું, “તેં મારી સાથે બહુજ ખોટું કર્યું છે. તેં મને કેમ કહ્યું નહિ કે સારાય તારી પત્ની છે ? 19તેં એમ શા માટે કહ્યું કે, ‘એ મારી બહેન છે?’ મેં એને એટલા માટે રાખી કે તે મારી પત્ની થશે. પરંતુ હવે હું તને તારી પત્ની પાછી આપું છું તેને લઈ જા અને રસ્તે પડ.”

20પછી ફારુને પોતાના પુરુષોને આજ્ઞા કરી કે ઈબ્રામને મિસરની બહાર પહોંચાડી દો. આમ, ઈબ્રામ અને તેની પત્નીએ તે જગ્યા છોડી. અને જે વસ્તુઓ પોતાની હતી તે પોતાની સાથે લઈ ગયા.

ઈબ્રામ કનાન પાછો ફર્યો

13 ઈબ્રામે મિસર છોડ્યું. તે પોતાની પત્ની અને પોતાનો બધો સામાન સાથે લઈને મિસરથી નેગેબ તરફ પાછો ગયો. લોત પણ તેની સાથે હતો. 2તે સમયે ઈબ્રામ ઘણો ધનવાન હતો. તેની પાસે ઘણા પશુઓ, પુષ્કળ રૂપું તથા સોનું હતું.

૩ઈબ્રામ બધી બાજુ પ્રવાસ કરતો રહ્યો. તે નેગેબથી મજલ કરતાં કરતાં બેથેલ નજીક, જે સ્થળે એમણે શરૂઆતમાં બેથેલ અને આય વચ્ચે મુકામ કર્યો હતો. 4એ એ જ જગ્યા હતી જ્યાં ઈબ્રામે પહેલાં વેદી બાંધી હતી. ત્યાં સુધી તેઓ ગયા અને ત્યાં તેમણે યહોવાની ઉપાસના કરી.

ઈબ્રામ અને લોત જુદા થયા

5તે સમય દરમ્યાન લોત પણ ઈબ્રામ સાથે પ્રવાસ કરી રહ્યો હતો. લોત પાસે પણ મોટી સંખ્યામાં ઢોરઢાંખર ઘેટાંબકરાં તથા તંબૂઓ હતા. 6ઈબ્રામ અને લોતની પાસે એટલા બધાં ઢોરઢાંખર હતાં કે તે ભૂમિ એક સાથે તે બધાને ઘાસચારો પૂરો પાડી શકે નહિ, એ પ્રદેશ એવો હતો કે તે બંન્ને એક સાથે રહીને ગુજારો ન કરી શકે. 7ઈબ્રામ અને લોતના ગોવાળો વચ્ચે અંદરે અંદર ઝગડા ચાલતા હતા. તે દિવસો દરમ્યાન કનાનીઓ અને પરિઝીઓ એ પ્રદેશમાં રહેતા હતા.

8ઈબ્રામે લોતને કહ્યું, “મારી અને તારી વચ્ચે તેમ જ મારા ગોવાળ અને તારા ગોવાળ વચ્ચે ઝગડા થવા જોઈએ નહિં. આપણે બધા ભાઈઓ છીએ. 9આપણે જુદા થઈ જવું જોઈએ. તારી આગળ આખો દેશ પડેલો છે. તું જો ડાબી બાજુ જઈશ તો હું જમણી બાજુ જઈશ અથવા જો તું જમણી બાજુ જઈશ તો હું ડાબી બાજુ જઈશ.”

10લોતે જ્યારે નજર ફેરવી તેને દેખાયું કે યર્દન ખીણથી સોઆર સુધીનો સમગ્ર પ્રદેશ યહોવાના બગીચા જેવો લાગતો

હતો. ત્યા ઘણુંજ પાણી હતું. તે મિસર જેવો સારો પ્રદેશ હતો. યહોવાએ સદોમ અને ગમોરાહનો નાશ કર્યો તે પહેલાં તે આવો હતો. 11તેથી લોતે પોતાને રહેવા માટે યર્દનખીણનો પ્રદેશ પસંદ કર્યો. આમ બંન્ને એકબીજાથી જુદા પડયા. અને લોતે પૂર્વ તરફ પ્રયાણ કર્યું. 12ઈબ્રામ કનાન પ્રદેશમાં રહ્યો અને લોત યર્દનખીણના નગરોમાં વસવા લાગ્યો, તેણે સદોમની દક્ષિણે મુકામ કર્યો. 13સદોમના લોકો ઘણા દુષ્ટ હતા; તેઓ હંમેશા યહોવાની વિરુદ્ધ ભયંકર પાપો આચરતા હતાં.

14જ્યારે લોત ચાલ્યો ગયો ત્યારે યહોવાએ ઈબ્રામને કહ્યું, “તારી ચારે બાજુ જો, તું જ્યાં ઊભો છે ત્યાંથી ઉત્તરમાં અને દક્ષિણમાં, પૂર્વમાં અને પશ્ચિમમાં નજર કર. 15આ બધી જ ભૂમિ, જેને તું જુએ છે, તે હું તને અને તારા પછી તારા વંશજોને સદાને માટે આપું છું. આ પ્રદેશ હમેશને માટે હવે તમારો છે. 16હું તારા વંશજોની સંખ્યા પૃથ્વીની રજ જેટલી અસંખ્ય બનાવી દઈશ. જો કોઈ વ્યક્તિ પૃથ્વીની રજને ગણી શકે તો જ તારા વંશજોને ગણી શકે. 17એટલા માટે ઊઠ, તારા પ્રદેશમાં એક છોડેથી બીજા છોડા સુધી ફરી વળ, કારણ કે હું એ પ્રદેશ તને આપી દેનાર છું.”

18તેથી ઈબ્રામે પોતાનો તંબૂ ખસેડ્યો અને તે હેબ્રોનમાં આવેલા મામરેનાં વિશાળ વૃક્ષો પાસે રહેવા ગયો. ત્યાં ઈબ્રામે યહોવા માટે એક વેદી બાંધી.

લોતનું પકડાઈ જવું – ઈબ્રામની સહાય

14 આમ્રાફેલ શિનઆરનો રાજા હતો. આર્યોખ એલ્લાસારનો રાજા હતો. કદોરલાઓમેર એલામનો રાજા હતો. અને તિદાલ ગોઈમનો રાજા હતો. 2આ બધાં ચાર રાજાઓ સદોમના રાજા બેરા, ગમોરાહના રાજા બિર્શા, આદમાહના રાજા શિનાબ, સબોઈમના રાજા શેમેબરે અને બેલાના, રાજા (બેલાને સોઅર પણ કહે છે).

૩એટલે કે સોઆરના રાજા સાથે યુદ્ધે ચડયા. 3આ પાંચ રાજાઓએ સિદીમની ખીણમાં. (અર્થાત ખારા સમુદ્રમાં) સેનાઓ ભેગી કરી. 4એમણે બાર વર્ષ સુધી કદોરલાઓમેરની સેવા કરી હતી. પરંતુ તેરમાં વર્ષે તે બધા તેની વિરુદ્ધ થઈ ગયા. 5તેથી ચૌદમાં વર્ષે કદોરલાઓમેર બીજા રાજાઓ સાથે તેમની વિરુદ્ધ લડવા માટે આવ્યો. તેમણે રફીઓમ લોકો આશ્તરોથ-કારનાઈમ, ઝુઝી લોકોને હામમાં, એમી લોકોને શાવેલ કિર્યાથાઈમમાં, 6અને સેઈરનાં પર્વતીય પ્રદેશમાં રહેતા હોરી લોકોને એલપારાનમાં (જે રણની નજીક છે) હાંકી કાઢ્યાં. 7ત્યારપછી રાજા કદોલવિમેર પાછો ફર્યો અને એન-મિશ્પાટ એટલે કે કદેશ આવીને તેમણે અમાલેકીઓના સમગ્ર પ્રદેશને તથા હાસસોનતામારમાં રહેતા અમોરીઓને પણ તાબે કર્યાં.

8તે સમય પછી સદોમનો રાજા, ગમોરાનો રાજા, આદમાહનો રાજા, સબોઈમનો રાજા અને બેલાનો એટલે કે સોઆરનો રાજા બધા ભેગા મળીને પોતાના શત્રુઓ સામે લડવા માટે ગયા. 9તેઓ સિદીમની ખીણમાં એલામના રાજા

કદોરલાઓમેર ગોઈમના રાજા તિદાલ. શિનઆરના રાજા આમ્રાફેલ અને એલ્લાસારના રાજા આર્યોખ સામે યુદ્ધે યડવા તૈયાર થયા. ચાર રાજાઓ સામે પાંચ રાજાઓ લડી રહ્યા હતા.

10સિદ્દીમની ખીણમાં ડામરથી ભરેલા અનેક ખાડાઓ હતા. અને સદોમ અને ગમોરાહના રાજાઓ ભાગતા હતા ત્યારે એ ખાડાઓમાં પડી ગયા. અને બાકીના ડુંગરાઓમાં નાસ્ત્રી ગયાં.

11સદોમ અને ગમોરાહની પાસે જે કંઈ હતું તેને તેના શત્રુઓએ લઈ લીધું. તેઓએ તેમનો આખો અન્નભંડાર અને માલમિલકત લઈ લીધાં અને ચાલ્યા ગયા. 12ઈબ્રામના ભાઈનો પુત્ર લોત સદોમમાં રહેતો હતો, તેને શત્રુઓએ પકડી લીધો. તેની પાસે જે કંઈ હતું તેને પણ દુશ્મનો લઈને ચાલ્યા ગયા. 13પછી એક ન પકડાયેલા માણસે ઈબ્રામ જે હિબ્રૂ હતો તેને આ બધાનો અહેવાલ આપ્યો. ત્યારે ઈબ્રામ અમોરી મામરેનાં વિશાળ વૃક્ષો પાસે રહેતો હતો. મામરે એશ્કોલ અને આનેરનો ભાઈ થતો હતો. તેઓએ ઈબ્રામને મદદ કરવા એક સંધિ કરી.

ઈબ્રામ લોતને મદદ કરે છે

14જ્યારે ઈબ્રામને ખબર પડી કે પોતાના ભાઈને પકડી ગયા છે, ત્યારે તેણે પોતાના પરિવારના નીવડેલા 318 માણસોને લઈને દાન સુધી તે લોકોનો પીછો પકડ્યો. 15તે અને તેના લોકો ટોળીઓમાં વહેંચાઈ ગયા, દુશ્મન પર રાત્રે હુમલો કર્યો, તેમને હરાવ્યા અને દમસ્કની ઉત્તરે આવેલ હોબાહ સુધી તેમનો પીછો કર્યો. 16અને ઈબ્રામ દુશ્મનો દ્વારા ચોરાયેલી બધી વસ્તુઓ પાછી લાવ્યા. અને પોતાના કુટુંબી લોતને તથા તેની માલમત્તા અને સ્ત્રીઓ તેમજ બાકીના લોકોને પણ તે પાછા લઈ આવ્યા.

17કદોરલાઓમેરને અને તેની સાથેના રાજાઓને હરાવીને ઈબ્રામ પાછો આવ્યો ત્યારે સદોમનો રાજા તેને મળવા માટે શાવેહની ખીણમાં, એટલે કે રાજાની ખીણમાં સામો ગયો.

મલ્ખીસદેકનો આશીર્વાદ

18શાલેમનો રાજા મલ્ખીસદેક પણ ઈબ્રામને મળવા ગયો. મલ્ખીસદેક પરાત્પર દેવનો યાજક હતો. મલ્ખીસદેક રોટલી અને દ્રાક્ષારસ લઈને આવ્યો હતો અને તેણે ઈબ્રામને આશીર્વાદ આપતાં કહ્યું:

19“પૃથ્વી અને આકાશના સર્જનહાર પરાત્પર દેવના આશીર્વાદ ઈબ્રામ પર ઊતરો.

20તમને તમારા દુશ્મનોને હરાવીને પકડવા માટે મદદ કરનાર પરાત્પર દેવની અપણે સ્તુતિ કરીએ.”

અને ઈબ્રામે યુદ્ધ દરમ્યાન લીધેલી બધી વસ્તુઓમાંથી તેને દશમો ભાગ આપ્યો. 21પછી સદોમના રાજાએ કહ્યું, “તમે આ બધી વસ્તુઓ પોતાની પાસે રાખી શકો છો. ફક્ત મારા જે માણસોને દુશ્મનો પકડીને લઈ ગયા હતા તે મને સુપ્રત કરો.”

22પરંતુ ઈબ્રામે સદોમના રાજાને કહ્યું, “મેં પૃથ્વી અને આકાશના સર્જનહાર યહોવા, પરાત્પર દેવ સમક્ષ સમ લીધા છે કે 23જે તમારી વસ્તુઓ છે તેમાંથી કંઈ પણ લઈશ નહિ. તારો એક તાંતણો કે જોડાની વાધરી સુદ્ધા નહીં લઉં. હું એ નથી ઈચ્છતો કે તું એમ કહે કે ‘મેં ઈબ્રામને ધનવાન બનાવ્યો છે.’ 24હું તો ફક્ત એ જ ભોજનનો સ્વીકાર કરીશ જે મારા જુવાનોએ ખાધું છે. પરંતુ તમે બીજા લોકોને તેનો ભાગ આપો. આપણી લડાઈમાં જીતેલી વસ્તુઓ તમે લઈ લો અને તેમાંથી થોડીક આનેર એશ્કોલ અને મામરેને આપો. આ લોકોએ લડાઈમાં મને મદદ કરી હતી.”

દેવનો ઈબ્રામ સાથેનો કરાર

15 આ બધી ઘટનાઓ થઈ ગયા પછી એક દર્શનમાં ઈબ્રામને યહોવાની વાણી સંભળાઈ, દેવે કહ્યું, “ઈબ્રામ, ડરીશ નહિ ઈબ્રામ, હું તારી ઢાલ છું. હું તારું રક્ષણ કરીશ અને હું તને એક મોટો પુરસ્કાર આપીશ.”

2પરંતુ ઈબ્રામે કહ્યું, “હે યહોવા દેવ, એવું કશું જ નથી, જે તું મને આપશે અને તે મને પ્રસન્ન કરશે. કારણ કે મારે પુત્ર નથી. હું તો આ વાંઝિયામહેણું લઈને જાઉં છું. અને મારો દાસ અલીએઝેર દમસ્કનો છે તે મારા અવસાન બાદ મારો વારસદાર થશે ને તેને જ મારું બધું મળશે.” ૩ઈબ્રામે કહ્યું, “તું જ જોને, તેં મને કંઈ સંતાન આપ્યું નથી એટલે મારા ઘરમાં જન્મેલો કોઈ ગુલામ મારો વારસદાર થશે.”

4પછી યહોવાએ ઈબ્રામ સાથે વાતો કરી. દેવે કહ્યું, “તમારી માલમિલકત તમારો આ દાસ નહિં મેળવે. તને એક પુત્ર થશે ને તે જ તારી માલમિલકત પ્રાપ્ત કરશે.

5પછી દેવ ઈબ્રામને બહાર લઈ ગયા. દેવે કહ્યું, “આકાશને જો, અસંખ્ય તારાઓને જો, એ એટલા બધા છે કે તું ગણી શકે નહિ. ભવિષ્યમાં તારું કુટુંબ આટલું મોટું થશે.”

6ઈબ્રામે દેવ ઉપર વિશ્વાસ કર્યો અને દેવે એને તેના પૂણ્ય તરીકે સ્વીકાર્યું. 7દેવે ઈબ્રામને કહ્યું, “હું જ એ યહોવા છું જે તને આ ભૂમિનો માલિક બનાવવા માટે ખાલ્દીઓના ઉર શહેરમાંથી લઈ આવ્યો છું.”

8પરંતુ ઈબ્રામે કહ્યું, “હે યહોવા, મારા માલિક મારે કેવી રીતે વિશ્વાસ કરવો કે આ પ્રદેશ મને જ મળશે?”

9પછી દેવે ઈબ્રામને કહ્યું, “આપણે એક કરાર કરીશું. મારી આગળ એક ત્રણ વર્ષની બકરી, એક ત્રણ વર્ષની ગાય, એક ત્રણ વર્ષનો ઘેટો, એક હોલો અને એક કબૂતરનું બચ્યું લઈ આવ.”

10ઈબ્રામ એ બધી વસ્તુઓ દેવની પાસે લાવ્યો. અને ઈબ્રામે તે પ્રાણીઓને મારી નાખ્યાં. અને દરેકના વચ્ચેથી કાપીને તેણે બબ્બે ટુકડા કર્યા અને ટુકડાઓ સામસામે ગોઠવ્યા; પરંતુ પક્ષીઓને તેણે કાપ્યા નહિં. 11થોડા સમય પછી એ માંસાહારી પક્ષીઓ વેદી પર ચઢાવેલા મૃત પ્રાણીઓને ખાવા માટે તૂટી પડ્યા. પણ ઈબ્રામે તેમને ઉડાડી મૂક્યાં.

12પછી સૂરજ આથમતી વખતે ઈબ્રામ ભર ઊંઘમાં પડ્યો. ઘનઘોર અંધકાર એને ચારેબાજુથી ઘેરી વળ્યો. 13ત્યારે

યહોવાએ ઈબ્રામને કહ્યું, “તારે એ બાબતો જાણી લેવી જોઈએ. તારા વંશજો વિદેશી બની જશે અને તેઓ એવા દેશમાં જશે જે એમનો નહીં હોય. તેઓ ત્યાં ગુલામ બનશે. 400 વર્ષ સુધી તેમના પર ભારે અત્યાચારો થશે. 14 હું તે રાષ્ટ્રનો ન્યાય કરીશ અને તેમને સજા કરીશ અને પાછળથી તેઓ ઘણી માલમિલકત લઈને ત્યાંથી બહાર નીકળશે.

15 “તું ઘણું લાંબુ આયુષ્ય ભોગવીશ. તું શાંતિથી મૃત્યુ પામીશ અને તને તારા પૂર્વજોની સાથે દફનાવવામાં આવ્યો હશે. 16 વ્યાર પેઢીઓ પછી તારા વંશજો આ પ્રદેશમાં પાછા આવશે. તે સમયે તમારા લોકો અમોરીઓને હરાવશે.” અહીં રહેનારા અમોરીઓને સજા કરવા માટે હું તમારા લોકોનો જ ઉપયોગ કરીશ. આ ઘટના ભવિષ્યમાં બનશે કારણ કે અમોરીઓના પાપનો ઘડો હજુ ભરાયો નથી.”

17 જ્યારે સૂર્યાસ્ત થયો અને ગાઢ અંધકાર આજુબાજુ બધેય છવાઈ ગયો ત્યારે પણ મૃત પ્રાણીઓ જમીન પર પડેલાં હતાં તે પ્રત્યેક પ્રાણી બે ટુકડાઓમાં કપાયેલા હતાં. તે વખતે એક ધુમાડાનો સ્તંભ અને અગ્નિની મશાલ પ્રાણીઓના બે ભાગ વચ્ચે થઈને પસાર થઈ.

18 આ રીતે તે જ દિવસે યહોવાએ ઈબ્રામ સાથે કરાર કર્યો કે, “હું મિસરની નદીથી મહા નદી ફાત સુધીનો આખો પ્રદેશ - 19 એટલે કે કેનીઓ, કનિઝીઓ, કાદમોનીઓ, 20 હિત્તીઓ, પરિઝીઓ, રફાઈઓ, 21 અમોરીઓ, કનાનીઓ, ગિર્ગાશીઓ અને યબૂસ્ત્રીઓનો પ્રદેશ તારા વંશજોને આપું છું. આમ, યહોવાએ ઈબ્રામને કહ્યું.”

દાસ્ત્રી હાગાર અને ઈશ્માએલ

16 ઈબ્રામની પત્ની સારાયને કોઈ બાળક ન હતું. સારાયની પાસે હાગાર નામે એક મિસરી દાસ્ત્રી હતી. 2 સારાયે ઈબ્રામને કહ્યું, “જુઓ, યહોવાએ મને કોઈ બાળક આપ્યું નથી તેથી તમે મારી દાસ્ત્રીને રાખી લો. હું તેનાં બાળકને આપશું બાળક માનીશ.”

ઈબ્રામે પોતાની પત્નીનું કહ્યું માની લીધું. 3 એટલે ઈબ્રામની પત્ની સારાયે પોતાની દાસ્ત્રી હાગારને પોતાના પતિ ઈબ્રામને પત્ની તરીકે આપી. તે વખતે ઈબ્રામને કનાનમાં રહેતાં 10 વર્ષ થયાં હતાં.

4 હાગાર ઈબ્રામથી ગર્ભવતી થઈ. જ્યારે તેને ખબર પડી કે તે ગર્ભવતી હતી, ત્યારે તે પોતાની જાતને તેણીની શેઠાણી સારાય કરતાં વધારે સારી માનવા લાગી. અને તેનો તિરસ્કાર કરવા લાગી. 5 પરંતુ સારાયે ઈબ્રામને કહ્યું, “મારી દાસ્ત્રી મને નફરત કરે છે અને તે માટે હું તમને દોષિત માનું છું. મેં મારી દાસ્ત્રી તમને આપી અને તેણીને જ્યારે ખબર પડી કે તેણી ગર્ભવતી છે, તે મને તિરસ્કારવા લાગી. અમારા બેમાં કોણ સાચું છે એનો ન્યાય યહોવાએ કરવો જોઈએ.”

6 પરંતુ ઈબ્રામે સારાયને કહ્યું, “તું હાગારની શેઠાણી છે. તું તને ઠીક લાગે તેમ એની સાથે કરી શકે છે. તેથી સારાયએ હાગાર સાથે સખતાઈ કરવા માંડી, તેથી તેની દાસ્ત્રી નાસ્ત્રી ગઈ.”

હાગારનો પુત્ર ઈશ્માએલ

7 રણપ્રદેશમાં શૂરને રસ્તે આવેલા ઝરણા પાસે હાગારને યહોવાનો દૂત મળ્યો. 8 દૂતે કહ્યું, “હાગાર, તું સારાયની દાસ્ત્રી છે. તું અહીં ક્યાંથી? તું ક્યાં જઈ રહી છે?”

હાગારે કહ્યું, “હું મારી શેઠાણી સારાય પાસેથી ભાગીને આવી છું.”

9 યહોવાના દૂતે તેણીને કહ્યું, “તું તારી શેઠાણી પાસે પાછી જા, અને તેની આજ્ઞા માન.”*

10 યહોવાના દૂતે તેને એ પણ કહ્યું, “હું તારો વંશવેલો એટલો બધો વધારીશ કે તેની ગણતરી પણ થઈ શકશે નહિ.”

11 યહોવાના દૂતે એમ પણ કહ્યું, “તું અત્યારે ગર્ભવતી છે, અને તું એક પુત્ર જાણીશ અને તેનું નામ ઈશ્માએલ રાખીશ. કારણ કે યહોવાએ સાંભળ્યું છે કે તારી સાથે ખરાબ વર્તાવ થયો છે, અને તે તારી મદદ કરશે.

12 ઈશ્માએલ જંગલી અને આઝાદ થશે. તે એક જંગલી ગધેડા જેવો થશે. તે એક ઠેકાણેથી બીજે ઠેકાણે જશે તે બધા માણસોનો વિરોધ કરશે. અને બધા માણસો તેનો વિરોધ કરશે. તે એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ જશે. તે તેના ભાઈઓની પાસે તેનો પડાવ નાખશે. પરંતુ તે તેમની વિરુદ્ધ થશે. અને સામે થઈ જુદો રહેશે.”

13 પછી યહોવાએ હાગાર સાથે વાતો કરી. તેણે પોતાની સાથે વાત કરનાર દેવને એક નવા નામથી પોકાર્યો. તેણે કહ્યું, “તમે તે યહોવા છો જે મને જુઓ છે.” “ખરેખર મને દેવના દર્શન થયા પછી હું જીવતી રહી છું!” 14 તેથી એ કૂવો બેર-લાહાય-રોઈનો* કૂવો કહેવાયો. એ કૂવો કાદેશ અને બેરેદની વચમાં આવેલો છે.

15 પછી હાગારે ઈબ્રામથી એક પુત્રને જન્મ આપ્યો, અને ઈબ્રામે હાગારથી જન્મેલા પુત્રનું નામ ઈશ્માએલ રાખ્યું. 16 જ્યારે ઈબ્રામથી હાગારે ઈશ્માએલને જન્મ આપ્યો ત્યારે ઈબ્રામની ઉંમર 86 વર્ષની હતી.

સુન્નત કરારની નિશાનીરૂપ

17 જ્યારે ઈબ્રામ 99 વર્ષનો થયો ત્યારે યહોવાએ તેને દર્શન આપીને કહ્યું, “હું સર્વસમર્થ દેવ છું. મારા માટે આ કામ કર. મારી આજ્ઞા માથે ચડાવી કોઈ પણ દોષમાં પડયા વિના ચાલ. 2 જો તું આમ કરીશ તો હું તારી અને મારી વચ્ચે કરાર કરીશ. હું તમારા લોકોનું એક મોટું રાષ્ટ્ર બનાવવાનું વચન આપીશ.”

3 ઈબ્રામે પોતાનું મસ્તક જમીન તરફ નમાવ્યું, સાષ્ટાંગ દંડવત પ્રણામ કર્યા. ત્યારે દેવે તેની સાથે વાતચીત કરી અને કહ્યું, 4 “જો, હું તારી સાથે આ કરાર કરું છું; તું અનેક પ્રજાઓનો પિતા થઈશ. 5 હવેથી તારું નામ ઈબ્રામ નહિં રહે. તારું નામ

તું...માન શબ્દોનુસાર: “તેણીએ તારા પર જે કષ્ટો ઉતાર્યા તે સહન કર.”

બેર-લાહાય-રોઈ મૂળ પ્રમાણે: “જે સાંભળે છે ને જુએ છે તેનો કૂવો આ છે.”

ઈબ્રાહિમ રહેશે, કારણ મેં તને અનેક દેશનો રાષ્ટ્રપિતા બનાવ્યો છે. 6હું તારા વંશજો ખૂબ ખૂબ વધારીશ, તારા વંશજોમાંથી હું પ્રજાઓનું નિર્માણ કરીશ. અને તારા વંશમાં રાજાઓ થશે. 7હું મારી અને તારી વચ્ચે તથા પેઢી-દરપેઢી તારા વંશજો વચ્ચે કાયમનો કરાર કરીશ કે તારો અને તારા પછી તારા બધા વંશજોનો હું દેવ થઈશ. 8અને હું તને અને તારા વંશજોને જે ભૂમિમાં તું પ્રવાસ કરી રહ્યો છે* તે કનાનની ભૂમિ કાયમને માટે આપીશ અને હું તમારો દેવ રહીશ.”

9દેવે ઈબ્રાહિમને કહ્યું, “તું અને તારા પછી તારા વંશજો પેઢી-દરપેઢી મારો આ કરાર પાળશો. 10મારી અને તારી વચ્ચેનો તથા તારા પછી તારા વંશજો સાથેનો તમારે પાળવાનો કરાર આ છે: 11તમારામાંના એકે એક વ્યક્તિની સુન્નત કરવી. તમારે તમારી ઈન્દ્રિયની ચામડીની સુન્નત કરવી. 12જ્યારે બાળક 8 દિવસનું થાય ત્યારે તેની સુન્નત કરાવવી- પછી તે તમારા ઘરમાં જન્મેલો હોય કે કોઈ પરદેશી પાસેથી પૈસા આપીને ખરીદેલો ગુલામ હોય. તેની સુન્નત અવશ્ય કરવાની રહેશે. 13તમારા ઘરમાં જન્મેલો ગુલામ હોય તેની તેમજ પૈસાથી જેને ખરીદવામાં આવ્યો હોય તેની બંનેની સુન્નત કરાવવી જ જોઈએ. આ રીતે તમારા રાષ્ટ્રમાં પ્રત્યેક બાળકની સુન્નત થશે. 14આ મારો નિયમ છે. અને તે મારા અને તમારા વચ્ચે છે. જે કોઈની સુન્નત થયેલી ના હોય તેનો સમાજમાંથી બહિષ્કાર કરવો, કારણ, તેણે મારા કરારનો ભંગ કર્યો છે.”

પ્રતિજ્ઞાનો પુત્ર ઈસહાક

15દેવે ઈબ્રાહિમને કહ્યું, “સારાય જે તારી પત્ની છે એને હું નામ આપીશ. તેનું નામ સારા રહેશે. 16હું તેને આશીર્વાદ આપીશ. હું તેને પુત્ર આપીશ અને તું પિતા બનીશ. તે ઘણી નવી દેશજાતિઓની માતા થશે. એને પેટે પ્રજાઓના રાજા જન્મ ધારણ કરશે.”

17પછી ઈબ્રાહિમે સાષ્ટાંગ નમસ્કાર કરીને દેવની ભક્તિ દર્શાવી. અને હસ્યો. તે મનોમન વિચારવા લાગ્યો, “હું તો 100 વર્ષનો વૃદ્ધ છું. હું પુત્ર કેવી રીતે ઉત્પન્ન કરી શકું? અને સારા 90 વર્ષની વૃદ્ધ છે તે બાળકને જન્મ આપી શકે નહિ.”

18પછી ઈબ્રાહિમે દેવને તેના કહેવાનો હેતુ પૂછ્યો, “શું ઈશ્માએલ જીવતો રહે ને તારી સેવા કરે?”

19દેવે કહ્યું, “ના, મેં કહ્યું ને કે તારી પત્ની સારાને તારાથી એક પુત્ર જરૂર અવતરશે. અને તારે તેનું નામ ઈસહાક પાડવું. હું તેની સાથે મારો કરાર કરીશ અને તે તેના વંશજો માટે પણ કાયમનો રહેશે.

20“તે મને ઈશ્માએલની બાબતમાં પૂછ્યું, અને મેં તારી વાત સાંભળી. હું તેને આશીર્વાદ આપીશ તેને ઘણાં સંતાનો થશે. તે મોટા બાર સરદારોનો પિતા થશે. અને હું તેનાથી એક મોટી પ્રજાનું નિર્માણ કરીશ. 21પરંતુ હું મારો કરાર તો

આવતે વર્ષ આ સમયે સારા ઈસહાકને જન્મ આપશે તેની સાથે કરીશ.”

22દેવે જ્યારે ઈબ્રાહિમ સાથે વાત કરવાની બંધ કરી ત્યારે તે એકલો જ રહ્યો કારણ કે દેવ તેની પાસેથી આકાશ તરફ ચાલ્યા ગયા. 23દેવે કહ્યું હતું કે તું તારા કુટુંબના બધા પુત્રોની તથા પુરુષોની સુન્નત કરાવજે. તેથી ઈબ્રાહિમે ઈશ્માએલ તથા પોતાના ઘરમાં જન્મેલાં બધા તથા પૈસાથી ખરીદેલા બધા ગુલામોને એક સાથે બોલાવ્યા અને બધા ગુલામોની દેવના કહ્યા પ્રમાણે સુન્નત કરાવી.

24ઈબ્રાહિમની સુન્નત થઈ ત્યારે તેની ઉંમર 99 વર્ષની થઈ હતી. 25અને તેના પુત્ર ઈશ્માએલની સુન્નત થઈ ત્યારે તે 13 વર્ષનો થયો હતો. 26ઈબ્રાહિમ તથા તેના પુત્ર ઈશ્માએલની સુન્નત એક જ દિવસે થઈ હતી. 27તે જ દિવસે ઈબ્રાહિમના ઘરના તમામ પુરુષોની સુન્નત કરવામાં આવી હતી. તેના ઘરમાં જન્મેલા અને પરદેશીઓ પાસેથી પૈસા આપીને ખરીદેલા ઘરના બધા ગુલામોની સુન્નત પણ તેની સાથે કરવામાં આવી હતી.

ત્રણ અતિથિ

18 પછી ફરીથી યહોવા ઈબ્રાહિમ આગળ મામરેના ઓકનાવૃક્ષો પાસે પ્રગટ થયા. તે દિવસે બપોરે, ઈબ્રાહિમ તેના તંબૂના પ્રવેશદ્વાર આગળ બેઠો હતો. 2ઈબ્રાહિમે આંખ ઊંચી કરીને જોયું તો પોતાની સામે ત્રણ માણસોને ઊભેલા જોયા. તે તેમની પાસે દોડતો દોડતો ગયો અને તેઓને પ્રણામ કર્યા. 3ઈબ્રાહિમે કહ્યું, “મારા સ્વામી, જો મારા ઉપર આપની કૃપાદ્રષ્ટિ હોય તો આ સેવકની સાથે થોડીવાર ઊભા રહો. 4હું તમારા લોકોના ચરણો ધોવા માટે પાણી લાવું છું. તમે પેલા વૃક્ષ નીચે આરામ કરો. 5હું તમારા લોકો માટે થોડું ભોજન લાવું છું. આપની ઈચ્છા હોય તેટલું આપ ખાઓ, તાજા થાઓ અને પછી તમે લોકો આગળની યાત્રાનો આરંભ કરો.”

ત્રણેએ કહ્યું, “હા, એ ઘણું સારું છે. તું જેમ કહે છે તેમ ભલે કર.”

6ઈબ્રાહિમ ઉતાવળો ઉતાવળો તંબૂમાં ગયો અને સારાને કહ્યું, “ઝટપટ ત્રણ માપિયાં ઝીણો લોટ લઈને ગૂંદીને રોટલી બનાવી નાખ.” 7પછી ઈબ્રાહિમ ઢોરના ઘણ તરફ દોડતો દોડતો ગયો અને એક તાજોમાજો વાછરડો લાવીને તેણે નોકરોને આપ્યો અને કહ્યું, “તમે આ વાછરડાને વધેરી ભોજન તૈયાર કરો.” 8પછી ઈબ્રાહિમ એ ત્રણેય ને ભોજન માટે માંસ આપ્યું. અને દૂધ દહીં પણ પીરસ્યાં, જ્યાં સુધી એ ત્રણે જણ ખાતાં રહ્યાં ત્યાં સુધી ઈબ્રાહિમ તેમની પાસે વૃક્ષ નીચે ઊભો રહ્યો.

9તે વ્યક્તિઓએ ઈબ્રાહિમને કહ્યું, “તારી પત્ની સારા ક્યાં છે?” ઈબ્રાહિમે કહ્યું, “તે તંબૂમાં છે.”

10ત્યારે યહોવાએ કહ્યું, “હું વસંતમાં આવતા વરસે પાછો આવીશ. તે સમયે તારી પત્ની સારા એક બાળકને જન્મ આપશે.”

જે ભૂમિમાં તું પ્રવાસ કરી રહ્યો છે શબ્દોનુસાર: “જેમાં તું અજાણ વ્યક્તિ તરીકે રહીશ.”

સારા તંબૂમાં બારણા પાસે ઊભી રહીને આ વાતો સાંભળતી હતી. 11ઈબ્રાહિમ અને સારા ઘણા વૃદ્ધ થઈ ગયા હતા. સારાનો તો સ્ત્રીધર્મ પણ બંધ થઈ ગયો હતો. 12એટલે સારા મનોમન હસ્ત્રી. તેને પોતાના કાનો પર વિશ્વાસ ન રહ્યો, તેણે પોતાની જાતને કહ્યું, “હું અને મારો પતિ બંન્ને વૃદ્ધ છીએ. હું બાળકને જન્મ આપવા માટેની ઉંમર વટાવી ચૂકી છું.”

13યહોવાએ ઈબ્રાહિમને કહ્યું, “સારા હસ્ત્રીને કેમ બોલી કે, ‘મને બાળક જન્મશે ખરું?’” હું તો ઘરડી થઈ છું!” 14શું યહોવાને માટે કશું અસંભવ છે? નહિ, હું ફરી વસંતમાં નક્કી કરેલા સમયે આવતા વર્ષે તારે ત્યાં જરૂર આવીશ. અને તારી પત્ની સારાના ખોળામાં પુત્ર રમતો હશે જ.”

15પરંતુ સારાએ કહ્યું, “હું હસ્ત્રી નહોતી.” (એણે એમ કહ્યું, કારણકે તે ડરી ગઈ હતી.) પરંતુ યહોવાએ કહ્યું, “ના, હું જાણું છું કે તારું કહેવું સાચું નથી. તું સાચેજ હસ્ત્રી હતી.”

16પછી તે પુરુષો જવા માટે ઊઠ્યા, તેઓએ સદોમ તરફ નજર કરી અને તે તરફ ચાલી નીકળ્યાં. ઈબ્રાહિમ તેઓને વિદાય આપવા માટે થોડે દૂર સુધી તેમની સાથે ગયો.

દેવની સાથે ઈબ્રાહિમનો સોદો

17યહોવાએ વિચાર્યું, “જે હું હમણા કરવાનો છું તે શું ઈબ્રાહિમને કહી દઉં? 18ઈબ્રાહિમમાંથી એક મહાન અને શક્તિશાળી પ્રજા ઉત્પન્ન થનાર છે. અને એને કારણે પૃથ્વીની બધી પ્રજાઓ આશીર્વાદ પામશે. 19મં જ એને પસંદ કર્યો છે કે જેથી એ પોતાનાં સંતાનોને અને પોતાના પછીના વંશજોને ધર્મ અને ન્યાયનું આચરણ કરીને યહોવાને માર્ગ વળવાની આજ્ઞા કરે, અને એ રીતે ઈબ્રાહિમને આપેલું વચન હું પાળી શકું.”

20પછી યહોવાએ કહ્યું, “મં ઘણી વખત સાંભળ્યું છે કે સદોમ અને ગમોરાહના લોકો ઘણાંજ ખરાબ છે,* તે જગ્યાએથી આવતાં આર્તનાદ નું કારણ તેઓ છે. તેમનાં પાપ ઘણા ગંભીર છે. 21એટલા માટે હું ત્યાં જઈશ અને જોઈશ કે મં સાંભળ્યું છે તેટલી ખરાબ હાલત છે? પછી મને બરાબર ખબર પડશે.”

22પછી તે લોકો ત્યાંથી નીકળીને સદોમ તરફ ગયા. પરંતુ ઈબ્રાહિમ હજુ પણ યહોવાની સામે ઊભો રહ્યો. 23પછી ઈબ્રાહિમ યહોવાને કહ્યું, “હે યહોવા! તમે દુષ્ટ લોકોની સાથે સારા લોકોનો પણ નાશ કરવાનું ખરેખર વિચારો છો? 24જો તે નગરમાં 50 સારા માણસો હોય તો પણ તમે એ નગરનો નાશ કરશો? એ 50 સારા માણસોને માટે તમે નગરને બચાવી નહીં લો? 25દુષ્ટોની સાથે સારા માણસોને પણ મારી નાખશો? એ તો તમને ના શોભે! તો તો સારા માણસોની દશા પણ દુષ્ટોના જેવી જ થાય! એ તમને શોભે નહીં. હું જાણું છું આખી પૃથ્વીનો ન્યાય કરનાર સાચો ન્યાય કરશે.”

26ત્યારે યહોવાએ કહ્યું, “જો મને સદોમ નગરમાં 50 સારા લોકો મળશે તો હું આખા નગરને બચાવી લઈશ.”

27ત્યારે ઈબ્રાહિમે કહ્યું, “હે યહોવા, તમારી સામે તો હું રાખ અને ધૂળ બરાબર છું. પરંતુ તું મને થોડું વધારે કષ્ટ આપવાની તક આપ. અને મને એ પૂછવા દે. 28ધારો કે સારા માણસો પૂરા 45 ના હોય, અને 5 ઓછા હોય તો એ પાંચને કારણે તમે આખા શહેરનો નાશ કરશો?”

ત્યારે યહોવાએ કહ્યું, “જો મને ત્યાં 45મળશે તો પણ હું નાશ નહીં કરું.”

29ઈબ્રાહિમે ફરીથી યહોવાને કહ્યું, “ધારો કે કદાચ તમને 40સારા માણસો મળે તો શું તમે નગરનો નાશ કરશો?”

યહોવાએ કહ્યું, “જો મને 40 સારા માણસો મળશે તો પણ હું નગરનો નાશ કરીશ નહીં.”

30ત્યારે ઈબ્રાહિમે કહ્યું, “હે યહોવા, કૃપા કરીને મારા પર નારાજ ના થશો. મને એમ પૂછવા દો, ધારો કે નગરમાં માત્ર 30સારા લોકો મળ્યા તો તમે શું નગરનો નાશ કરશો?”

યહોવાએ કહ્યું, “જો મને 30 સારા માણસો મળશે તો પણ હું તે નગરનો નાશ નહીં કરું.”

31ત્યારે ઈબ્રાહિમે કહ્યું, “હે યહોવા, હું તમને ફરીવાર તકલીફ આપીને પૂછું છું કે ધારો કે ત્યાં 20 જ સારા લોકો હોય તો?”

યહોવાએ ઉત્તર આપ્યો, “જો મને 20 સારા માણસો મળશે તો પણ હું નગરનો નાશ નહીં કરું.”

32ત્યારે ઈબ્રાહિમે કહ્યું, “હે યહોવા, જો તમે ગુસ્સે ના થાવ તો આ છેલ્લી વાર પૂછું છું, ધારો કે ત્યાં દસ જ સારા માણસો મળે તો તમે શું કરશો?”

યહોવાએ કહ્યું, “જો મને નગરમાં માત્ર 10 સારા માણસો મળશે તો પણ હું નગરનો નાશ કરીશ નહીં.”

33યહોવાએ ઈબ્રાહિમ સાથે બોલવાનું બંધ કરી દીધું, એટલે યહોવા ચાલ્યા ગયા અને ઈબ્રાહિમ પોતાને ઘેર પાછો ફર્યો.

લોતના અતિથિ

19 તેમાંના બે દેવદૂતો સાંજે સદોમ નગરમાં આવ્યાં ત્યારે લોત સદોમના દરવાજામાં બેઠો હતો. તેણે દેવદૂતોને જોયા. લોતે વિચાર્યું કે આ લોકો નગરમાંથી યાત્રા કરી રહ્યા છે, તેથી તેઓને મળવા ઊભો થયો અને તેમની પાસે જઈને સાષ્ટાંગ નમસ્કાર કરીને બોલ્યો, 2તેણે કહ્યું “મારા સ્વામીઓ, કૃપા કરીને મારે ઘેર પધારો. હું તમારી સેવા કરીશ. તમારા ચરણ ધુઓ અને રાત વિશ્રામ કરો, પછી આવતીકાલે તમારી યાત્રા શરૂ કરજો.”

દેવદૂતોએ કહ્યું “ના, અમે રામના ચોકમાં રાત વિતાવીશું.” 3પરંતુ લોત પોતાને ઘેર પધારવા વારંવાર આગ્રહ કરતો હતો. એટલે તેઓ લોતને ઘેર જવા તૈયાર થયા. અને જયારે તેઓ લોતને ઘેર પહોંચ્યાં ત્યારે લોતે પીવા માટે કાંઈક આપ્યું. અને તેમના માટે ખમીર વગરની રોટલી બનાવી. દેવદૂતોએ તે ખાધું.

મં ... છે આલોકોનો આર્તનાદ છે જેઓ તે જગ્યાના દુષ્ટ લોકોદ્વારા ત્રાહિત થયા હતા

4તે સાંજે સૂવાના સમય પહેલા જ નગરના તમામ સ્થળોએથી લોકો લોતના ઘેર આવ્યા. સદોમના માણસોએ લોતના ઘરને ઘેરી લીધું. 5અને તેઓએ કહ્યું, “આજે રાત્રે જે બે માણસો તારે ઘેર આવ્યા, તે ક્યાં છે? તે માણસોને બહાર કાઢ અને અમને સુપ્રત કર. અમે એમની સાથે સંભોગ કરવા માગીએ છીએ.”

6લોતે બહાર નીકળીને પોતાની પાછળથી બારણું બંધ કરી દીધું. 7લોતે લોકોને કહ્યું, “ના, મારા ભાઈઓ, હું વિનંતી કરું છું કે તમે આ ખરાબ કામ ના કરો. 8જુઓ, મારે બે પુત્રીઓ છે, તે કુવારી છે. હું મારી બે પુત્રીઓને તમારી આગળ લાવું છું તેની સાથે તમે લોકો જે કરવું હોય તે કરો, પણ આ લોકને કશું કરશો નહિં. એ લોકો અમારે ઘરે આવ્યા છે અને હું અવશ્ય તેમનું રક્ષણ કરીશ.”

9ઘરની આજુબાજુના લોકોએ કહ્યું, “રસ્તામાંથી ખસ્ત્રી જા,” ત્યારે તે લોકોએ વિચાર્યું. “આ માણસ લોત અમારા નગરમાં અતિથિ તરીકે આવ્યો છે અને હવે અમને શીખવે છે કે અમે લોકો શું કરીએ!” ત્યારે લોકોએ લોતને કહ્યું, “અમે લોકો એ માણસો કરતાં ય તારા ભૂંડા હાલ કરીશું.” તેથી એ લોકોએ લોતને ઘેરી વળીને તેની નજીક આવવાનું શરૂ કર્યું. તે બારણું તોડીને અંદર પ્રવેશવા ઈચ્છતા હતા.

10પરંતુ લોતની સાથે રહેલા માણસોએ દરવાજો ઉઘાડ્યો અને લોતને ઘરની અંદર ખેંચી લીધો. અને પછી બારણું બંધ કરી દીધું. 11બંન્ને જણે દરવાજાની બહારના માણસોને આંધળા બનાવી દીધા અને ઘરમાં ઘૂસવા વાળા જવાન અને વૃદ્ધ બધાંજ આંધળા થઈ ગયા. તેઓ બારણાં શોધી શોધીને થાકી ગયા.

સદોમમાંથી બચી જવું

12બંન્ને જણે લોતને કહ્યું, “શું આ નગરમાં કોઈ એવો માણસ તમારા પરિવારનો છે? શું તમારા જમાઈ, તમારી પુત્રીઓ કે અન્ય કોઈ તમારા પરિવારનો માણસ છે? જો કોઈ બીજો માણસ તમારા પરિવારનો આ નગરમાં રહેતો હોય તો તેને હમણાં જ આ નગર છોડી જવા કહી દો. 13અમે લોકો આ નગરનો નાશ કરીશું. યહોવાએ આ બધી બુરાઈઓને સાંભળી લીધી છે. જે આ નગરમાં છે એટલા માટે યહોવાએ અમને એનો વિનાશ કરવા મોકલ્યા છે.”

14એટલા માટે લોત બહાર ગયો અને પોતાની બીજી પુત્રીઓ સાથે લગ્ન કરવાવાળા જમાઈઓને વાત કરી. લોતે કહ્યું, “ઊતાવળ કરો અને આ નગરને છોડી જાઓ. યહોવા એનો તરત વિનાશ કરશે.” પરંતુ એ લોકો એવું સમજ્યા કે લોત મશ્કરી કરી રહ્યો છે.

15બીજે દિવસે સવારના સમયે દેવદૂતોએ લોતને તાકીદ કરીને કહ્યું, “ઊઠ, તારી પત્ની અને તારી બે પુત્રીઓ જે અહીં છે તેમને સાથે લઈ લે; અને આ જગ્યા છોડી દે, જેથી તમે બધા આ નગરની સાથે નાશ નહીં પામો.”

16પરંતુ લોત મૂઝવણમાં હતો તેથી નગર છોડવાની તેણે ઉતાવળ ન કરી. પણ એના ઉપર દેવની મહેરબાની હતી એટલે પેલા માણસો તેને, તેની પત્નીને અને તેની બે પુત્રીઓને હાથ પકડીને શહેરની બહાર લઈ આવ્યા. 17બંન્નેએ લોત અને તેના પરિવારને નગરની બહાર પહોંચાડ્યા જ્યારે તેઓ બહાર આવી ગયા ત્યારે બંન્નેમાંના એકે કહ્યું, “તમારો જીવ બચાવવા ભાગો, પાછું વળીને જોશો નહિ, અને આ નદીકાંઠાના પ્રદેશમાં ક્યાંય ઊભા રહેશો નહિ. પર્વતો ન આવે ત્યાં સુધી દોડો અને પર્વતો પાછળ ચાલ્યા જાઓ. નહિ તો તમે હતા ન હતાં થઈ જશો.”

18ત્યારે લોતે બંન્નેને કહ્યું, “ના, ના, મારા સ્વામી! કૃપા કરીને આટલા દૂર દોડવા માટે મને મજબૂર ન કરો. 19તમે આ મારા સેવક પર દયા કરી છે અને દયા કરીને આપે મારો જીવ બચાવ્યો છે. પરંતુ હું પર્વતો સુધી દોડી શકું તેમ નથી અને જો હું જરૂર કરતા ધીમે દોડીશ તો તે ક્ષેત્રમાં થયેલા વિનાશમાં હું માર્યો જઈશ. 20પરંતુ જુઓ, અહીં નજીકમાં એક બહુ નાનું નગર છે, અમને એ નગર સુધી દોડવા દો, તો અમારો જીવ બચી જશે.” 21દેવદૂતે લોતને કહ્યું, “સારું, હું તમને એવું કરવા દઈશ, જ્યાં તમે જઈ રહ્યા છો એ નગરનો નાશ હું કરીશ નહીં. 22પરંતુ તે જગ્યા સુધી ઝડપથી દોડો, જ્યાં સુધી તમે એ નગરમાં સુરક્ષિત પહોંચી નહીં જાઓ ત્યાં સુધી હું સદોમનો નાશ નહિ કરી શકું.” (તે શહેરનું નામ સોઆર પડ્યું કારણ કે તે નાનું ગામ છે.)

સદોમ અને ગમોરાહનો વિનાશ

23લોત જ્યારે સોઆરમાં પહોંચ્યો ત્યારે પૃથ્વી પર સૂરજ ઊગતો હતો. 24આ વખતે યહોવાએ સદોમ અને ગમોરાહનો નાશ કરવાનો આરંભ કર્યો. તેણે આકાશમાંથી સળગતા ગંધક અને આગ વરસાવ્યા. 25આ રીતે યહોવાએ તે દેશનો, નદીકાંઠાના સમગ્ર પ્રદેશનો, શહેરોમાંના બધા નિવાસ્ત્રીઓનો અને જમીન ઉપર જે કાંઈ ઊંચું હતું તે સર્વનો નાશ કર્યો.

26જ્યારે તેઓ ભાગી રહ્યા હતા ત્યારે લોતની પત્નીએ પાછું વળીને જોયું અને તે મીઠાનો થાંભલો થઈ ગઈ.

27તે દિવસે વહેલી સવારે ઈબ્રાહિમ ઊઠ્યો અને જે જગ્યાએ યહોવાને રૂબરૂ મળ્યો હતો ત્યાં ગયો. 28ઈબ્રાહિમે સદોમ અને ગમોરાહ નગર તરફ નજર કરી અને નદી કાંઠાના સમગ્ર પ્રદેશ તરફ જોયું તો એમાંથી ધુમાડો ઉપર ચડતો હતો, જાણે ભઠ્ઠીનો ધૂમાડો ન હોય!

29આમ દેવે કોતરોમાંના શહેરોનો વિનાશ કર્યો. જ્યારે દેવ આમ કરી રહ્યાં હતા, ત્યારે ઈબ્રાહિમે જે માગ્યું છે તેનું સ્મરણ થયું અને લોત ને બચાવ્યો. તેણે જે નગરનો નાશ કર્યો હતો ત્યાંથી લોતને દૂર મોકલી દીધો.

લોત અને તેની પુત્રીઓની પ્રજોત્પત્તિ

30લોત સોઆરમાં સતત રહેવાથી ડર્યો, તેથી તે અને તેની બંન્ને પુત્રીઓ પર્વતોમાં ચાલ્યા ગયા. અને ત્યાં રહેવા લાગ્યા.

તેઓ ત્યાં એક ગુફામાં રહેતા હતાં. 31એક દિવસ મોટી દીકરીએ નાનીને કહ્યું, “પૃથ્વી પર બધીજ જગ્યાએ પુરુષો અને સ્ત્રીઓના વિવાહ થાય છે, પરંતુ કોઈ પુરુષ એવો નથી જેની સાથે આપણે પતિ-પત્ની તરીકે ઘર માંડી શકીએ. આપણા પિતા પણ વૃદ્ધ થયા છે. 32એટલા માટે ચાલો આપણે આપણા પિતાને દ્રાક્ષારસ પાઈએ અને તેની સાથે સૂઈએ, જેથી આપણા બાપથી આપણે વંશવેલો જાળવી શકીએ.”

33તેથી તે રાત્રે બંન્ને પુત્રીઓ પોતાના પિતા પાસે ગઈ અને પિતાને તેઓએ દ્રાક્ષારસ પાયો અને મોટી પુત્રી પિતા સાથે તેની પથારીમાં સૂઈ ગઈ. અને તેની સાથે સંભોગ કર્યો તેણી ક્યારે સૂઈ ગઈ અને ક્યારે ઊઠી તેની લોતને ખબર પડી નહિ (કેમકે તે નશામાં હતો.)

34બીજે દિવસે મોટી પુત્રીએ નાનીને કહ્યું, “જો ગઈકાલે રાત્રે હું પિતા સાથે સૂઈ ગઈ હતી. આજે પણ આપણે તેને દ્રાક્ષારસ પાઈએ, પછી તું જઈને તેમની સાથે સૂઈ જજે. આ રીતે આપણે આપણા પિતાથી આપણો વંશવેલો જાળવી શકીએ.”

35એટલે તે રાત્રે પણ તેમણે પોતાના પિતાને દ્રાક્ષારસ પાયો. અને નાની પુત્રી તેણીના પિતા પાસે તેની પથારીમાં ગઈ અને તેની સાથે સૂઈ ગઈ અને તેની સાથે સંભોગ કર્યો. આ વખતે પણ લોતને ખબર પડી નહિ કે તેણી ક્યારે સૂતી અને ક્યારે ઊઠી. (કેમકે તે નશામાં હતો.)

36આ રીતે લોતની બંન્ને પુત્રીઓ તેમના પિતાથી ગર્ભવતી થઈ. તેમનો પિતાજ તેમનાં બાળકોનો પિતા હતો. 37મોટી પુત્રીએ એક પુત્રને જન્મ આપ્યો. તેણે તેનું નામ મોઆબ રાખ્યું. મોઆબ તે જ આજના મોઆબીઓનો પૂર્વજ છે. 38નાની પુત્રીએ પણ એક પુત્રને જન્મ આપ્યો, તેણે પોતાના પુત્રનું નામ બેન-આમ્મી રાખ્યું; તે જે આજના બધા આમ્મોનીઓનો પૂર્વજ છે જે આજે પણ રહે છે.

ઈબ્રાહિમનું ગેરારમાં ગમન

20 ઈબ્રાહિમે એ સ્થળ છોડ્યું અને નેગેબ તરફ પ્રયાણ કર્યું. અને કાદેશ અને શૂર વચ્ચે ગેરારમાં વસવાટ કર્યો. 2તે સમયે ઈબ્રાહિમે ગેરારના લોકોને કહ્યું, “સારા મારી બહેન છે. ગેરારના રાજા અબીમેલેખે આ સાંભળ્યું, અબીમેલેખ સારાને ચાહતો હતો તેથી સારાને લઈ આવવા માટે અબીમેલેખે કેટલાક નોકરોને મોકલ્યા. અને સારાને રાખી. 3પરંતુ એક વખત રાત્રે દેવે અબીમેલેખને સ્વપ્નમાં દર્શન આપ્યા અને વાત કરી. દેવે કહ્યું, “જો, જે સ્ત્રીને તેં ઘરમાં રાખી છે તેને કારણે તારું આવી બન્યું છે. કારણ તે પરસ્ત્રી છે. તું મરવાનો છે.” 4પરંતુ અબીમેલેખે હજુ સુધી તેનો સંગ કર્યો નહોતો, તેથી અબીમેલેખે કહ્યું, “હે યહોવા, હું દોષિત નથી. શું તમે નિર્દોષ વ્યક્તિનો પણ સંહાર કરશો? 5ઈબ્રાહિમે જ મને કહ્યું હતું કે ‘આ સ્ત્રી મારી બહેન છે.’ અને એ સ્ત્રીએ પણ કહ્યું, ‘આ પુરુષ મારો ભાઈ છે.’ હું નિર્દોષ છું. મને તો ખબર જ નહોતી કે હું શું કરી રહ્યો છું? મેં તો શુદ્ધ વૃત્તિથી જ આ કર્યું છે.”

6ત્યારે દેવે અબીમેલેખને સ્વપ્નમાં કહ્યું, “હા, મને ખબર છે કે તું નિર્દોષ છે અને મને એ પણ ખબર છે કે તને ખબર ન હતી કે તું શું કરી રહ્યો હતો! મેં જ તને ઉગાર્યો, મેં જ તને મારી વિરુદ્ધ પાપ કરવા દીધું નથી. અને એટલે જ મેં તને તેનો સ્પર્શ કરવા દીધો નથી. 7તેથી હવે તું ઈબ્રાહિમની પત્નીને તેની પાસે પાછી મોકલ. ઈબ્રાહિમ એક પ્રબોધક છે. તે તમારા માટે પ્રાર્થના કરશે અને તું જીવીશ પરંતુ જો તું સારાને પાછી નહિં આપે તો સમજી લેજે કે તારું અને તારા બધાંજ લોકોનું એક સાથે મૃત્યુ થશે.”

8તેથી બીજે દિવસે વહેલી સવારે અબીમેલેખે પોતાના બધા નોકરોને બોલાવ્યા અને સ્વપ્નમાં થયેલી બધી વાતો કહી સંભળાવી, નોકરો બહુ જ ગભરાઈ ગયા. 9પછી અબીમેલેખે ઈબ્રાહિમને બોલાવ્યો અને તેને કહ્યું, “તમે મારી સાથે આમ કેમ કર્યું? મેં તમારો શો ગુનો કર્યો હતો કે તમે ‘આ મારી બહેન છે.’ એમ જૂઠું બોલીને મને અને મારા રાજ્યને મોટાં પાપમાં નાખ્યાં? તમારે મારી સાથે આવો વર્તાવ નહોતો કરવો જોઈતો, તમે શું સમજીને આમ કર્યું? 10”તમે કઈ બાબતથી ડરતા હતા? તમે મારી સાથે આવું કેમ કર્યું?”

11પછી ઈબ્રાહિમે કહ્યું, “હું ડરતો હતો કારણ કે મને થયું કે આ દેશમાં કોઈ પણ દેવને માન આપતું નથી અને તેનાથી ડરતું નથી અને મારી પત્ની સારાને મેળવવા માટે આ લોકો મને મારી નાખશે. 12અને તમને, સાચું કહું તો તે મારી બહેન જ છે, કારણ કે તેણી મારા બાપની દીકરી છે, જો કે તેણી મારી માની પુત્રી નથી. અને તેણી મારી પત્ની બની. 13દેવે મને મારા પિતાના ઘરથી દૂર મોકલ્યો હતો. દેવે મને એક જગ્યાએથી બીજી જગ્યાએ ભટકતો કર્યો હતો તેથી મેં સારાને કહ્યું હતું કે, ‘તારે મારા પર આટલી કૃપા કરવી પડશે. આપણે જ્યાં જ્યાં જઈએ ત્યાં ત્યાં તારે કહેવું પડશે કે, આ મારો ભાઈ છે!’”

14ત્યારે અબીમેલેખે જાણ્યું કે આમ શાથી બન્યું છે. તેથી તેણે ઈબ્રાહિમને સારા સુપ્રત કરી અને ઘેટાં, બકરાં, ગાય, બળદ તેમજ દાસદાસ્ત્રી આપ્યાં. 15અબીમેલેખે કહ્યું, “જો, આ મારો સમગ્ર દેશ તારી આગળ છે. તારી મરજી હોય ત્યાં તું જઈને રહી શકે છે.”

16અબીમેલેખે સારાને કહ્યું, “જો મેં તારા ભાઈને 1,000 રૂપામહોર આપી છે. હું આ બધા માટે દિલગીર છું તે બતાવવા માટે મેં આમ કર્યું હતું. હું ઈચ્છું છું કે પ્રત્યેક વ્યક્તિ જુએ કે મેં સાચું કામ કર્યું છે.”

17-18દેવે અબીમેલેખના ઘરની બધી સ્ત્રીઓને ગર્ભધારણથી અટકાવી દીધી હતી કારણકે ઈબ્રાહિમની પત્ની સારાને અબીમેલેખે લીધી હતી તેથી હવે ઈબ્રાહિમે યહોવાને પ્રાર્થના કરી, તેથી દેવે અબીમેલેખને અને તેની પત્નીને અને તેની દાસ્ત્રીઓને સાજાં કર્યાં અને તેમને સંતાનો થયાં.

સારાના પુત્ર ઈસહાકનો જન્મ

21 યહોવાએ સારાને આપેલ વચન જાળવી રાખ્યું. અને યહોવાએ પોતાના વચન અનુસાર સારા પર

કૃપા કરી. 2સારા ગર્ભવતી થઈ અને તેણે વૃદ્ધાવસ્થામાં ઈબ્રાહિમને માટે દેવે કહેલા સમયે એક પુત્રને જન્મ આપ્યો. દેવે જે વચન આપ્યું હતું તે જ પ્રમાણે થયું. 3સારાએ પુત્રને જન્મ આપ્યો અને ઈબ્રાહિમે તેનું નામ ઈસહાક પાડ્યું. 4અને દેવની આજ્ઞા અનુસાર તેણે પોતાનો દીકરો ઈસહાક આઠ દિવસનો થયો ત્યારે તેની સુન્નત કરાવી.

5જ્યારે ઈબ્રાહિમનો પુત્ર ઈસહાક જન્મ્યો ત્યારે એની ઉંમર 100 વર્ષની થઈ હતી. 6અને સારાએ કહ્યું, "દેવે મને સુખનાં દિવસ આપ્યા છે. જે કોઈ વ્યક્તિ આ સાંભળશે તે પણ મારી સાથે પ્રસન્ન થશે. 7કોઈપણ એમ ધારતું નહોતું કે સારા ઈબ્રાહિમ માટે પુત્રને જન્મ આપશે, છતાં મેં એના ઘડપણમાં દીકરાને જન્મ આપ્યો છે."

ઘરમાં વિપત્તિઓનાં વાદળ

8હવે બાળક મોટો થયો અને તેને ધાવણ છોડાવવામાં આવ્યું. તે દિવસે ઈબ્રાહિમે એક મોટી ઉજવણી કરી. 9પછી મિસરી દાસ્ત્રી હાગારથી ઈબ્રાહિમને એક પુત્ર થયો હતો એક વાર સારાએ હાગારના પુત્રને ઈસહાકની મશકરી કરતા જોયો. 10તેથી સારાએ ઈબ્રાહિમને કહ્યું, "આ દાસ્ત્રી સ્ત્રી તથા તેના પુત્રને અહીંથી કાઢી મૂકો, આપણા મૃત્યુ પછી આપણી સંપત્તિનો માલિક ઈસહાક જ થશે. હું નથી ઈચ્છતી કે આ દાસ્ત્રીનો દીકરો મારા દીકરા ઈસહાક સાથે વારસ થાય."

11આ બધી વાતોથી ઈબ્રાહિમ બહુજ દુઃખી થયો તે પોતાના પુત્ર ઈશ્માએલને કારણે ખૂબ દુઃખી હતો. 12પરંતુ દેવે ઈબ્રાહિમને કહ્યું, "એ પુત્રને કારણે તથા દાસ્ત્રી સ્ત્રીને કારણે મનમાં દુઃખી થઈશ નહિં. સારા તને જે કંઈ કહે તે તેના કહ્યાં પ્રમાણે કર. કારણ કે તારો વંશવેલો ઈસહાકથી ચાલુ રહેશે. 13પરંતુ હું તારા દાસ્ત્રીપુત્રને પણ આશીર્વાદ આપીશ અને હું એ દાસ્ત્રીના પુત્રને પણ મોટો પરિવાર આપીશ, અને તે પરિવારનું પણ એક મોટું રાષ્ટ્ર બનાવીશ. કારણ કે એ તારું સંતાન છે."

14તેથી બીજે દિવસે વહેલી સવારે ઈબ્રાહિમ રોટલા અને પાણીના મશક લઈને હાગારને આપ્યાં અને છોકરાંને ખભે ચડાવીને તેને વિદાય કરી. તે ચાલી ગઈ અને બેર-શેબાના રણમાં ભટકવા લાગી. 15થોડા સમય પછી હાગારની મશકનું પાણી ખૂટી ગયું ત્યારે તેણે તે બાળકને એક નાના ઝાડ નીચે છોડી દીધું. 16હાગાર ત્યાંથી થોડા અંતરે ગઈ અને નીચે બેઠી. હાગારે વિચાર્યું કે ત્યાં પાણી નથી તેથી તેણીનો પુત્ર મૃત્યુ પામશે. તેણી તેને મૃત્યુ પામતો જોવા નહોતી ઈચ્છતી. તેણી ત્યાં બેઠી હતી ત્યારે રડવા લાગી.

17દેવે બાળકને રડતો સાંભળ્યો. અને આકાશમાંથી એક દૂતે હાગારને બોલાવી તેણે હાગારને પૂછ્યું, "હાગાર, તારે શી સમસ્યા છે? દેવે બાળકને રડતો સાંભળ્યો છે, ડરીશ નહિં, 18ઊઠ બાળકને ઉપાડી લે, અને તેનો હાથ પકડ અને તેને દોરવ, કારણ કે હું તેનાથી એક મહાન રાષ્ટ્ર બનાવવાનો છું."

19પછી દેવે હાગારને પાણીથી ભરેલો કૂવો દેખાય તેવું કર્યું તે ત્યા ગઈ અને મશકમાં પાણી ભરી લીધું. અને બાળકને પાણી પાચું.

20બાળક જ્યાં સુધી મોટો ન થયો ત્યાં સુધી દેવ તેની સાથે રહ્યો. તે રણપ્રદેશમાં રહેતો હતો અને તેથી તે ધનુષ્ય ચલાવતા શીખ્યો અને નિપુણ શિકારી થઈ ગયો. 21તેની માતા તેના માટે મિસરની વહુ લાવી અને તેઓએ પારાનના રણમાં રહેવાનું ચાલુ રાખ્યું.

ઈબ્રાહિમ અને અબીમેલેખ વચ્ચેની સંધિ

22તે સમયે અબીમેલેખ તેના સેનાપતિ ફીકોલ સાથે જઈ ઈબ્રાહિમને કહ્યું, "તું જે કાંઈ કહે છે તેમાં દેવ તને સહાય કરે છે. 23એટલા માટે આ ઘડીએ તું મારી આગળ દેવના નામે એવા સમ લે અને વચન આપ કે તું મારી સાથે અને મારા બધા વંશજો સાથે ન્યાયી બનશે અને, હું જેમ તારી સાથે દયાળુ રહ્યો છું તેમ તું મારી સાથે અને જે દેશમાં તું રહ્યો છે તેના વતનીઓ સાથે દયાળુ રહીશ."

24ત્યારે ઈબ્રાહિમે કહ્યું, "હું વચન આપું છું કે તે જે વ્યવહાર મારી સાથે કર્યો છે એવો જ વ્યવહાર હું તારી સાથે પણ રાખીશ." 25ત્યારે ઈબ્રાહિમે અબીમેલેખને ફરિયાદ કરી. કારણ કે અબીમેલેખના નોકરોએ એક કૂવો પડાવી લીધો હતો.

26અબીમેલેખે કહ્યું, "આના વિષે મેં પહેલી વાર સાંભળ્યું છે. મને ખબર નથી કે આ કોણે કર્યું છે અને તે મને કહ્યું નથી, અને આજપર્યંત મારે કાને આવ્યું નથી."

27એટલે ઈબ્રાહિમ અને અબીમેલેખે એક સંધિ કરી. ઈબ્રાહિમે સંધિના પ્રમાણના રૂપમાં અબીમેલેખને ઘેટાં-બકરાં અને બળદો આપ્યાં.

28ઈબ્રાહિમે પ્રાણીઓના ટોળામાંથી સાત ઘેટીઓ અલગ કરીને તેમને અબીમેલેખની સામે મૂકી.

29અબીમેલેખે ઈબ્રાહિમને પૂછ્યું, "તે આ સાત ઘેટીઓ તેમને તેમ કેમ મુકી છે? તેનો અર્થ શો?"

30ઈબ્રાહિમે કહ્યું, "જ્યારે તમે આ સાત ઘેટીઓ મારી પાસેથી લેશો ત્યારે આ કૂવો મેં ખોદાવ્યો છે એનો એ પુરાવો થશે.

31એટલા માટે એ જગ્યાનું નામ બેર-શેબા પડ્યું કારણ કે ત્યાં બંને જણે સમ ખાધા હતા.

32આ રીતે બેર-શેબામાં અબીમેલેખે ઈબ્રાહિમ સાથે સંધિ કરી. પછી અબીમેલેખ અને તેના સેનાપતિ ફીકોલ પલિસ્તિઓના પ્રદેશમાં પાછા ગયા.

33ઈબ્રાહિમે બેર-શેબામાં એક તામરીસ્કનું ઝાડ રોપ્યું અને ત્યાં ઈબ્રાહિમે યહોવા જે અમારા દેવ છે તેની પ્રાર્થના કરી. 34અને ઈબ્રાહિમ પલિસ્તિઓની ભુમિમાં ઘણો સમય રહ્યો.

ઈબ્રાહિમ પુત્રનું બલિદાન આપવા તૈયાર

22 આ બધું થઈ ગયા પછી દેવે ઈબ્રાહિમના વિશ્વાસની કસોટી કરવાનું નક્કી કર્યું. દેવે તેને કહ્યું, "ઈબ્રાહિમ!"

ત્યારે ઈબ્રાહિમે ઉત્તર આપ્યો, “જી.”

2દેવે કહ્યું, “તારા પુત્રને, તારા એકનાએક પુત્રને, જે તને વહાલો છે તે ઈસહાકને લઈને તું મોરિયા પ્રદેશમાં જા. અને ત્યાં હું કહું તે ડુંગર ઉપર તું તેનું દહનાર્પણ કર.”

3તેથી ઈબ્રાહિમ સવારે વહેલો ઊઠ્યો અને તેણે ગધેડા પર જીન નાખ્યું. ઈબ્રાહિમે તેના પુત્ર ઈસહાક અને બે નોકરોને સાથે લીધા. ઈબ્રાહિમે યજ્ઞ માટે લાકડાં કાપીને તૈયાર કર્યાં. અને પછી દેવે કહ્યું હતું તે જગ્યાએ જવા નીકળ્યા. 4ત્રણ દિવસના પ્રવાસ પછી ઈબ્રાહિમે ઉપર જોયું અને જે જગ્યાએ એ જતાં હતા તે જગ્યા દૂર નજરે પડી. 5પછી ઈબ્રાહિમે પોતાના નોકરોને કહ્યું, “તમે અહીં ગધેડા સાથે રહો, હું મારા પુત્રને તે જગ્યાએ લઈ જઈશ અને ઉપાસના વિધી કરીશ, પછી અમે પાછા આવીશું.”

6ઈબ્રાહિમે યજ્ઞ માટેનાં લાકડાં લીધાં અને પોતાના પુત્ર ઈસહાકના ખભા ઉપર ચડાવ્યાં. અને ઈબ્રાહિમે પોતાના હાથમાં અગ્નિ અને છરો લીધો પછી ઈબ્રાહિમ અને તેનો પુત્ર બંને ઉપાસના માટે તે જગ્યાએ એક સાથે ગયા.

7ઈસહાકે પોતાના પિતા ઈબ્રાહિમને કહ્યું, “પિતાજી!”

ઈબ્રાહિમે ઉત્તર આપ્યો, “હા, બેટા, શું છે?”

ઈસહાક બોલ્યો, “જુઓ, અગ્નિ અને લાકડાં હું જોઉં છું. પણ એ બલિ માટે ઘેટું ક્યાં છે?”

8ઈબ્રાહિમે ઉત્તર આપ્યો, “બેટા, બલિ માટેનું ઘેટું દેવ જાતે જ આપણને પૂરું પાડશે.”

ઈસહાકની રક્ષા

તેથી, તેઓ બંને આગળ વધ્યા. 9જ્યારે તેઓ દેવે કહેલી જગ્યાએ આવી પહોંચ્યા ત્યારે ઈબ્રાહિમે એક વેદી તૈયાર કરી, તેના ઉપર લાકડાં ગોઠવ્યાં અને પોતાના પુત્ર ઈસહાકને બાંધીને વેદી ઉપરનાં લાકડાં પર ચડાવી દીધો. 10પછી ઈબ્રાહિમે પોતાનો છરો કાઢ્યો અને પુત્રનો વધ કરવાની તૈયારી કરી.

11ત્યારે યહોવાના દૂતે ઈબ્રાહિમને રોક્યો. દેવદૂતે આકાશમાંથી બોલાવ્યો. “ઈબ્રાહિમ, ઈબ્રાહિમ!”

ઈબ્રાહિમે ઉત્તર આપ્યો, “જી!”

12દેવદૂતે કહ્યું, “તારા પુત્રને મારીશ નહીં તેને કોઈ સજા કરીશ નહીં, મેં જોયું કે તું દેવનો આદર કરે છે અને તેની આજ્ઞાનું પાલન કરે છે. મેં જોઈ લીધું છે કે તું તારા એકના એક પુત્રને મારા માટે બલિ ચઢાવતાં ખચકાયો નથી.”

13ઈબ્રાહિમે ઉપર નજર કરીને જોયું તો તેની પાછળ ઝાડીમાં એક ઘેટો શિંગડા ભરાઈ જવાથી ફસાઈ ગયો હતો. ઈબ્રાહિમે તેને પકડ્યો અને પોતાના પુત્રને બદલે દહનાર્પણ તરીકે ચડાવ્યો. અને ઈબ્રાહિમનો પુત્ર બચી ગયો. 14તેથી ઈબ્રાહિમે તે જગ્યાનું નામ યહોવા-યિરેહ* પાડ્યું. આજે પણ લોકો કહે છે, “આ પર્વત પર યહોવાને જોઈ શકાય છે.”

યહોવા-યિરેહ તેનો અર્થ એ છે કે “દેવ જુએ છે” અથવા યહોવા આપે છે.

15યહોવાના દૂતે આકાશમાંથી બીજી વાર ઈબ્રાહિમને સાદ કરીને કહ્યું 16દેવદૂતે કહ્યું, “યહોવાની આ વાણી છે: હું મારી જાતના સમ લઉં છું કે, તેં આ કામ મારે માટે કર્યું છે, અને તારા પુત્રને, તારા એકના એક પુત્રને મને બલિ ચડાવતાં તું ખચકાયો નથી. 17તેથી હું જરૂર તને આશીર્વાદ આપીશ. હું આકાશના તારા જેટલા, દરિયાકાંઠાની રેતી જેટલા તારા વંશજો વધારીશ. અને તારા વંશજો પોતાના દુશ્મનોને કબજે કરશે. 18અને તારા વંશજો દ્વારા ધરતી પરની તમામ પ્રજા આશીર્વાદ પામશે, કારણ કે તેં મારું કહ્યું માન્યું છે અને તે પ્રમાણે કર્યું છે.”

19પછી ઈબ્રાહિમ પોતાના નોકરો પાસે પાછો આવ્યો. તેઓ સાથે મળીને બેર-શેબા ગયા અને ઈબ્રાહિમ બેર-શેબામાં જ રહ્યો. 20ત્યારબાદ ઈબ્રાહિમને ખબર મળી કે, “તારા ભાઈ નાહોરથી મિલકાહને પણ બાળકો થયાં છે. 21સૌથી મોટો પુત્ર ઉસ, તેનો ભાઈ બૂઝ, અરામનો પિતા કમુએલ. 22કસેદ, હઝો, પિલ્લાસ, યિદલાફ અને બથુએલ.” 23બથુએલ રિબકાનો પિતા હતો. ઈબ્રાહિમના ભાઈ નાહોરથી મિલકાહને આ આઠ સંતાનો થયાં. 24આ ઉપરાંત તેની રઉમાહ નામની દાસ્ત્રીને ટેબાહ, ગાહામ, તાહાશ અને માઆકાહ જન્મ્યા.

સારાનું અવસાન

23 સારા 127 વર્ષ સુધી જીવતી રહી; એનું આયુષ્ય એટલા વર્ષનું હતું. 2સારાનું મૃત્યુ કનાન ભૂમિમાં આવેલા કિર્યાથ-આર્બા (હેબ્રોન)માં થયું. ઈબ્રાહિમ બહુજ દુઃખી હતો અને તે તેણીના મૃત્યુ પર ખૂબ રડ્યો. 3પછી તે મૃત પત્નીને ત્યાં છોડી તે હિત્તી લોકો સાથે વાત કરવા ગયો. તેણે કહ્યું 4“હું તો ફક્ત આ પ્રદેશમાં રહેતો મુસાફર માત્ર છું. એટલે મારી પાસે મારી પત્નીને દફનાવવા માટે કોઈ જગ્યા નથી. તેથી તમે મને કબ્રસ્તાન માટે કોઈ જગ્યા તમારા ગામમાં આપો, કે જેથી હું મારી પત્નીને દફનાવું.”

5હિત્તી લોકોએ ઈબ્રાહિમને જવાબ આપ્યો; 6“શ્રીમાન, તમે અમારી વચ્ચે દેવના સૌથી મહાન આગેવાનોમાંના એક છો. અમારી પાસે જે જગ્યા છે તેમાંથી તમને સૌથી સારી લાગે તે જગ્યા તમારી પત્નીને દફનાવવા લઈ શકો છો. અમારામાંથી કોઈ પણ તમને તમારી પત્નીને દફનાવવાની ના પાડે તેમ નથી.”

7ઈબ્રાહિમે ઊભા થઈને તે લોકોને પ્રણામ કર્યાં. 8ઈબ્રાહિમે તે લોકોને કહ્યું, “હું મારી પત્નીને દફનાવું એમાં તમે મને મદદ કરવા ઈચ્છતા હો તો મને સાંભળો, મારા તરફથી સોહારના પુત્ર એફોનને મારા માટે વાત કરો; 9“હું માખ્યેલાહની ગુફા, જે તેની માલિકીની છે તે ખરીદવા ઈચ્છું છું તે મને આપે. એ તેના ખેતરને છોડે આવેલી છે. હું તેની પૂરેપૂરી કિંમત આપીશ. હું ઈચ્છું છું કે તમે લોકો તેના સાક્ષી રહો કે હું આ જમીન તમારી હાજરીમાં કબ્રસ્તાન માટે ખરીદી રહ્યો છું.”

10એફોન તે લોકોની વચમાં જ બેઠેલો હતો. એફોને ઈબ્રાહિમને ઉત્તર આપ્યો; 11“ના, શ્રીમાન, મારી વાત

સાંભળો. હું તમને એ ખેતર અને તેમાં આવેલી ગુફા બંને આપી દઉં છું. મારા લોકોની સાક્ષીએ હું તમને તે આપી દઉં છું. તમે તેમાં તમારી પત્નીને દફનાવો.”

12પછી ઈબ્રાહિમને હિત્તી લોકો આગળ પોતાનું માથું નમાવ્યું. 13ઈબ્રાહિમને બધા લોકોની હાજરીમાં એફોનને કહ્યું, “પરંતુ હું તો આ ખેતરની પૂરેપૂરી કિંમત આપવા માગું છું. તેનો તમે સ્વીકાર કરો તો હું મારી પત્નીને ત્યાં દફનાવી શકું.”

14એફોને ઈબ્રાહિમને જવાબ આપ્યો, 15“શ્રીમાન, મારી વાત સાંભળો, તમારી અને મારી વચ્ચે 400 શેકેલ ચાંદીની જમીનની શી વિસાત? તમે તમારી પત્નીને દફનાવો.” 16ઈબ્રાહિમ સમજ્યો કે એફોન તેને જમીનની કિંમત કહી રહ્યો છે. એટલે હિત્તી લોકોને સાક્ષી માનીને તે રકમ, એટલે કે 400 શેકેલ ચાંદી, વેપારીઓના ચાલુ વજન પ્રમાણે તોલી આપી.

17-18આ પ્રમાણે એફોનના ખેતરનો માલિક બદલાઈ ગયો. આમ, મામરેની પૂર્વમાં માખ્પેલાહમાં આવેલા એફોનના ખેતર તેમાં આવેલી ગુફા તેમજ તેમાંના ઝાડનો કબજો ઈબ્રાહિમને આપ્યો, હિત્તી લોકોની સાક્ષીએ આ સોદો ઈબ્રાહિમને મળ્યો. 19એ પછી ઈબ્રાહિમને પોતાની પત્ની સારાને મામરે (હેબ્રોન)ની નજીક આવેલા માખ્પેલાહની ગુફામાં કનાનના પ્રદેશમાં દફનાવી. 20પછી ખેતર અને તેમાંની ગુફાનો કબજસ્તાન તરીકે ઉપયોગ કરવા માટે ઈબ્રાહિમને હિત્તી લોકો પાસેથી ખરીદી લીધું. તે હવે તેની સંપત્તિ થઈ ગઈ હતી, અને તેણે તેનો ઉપયોગ કબજસ્તાન તરીકે કર્યો.

ઈસહાક માટે પત્નીની શોધ

24 હવે ઈબ્રાહિમ ખૂબ વૃદ્ધ થયો હતો. યહોવાએ ઈબ્રાહિમને આશીર્વાદ આપ્યા અને તેના પ્રત્યેક કામમાં સફળતા પ્રદાન કરી. 2ઈબ્રાહિમને પોતાના ઘરના જૂનામાં જૂના નોકરને બોલાવ્યો અને કહ્યું, “મારી જાંઘ નીચે તારો હાથ મૂક. ૩હું તને આકાશ અને પૃથ્વીના દેવ યહોવાને નામે સમ દેવા ઈચ્છું છું કે તું કનાનીઓની કોઈ પણ કન્યા સાથે મારા પુત્રના વિવાહ થવા દઈશ નહિં. અમે લોકો કનાનીઓની વચમાં રહીએ છીએ, પરંતુ કોઈ પણ કનાની કન્યા સાથે તેના લગ્ન થવા ન દેશો. 4તમે મારા દેશમાં મારાં સગાંસંબંધીઓમાં જાઓ અને ત્યાં શોધો. પછી ત્યાંથી મારા દીકરા માટે સ્ત્રી લાવજો.”

5નોકરે તેમને કહ્યું, “કદાચ તે કન્યા મારી સાથે આ દેશમાં આવવા તૈયાર ન પણ થાય. ત્યારે મારે તમારા પુત્રને તમે જે દેશમાંથી આવ્યા છો ત્યાં પાછો લઈ જવો?”

6ઈબ્રાહિમને તેને કહ્યું, “ના, તું મારા પુત્રને એ દેશમાં લઈ જઈશ નહિં. 7યહોવા આકાશના દેવે મને મારી જન્મભૂમિનો અને મારા બાપના ઘરનો ત્યાગ કરાવ્યો હતો. અને જેણે સમ ખાઈને મને એવું વચન આપ્યું હતું: ‘હું તારા વંશજોને આ દેશ આપીશ.’ તે તારી આગળ તને દોરવવા તેના દૂતને ત્યાંથી મારા પુત્ર માટે પત્ની લાવવા મોકલશે. 8પરંતુ કન્યા

જો તારી સાથે આવવા તૈયાર ન હોય તો તું મારા આ સમથી મુક્ત છે. પરંતુ તું મારા પુત્રને તે દેશમાં પાછો લઈ જઈશ નહિં.”

9આ રીતે નોકરે પોતાના ઘણી ઈબ્રાહિમની જાંઘ નીચે હાથ મૂક્યો અને એ પ્રકારના સમ લીધા.

શોધખોળ શરુ

10પછી નોકરે ઈબ્રાહિમના દસ ઊંટ લીધાં. અને ઘણી પાસેથી જાતજાતની સારામાં સારી ભેટસોગાદો લઈને અરામ-નાહશાઈમનામાં આવેલા નાહોર નગરમાં જવા નીકળી પડ્યો. 11તે નગર બહાર કૂવા પાસે ગયો, ત્યારે સંધ્યાકાળે સ્ત્રીઓ ત્યાં પાણી ભરવા જતી હતી. તે વખતે તેણે શહેર બહાર કૂવા પાસે ઊંટને બેસાડ્યાં.

12નોકરે કહ્યું, “હે યહોવા, તું મારા ઘણી ઈબ્રાહિમનો દેવ છે. આજે તું મારા ઘણીના પુત્ર માટે એક વહુ મેળવી આપ. કૃપા કરીને મારા ઘણી ઈબ્રાહિમ ઉપર દયા કર. 13હું આ પાણી ભરવાના કૂવા પાસે ઊભો છું અને નગરની કન્યાઓ પાણી ભરવા આવે છે. 14હું એક વિશિષ્ટ પ્રકારના ચિન્હની પ્રતીક્ષા કરી રહ્યો છું, જેના વડે હું જાણી શકું કે ઈસહાકને યોગ્ય કઈ કન્યા છે. હું કન્યાને કહું કે ‘તારો ઘડો જરા વાંકો કર, એટલે હું પાણી પી શકું.’ અને જે કન્યા કહે કે, ‘પીઓને; અને હું તમારાં ઊંટને પણ પાઈશ.’ તે જ તારા સેવક ઈસહાકની વહુ થવા તેં નક્કી કરેલી કન્યા હોય. આના ઉપરથી હું જાણીશ કે મારા ઘણી ઉપર તારી કૃપા છે.”

વહુ પ્રાપ્ત થઈ

15પછી નોકરની પ્રાર્થના પૂરી થતાં પહેલા જ ત્યાં રિબકા નામની કન્યા ખભા પર ઘડો લઈને આવી. રિબકા બથુએલની પુત્રી હતી. અને બથુએલ ઈબ્રાહિમના ભાઈ નાહોર અને મિલ્કાહનો પુત્ર હતો. 16કન્યા ખૂબ રૂપાળી હતી અને કુંવારી હતી. કોઈ પુરુષનો સ્પર્શ તેને થયો ન હતો. તે પોતાનો ઘડો ભરવા માટે કૂવા ઉપર આવી. 17અને જ્યારે તેણી ગાગર ભરીને પાછી આવી, નોકર તેની તરફ દોડ્યો અને બોલ્યો, “કૃપા કરીને તામારા ઘડામાંથી થોડું પાણી પીવા આપશો?”

18રિબકાએ જલદીથી ખભા પરથી ઘડો ઉતાર્યો અને તેને પાણી પાચું. રિબકાએ કહ્યું, “શ્રીમાન, લ્યો આ પીઓ.” 19જ્યારે તે પાણી પીવડાવી રહી એટલે તે બોલી, “તમારા ઊંટ માટે પણ તેઓ પી રહે ત્યાં સુધી હું પાણી લાવી આપીશ.” 20એમ કહીને તેણે ઝટપટ ઘડો હવાડામાં ઠાલવી દીધો અને ફરી ભરવા માટે કૂવે દોડી ગઈ. અને તેણે બધાંજ ઊંટોને પાણી પીવડાવ્યું.

21નોકરે ચૂપચાપ ધ્યાનથી તેને જોઈ. એ નક્કી જાણવા માગતો હતો કે કદાચ યહોવાએ એની વાત સ્વીકારીને તેનો પ્રવાસ સફળ કર્યો છે. 22ઊંટો પાણી પી રહ્યાં એટલે પેલા માણસે અર્ધા તોલા સોનાની એક વાળી અને દસ તોલા સોનાની બે બંગડીઓ પેલી યુવતીને આપી. 23પછી નોકરે

પૂછ્યું, “તારા પિતા કોણ છે? તારા પિતાના ઘરમાં અમે રાતવાસો કરીએ એટલી જગ્યા છે?”

24રિબકાએ જવાબ આપ્યો, “મારા પિતા બથુએલ છે, જે મિલ્કાહ અને નાહોરના પુત્ર છે.” 25પછી તેને કહ્યું, “હા, અમારી પાસે તમારા ઊંટો માટે પુષ્કળ ઘાસચારો છે. અને રાતવાસો કરવા માટે જગ્યા પણ છે.”

26નોકરે માથું નમાવીને યહોવાની ઉપાસના કરી. 27નોકરે કહ્યું, “મારા ઘણી ઈબ્રાહિમના દેવ યહોવાની પ્રશંસા થાઓ. યહોવા મારા ઘણી પ્રત્યે દયાળુ અને વફાદાર રહ્યાં છે. યહોવાએ મને મારા ઘણી ના સગાઓના ઘરે દોરવ્યો છે. અને મારા ઘણી ના પુત્ર માટે યોગ્ય કન્યા તરફ દોરવ્યો છે.”

28પછી રિબકાએ ઘેર દોડી જઈને જે કાંઈ બન્યું હતું તે પોતાના પરિવારને જણાવ્યું,, 29રિબકાના ભાઈનું નામ લાબાન હતું. રિબકાએ તે વ્યક્તિએ જે વાત કરી હતી તે વાતો ભાઈને કહી. લાબાન તેની વાતો સાંભળી રહ્યો હતો ત્યારે 30તેણે પોતાની બહેનના હાથ પર બંગડીઓ અને વાળી જોઈ, તેથી તે દોડીને પેલા માણસને મળવા ગયો. તે માણસ કૂવા આગળ ઉંટો પાસે ઊભો હતો. 31લાબાને કહ્યું, “પધારો શ્રીમાન, આપનું સ્વાગત કરું છું તમે અહીં બહાર કેમ ઊભા છો? મેં તમારા ઊંટોને માટે એક જગ્યા તૈયાર રાખી છે, અને તમારા માટે સૂવાનો ઓરડો પણ તૈયાર કરી દીધો છે.”

32તેથી ઈબ્રાહિમનો નોકર ઘરમાં ગયો. લાબાને ઊંટના બંધનો છોડી નાખ્યા, ઊંટો માટે ઘાસચારો આપ્યો. અને તેને અને તેના માણસોને પગ ધોવા માટે પાણી આપ્યું. 33પછી લાબાને તેમને ખાવા માટે ભોજન આપ્યું. પરંતુ તેણે કહ્યું, “હું શા કામે આવ્યો છું તે કહ્યાં પહેલા હું જમીશ નહિં.” લાબાન બોલ્યો, “તો કહો.”

રિબકા ઈસહાકની પત્ની બની.

34નોકરે કહ્યું, “હું ઈબ્રાહિમનો નોકર છું, યહોવાએ અમારા ઘણી ઉપર દરેક બાબતમાં કૃપા કરી છે. મારા ઘણી મહાન વ્યક્તિ થઈ ગયા છે. 35યહોવાએ તેમને ઘેટાંબકરાં, ઊંટો અને ગધેડાં, ઢોરઢાંબર, સોનુંરૂપું, દાસ દાસ્ત્રીઓ આપ્યાં છે. 36મારા ઘણી ની પત્ની સારાને વૃદ્ધવસ્થામાં એક પુત્ર અવતર્યો અને મારા ઘણીએ તેને બધી મિલકત સોંપી દીધી છે. 37મારા માલિકે મને એવા સમ દીધા છે કે, ‘જે કનાનીઓના દેશમાં હું વસું છું તેમની પુત્રીઓમાંથી તારે મારા પુત્ર માટે સ્ત્રી લાવવી નહિં. 38એટલા માટે તારે વચન આપવું પડશે કે તું મારા પિતાના દેશમાં અને મારા કુટુંબમાં જઈને ત્યાંથી મારા પુત્ર માટે કન્યા લાવીશ.’ 39મેં મારા ઘણીને કહ્યું, ‘કદાચ એમ પણ બને કે સ્ત્રી મારી સાથે આ દેશમાં આવવા તૈયાર ન થાય.’ 40પરંતુ મારા ઘણીએ કહ્યું, ‘હું યહોવાની સેવા કરું છું. અને યહોવા તારી સાથે એમનો દૂત મોકલશે, જે તમારી મદદ કરશે. ત્યાં તને અમારા લોકોમાં મારા પુત્ર માટે સ્ત્રી મળશે. 41એ પછી તું મને આપેલા તારા વચનથી મુક્ત

થઈશ. પરંતુ જો તું મારા પિતાના દેશમાં જા અને તે લોકો મારા પુત્ર માટે કન્યા આપવાની ના પાડે તો પણ તું તારા સમથી મુક્ત છે.’

42“આજે હું આ કૂવા આગળ આવ્યો અને મેં કહ્યું, ‘હે યહોવા, મારા ઘણીના દેવ, કૃપા કરીને મારા પ્રવાસને સફળ બનાવો.’ 43જો હું આ કૂવા આગળ ઊભો રહું છું. હવે જે યુવાન કન્યા પાણી ભરવા આવે અને જેને હું કહું કે, ‘તારા ઘડામાંથી મને થોડું પાણી પા.’ 44અને જો તેણી મને કહે, ‘પાણી પીઓ હું તમારાં ઊંટો માટે પણ પાણી લાવીશ. એ રીતે હું જાણીશ કે તેણી મારા ઘણીના પુત્ર માટે યહોવાએ પસંદ કરેલ યોગ્ય કન્યા છે.’

45“મારી પ્રાર્થના પૂરી થતાં પહેલા જ રિબકા કૂવા પર પાણી ભરવા આવી. પાણીનો ઘડો તેના ખભા પર હતો તે ઊંટોને પાણી ભર્યું. મેં તેને કહ્યું, કૃપા કરીને મને થોડું પાણી આપો. 46તેણીએ તરત જ ઘડો નમાવ્યો અને કહ્યું, ‘પીઓ અને હું તમારાં ઊંટો માટે પણ પાણી લાવીશ.’ તેથી મેં પાણી પીધું અને તેણીએ મારા ઊંટોને પણ પીવા માટે પાણી આપ્યું. 47પછી મેં એને પૂછ્યું, ‘તારા પિતા કોણ છે?’ એણે ઉત્તર આપ્યો, ‘મારા પિતા બથુએલ છે. મારા પિતાના માતાપિતા મિલ્કાહ અને નાહોર છે.’ એટલે મેં એના નાકમાં વાળી અને હાથમાં બંગડીઓ પહેરાવી. 48પછી મેં સાષ્ટાંગ પ્રણામ કર્યા અને મારા ઘણીના દેવની સ્તુતિ કરી. કારણ કે તે મને સાચા માર્ગે દોરી લાવ્યા, જેથી હું મારા ઘણીના પુત્ર માટે તેના ભાઈની પુત્રી પસંદ કરી શકું. 49હવે તમે શું કરશો? તે કહો. શું તમે મારા ઘણી પ્રત્યે દયાળુ અને શ્રદ્ધાળુ બનશો અને તમારી પુત્રી તેને આપશો? કે પછી તમારી પુત્રી આપવાની ના પાડશો? એ મને જણાવો, જેથી મારે કયે રસ્તે જવું તેની ખબર પડે.”

50પછી લાબાને અને બથુએલે જવાબ આપ્યો, “અમે જોઈએ છીએ કે આ બધું યહોવાની ઈચ્છાથી થયું છે. તેથી અમે તેને બદલવા માટે કંઈપણ કહી શકીએ નહીં. 51આ રિબકા તમારી આગળ છે, એને લઈ જાઓ અને તમારા ઘણીના પુત્ર સાથે પરણાવો.”

52ઈબ્રાહિમના નોકરે આ સાંભળ્યું અને તેણે યહોવાને સાષ્ટાંગ પ્રણામ કર્યા. 53પછી તેણે પોતે જે સાથે લાવ્યો હતો તે ભેટો રિબકાને આપી. તેણે રિબકાને સોનારૂપાના દાગીના તથા સુંદર વસ્ત્રો કાઢીને રિબકાને આપ્યાં. તેણે તેના ભાઈ અને તેની મા ને કિંમતી ભેટો આપી. 54તેણે અને તેની સાથેના માણસોએ ત્યાં ખાધુંપીધું અને ત્યાં જ રાત રહ્યાં. બીજે દિવસે સવારે ઊઠ્યા અને બોલ્યા, “હવે અમે અમારા ઘણીની પાસે જઈશું.”

55રિબકાની મા અને ભાઈએ કહ્યું, “રિબકાને અમારા લોકોની સાથે થોડા દિવસ રહેવા દો; કંઈ નહિ તો દસ દિવસ તો રહેવા દો, ત્યાર પછી તે આવશે.”

56પરંતુ નોકરે તેઓને કહ્યું, “મને રોકશો નહિ, યહોવાએ મારો પ્રવાસ સફળ બનાવ્યો છે. હવે મને જવા દો જેથી હું મારા ઘણીને જઈને મળું.”

57રિબકાના ભાઈ અને માએ કહ્યું, “અમે રિબકાને બોલાવીને પૂછીએ છીએ કે તે શું ઈચ્છે છે?” 58તેઓએ રિબકાને બોલાવી અને તેને પૂછ્યું, “શું તું આ માણસ સાથે હમણા જ જવા ઈચ્છે છે?”

રિબકાએ કહ્યું, “હા, હું જઈશ.”

59તેથી તેઓએ રિબકાને ઈબ્રાહિમના નોકર અને તેના સાથીઓ સાથે વિદાય કર્યા. રિબકાની દાસ્ત્રી પણ તેની સાથે ગઈ. 60જયારે તે વિદાય થતી હતી ત્યારે આશીર્વાદ આપ્યા કે,

“અમારી બહેન, લાખો પુત્રોની માતા થાઓ, અને તારા વંશજો દુશ્મનોના શહેરો કબજે કરો.”

61પછી રિબકા અને તેની દાસ્ત્રીઓ ઊંટ પર સવાર થઈ અને નોકર તથા તેની સાથીઓની પાછળ પાછળ ચાલવા લાગી. આ રીતે નોકરે રિબકાને સાથે લીધી અને ઘેર પાછા ફરવા માટેની યાત્રા શરુ કરી. 62તે સમયે ઈસહાકે બેર-લાહાય-રોઈ છોડી દીધું હતું અને નેગેવમાં રહેવાનું શરૂ કર્યું હતું. 63એક દિવસ સાંજે તે ખેતરમાં ફરવા ગયો હતો. ત્યાં તેણે આંખ ઊંચી કરીને જોયું તો ઊંટો આવતાં દેખાયાં.

64રિબકાએ નજર કરી અને ઈસહાકને જોયો. એટલે તે ઊંટ પરથી ઊતરી પડી. 65તેણે નોકરને પૂછ્યું, “પેલો માણસ ખેતરમાં ફરનારો, આપણને મળવા આવે છે તે કોણ છે?”

નોકરે કહ્યું, “તે મારા ઘણીનો પુત્ર છે.” એટલે રિબકાએ પોતાનો ચહેરો બુરખામાં છુપાવી દીધો.

66નોકરે ઈસહાકને જે જે બન્યું હતું તે બધું કહી સંભળાવ્યું. 67પછી ઈસહાક રિબકાને પોતાની માતાના તંબૂમાં લઈ ગયો. તે દિવસે ઈસહાકે રિબકા સાથે વિવાહ કરી લીધા. તે તેની સાથે ખૂબ પ્રેમભાવ રાખતો હતો, તેથી તેને માતાના મૃત્યુ પછી પણ સાંત્વન પ્રાપ્ત થયું. માતાના મરણનું દુઃખ તે ભૂલી શક્યો.

ઈબ્રાહિમનો પરિવાર

25 પછી ઈબ્રાહિમે બીજા લગ્ન કર્યા, તેની બીજી પત્નીનું નામ કટૂરાહ હતું. 2કટૂરાહે ઝિમ્બાન, યોકશાન, મદાન, મિધાન, યિશબાક અને શૂઆહને જન્મ આપ્યા. યોકશાનને શબા અને દદાન બે પુત્રો થયા. 3અને દદાનના વંશજો આશૂરીઓ, લટુશીમઓ અને લઉમીમઓ હતા. 4મિધાનના પુત્રો એફાહ, એફેર, હનોખ, અબીદા અને એલ્દાઆહ હતા. આ બધા ઈબ્રાહિમ અને કટૂરાહના વંશજો હતા. 5પોતાની બધી મિલકત ઈબ્રાહિમે ઈસહાકને આપી અને દાસ્ત્રીઓના પુત્રોને તેણે ઉપહારો આપ્યા. 6ઈબ્રાહિમે મૃત્યુ પહેલા પોતાની દાસ્ત્રીઓના પુત્રોને ઈસહાકથી દૂર પૂર્વના પ્રદેશમાં મોકલી દીધા. તે પછી ઈબ્રાહિમે પોતાની બધી મિલકત ઈસહાકને આપી દીધી.

ઈબ્રાહિમનું અવસાન

7ઈબ્રાહિમ 175 વર્ષની ઉંમર સુધી જીવતો રહ્યો. 8ઈબ્રાહિમ દિવસેને દિવસે વધુને વધુ નબળો પડતો ગયો. પછી સંતોષ

કારક જીવન જીવીને ખૂબ મોટી ઉંમરે તે મૃત્યુ પામ્યો અને તેને તેના પૂર્વજોની સાથે દફનાવવામાં આવ્યો. 9તેના પુત્ર ઈસહાકે અને ઈશમાએલે તેને મામરેની પૂર્વમાં આવેલા સોહાર હિત્તીના એફોનના ખેતરમાં, માખ્પેલાહની ગુફામાં દફનાવ્યો. 10આ એ જ ગુફા અને ખેતર છે જે ઈબ્રાહિમે હિત્તી લોકો પાસેથી ખરીદ્યા હતાં. ત્યાં ઈબ્રાહિમને તેની પત્ની સારા સાથે દફનાવવામાં આવ્યો. 11ઈબ્રાહિમના મૃત્યુ પછી દેવે તેના પુત્ર ઈસહાક ઉપર આશીર્વાદો વરસાવ્યા અને તે બેર-લાહાય-રોઈ રહેવા લાગ્યો.

12ઈશમાએલના પરિવારની આ યાદી છે. ઈશમાએલ સારાની મિસરી દાસ્ત્રી હાગાર અને ઈબ્રાહિમનો પુત્ર હતો. 13ઈશમાએલના પુત્રો તેમના જન્મના ક્રમ પ્રમાણે આ છે: તેનો મોટો પુત્ર નબાયોથ હતો. પછી કેદાર, 14પછી આદબએલ, પછી મિલ્સામ, પછી 15મિશમા, પછી દુમાહ, અને પછી માસ્સા, પછી હદાદ, પછી તેમા, પછી યટુર, પછી નાફીશ, અને પછી કેદમાદ, આ ઈશમાએલના પુત્રો છે. 16અને એમનાં ગામો અને છાવણીઓનાં નામ એમનાં નામ પરથી જ પડ્યા છે. અને એ બારે વ્યક્તિઓ પોતપોતાના કબીલાના આગેવાન હતા. એ બારે પુત્ર લોકોમાં બાર રાજકુમારો સમાન હતા. 17ઈશમાએલની ઉંમર 137 વર્ષની થઈ ત્યારે તેનું અવસાન થયું. 18ઈશમાએલના વંશજો આશૂરને રસ્તે મિસરની પૂર્વ દિશામાં હવીલાહથી શૂર સુધીની ભૂમિમાં વસ્યાં હતા. ઈશમાએલના વંશજોએ તેના ભાઈના લોકો પર ઘણી વખત હુમલાઓ કર્યા.

ઈસહાકનો પરિવાર

19આ ઈસહાકની કથા છે. ઈબ્રાહિમનો એક પુત્ર ઈસહાક હતો. 2040વર્ષની વયે ઈસહાકે રિબકા સાથે લગ્ન કર્યા. રિબકા પદનારામની વતની હતી. તે અરામના બથુએલની પુત્રી અને અરામના લાબાનની બહેન હતી. 21તેની પત્નીને બાળકો થતાં ન હતાં. આથી ઈસહાકે તેના માટે યહોવાને પ્રાર્થના કરી. યહોવાએ ઈસહાકની પ્રાર્થના સાંભળી અને માન્ય રાખી અને રિબકા ગર્ભવતી થઈ.

22જયારે રિબકા ગર્ભવતી હતી ત્યારે તેણીનાં ગર્ભમાં બે બાળકો થવાને કારણે તેણીએ સહન કર્યું. ગર્ભમાં બાળકો એકબીજા સાથે ધક્કામુક્કી કરતાં, એટલે તેણી બોલી, “મારી સાથે આવું શું કામ બની રહ્યું છે?” તેણીએ યહોવાને પ્રાર્થના કરી. 23ત્યારે યહોવાએ તેને કહ્યું, “તારા પેટમાં બે પ્રજાઓ છે, બે પરિવારોના રાજા તમારામાંથી જ થશે. જન્મથી જ પરસ્પર વિરોધી એવી બે પ્રજાઓ, એકબીજા કરતાં વધારે બળવાન થશે; મોટો પુત્ર નાના પુત્રની સેવા કરશે.”

24પૂરા દિવસો થતા રિબકાએ બે જોડકાં બાળકોને જન્મ આપ્યો. 25પ્રથમ જન્મિત બાળક તે લાલ હતો. તેના આખા શરીરે વાળ હતા, જાણે તેણે વાળનો ઝલ્લો ન પહેર્યો હોય આથી તેણીએ તેનું નામ એસાવ પાડ્યું. 26જયારે બીજો બાળક જન્મ્યો ત્યારે તેના હાથે એસાવની એડી પકડેલી

હતી. આથી તેનું નામ યાકૂબ પાડયું. એ પુત્રો જન્મ્યા ત્યારે ઈસહાકની ઉંમર 60 વર્ષની થઈ હતી.

27બાળકો મોટા થયાં ત્યારે 'એસાવ' કુશળ શિકારી થયો, અને તે ખેતરોમાં રહેવાનું પસંદ કરતો. જ્યારે યાકૂબ શાંત પ્રકૃતિનો હતો. અને તંબૂઓમાં સ્થિર થઈને રહેતો હતો. 28ઈસહાક એસાવને ખૂબ પ્રેમ આપતો, તે તેને ખૂબ વહાલો હતો. એસાવ શિકાર કરીને જે પશુને લાવતો તેનું માંસ તે ખાતો હતો. પરંતુ યાકૂબ રિબકાને વહાલો હતો.

29એક વખત એસાવ શિકાર કરીને પાછો ફર્યો. તે થાકેલો હતો ને ભૂખથી પરેશાન હતો. યાકૂબ દાળ-શાક રાંધી રહ્યો હતો. 30તેથી તેણે યાકૂબને કહ્યું, "આ લાલ શાકમાંથી મને થોડું ખાવા માટે આપ. મને ખૂબ ભૂખ લાગી છે." (આથી તેનું નામ અદોમ પડયું) 31પરંતુ યાકૂબે કહ્યું, "પહેલાં તું તારો જયેષ્ઠપણાનો હક્ક મને આપ."

32એસાવે કહ્યું, "હું ભૂખથી મરવા પડ્યો છું. જો હું મરી જઈશ તો મારા પિતાનું ધન પણ મને મદદ કરી શકવાનું નથી. તેથી હું તને મારો ભાગ આપીશ."

33પરંતુ યાકૂબે કહ્યું, "પહેલાં તું સમ લે કે તું મને તે આપીશ." તેથી એસાવે યાકૂબ આગળ સમ ખાધા. અને એસાવે પોતાના પિતાની મિલકતનો પોતાનો ભાગ યાકૂબને આપ્યો અને પોતાનો પ્રથમ પુત્રનો હક્ક પણ યાકૂબને વેચી દીધો. 34પછી યાકૂબ એસાવને રોટલી અને મસૂરની દાળ આપી. પછી ખાધા-પીધા પછી તે ઊઠીને ચાલ્યો ગયો. આ રીતે એસાવે એ દશાવ્યું કે તે પોતાના પ્રથમ પુત્ર હોવાના હક્કની પરવા કરતો નથી.

ઈસહાકનું અબીમેલેખને અસત્ય કહેવું

26 એ દેશમાં પહેલાં ઈબ્રાહિમના સમયમાં દુકાળ પડ્યો હતો તે સિવાય આ બીજો દુકાળ પડ્યો. તેથી ઈસહાક ગેરાર નગરના પલિસ્તીઓના રાજા અબીમેલેખ પાસે ગયો. 2યહોવાએ ઈસહાક સાથે વાત કરી. યહોવાએ ઈસહાકને કહ્યું, "મિસર જઈશ નહિ, હું તને કહું તે દેશમાં જ તું રહેજે. 3અત્યારે તું આ જ દેશમાં રહે; હું તારી સાથે રહીશ અને તને આશીર્વાદ આપીશ. હું તને અને તારા વંશજોને બધા પ્રદેશો આપીશ. અને તારા પિતા ઈબ્રાહિમ આગળ મેં જે સમ ખાધા હતા તે પૂરા કરીશ. 4હું તારા વંશજોને આકાશના અસંખ્ય તારા જેટલા વધારીશ. અને એમને આ બધા પ્રદેશો આપીશ. અને તારા વંશજોને કારણે પૃથ્વીની બધી પ્રજાઓ આશીર્વાદિત થશે. 5આ હું એટલા માટે કરીશ, કારણ કે તારા પિતા ઈબ્રાહિમે મારી આજ્ઞાનું પાલન કર્યું અને મેં જે કહ્યું તે તેણે કર્યું છે, મારા આદેશો મારા કાનૂનો અને મારા નિયમોનું પાલન કર્યું છે."

6આમ ઈસહાક ત્યાં રોકાયો અને ગેરારમાં રહેવા લાગ્યો. ત્યાંના લોકોએ તેને તેની સ્ત્રી વિષે પૂછ્યું ત્યારે તેણે કહ્યું કે, "એ તો મારી બહેન છે." 7રિબકા મારી પત્ની છે. એમ કહેવાની ઈસહાકમાં હિંમત નહોતી. તેને ડર હતો કે લોકો તેની પત્નીને મેળવવા માટે કદાચ તેને મારી નાખશે.

8ઠીક ઠીક પ્રમાણમાં ત્યાં રહ્યા બાદ એક દિવસ પલિસ્તીઓના રાજા અબીમેલેખે બારીમાંથી જોયું તો તેણે ઈસહાકને પત્ની રિબકાને લાડ લડાવતો જોયો. 9અબીમેલેખે ઈસહાકને બોલાવ્યો અને કહ્યું, "આ સ્ત્રી તારી પત્ની છે તે અમને લોકોને એમ શા માટે કહ્યું કે, એ મારી બહેન છે?"

ઈસહાકે તેમને કહ્યું, "હું ડરતો હતો, કદાચ તમે તેણીને મેળવવા માટે મને મારી નાખશો."

10અબીમેલેખે કહ્યું, "તેં અમારા લોકો માટે આ બહુજ ખરાબ કર્યું છે. અમારામાંનો કોઈ વ્યકિત તારી પત્ની સાથે સહેજે સૂઈ ગયો હોત અને તેં અમને પાપના દોષમાં નાખ્યા હોત."

11એટલા માટે અબીમેલેખે બધા લોકોને ચેતવણી આપી કે, "જે કોઈ વ્યકિત આ માણસને કે એની પત્નીને અડશે તેને મારી નાખવામાં આવશે."

ઈસહાક ધનવાન બને છે

12ઈસહાકે તે પ્રદેશમાં ખેતી કરી અને તે જ વર્ષે મબલખ પાક ઉતર્યો. યહોવાએ તેના પર ઘણી કૃપા કરી. 13ઈસહાક ધનવાન બની ગયો. જ્યાં સુધી તે મોટો ધનવાન ન બને ત્યાં સુધી તેની સંપત્તિ વધતી જ ગઈ. 14તેની પાસે એટલાં બધાં ઘેટાં-બકરાં અને ઢોરઢાંખર તેમજ નોકર-ચાકર હતા કે પલિસ્તીઓ તેની ઈર્ષા કરવા લાગ્યા. 15અને તેથી તે લોકોએ ઈસહાકના પિતા ઈબ્રાહિમના વખતમાં તેના નોકરોએ જે કૂવાઓ ખોદ્યા હતા તે બધા કૂવાઓનો નાશ કર્યો અને તે કૂવાઓને માટીથી પૂરી દીધા. 16અબીમેલેખે ઈસહાકને કહ્યું, "તું અમારો દેશ છોડી જા, તું અમારા લોકો કરતાં વધારે બળવાન થઈ ગયો છે."

17તેથી ઈસહાકે તે જગ્યા છોડી દીધી અને ગેરારની નાની નદીના કાંઠે સપાટ પ્રદેશમાં મુકામ કર્યો, અને ત્યાં જ રહેવા લાગ્યો. 18ઈસહાકે તેના પિતા ઈબ્રાહિમના સમયમાં જે કૂવાઓ ખોદાવ્યા હતા તે ફરીથી ખોદાવ્યા. કારણ કે ઈબ્રાહિમના મૃત્યુ પછી પલિસ્તીઓએ તે કૂવાઓ માટીથી પૂરી દીધા હતા. અને ઈસહાકે તે કૂવાઓનાં નામ તેના પિતાએ જે પાડયાં હતાં તે જ રાખ્યાં. 19ઈસહાકના નોકરોએ નાની નદીની પાસે એક કૂવો ખોદ્યો. તે કૂવામાંથી એક પાણીનો ઝરો મળી આવ્યો. 20ત્યારે ત્યાં ગેરારના ગોવાળોએ ઈસહાકના ગોવાળો સાથે ઝઘડો કર્યો અને કહેવા લાગ્યા, "આ પાણી અમારું છે." તેથી ઈસહાકે તે કૂવાનું નામ અસેક પાડયું. કારણ કે તે જગ્યા પર તે લોકોએ ઝઘડો કર્યો હતો.

21પછી ઈસહાકના નોકરોએ બીજો કૂવો ખોદ્યો. ત્યાંના લોકોએ તે કૂવા માટે પણ ઝગડો કર્યો તેથી તેનું નામ તેણે સિટનાહ રાખ્યું.

22પછી ત્યાંથી દૂર જઈને બીજો કૂવો ખોદ્યો, તે કૂવા માટે કોઈ ઝગડો કરવા આવ્યું નહિ તેથી તેણે તેનું નામ 'રહોબોથ' રાખ્યું અને કહ્યું, "યહોવાએ અમારા માટે આ જગ્યા નક્કી કરી છે. અમે પ્રગતિ કરીશું. અને આ ભૂમિમાં અમને લાભ મળશે."

23આ જગ્યાએથી ઈસહાક બેર-શેબા ગયો. 24ત્યાં તે જ રાત્રે યહોવાએ તેને દર્શન આપીને કહ્યું, “હું તારા પિતા ઈબ્રાહિમનો દેવ છું. ડરીશ નહિ, હું તારી સાથે જ છું અને હું તને આશીર્વાદ આપીશ. હું તારા વંશજોની વૃદ્ધિ કરીશ. હું મારા સેવક ઈબ્રાહિમના માટે આ બધું કરીશ.” 25અથી ઈસહાકે તે સ્થળે યહોવાની ઉપાસના માટે એક વેદી બનાવડાવી. ઈસહાકે ત્યાં મુકામ કર્યો, અને ત્યાં તેના નોકરોએ એક કૂવો ખોદ્યો.

26પછી અબીમેલેખ ગેરારથી ઈસહાકને મળવા આવ્યો, તે તેની સાથે પોતાના સલાહકાર અહુઝાથ અને પોતાના સેનાપતિ ફીકોલને પણ લાવ્યો.

27ઈસહાકે તેમને પૂછ્યું, “તમે મને મળવા કેમ આવ્યા છો? પહેલા તો તમે મારી સાથે મિત્રતા રાખતા નહોતા, તમે તો મને મારા દેશમાંથી કાઢી મૂક્યો હતો.”

28તેઓએ જવાબ આપ્યો, “હવે અમે લોકોએ જાણ્યું છે કે યહોવા તમારી સાથે છે. એટલે અમે ઈચ્છીએ છીએ કે તમે અમારી સાથે કરાર કરો. 29અમે લોકોએ તમારું કોઈ નુકસાન કર્યું નહોતું હવે તમારે સમ ખાવા જોઈએ કે અમને લોકોને કોઈ નુકસાન કરશો નહિ. અમે લોકોએ તમને શાંતિથી સહીસલામત રીતે વિદાય કર્યા છે. અને હવે એ સ્પષ્ટ છે કે યહોવાએ તમને આશીર્વાદ આપ્યાં છે.”

30તેથી ઈસહાકે તેઓને મિજબાની આપી. બધાએ ખાધું ને પીધું. 31બીજે દિવસે સવારે વહેલા ઊઠીને તેમણે અરસપરસ સમ ખાધા; પછી ઈસહાકે તેમને શાંતિથી વિદાય કર્યા. તેઓ ક્ષેમકુશળ મિત્રભાવે જુદા પડ્યાં.

32તે જ દિવસે ઈસહાકના નોકરોએ આવીને પોતે જે કૂવો ખોદ્યો હતો તેની વાત કરી અને કહ્યું, “અમને કૂવામાંથી પીવા માટે પાણી મળ્યું છે.” 33ઈસહાકે એનું નામ શિબાહ પાડ્યું. આથી એ શહેર આજપર્યંત બેર-શેબા કહેવાય છે.

એસાવની પત્નીઓ

34જ્યારે એસાવ 40 વર્ષનો થયો ત્યારે. તેણે હિત્તી બહેરીની દીકરી યહૂદીથ અને હિત્તી એલોનની દીકરી બાસમાથ સાથે લગ્ન કર્યા. 35આ લગ્નો એ ઈસહાક અને રિબકા ને ખૂબ દુઃખી કરી મૂક્યાં.

વસીયતના ઝગડા

27 જ્યારે ઈસહાક વૃદ્ધ થયો ત્યારે તેની આંખોની દ્રષ્ટિ નબળી પડી અને તેને કઈ પણ ચોખ્ખું દેખાતું ન હતું. એક દિવસ તેણે તેના મોટા પુત્ર એસાવને બોલાવ્યો. ઈસહાકે કહ્યું, “બેટા.”

ઈસહાકને એસાવે જવાબ આપ્યો, “જી, પિતાજી, હું આ રહ્યો.”

2ઈસહાકે કહ્યું, “જુઓ, હું વૃદ્ધ થઈ ગયો છું. હવે હું જલ્દી મરી જઈશ, 3એટલે તું તારાં હથિયાર, બાણો અને ધનુષ્ય લે અને જંગલમાં જઈને મારે માટે શિકાર કરીને કંઈક લાવ. 4અને મને ભાવતી સ્વાદિષ્ટ વાનગી બનાવીને મારા માટે

લઈ આવ. જેથી હું ખાઉં અને મરતાં પહેલાં તને આશીર્વાદ આપું.” 5એટલે એસાવ શિકાર કરવા ગયો.

યાકૂબનું ઈસહાકથી છળ કપટ

રિબકાએ તે વાતો સાંભળી હતી, જે ઈસહાકે પોતાના પુત્ર એસાવ સાથે કરી હતી. રિબકાએ તેના પુત્ર યાકૂબને કહ્યું, “સાંભળ, મેં તારા પિતાને તારા ભાઈ સાથે વાતો કરતા સાંભળ્યા છે. 7તારા પિતાએ કહ્યું, ‘મારા ખાવા માટે શિકાર કરીને કંઈક લઈ આવ, અને સ્વાદિષ્ટ ભોજન તૈયાર કર, જેથી હું ખાઉં અને મરતાં પહેલાં દેવની સાક્ષીએ તને આશીર્વાદ આપું.’ 8એટલા માટે હવે મારા પુત્ર, હું તને કહું તે પ્રમાણે કર. 9આપણી બકરીઓનાં ઝુંડમાં જા અને બે સરસ લવારાં મારી પાસે લઈ આવ. જેથી હું તેમાંથી તારા પિતાને ભાવતી સ્વાદિષ્ટ વાનગી બનાવીશ. 10પછી તું તે તારા પિતાની આગળ લઈ જજે જેથી તે ખાઈને મરતાં પહેલાં તને આશીર્વાદ આપે.”

11પરંતુ યાકૂબે પોતાની માતા રિબકાને કહ્યું, “પરંતુ મારા ભાઈ એસાવને તો આખા શરીરે વાળ છે, અને મારું શરીર વાળ વગરનું છે. 12કદાચ મારા પિતા જો મને અડકશે તો જાણી જશે કે હું એસાવ નથી. પછી તે મને આશીર્વાદ આપશે નહિં. તે મને શાપ આપશે કારણકે મેં તેમને છેતરવાનો પ્રયત્ન કર્યો.” 13તેથી રિબકાએ તેને કહ્યું, “કોઈ મુશ્કેલી ઊભી થશે તો તે હું મારા માથે લઈ લઈશ. હું જે કહું છું તે કર. જા, અને મારા માટે બે લવારાં લઈ આવ.”

14એટલે યાકૂબ બહાર ગયો. તેણે બે બકરીઓ પકડી. અને તે તેને તેની માતા પાસે લાવ્યો. રિબકાએ ઈસહાકની પસંદગી પ્રમાણે વિશિષ્ટ રીતે વાનગી બનાવી. 15પછી રિબકાએ તે પોષાક જે તેનો મોટો પુત્ર એસાવ પહેરવા માટે પસંદ કરતો હતો, તે લઈને પોતાના નાના પુત્ર યાકૂબને પહેરાવ્યો. 16અને લવારાંની ખાલ યાકૂબના હાથ ઉપર અને તેની ડોકીના સુંવાળા ભાગ પર ઢાંકી દીધી. 17પછી તેણે પોતે તૈયાર કરેલી પેલી સ્વાદિષ્ટ વાનગી અને રોટલી પોતાના પુત્ર યાકૂબના હાથમાં આપી. 18યાકૂબે તેના પિતા પાસે જઈને કહ્યું, “પિતાજી!” ઈસહાકે પૂછ્યું, “શું છે બેટા? તું કોણ છે?”

19યાકૂબે પોતાના પિતાને કહ્યું, “હું તમારો મોટો પુત્ર એસાવ છું, તમે જે કહ્યું હતું તે પ્રમાણે મેં કર્યું છે. હવે તમે બેઠા થાઓ, અને મેં જે શિકાર તમારા માટે કર્યો છે તેની વાનગી ખાઈને મને આશીર્વાદ આપો.”

20પરંતુ ઈસહાકે પોતાના પુત્રને કહ્યું, “બેટા, તને આટલો જલદી કેવી રીતે શિકાર મળી ગયો?”

યાકૂબે જવાબ આપ્યો, “કારણ કે તમારા દેવ યહોવાએ મને જલદીથી શિકાર ઉપલબ્ધ કરાવ્યો.”

21પછી ઈસહાકે યાકૂબને કહ્યું, “બેટા, મારી પાસે આવ, જેથી હું તારો સ્પર્શ કરી શકું અને જાણી શકું કે તું મારો પુત્ર એસાવ છે કે નહિ?”

22યાકૂબે તેના પિતા ઈસહાક પાસે ગયો. ઈસહાકે તેનો સ્પર્શ કર્યો અને કહ્યું, “તારો અવાજ તો યાકૂબના અવાજ

જેવો જ છે. પરંતુ તારા હાથ તો એસાવના રૂવાંટીવાળા હાથ જેવા જ છે.” 23ઈસહાકને એ ખબર ના પડી કે આ યાકૂબ છે, કારણ કે તેના હાથ એસાવના હાથની જેમ રૂવાંટીવાળા હતાં. તેથી ઈસહાકે યાકૂબને આશીર્વાદ આપ્યા.

24ઈસહાકે કહ્યું, “શું, તું ખરેખર મારો પુત્ર એસાવ જ છે?” યાકૂબે જવાબ આપ્યો, “હાજી!”

યાકૂબ માટે આશીર્વાદ

25પછી ઈસહાકે કહ્યું, “ખાવાનું લાઓ. હું તે ખાઈશ અને તને આશીર્વાદ આપીશ.” એથી યાકૂબે તેમને ખાવાનું આપ્યું અને તેમણે ખાધું. પછી તેણે દ્રાક્ષારસ આપ્યો, અને તેણે તે પીધો.

26પછી ઈસહાકે તેને કહ્યું, “પુત્ર, મારી પાસે આવ, અને મને ચુંબન કર.” 27તેથી યાકૂબ પોતાના પિતાની પાસે ગયો અને ચુંબન કર્યું. ઈસહાકે એસાવનાં વસોની ગંધ પારખી અને તેને આશીર્વાદ આપ્યા. ઈસહાકે કહ્યું,

“અરે! મારા પુત્રના શરીરની વાસ તો યહોવાએ આશીર્વાદ આપેલા ખેતરની વાસ જેવી છે.

28દેવ તારા માટે આકાશમાંથી ઝાકળ વરસાવો. જેથી તમને મબલખ પાક અને દ્રાક્ષારસ મળે.

29બધા લોકો તમારી સેવા કરે. રાષ્ટ્ર તમારી શરણે આવે, તમે તમારા ભાઈઓ ઉપર શાસન કરો. તારી માતાના પુત્રો તારા ચરણોમાં નમે. અને તારી આજ્ઞાનું પાલન કરો. પ્રત્યેક વ્યક્તિ જે તમને શાપ આપશે શાપ તેના પર ઊતરશે અને જે વ્યક્તિ આશીર્વાદ આપશે, તે આશીર્વાદ પામશે.”

એસાવને “આશીર્વાદ”

30ઈસહાકે યાકૂબને આશીર્વાદ આપવાના પૂરા કર્યા. પછી તરત જ યાકૂબ પિતા ઈસહાક પાસેથી ચાલ્યો ગયો. તે જ સમયે એસાવ શિકાર કરીને અંદર આવ્યો. 31એસાવે પોતાના પિતાની પસંદગીનું વિશિષ્ટ ભોજન બનાવીને પોતાના પિતા પાસે મૂક્યું. તેણે તેના પિતાને કહ્યું, “પિતાજી, ઊઠો અને ભોજન કરો. તમારા પુત્રએ તમારા માટે શિકાર કર્યો છે, તે જમો. પછી તમે મને આશીર્વાદ આપી શકો છો.”

32પરંતુ ઈસહાકે તેને કહ્યું, “તું કોણ છે?”

તેણે જવાબ આપ્યો, “હું આપનો મોટો પુત્ર એસાવ.”

33પછી ઈસહાક ખળભળી ઊઠ્યો, તેણે પૂછ્યું, “તો પછી તું આવ્યો તે પહેલાં શિકાર કરીને મારી આગળ લઈ આવ્યો તે કોણ? મેં તો ખાઈને તેને આશીર્વાદ પણ આપ્યો! આશીર્વાદને પાછો ખેંચવાનો સમય તો જતો રહ્યો. અને એ તો હવે કાયમ જ રહેશે.”

34એસાવે પોતાનાં પિતાનાં વચનો સાંભળ્યા. તેનું મન કડવાશ અને ગુસ્સાથી ભરાઈ ગયું. તેણે ખૂબ મોટેથી કારમી બૂમ પાડીને પોતાના પિતાને કહ્યું, “પિતાજી, તો પછી મને પણ આશીર્વાદ આપો.”

35ઈસહાકે કહ્યું, “તારા ભાઈએ મારી સાથે છળ કરીને તારા આશીર્વાદ લઈ ગયો.”

36એસાવે કહ્યું, “એનું નામ જ યાકૂબ કપટી છે. તે નામ તેને યોગ્ય છે. તેને એ નામ બરાબર આપવામાં આવ્યું છે. તેણે મારી સાથે બેવાર કપટ કર્યું એણે મારો જ્યેષ્ઠપુત્ર તરીકેનો હક્ક તો લઈજ લીધો હતો અને હવે મારે લેવાના આશીર્વાદ પણ તેણે લઈજ લીધા.” “શું તમે મારા માટે કોઈ આશીર્વાદ રાખ્યા છે?”

37ઈસહાકે જવાબ આપ્યો, “નાજી, હવે તો ઘણું મોડું થઈ ગયું છે. મેં યાકૂબને તારા પર શાસન કરવાનો અધિકાર આપી દીધો છે. મેં એમ પણ કહી દીધું છે કે બધા ભાઈઓ એના સેવક બનશે. મેં તેને પુષ્કળ અનાજ અને દ્રાક્ષારસની જોગવાઈના આશીર્વાદ આપ્યા છે. બેટા, તને આપવા માટે હવે મારી પાસે કશું જ રહ્યું નથી.”

38પરંતુ એસાવ પોતાના પિતા પાસે માગતો જ રહ્યો, “પિતાજી, શું તમારી પાસે એક પણ આશીર્વાદ નથી? પિતાજી, મને પણ આશીર્વાદ આપો.” એમ કહીને એસાવ મોટા સાદે રડવા લાગ્યો.

39પછી ઈસહાકે તેને કહ્યું, “તારો વાસ સારી ફળદ્રુપ ભૂમિ પર નહિ હોય, જ્યાં જમીન ફળતી નહિ હોય અને આકાશમાંથી ઝાકળ પણ વરસતું નહિ હોય. તારી પાસે વધારે અનાજ પણ નહિ હોય.

40તારે જીવવા માટે સંઘર્ષ કરવો પડશે, તારે તારા ભાઈનો સેવક બની જવું પડશે. પરંતુ તું સ્વતંત્રતા માટે લડીશ અને તેની ઝૂંસરી ફગાવીને મુક્ત થઈ જઈશ.”

41તે પછી આ આશીર્વાદને કારણે એસાવ યાકૂબની ઘૃણા કરતો રહ્યો. તેણે મનોમન વિચાર્યું, “મારા પિતા જલદીથી મૃત્યુ પામશે અને હું તેનો શોક મનાવીશ. પરંતુ તે પછી હું યાકૂબને મારી નાખીશ.” એસાવના મનમાં યાકૂબ પ્રત્યે વેરવૃત્તિ જાગી હતી.”

42રિબકાને એસાવ દ્વારા યાકૂબને મારી નાખવાના ષડયંત્રની જાણ થઈ. તેણે યાકૂબને બોલાવીને કહ્યું, “સાંભળ, તારો ભાઈ એસાવ તને મારી નાખવાનું ષડયંત્ર કરી રહ્યો છે. 43તેથી હવે, હે પુત્ર, હું કહું તેમ કરજે, મારો ભાઈ લાખાન હારાનમાં રહે છે. તેની પાસે જા અને ત્યાં છુપાઈને રહે. 44તારા ભાઈનો ક્રોધ ના શમે ત્યાં સુધી થોડો સમય તું તેની પાસે રહે. 45થોડા સમય પછી તે જે કાંઈ કર્યું છે તે તારો ભાઈ ભૂલી જશે પછી હું તને તેડાવી લઈશ. હું એક જ દિવસે તમને બન્નેને ગુમાવવા માગતી નથી.”

46પછી રિબકાએ ઈસહાકને કહ્યું, “તારા પુત્ર એસાવે હિત્તી કન્યાઓ સાથે વિવાહ કરી લીધા છે. હું એ સ્ત્રીઓથી કંટાળી ગઈ છું. કારણ કે તેઓ આપણા લોકોમાંની નથી. અને જો યાકૂબ પણ આ કન્યાઓમાંથી કોઈ એકની સાથે વિવાહ કરશે તો પછી મારે તો મરવા સિવાય કોઈ રસ્તો નહિ રહે.”

યાકૂબ પત્નીની શોધમાં

28 ઈસહાકે યાકૂબને બોલાવીને આશીર્વાદ આપ્યા. પછી તેને આદેશ આપીને કહ્યું, “તારે કોઈ કન્યાની કન્યા સાથે વિવાહ કરવાના નથી. 2તેથી તું આ સ્થળ છોડીને

પાદાનારામ જા, તારા દાદા બથુએલને ત્યાં જા. જ્યાં તારા મામા લાબાન રહે છે. તેમની પુત્રીઓમાંથી કોઈ એક સાથે તું વિવાહ કર. ૩હું પ્રાર્થના કરું છું કે સર્વસમર્થ દેવ તને આશીર્વાદ આપો અને તમને ઘણા પુત્રો આપે. અને તારો વંશવેલો એટલો વધારો કે તારામાંથી અનેક પ્રજાઓ પેદા થાય. 4હું પ્રાર્થના કરું છું કે જે પ્રમાણે દેવે ઈબ્રાહિમને વરદાન આપ્યું હતું તે જ પ્રમાણે તમને પણ આશીર્વાદ આપે. હું પ્રાર્થના કરું છું કે દેવ તમને ઈબ્રાહિમના આશીર્વાદ આપે. તે તને અને તારી ભાવિપેઢીને આ જગ્યા કે જ્યાં તમે પરદેશીની જેમ રહો છો તેને સદાને માટે તમારી સંપત્તિ બનાવી દે.”

5આ રીતે ઈસહાકે યાકૂબને પાદાનારામમાંના પ્રદેશમાં મોકલ્યો, યાકૂબ ત્યાં તેના મામાને ત્યાં ગયો. અરામી બથુએલ, લાબાન અને રિબકાનો પિતા હતો. અને રિબકા યાકૂબ અને એસાવની માતા હતી.

6એસાવને ખબર પડી કે તેના પિતા ઈસહાકે યાકૂબને આશીર્વાદ આપ્યા છે અને તેમણે યાકૂબને પાદાનારામમાં પત્નીની શોધ માટે મોકલ્યો છે. અને એસાવને એ પણ ખબર પડી ગઈ કે ઈસહાકે યાકૂબને આદેશ આપ્યો છે કે તે કનાની કન્યા સાથે લગ્ન ન કરે. 7આથી એસાવ સમજ્યો કે યાકૂબ પોતાનાં માતાપિતાનું કહ્યું માનીને પાદાનારામ ચાલ્યો ગયો છે. 8તે પરથી એસાવે વિચાર્યું કે તેના પિતા એવું ઈચ્છતા નથી કે તેમનો પુત્ર કનાની સ્ત્રી સાથે લગ્ન કરે. 9એસાવને પહેલાની બે પત્નીઓ તો હતી, પરંતુ તેણે ઈશ્માએલની પુત્રી નબાયોથની બહેન મહાલાથ સાથે વિવાહ કર્યા. (ઈસ્માઈલ ઈબ્રાહિમનો પુત્ર હતો.)

દેવનું ઘર બેથેલ

10યાકૂબે બેર-શેબા છોડ્યું અને ત્યાંથી તે હારાન તરફ ગયો. 11યાત્રા સમયે સૂર્યાસ્ત થઈ ગયો હોવાથી તે એક જગ્યાએ રાતવાસો કરવા માટે રોકાયો. યાકૂબે ત્યાં એક પથ્થર જોયો, તેથી સૂઈ જવા માટે તેના પર માથું મૂક્યું. 12યાકૂબને એક સ્વપ્ન આવ્યું; તેણે જોયું કે એક સ્ત્રીડી પૃથ્વી પર મૂકેલી છે જેની ટોચ આકાશ સુધી પહોંચે છે,

13અને યાકૂબે જોયું તો દેવદૂતો સ્ત્રીડી ઉપરથી ચડતા-ઊતરતા હતા. અને યહોવા સ્ત્રીડી પાસે ઊભા હતા. યહોવાએ કહ્યું, “હું તમારા પિતા ઈબ્રાહિમનો દેવ યહોવા છું. હું ઈસહાકનો દેવ છું. જે જમીન પર તું સૂતો છે તે જમીન હું તને અને તારા વંશજોને આપીશ. 14પૃથ્વી પર માટીના જેટલાં રજકણ છે તેટલા તારા વંશજો હશે. તેઓ પૂર્વ-પશ્ચિમ તથા ઉત્તર દક્ષિણમાં ફેલાશે. અને તારા તથા તારા વંશજોને કારણે પૃથ્વી પરની બધી પ્રજાઓ વરદાન પ્રાપ્ત કરશે.

15“હું તમારી સાથે છું અને હું તમારું રક્ષણ કરીશ. તમે જ્યાં જશો ત્યાંથી હું તમને પાછો આભૂમિ પર લઈ આવીશ. મેં તને જે કરવાનું વચન આપ્યું છે તે જ્યાં સુધી પૂરું નહિ કરી લઉં ત્યાં સુધી હું તારો સાથ છોડવાનો નથી.”

16પછી યાકૂબ ઊંઘમાંથી જાગ્યો અને બોલ્યો, “મને ખબર

છે કે યહોવા આ જગ્યા પર છે. પરંતુ જ્યાં સુધી હું અહીં સૂતો ન હતો ત્યાં સુધી જાણતો નહોતો કે તે અહીં છે.”

17યાકૂબને બીક લાગી, તેણે કહ્યું, “આ તો કોઈ મહાન જગ્યા છે. આ તો દેવનું ઘર છે. આ તો આકાશનું દ્વાર છે.”

18બીજે દિવસે સવારે યાકૂબ વહેલો ઊઠ્યો, અને જે પથ્થર તેને માથા નીચે મૂક્યો હતો તે ઊઠાવ્યો. અને તેને સ્મારકસ્તંભ તરીકે ઊભો મૂકી દીધો. પછી તેણે તેના પર તેલ ચઢાવ્યું. આ રીતે તેણે આ પથ્થરને દેવનો સ્મારક સ્તંભ બનાવ્યો. 19આ જગ્યાનું નામ પહેલાં લૂઝ હતું પરંતુ યાકૂબે તે જગ્યાનું નામ બેથેલ પાડ્યું.

20પછી યાકૂબે એક પ્રતિજ્ઞા કરી. તેણે કહ્યું, “જો દેવ મારી સાથે રહેશે, અને હું પ્રવાસમાં જ્યાં જ્યાં જાઉં ત્યાં દેવ મારી રક્ષા કરશે અને મને ખાવાને અન્ન અને પહેરવાને વસ્ત્રો આપશે. 21જેથી હું મારા પિતાને ઘેર સુરક્ષિત પાછો આવીશ. તો યહોવાને હું મારા દેવ માનીશ. 22આ જગ્યા પર જ્યાં મેં પથ્થર ઊભો કર્યો છે, તે જગ્યા પવિત્ર સ્થાન બનશે. અને દેવ તું મને જે કંઈ આપશે તેનો દશમો ભાગ હું તને અર્પણ કરીશ.”

યાકૂબને છળતો લાબાન

29 પછી યાકૂબે પોતાનો પ્રવાસ ચાલુ રાખ્યો, તે પૂર્વના લોકોના પ્રદેશમાં પહોંચ્યો. 2યાકૂબે એક નજર કરી, તો ત્યાં તેણે વગડામાં એક કૂવો જોયો. અને કૂવા પાસે ઘેટાંનાં ત્રણ ટોળાં હતાં. એ કૂવામાંથી ઘેટાંનાં ટોળાને પાણી પીવડાવવામાં આવતું હતું. એક મોટા પથ્થરથી કૂવાનું મોઢું ઢાંકેલું હતું. 3અને જયારે બધાં ઘેટાં ભેગાં થઈ જતાં ત્યારે ઘેટાંપાળકો કૂવાના મોં પરથી પથ્થર હટાવતા હતા. પછી બધાં ઘેટાં તેનું પાણી પી શકતાં હતાં. જયારે બધાં ઘેટાં પાણી પી લેતાં એટલે ઘેટાંપાળકો કૂવાના મોં પર ફરીથી પથ્થર ઢાંકી દેતા.

4યાકૂબે ઘેટાંપાળકોને પૂછ્યું, “ભાઈઓ, તમે લોકો ક્યાંથી આવો છો?”

તેઓએ જવાબ આપ્યો, “અમે હારાનના છીએ.”

5પછી યાકૂબે પૂછ્યું, “શું તમે લોકો નાહોરના પુત્ર લાબાનને ઓળખો છો?”

ગોવાળિયાઓએ કહ્યું, “અમે લોકો તેને ઓળખીએ છીએ.”

6પછી યાકૂબે પૂછ્યું, “તે કુશળ તો છે ને?”

તેઓએ કહ્યું, “તેઓ કુશળ છે. બધુ જ સરસ છે. જુઓ, પેલી તેની પુત્રી રાહેલ તેનાં ઘેટાં સાથે આવી રહી છે.”

7યાકૂબે કહ્યું, “જુઓ, હજુ દિવસ છે અને સૂર્યાસ્ત થવાને હજુ ઘણી વાર છે. રાતને માટે ઢોરોને એકઠાં કરવાનો વખત થયો નથી. તેથી તેને પાણી પાઈને ફરીથી મેદાનમાં ચરવા માટે જવા દો.”

8પરંતુ તે ઘેટાંપાળકે કહ્યું, “જ્યાંસુધી બધાં ઘેટાંનાં ટોળાં ભેગા થાય નહિં ત્યાં સુધી અમે એમ કરી શકીએ નહિં, બધા ટોળાં ભેગાં થાય તે પછી જ કૂવાના મુખ પરથી પથ્થર હટાવીશું અને બધા ઘેટાં પાણી પીશે.”

9યાકૂબ ઘેટાંપાળકો સાથે વાત કરતો હતો ત્યારે જ રાહેલ પોતાનાં પિતાનાં ઘેટાં સાથે આવી. (રાહેલનું કામ ઘેટાં ચારવાનું હતું.) 10રાહેલ લાબાનની પુત્રી હતી. લાબાન રિબકાનો ભાઈ હતો. અને રિબકા યાકૂબની માતા હતી. જ્યારે યાકૂબે રાહેલને જોઈ, ત્યારે તેણે કૂવા પરનો પથ્થર હઠાવ્યો અને ઘેટાંઓને પાણી પાચું. 11પછી યાકૂબ રાહેલને યુમીને પોક મૂકીને રહ્યો. 12પછી યાકૂબે રાહેલને જણાવ્યું કે, હું તારા પિતાના પરિવારનો છું અને રિબકાનો પુત્ર યાકૂબ છું. એટલે રાહેલ દોડતી ઘરે ગઈ અને પિતાને આ બધી વાત કરી.

13લાબાને પોતાની બહેનના પુત્ર યાકૂબના સમાચાર સાંભળ્યા, તેથી તે ભાણેજને મળવા માટે દોડ્યો. અને તેને ભેટી પડ્યો, ચુંબન કરવા લાગ્યો અને પોતાને ઘેર લઈ આવ્યો. યાકૂબે જે કાંઈ થયું હતું તે બધુંજ લાબાનને કહી સંભળાવ્યું.

14પછી લાબાને કહ્યું, “આશ્ચર્ય! તમે અમારા પરિવારના છો!” તેથી યાકૂબ લાબાન સાથે એક મહિના સુધી રહ્યો.

લાબાનનો યાકૂબ સાથે દગો

15એક દિવસ લાબાને યાકૂબને કહ્યું, “તું અમારે ત્યાં મફતમાં કામ કરતો રહે તે શું યોગ્ય છે? તમે સંબંધી છો, ગુલામ નહિ, બોલો, હું તમને શી મજૂરી આપું?”

16લાબાનને બે પુત્રીઓ હતી. મોટીનું નામ ‘લેઆહ’ અને નાનીનું નામ રાહેલ હતું.

17રાહેલ સુંદર હતી અને લેઆહની આંખો સૌમ્ય હતી.* 18યાકૂબ રાહેલને પ્રેમ કરતો હતો. યાકૂબે લાબાનને કહ્યું, “જો તમે તમારી નાની પુત્રી રાહેલને મારી સાથે પરણાવો તો હું તમારે માટે સાત વર્ષ સુધી કામ કરીશ.”

19લાબાને કહ્યું, “હું એને બીજા કોઈની સાથે પરણાવું તેના કરતાં તારી સાથે પરણાવું તે એના માટે સારું છે. તેથી મારી સાથે રહો.”

20એટલા માટે યાકૂબ ત્યાં રહ્યો. અને સાત વર્ષ સુધી લાબાન માટે કામ કરતો રહ્યો. છતાં એ સાત વરસ તેને સાત દિવસ જેવા લાગ્યા, કારણ કે તે રાહેલને ખૂબ પ્રેમ કરતો હતો. 21સાત વર્ષ પછી તેણે લાબાનને કહ્યું, “હવે મને રાહેલ સોંપી દો જેથી હું તેની સાથે લગ્ન કરું. તમારે ત્યાં કામ કરવાની મારી મુદત પૂરી થઈ છે.”

22તેથી લાબાને તે પ્રદેશના બધા લોકોને ભેગા કર્યા અને ભોજન આપ્યું. 23તે રાત્રે લાબાન પોતાની પુત્રી લેઆહને યાકૂબ પાસે લાવ્યો. યાકૂબે અને લેઆહએ પરસ્પર શારીરિક સંબંધ બાંધ્યો. 24લાબાને પોતાની દાસ્ત્રી જિલ્પાહ લિયાને દાસ્ત્રી તરીકે આપી. 25સવારે યાકૂબે જોયું કે તે લેઆહ સાથે સૂતો હતો. યાકૂબે લાબાનને કહ્યું, “તે મારી સાથે છળ કર્યું છે હું રાહેલ સાથે લગ્ન કરી શકું તે માટે મેં તમારે ત્યાં કેવો સખત પરિશ્રમ કર્યો છે! તમે મને શા માટે છેતર્યો?”

26લાબાને કહ્યું, “અમારા દેશમાં મોટી પુત્રી પહેલાં નાની પુત્રીને પરણાવવાનો રિવાજ અમારા લોકોમાં નથી. 27પરંતુ લગ્નોત્સવની વિધિ પૂરા અઠવાડિયા સુધી માણો, અને હું રાહેલને પણ તારી સાથે પરણાવીશ. પરંતુ એ માટે તારે બીજા સાત વર્ષ મારી સેવા કરવી પડશે.”

28તેથી યાકૂબે તેનો સ્વીકાર કર્યો અને તેણે લેઆહના લગ્નની વિધિનું સપ્તાહ પૂરું કર્યું. ત્યાર પછી લાબાને પોતાની દીકરી રાહેલ પણ તેને પરણાવી. 29લાબાને પોતાની દાસ્ત્રી બિલ્હાહ પોતાની પુત્રી રાહેલને દાસ્ત્રી તરીકે આપી. 30તેથી યાકૂબે રાહેલની સાથે પણ શારીરિક સંબંધ બાંધ્યો. અને લેઆહ કરતાં વધારે પ્રેમ રાહેલને આપ્યો. અને યાકૂબે લાબાનને માટે બીજા સાત વર્ષ સુધી કામ કર્યું.

યાકૂબનાં સંતાનો

31યહોવાએ જોયું કે યાકૂબ લેઆહ કરતાં વધારે રાહેલને પ્રેમ કરે છે, તેથી યહોવાએ લેઆહને બાળકોને જન્મ આપવા યોગ્ય બનાવી, પરંતુ રાહેલને કોઈ સંતાન થયું નહિં.

32લેઆહે એક પુત્રને જન્મ આપ્યો, તેણે તેનું નામ રૂબેન રાખ્યું. તેણે કહ્યું, “યહોવાએ મારાં દુઃખો સામે જોયું છે. મારા પતિ મને પ્રેમ કરતાં નથી. તેથી કદાચ એવું બને કે મારા પતિ મને પ્રેમ કરે.”

33લેઆહ ફરીવાર ગર્ભવતી થઈ. અને તેણે બીજા પુત્રને જન્મ આપ્યો. તેણે આ પુત્રનું નામ ‘શિમયોન’ રાખ્યું. લેઆહે કહ્યું, “યહોવાએ સાંભળ્યું કે મને પ્રેમ મળતો નથી તેથી તેણે મને આ પુત્ર આપ્યો.”

34લેઆહ ફરીથી ગર્ભવતી થઈ અને ત્રીજા એક પુત્રને જન્મ આપ્યો. તેણે તે પુત્રનું નામ લેવી રાખ્યું. લિયાએ કહ્યું, “હવે તો નક્કી મને મારા પતિ પ્રેમ કરશે. મેં તેમના ત્રણ પુત્રોને જન્મ આપ્યો છે.”

35પછી લેઆહને ચોથો પુત્ર થયો. તેણીએ એ બાળકનું નામ યહૂદા પાડ્યું. અને તેણી બોલી, “આ વખતે હું યહોવાની પ્રસંશા કરીશ.” આથી તેણીએ તેનું નામ યહૂદા પાડ્યું. એ પછી તેણીને સંતાન થતાં બંધ થયાં.

30 રાહેલે જોયું કે તે યાકૂબને માટે બાળકને જન્મ આપવા માટે અશક્તિમાન છે તેથી તેને પોતાની બહેન લેઆહની ઈર્ષા થવા માંડી, તેથી તેણે યાકૂબને કહ્યું, “મને સંતાન આપ, નહિ તો હું મરી જઈશ.”

2યાકૂબ રાહેલ પર ક્રોધ ભરાયો, તેણે કહ્યું, “હું દેવ નથી, તને માતા બનવાથી વંચિત રાખનાર તો એ જ છે.”

3ત્યારે રાહેલે કહ્યું, “તમે મારી દાસ્ત્રી બિલ્હાહને તો લઈ શકો છો ને? તમે એને ઋતુદાન કરો એટલે એ મારા માટે બાળકને જન્મ આપશે. પછી એના મારફતે હું મા થઈશ.”

4આથી રાહેલે પોતાની દાસ્ત્રી બિલ્હાહ યાકૂબને પત્ની તરીકે સોંપી. યાકૂબે બિલ્હાહને ઋતુદાન કર્યું. 5બિલ્હાહ ગર્ભવતી થઈ અને યાકૂબ માટે તેણે એક પુત્રને જન્મ આપ્યો.

લેઆહની આંખો સૌમ્ય હતી તેમ કહેવાનો સારો રસ્તો એ છેકે તે લેઆહ બહુ સુંદર નહોતી.

6રાહેલે કહ્યું, “આખરે દેવે મારી પ્રાર્થના સાંભળી ખરી, તેણે મને એક પુત્ર આપવાનો ન્યાય કર્યો.” તેથી રાહેલે એ પુત્રનું નામ દાન રાખ્યું.

7બિલહાહ ફરી ગર્ભવતી થઈ, અને તેને યાકૂબથી બીજો પુત્ર અવતર્યો. 8રાહેલે કહ્યું, “મેં મારી બહેન સાથે મુકાબલામાં ભારે લડત આપી છે. અને મને વિજય મળ્યો છે.” એથી તેણે એ પુત્રનું નામ નફતાલી રાખ્યું.

9પછી લેઆહે વિચાર્યું કે તે હવે વધારે બાળકોને જન્મ આપી શકે તેમ નથી. એટલે પોતાની દાસ્ત્રી ઝિલ્પાહ યાકૂબને પત્ની તરીકે આપી. 10પછી ઝિલ્પાહને યાકૂબથી એક પુત્ર અવતર્યો. 11લેઆહે કહ્યું, “હું ભાગ્યશાળી છું.” હવે સ્ત્રીઓ મને સદભાગી કહેશે. તેથી તેણે પુત્રનું નામ ગાદ રાખ્યું. 12ઝિલ્પાહ એ બીજા પુત્રને જન્મ આપ્યો. 13લેઆહ બોલી, “હું કેવી સુખી છું!” તેથી તેણે એ પુત્રનું નામ આશર રાખ્યું.

14ઘઉંની કાપણીના સમયે રૂબન ખેતરે ગયો ત્યાં તેણે કેટલાંક વિશેષ પ્રકારનાં ફૂલો જોયાં. રૂબને તે ફૂલો લાવીને પોતાની માતા લેઆહને આપ્યાં. ત્યારે રાહેલે લેઆહને કહ્યું, “કૃપા કરીને મને તારો પુત્ર જે ફૂલો લાવ્યો છે તેમાંથી થોડાં ફૂલો આપ.”

15લેઆહે જવાબ આપ્યો, “તેં તો મારા પતિને પહેલાંથી જ લઈ લીધો છે, હવે તું મારા પુત્રનાં ફૂલોને પણ લઈ લેવા માંગે છે?”

પરંતુ રાહેલે કહ્યું, “જો તું તારા પુત્રનાં ફૂલ મને આપીશ તો તેના બદલામાં આજે રાત્રે તું યાકૂબની સાથે સૂવા જઈ શકીશ.”

16તે રાત્રે યાકૂબ ખેતરેથી પાછો ફર્યો એટલે લેઆહ તેને મળવા ગઈ. તેણે યાકૂબને કહ્યું, “આજે રાત્રે તમારે મારી સાથે સૂવાનું છે. મેં મારા પુત્રનાં ફૂલો રાહેલને તમારી કિંમતનાં રૂપમાં આપ્યા છે.” તેથી યાકૂબ તે રાત્રે લેઆહ સાથે સૂતો.

17તેથી દેવે લેઆહને ફરીથી ગર્ભવતી થવા દીધી. તેણે યાકૂબના પાંચમા પુત્રને જન્મ આપ્યો. 18લેઆહ બોલી, “મેં મારી દાસ્ત્રી મારા પતિને આપી તેથી દેવે મને તેનો બદલો આપ્યો છે.” તેથી લેઆહે પોતાના પુત્રનું નામ ઈસ્સાખાર રાખ્યું.

19લેઆહ ફરી વાર ગર્ભવતી થઈ અને તેણે છઠ્ઠા પુત્રને જન્મ આપ્યો, 20લેઆહે કહ્યું, “દેવે મને એક સુંદર ભેટ આપી છે. હવે જરૂર યાકૂબ મને અપનાવશે, કારણ કે મેં એને છ બાળકો આપ્યાં છે.” એટલે લેઆહે તે પુત્રનું નામ ઝબુલોનરાખ્યું.

21એ પછી લેઆહને એક પુત્રી અવતરી. તેણે પુત્રીનું નામ દીનાહ રાખ્યું.

22પછી દેવે રાહેલની અરજ સાંભળી, દેવે રાહેલને વાંઝિયામેહણું ટાળવા માટે સમર્થ બનાવી. 23-24રાહેલ ગર્ભવતી થઈ અને તેણે એક પુત્રને જન્મ આપ્યો. રાહેલે કહ્યું, “દેવે મને વાંઝણી બનવાથી બચાવી અને મને એક પુત્ર આપ્યો છે.” તેથી રાહેલે પોતાના પુત્રનું નામ યૂસફ રાખ્યું એમ કહેતાં દેવ હજુ મને બીજો દીકરો આપે.

યાકૂબે લાબાન સાથે છળ કર્યું

25યૂસફના જન્મ પછી યાકૂબે લાબાનને કહ્યું, “હવે મને મારે ઘેર જવા દો. 26જેમને માટે મેં તમારી નોકરી કરી તે મારી પત્નીઓ અને બાળકો મને સોંપી દો, એટલે હું ઘરભંગો થાઉં. તમે જાણો છો કે મેં તમારી કેવી નોકરી કરી છે.”

27લાબાને તેને કહ્યું, “મને થોડું કહેવા દે, મને અનુભવ થયો છે કે તારા કારણે યહોવાએ મારા પર કૃપા કરી છે. 28માટે તું કહે, હું તને શું આપું? તું જે મજૂરી કહેશે તે હું આપીશ.”

29યાકૂબે જવાબ આપ્યો, “તમે પોતે જાણો છો કે, મેં તમારે માટે કેવો સખત પરિશ્રમ કર્યો છે. અને તમારાં ઘેટાંબકરાંની મેં કેવી સંભાળ રાખી છે. 30હું આવ્યો ત્યારે તમારી પાસે તે થોડાં હતાં અને હવે તેમાં ઘણો વધારો થયો છે. જ્યારે જ્યારે મેં તમારા માટે જે કાંઈ કર્યું છે, ત્યારે ત્યારે યહોવાએ તમારા પર કૃપા કરી છે. હવે, મારા માટે સમય પાકી ગયો છે જેથી હું પોતાના માટે કાંઈ કરું. પછી હું મારા પોતાના પરિવાર માટે ઘરની જોગવાઈ ક્યારે કરીશ?”

31પછી લાબાને પૂછ્યું, “તો પછી હું તને શું આપું?”

યાકૂબે જવાબ આપ્યો, “હું નથી ઈચ્છતો કે તમે મને કશું આપો. હું તો ફક્ત એટલું જ ઈચ્છું છું કે મેં જે કાંઈ કામ કર્યું છે તેની કિંમત મને ચૂકવી દો. તમે જો આટલું કરશો તો હું ફરી તમારાં ઘેટાંબકરાં ચરાવીશ અને તેમની સંભાળ રાખીશ. 32આજે મને તમારાં ઘેટાંબકરાંનાં બધાં ટોળામાં જે દરેક ઘેટાં અને બકરા કાબરચીતરાં હોય અને જે દરેક ઘેટાં અને બકરાં ટપકાં વાળા હોય અને દરેક યુવાન કાળી બકરી હોય તે લઈ જવા દો. અને એ મારી મજૂરી હશે. 33ભવિષ્યમાં તમે સરળતાથી જોઈ શકશો કે હું કેટલો પ્રમાણિક અને વફાદાર છું. તમે તપાસ કરવા આવશો ત્યારે મારી પ્રમાણિકતા પુરવાર થશે. મારી પાસેનાં ઘેટાંબકરાંમાંનું જે કાંઈ બકરું કાબરચીતરું કે ટપકાંવાળું ન હોય અને જે ઘેટું કાળું ન હોય તે ચોરેલું છે એમ ગણાશે.”

34લાબાને કહ્યું, “સારું, તારી વાત મને મંજૂર છે, અમે તને તું જે કાંઈ માગીશ તે આપીશું.” 35પરંતુ તે દિવસે લાબાને જેટલાં બકરાં કાબરચીતરાં અને ટપકાંવાળા હતા અને જેટલી બકરીઓ કાબરચીતરી અને ટપકાવાળી હતી અને જે ઘેટાં કાળાં હતાં તે બધાં જુદાં પાડી સંતાડી દીધાં અને પોતાના પુત્રોને સાચવવા માટે સોંપી દીધાં. 36તેથી તેના પુત્રોએ બધાં કાબરચીતરાં ઘેટાંબકરાં લઈ લીધાં અને બીજી જગ્યાએ ચાલ્યા ગયા. તેઓએ ત્રણ દિવસ સુધી પ્રવાસ કર્યો. અને પોતાની તથા યાકૂબની વચ્ચે ત્રણ દિવસની મુસાફરી જેટલું અંતર રાખ્યું. યાકૂબે લાબાનનાં બાકીનાં ઘેટાંબકરાં સંભાળી લીધા. પરંતુ તેમાં કોઈ કાબરચીતરાં કે કાળાં ન હતાં.

37તેથી યાકૂબે સફેદ, બદામ, અને ચિનારની લીલી સોટીઓ લઈને તેને છોલીને સોટીઓનો સફેદ ભાગ ખુલ્લો કરીને સફેદ પટા પાડયા. 38યાકૂબે પાણી પીવડાવવાની જગ્યાએ ઘેટાંબકરાંની સામે છોલેલી સોટીઓ રાખી, ઘેટાંબકરાં પાણી

પીવા આવતાં ત્યારે તેઓ જોતા. 39પછી જ્યારે બકરીઓ ડાળીઓની પાસે સવાણે આવતી એટલે તેમને કાબરચીતરાં ચટાપટાવાળાં અને ટપકાવાળાં અને કાળા બચ્યાં અવતર્યાં.

40યાકૂબે કાબરચીતરાં અને કાળાં ઘેટાંઓને બીજા બધાંથી જૂદા પાડ્યાં. એ રીતે યાકૂબે પોતાનાં પશુઓને લાબાનનાં પશુઓથી જુદા પાડ્યાં. તેણે પોતાનાં ઘેટાંઓને લાબાનનાં ઘેટાંઓ સાથે ભળવા દીધા નહિં. 41જ્યારે જ્યારે ટોળામાંનાં મજબૂત ઘેટાંબકરાં જોતા ત્યારે તે તેમની આગળ નીકોમાં અને હવાડાઓમાં પેલી સોટીઓ મૂકતો, જેથી તેઓ સોટીઓ આગળ ગર્ભધાન કરે; 42પણ ટોળામાંનાં નબળાં ઘેટાંબકરાં માટે તે નીકમાં કે હવાડામાં સોટીઓ મૂકતો નહિ, આથી નબળાં ઘેટાં બકરાં લાબાનનાં રહ્યાં અને સશક્ત મજબૂત ઘેટા યાકૂબનાં થયાં. 43આમ, યાકૂબ ખૂબ શ્રીમંત થઈ ગયો અને તેની પાસે ઘેટા બકરાંનાં મોટા મોટા ટોળાં, નોકર ચાકરો, દાસદાસત્રીઓ, ઊંટો અને ગધેડાં થયાં. તે ખૂબ સમૃદ્ધ બન્યો.

યાકૂબ અને તેનો પરિવાર ભાગ્યો.

31 એક દિવસ યાકૂબે લાબાનના પુત્રોને વાતો કરતાં સાંભળ્યા, તેઓએ કહ્યું કે, “યાકૂબે અમારા પિતાજીનું સર્વસ્વ લઈ લીધું છે. તે ધનવાન બની ગયો છે અને તેણે અમારા પિતાની બધી મિલકત લઈ લીધી છે. યાકૂબને એમ પણ થયું કે લાબાન હવે પહેલાની જેમ મીઠા પ્રેમભાવ રાખતો નથી. 3યહોવાએ યાકૂબને કહ્યું, “તું તારા પિતૃઓની ભૂમિમાં તારી જન્મભૂમિમાં પાછો ચાલ્યો જા. હું તારી સાથે રહીશ.”

4તેથી યાકૂબે રાહેલ અને લેઆહને, જે ખેતરમાં ઘેટાંબકરાં હતાં ત્યાં મળવા માટે આવવા કહેવડાવ્યું. 5યાકૂબે રાહેલ અને લેઆહને કહ્યું, “હું જાણું છું કે તમારા પિતાજી મારા પ્રત્યે રોષે ભરાયેલ છે તેમનો મારા પ્રત્યે પહેલા જેવો મૈત્રી ભાવ નથી. પણ મારા પિતાનો દેવ મારી સાથે છે. બંને બંને જાણો છો કે મેં તમારા પિતા માટે મારાથી શક્ય તેટલી સખત મહેનત કરી છે. 7પરંતુ તમારા પિતાએ મારી સાથે દગો કર્યો. દસ વખત તો મારી મજૂરીના દરમાં ફેરફાર કર્યો છે. છતાં બધાંજ સમયે દેવે મને લાબાનના પ્રપંચમાંથી બચાવ્યો છે.

8“એક વખત લાબાને મને કહ્યું, ‘તારી મજૂરીના બદલામાં બધીજ ટપકાવાળી બકરીઓ રાખી શકે છે.’ એણે આમ કહ્યું ત્યારથી બધાંજ ઘેટાંબકરાંને ટપકાવાળાં બચ્યાંજ જનમતાં. આ પ્રકારનાં બધાંજ પ્રાણીઓ મારા હતાં. પરંતુ પછી લાબાને કહ્યું, ‘હું ટપકાવાળાં પ્રાણીઓ રાખીશ, તું ચટાપટાવાળાં રાખી શકે છે. તે તારી મજૂરી ગણાશે.’ તેના એમ કહ્યા પછી બધાંજ પ્રાણીઓને ચટાપટાવાળાં જ બચ્યાં જનમતાં 9આ રીતે દેવે તમારા પિતાના ઢોર લઈને મને આપ્યાં છે.

10“જે સમયે ઘેટાંબકરાં ગર્ભધારણ કરવા મળી રહ્યા હતા ત્યારે મેં એક સ્વપ્ન જોયું. મેં જોયું કે ગર્ભ ધારણ કરાવનારા નર જાતિનાં ઢોર ચટાપટાવાળા, ટપકાવાળા અને કાબરચીતરાં હતાં. 11પછી દેવના દૂતે મને સ્વપ્નમાં કહ્યું, ‘યાકૂબ!’

“એટલે મેં કહ્યું, ‘જો!’

12“દેવના દૂતે કહ્યું, ‘જો, ગર્ભ ધારણ કરનારાં ટોળામાં નર ઢોર બધાંજ ચટાપટાવાળા, ટપકાવાળાં અને કાબરચીતરા છે; હું આમ કહી રહ્યો છું કારણ કે લાબાનનો તારી સાથે દુર્વ્યવહાર મેં જોયો છે. 13હું એ દેવ છું, જે બથેલમાં તારી પાસે આવેલ એ જગ્યાએ તેં એક વેદી બનાવી અને તેલથી તેનો અભિષેક કર્યો હતો. અને મારી આગળ શપથ લીધા હતા. હવે ઊભો થા, અને અત્યારે જ આ જગ્યા છોડી દે, અને તારા જન્મસ્થળે પાછો જા.”

14ત્યારે રાહેલ અને લેઆહે જવાબ આપ્યો, “અમારા પિતા પાસે તેમના મૃત્યુ પછી અમને વારસામાં આપવા કશું બાકી રહ્યું છે ખરું?” 15તેણે અમારી સાથે એક અજાણ્યા વ્યક્તિ જેવું વર્તન કર્યું છે. તેણે અમને તમારી પાસે વેચી દીધા છે અને બધા પૈસા ખર્ચી નાખ્યાં છે જે અમારા હોવા જોઈએ. 16દેવે તે બધી જ સંપત્તિ અમારા પિતા પાસેથી લઈ લીધી છે, તે બધી અમારી છે, અને અમારાં બાળકોની છે માટે દેવે જે કરવા માટે કહ્યું છે તે જ તમે કરો.”

17તેથી યાકૂબે મુસાફરીની તૈયારી કરી. તેણે પોતાની પત્નીઓ અને પુત્રોને ઊંટ પર બેસાડ્યાં. 18પછી તે તેના પિતા જ્યાં રહેતા હતા તે કનાન દેશમાં મેસોપોટામિયામાં જે કાંઈ મળ્યું હતું તે બધું લઈને, પોતાનાં બધાં ઢોરને હાંકતો હાંકતો પોતાના પિતા ઈસહાકને મળવા નીકળી પડ્યો.

19તે સમયે લાબાન પોતાનાં ઘેટાંનું ઊંન કાપવા ગયો હતો. તે દરમ્યાન રાહેલે તેના ઘરમાં ધૂસ્ત્રી જઈને પોતાના પિતાના કુળદેવતા ચોરી લાવી.

20યાકૂબે અરામી લાબાનને દગો કર્યો. તેણે લાબાનને બતાવ્યું નહિં કે તે ત્યાંથી જઈ રહ્યો છે. 21યાકૂબે પોતાનો પરિવાર અને બધીજ મિલકત જલદી જલદી લઈ લીધી અને પછી નદી (ફાત) ઓળંગીને ગિલઆદના પહાડી પ્રદેશ તરફ ચાલવા માંડ્યું.

22ત્રીજે દિવસે લાબાનને ખબર પડી કે યાકૂબ ભાગી ગયો છે. 23તેથી તેણે પોતાના માણસોને સાથે લીધા અને સાત દિવસ સુધી તેનો પીછો કર્યો, છેવટે યાકૂબ ગિલઆદના પહાડી પ્રદેશમાં પકડાઈ ગયો. 24પણ તે રાત્રે દેવે લાબાનને સ્વપ્નમાં દર્શન આપીને કહ્યું, “યાકૂબને જે કાંઈ કહ્યો તેના એક-એક શબ્દ માટે સાવચેત રહેજો, યાકૂબને સારું કે માંદું કાંઈ કહીશ નહિ.”

ચોરાયેલ દેવતાઓની શોધ

25જ્યારે યાકૂબને લાબાને પકડી પાડ્યો ત્યારે તેણે પહાડી પ્રદેશમાં મુકામ કર્યો હતો. તેથી તેના માણસોએ એ જ પહાડી પ્રદેશમાં મુકામ કર્યો.

26લાબાને યાકૂબને કહ્યું, “તેં મારી સાથે દગો શા માટે કર્યો? અને તું મારી પુત્રીઓને યુદ્ધમાં પકડાયેલી હોય તેમ શા માટે લઈ જાય છે?” 27તું મને છેતરીને કહ્યા વગર જ ચૂપચાપ કેમ ભાગી ગયો? જો તેં મને જાણવ્યું હોત તો મેં ઉજવણી કરીને વાજતેગાજતે વિદાય આપી હોત. 28તેં મને

મારાં પૌત્રપૌત્રીઓને તથા મારી પુત્રીઓને છેલ્લી વાર ભેટવા તથા ચુંબન કરવા દીધા નહિં તેં આમ કરીને બહુ મૂર્ખામી ભયું વર્તન કર્યું છે. 29તને નુકસાન કરવું એ તો મારા ડાબા હાથની વાત છે. પરંતુ ગઈકાલે રાત્રે તારા પિતાના દેવે મને સ્વપ્નમાં આવીને ચેતવણી આપીને કહ્યું, “ખબરદાર, યાકૂબને જરા પણ સારું કે માહું કહીશ નહિ.” 30મને ખબર છે કે તું તારે ઘેર જવા ઘણો આતુર છે, એટલે તું ચાલી નીકળ્યો, એ તો જાણે સમજયા, પરંતુ તેં મારા ઘરમાંથી દેવોને શા માટે ચોરી લીધા?”

31યાકૂબે લાબાનને કહ્યું, “હું તમને ક્યાં વિના એટલા માટે ચાલી નીકળ્યો કારણ કે હું ડરી ગયો હતો. મને એમકે તમે તમારી પુત્રીઓને જબરજસ્તી મારી પાસેથી લઈ લેશો. 32પરંતુ મેં તમારા દેવોની ચોરી કરી નથી. અહીં મારા કોઈપણ માણસ પાસેથી જો તમારા દેવો નીકળે તો હું તેને મારી નાખીશ. તમારા માણસો જે મારા સાક્ષી બનશે. આપણા માણસોના દેખતાં મારી પાસે તમારું જે કંઈ હોય તે ઓળખી બતાવો અને લઈ જાઓ.” હવે, યાકૂબને તો ખબર જ નહોતી કે રાહેલે લાબાનને ઘરેથી દેવો ચોર્યાં છે.

33તેથી લાબાન યાકૂબના તંબૂમાં ગયો. તેણે ત્યાં શોધ શરૂ કરી. લિયાના તંબૂમાં પણ ગયો અને બે દાસ્ત્રીઓના તંબૂમાં પણ ગયો. પણ તેને દેવ મળ્યાં નહિ, પછી તે લિયાના તંબૂમાંથી નીકળી રાહેલના તંબૂમાં પ્રવેશ્યો. 34રાહેલે ઊંટના જીવનમાં દેવતાઓને સંતાડી દીધા હતા. અને તે તેના પર બેઠી હતી. લાબાને આખા તંબૂમાં તપાસ કરી પણ દેવો મળ્યા નહિ.

35પછી રાહેલે તેણીના પિતાને કહ્યું, “પિતાજી, મારા પર ગુસ્સો ન કરતા. હું તમારી સામે ઊભી રહેવા માટે પણ અસમર્થ છું. આ સમયે મારો માસિકધર્મ ચાલી રહ્યો છે.” તેથી લાબાને આખા તંબૂમાં દેવોની તપાસ કરી, પરંતુ તે તેઓને શોધી શક્યો નહિં.

36પછી યાકૂબ બહુજ ગુસ્સે થયો, યાકૂબે કહ્યું, “મેં શો અપરાધ કર્યો છે? મેં ક્યા નિયમનો ભંગ કરીને પાપ કર્યું છે? તમે મારી પાછળ શા માટે પડયા છો? 37મારું જે કંઈ છે તે બધું તે તપાસ્યું છતાં તારા ઘરની કોઈ ચીજ તારા હાથમાં આવી ખરી? જો તારા હાથમાં કોઈ ચીજ આવી હોય તો તારા માણસો અને મારા માણસો આગળ રજૂ કર. એ આપણા બંનેનો ન્યાય કરે. 38મેં તમારા માટે વીસ વર્ષ સુધી કામ કર્યું છે. તે બધાંજ સમય દરમ્યાન કોઈ પણ બચ્યું ઘેટીઓનું જન્મ થતી વખતે મૃત્યુ પામ્યું નથી અને ઘેટી પણ મૃત્યુ પામી નથી. મેં તારાં ઘેટાં-બકરાંનાં ટોળામાંથી એકપણ ઢોર ખાધું નથી.

39“જો કોઈ જંગલી પ્રાણીઓએ કોઈ ઘેટાને ફાડી નાખ્યું હોય તો મેં તેને તારી આગળ રજૂ કર્યાં નથી! એ નુકસાન મેં પોતે ભરપાઈ કર્યું છે. દિવસે કે રાત્રે જે કંઈ ચોરાઈ જતું તે બધું તમે મારી પાસે વસૂલ કરતા. 40દિવસના સખત તાપથી અને રાતની સખત ઠંડીથી હું થાકી ગયો હતો. તેથી ક્રોધિત ઠંડી રાત્રિઓને લીધે હું સૂઈ શકતો નહોતો. 41મેં મારા

જીવનનાં વીસ વર્ષ એક ગુલામની જેમ તમારા ઘરમાં વિતાવ્યાં છે. પહેલાંના ચૌદ વરસ તમારી બે પુત્રીઓને પરણીને મેળવવા માટે અને છેલ્લા છ વર્ષ મેં તમારાં ઘેટાં-બકરાંને સંભાળ્યાં છે, અને તે દરમ્યાન તમે દસ વાર મારી મજૂરીનાં દરમાં ફેરફાર કર્યો છે. 42પરંતુ જો મારા પૂર્વજોના દેવ, ઈબ્રાહિમના દેવ અને દેવ જેની ઈસહાક ઉપાસના કરે છે* તે દેવ મારા પક્ષમાં ના હોત તો તમે મને ખાલી હાથે કાઢી મૂક્યો હોત. પરંતુ દેવે મારી વેદના અને મારા કામને ધ્યાનમાં લીધાં. અને ગઈ રાત્રે દેવે સાબિત કર્યું કે હું સાચો છું.”

યાકૂબ-લાબાનની સમજૂતી

43લાબાને યાકૂબને કહ્યું, “આ છોકરીઓ તો મારી પુત્રીઓ છે. તેમનાં બાળકો મારાં છે. આ ઘેટાંબકરાં મારાં છે, અને જે બધું તમે અહીં જુઓ છો તે મારું છે. પરંતુ હું મારી પુત્રીઓ અને તેનાં બાળકોને રાખવા માટે કશું જ કરી શકતો નથી. 44એટલા માટે હું તમારી સાથે કરાર કરવા માંગુ છું કે આપણે પથ્થરોનો એક ઢગલો કરીશું. જે આપણી વચ્ચે સાક્ષી રહેશે કે આપણે કરાર કર્યો છે.”

45પછી યાકૂબે એક મોટો પથ્થર કરારના સ્મારકસ્તંભ તરીકે ઉભો કર્યો. કે જેથી તે પુરવાર કરે કે તેમણે કરાર કર્યો હતો. 46પછી તેણે પોતાના માણસોને પથ્થરા ભેગા કરવા માટે કહ્યું. તેમણે પથ્થરા ભેગા કરીને એક ઢગલો કર્યો. અને તે ઢગલા પાસે બેસ્ત્રીને તેમણે ભોજન કર્યું. 47એ જગ્યાનું નામ લાબાને યગાર-સાહદૂથા રાખ્યું અને યાકૂબે તે જગ્યાનું નામ ગાલએદ રાખ્યું.

48લાબાને યાકૂબને કહ્યું, “આ ખડકોનો ઢગલો આપણને આપણા કરારનું સ્મરણ કરવા મદદ કરશે.” એટલા માટે યાકૂબે તે જગ્યાનું નામ ગાલએદ રાખ્યું.

49એટલે લાબાને કહ્યું, “યહોવા આપણા ‘બે’ જુદા થવાના સાક્ષી રહે, અને તે આપણા ઉપર નજર રાખે.” માટે એ જગ્યાનું બીજું નામ મિસ્પાહ રાખ્યું.

50પછી લાબાને કહ્યું. “જો તમે મારી પુત્રીઓને દુઃખ આપશો અથવા બીજી સ્ત્રીઓને પરણશો તો દેવ તમને સજા કરશે અહીં આપણા વચ્ચે કરારનો કોઈ સાક્ષી નથી. અને છતાં, યાદ રાખજો કે દેવ તમારી અને મારી વચ્ચે સાક્ષી છે.” 51પછી લાબાને કહ્યું, “તારી અને મારી વચ્ચે આ ઢગલો અને આ સ્મારકસ્તંભ મેં ઊભો કર્યો છે તે આપણને તેનું સ્મરણ કરાવશે કે આપણે કરાર કર્યો છે. તેનું ધ્યાન રાખજે. 52આ પથ્થરનો ઢગલો અને આ સ્મારકસ્તંભ પણ સાક્ષી છે, તે આપણને આપણા કરારનું સ્મરણ કરાવવામાં મદદ રૂપ થશે કે આ ઢગલાને ઓળંગી મારે તારી પાસે અથવા આ ઢગલાને અને થાંભલાને ઓળંગીને તારે મારી પાસે લડવા માટે કે નુકસાન કરવા આવવાનું નથી. 53જો

ઈસહાક ઉપાસના કરે છે મૂળ પ્રમાણે : ઈસહાકનો ભય અથવા દેવનું એક નામ.

આપણાંમાંથી કોઈપણ આ કરારનો ભંગ કરે તો ઈબ્રાહિમના દેવ અને નાહોરના દેવ આપણો ન્યાય કરો.”

આથી યાકૂબે પોતાના પિતા ઈસહાક જેની ઉપાસના કરતા હતા તે દેવના સમ ખાધા. 54પછી યાકૂબે એક પશુનો વધ કરી અને પહાડ ઉપર યજ્ઞના રૂપમાં ભેટ ધરીને પોતાના માણસોને ભોજન કરવા માટે બોલાવ્યા. ભોજન કર્યા પછી તેઓએ પહાડ ઉપર રાત વિતાવી. 55બીજે દિવસે સવારે લાબાન વહેલી સવારે ઉઠ્યો પોતાના પૌત્ર-પૌત્રીઓ અને પુત્રીઓને યુમ્યા અને તેઓને આશીર્વાદ આપ્યા; પછી તે ઘરે પાછો ગયો.

યાકૂબ અને એસાવનું મિલન

32 યાકૂબે પણ તે સ્થળ છોડયું. જ્યારે તે પ્રવાસ કરી રહ્યો હતો ત્યારે તેણે દેવના દૂતો જોયા. 2તેમને જોઈને યાકૂબે કહ્યું, “આ તો દેવની છાવણી છે!” આથી તેણે તે જગ્યાનું નામ ‘માહનાઈમ’ પાડયું.

3યાકૂબનો ભાઈ એસાવ ‘સેઈર’ પ્રદેશમાં રહેતો હતો. તે અદોમનો પહાડી પ્રદેશ હતો. યાકૂબે એસાવની પાસે ખેપીયાઓને મોકલ્યા. 4યાકૂબે ખેપીયાઓને કહ્યું કે, “મારા વડીલ એસાવને તમે એવું કહેજો કે, તમારો સેવક યાકૂબ કહે છે કે, ‘હું લાબાનને ત્યાં જઈ વસ્યો હતો અને અત્યાર સુધી ત્યાં રહ્યો હતો. 5મારી પાસે ગાય, બળદ, ગધેડાં, બકરાં, ઘેટાં અને સેવકો મોટી સંખ્યામાં છે. અમને સ્વીકારવાનું કહેવા હું તમને આ સંદેશો મોકલું છું.’”

6ખેપિયાઓ પાછા આવીને યાકૂબને કહ્યું, “અમે તમારા ભાઈ એસાવ પાસે ગયા હતા. તે તમને મળવા આવી રહ્યો છે. તેની સાથે 400 સશસ્ત્ર યોદ્ધાઓ છે.”

7ખેપીયાઓની વાત સાંભળી યાકૂબ ગભરાઈ ગયો. તેણે પોતાની સાથેના બધા માણસોને બે ટોળીમાં વહેંચી નાખ્યા અને પોતાના બધાંજ ઢોરો, ઘેટાંબકરાં અને ઊંટોને પણ બે ભાગમાં જુદા પાડયાં. 8યાકૂબે વિચાર્યું, “એસાવ આવીને એક ટોળી પર હુમલો કરે તો બીજી ટોળી ભાગી જઈને બચી જાય.”

9યાકૂબે કહ્યું, “હે મારા પૂર્વજ ઈબ્રાહિમના દેવ, હે મારા પિતા ઈસહાકના દેવ! તેં જ મને કહ્યું હતું કે, ‘તારા દેશમાં તારા વતનમાં પાછો જા, હું તારું ભલું કરીશ.’”

10તેં મારા ઉપર ઘણી કરુણા બતાવી છે. તમે મારા માટે જે બધું સારું કર્યું છે. તે માટે હું યોગ્ય નથી. મેં યદન નદી પહેલી વાર ઓળંગી ત્યારે મારી પાસે ફક્ત મારી લાકડી જ હતી, અને અત્યારે મારી પાસે એટલી બધી વસ્તુઓ છે કે હું તે બધીને પૂરા બે ભાગમાં અને બે ટોળીમાં વહેંચી શકું. 11હું તમને પ્રાર્થના કરું છું કે, કૃપા કરીને મને મારા ભાઈ એસાવના હાથમાંથી બચાવો. મને એનો ભય છે કે રખેને તે આવીને અમને બધાંને, મારા દીકરાઓને તેઓની માઓ સુદ્ધાં ને મારી નાખે. 12હે યહોવા, તમે મને વચન આપ્યું હતું કે, ‘હું તારું ભલું કરીશ, અને તારા વંશજોને

સમુદ્રની રેતીના રજ જેટલા બનાવીશ કે જેને કોઈ ગણી ન શકે.’”

13તે રાત્રે યાકૂબે ત્યાં જ મુકામ કર્યો. યાકૂબે પોતાની પાસે જે કાંઈ હતું તેમાંથી કેટલીક વસ્તુઓ પોતાના ભાઈ એસાવને ભેટ આપવા પસંદ કરી: 14 200 બકરીઓ, 20 બકરાઓ, અને 200 ઘેટીઓ, 20 ઘેટાં, 15 30 ઊંટડીઓ, તેઓના બચ્ચાં સાથે, તથા 40 ગાયો અને 10 ગોધાઓ, 20 ગધેડીઓ અને 10 ગધેડાઓ. 16આ બધાં તેણે જુદાં જુદાં ટોળાંમાં પોતાના નોકરોને સોંપ્યાં અને કહ્યું, “મારી આગળ ચાલો, અને એક ટોળાં અને બીજા ટોળાં વચ્ચે જગ્યા રાખજો.”

17યાકૂબે તેમને હુકમ કર્યો અને પ્રાણીઓના પહેલા ટોળા સાથેના સેવકને સૂચના આપી કે, “જો મારો ભાઈ એસાવ તમને મળે અને પૂછે કે, ‘તમે કોના સેવક છો? તમે ક્યાં જાઓ છો? અને આ તમારી આગળનાં ઢોરનાં માલિક કોણ છે?’ 18ત્યારે જવાબ આપજો, ‘એ તો આપના સેવક યાકૂબનાં છે, અને એના વડીલ એસાવ માટે ભેટમાં મોકલ્યાં છે; અને યાકૂબ પોતે અમારી પાછળ જ આવે છે.’”

19એ જ રીતે તેણે ઢોરોના ટોળાં પાછળ ચાલતા બીજા માણસને, ત્રીજા માણસને અને બધાંજ માણસોને સૂચના આપી કે, “જ્યારે તમે લોકો એસાવને મળો ત્યારે આ એકજ વાત કહેજો. 20વધુમાં કહેજો કે, ‘આ તમારી ભેટ છે, અને આપનો સેવક યાકૂબ પણ લોકોની પાછળ આવી રહ્યો છે.’”

યાકૂબે વિચાર્યું, “જો હું આ માણસોને ભેટ સાથે આગળ મોકલું તો શક્ય છે કે કદાચ એસાવ મને માફ કરે અને મારો સ્વીકાર કરે.” 21એટલા માટે યાકૂબે એસાવને ભેટ તેની આગળ આગળ મોકલી પરંતુ યાકૂબ પોતે તે રાત્રે પોતાની છાવણીમાં જ રહ્યો.

22તે રાત્રે મોડેથી યાકૂબ ઊઠ્યો અને પોતાની બે પત્નીઓ, બે દાસ્ત્રીઓ, અને અગિયાર બાળકોની સાથે યાબ્લોક નદીને પાર ચાલ્યો ગયો. 23યાકૂબે પોતાની પત્ની અને બાળકોને તેમજ પોતાની બધી મતાને નદીની પાર મોકલી દીધાં અને તે એકલો રહી ગયો.

દેવ સાથે ઢંઢ યુદ્ધ

24યાકૂબ નદીને પાર કરનાર છેલ્લો માણસ હતો. પરંતુ પાર કરતા પહેલાં જ્યારે તે એકલો હતો ત્યારે એક માણસ આવ્યો અને તેની સાથે કુસ્તી કર્યા કરી. જ્યાં સુધી સૂરજ ના ઊગ્યો ત્યાં સુધી તે વ્યકિએ યાકૂબ સાથે કુસ્તી કર્યા કરી. 25તે વ્યકિતએ જ્યારે જોયું કે પોતે યાકૂબને હરાવી શકતો નથી ત્યારે તેણે યાકૂબના જાંઘના સાંધા પર ઠોંસો માર્યો અને યાકૂબ કુસ્તી કરતો હતો ત્યાં જ તેની જાંઘનો સાંધો ઊતરી ગયો. 26પછી તે વ્યકિતએ યાકૂબને કહ્યું, “પરોઢ થવા આવ્યું છે, એટલે મને છોડી દો.”

પરંતુ યાકૂબે કહ્યું, “જ્યાં સુધી તું મને આશીર્વાદ નહિ આપે ત્યાં સુધી હું તને છોડીશ નહિ.”

27એટલે પેલા વ્યકિતએ પૂછ્યું, “તારું નામ શું છે?”

અને યાકૂબે કહ્યું, “મારું નામ યાકૂબ છે.”

28પછી પુરુષે કહ્યું, “હવે તારું નામ યાકૂબ નહિં પણ ઈસ્રાએલ કહેવાશે. કારણ કે તેં દેવ સાથે તથા પુરુષો સાથે લડીને વિજય મેળવ્યો છે.”

29પછી યાકૂબે પેલાને પૂછ્યું, “કૃપા કરીને મને જરા તમારું નામ કહેશો?”

પરંતુ પેલી વ્યક્તિએ કહ્યું, “તું મારું નામ શા માટે પૂછે છે?” અને પછી તે સમયે પેલી વ્યક્તિએ યાકૂબને આશીર્વાદ આપ્યા.

30એટલા માટે યાકૂબે તે જગ્યાનું નામ પનીએલ પાડ્યું. યાકૂબે કહ્યું, “આ જગ્યાએ મેં દેવના પ્રત્યક્ષ દર્શન કર્યા છે. પરંતુ મારો જીવ બચી ગયો.” 31જેવો તે પનીએલ આગળથી પસાર થયો કે તરત જ સૂર્યાદય થયો. યાકૂબ પોતાના પગને કારણે લંગડો ચાલતો હતો. 32એટલા માટે આજે પણ ઈસ્રાએલના લોકો પ્રાણીની જાંઘના સાંધાનો સ્નાયુ ખાતા નથી. કારણ કે યાકૂબની જાંઘના સાંધાના સ્નાયુ પર પેલાએ ઈજા પહોંચાડી હતી.

યાકૂબની વીરતાનું દર્શન

33 યાકૂબે સામે નજર કરી તો એસાવને આવતો જોયો; તેની સાથે 400 માણસો હતા. યાકૂબે તેના પરિવારને ચાર સમૂહોમાં વહેંચ્યો. લેઆહ અને તેનાં બાળકો એક સમૂહમાં હતા. રાહેલ અને યૂસફ એક સમૂહમાં હતા. દાસીઓ અને તેનાં બાળકો બે સમૂહમાં હતા. 2યાકૂબે દાસીઓ અને તેમનાં બાળકોને મોખરે રાખ્યાં. તેમની પાછળ લેઆહ અને તેનાં બાળકોને રાખ્યાં. અને યાકૂબે છેલ્લાં રાહેલ અને યૂસફને રાખ્યા.

3યાકૂબ પોતે એસાવની પાસે ગયો. તેથી એ પહેલો માણસ હતો જેની પાસે એસાવ આવ્યો. તેના ભાઈ સુધી ચાલતાં યાકૂબે સાત વાર સાથે પ્રણામ કર્યાં.

4જયારે એસાવે યાકૂબને જોયો. તે તેને મળવા દોડી આવ્યો અને તે તેને ભેટીને તેને ગળે વળગી પડીને ચુંબન કરવા લાગ્યો. બંન્ને ભાઈની આંખમાં આનંદના અશ્રુ આવ્યાં. બંન્ને રડી પડયા. 5જયારે એસાવે નજર ઊંચી કરીને સ્ત્રીઓ અને બાળકોને જોયા ત્યારે તેણે પૂછ્યું, “તારી સાથે આ બધાં કોણ છે?”

યાકૂબે જવાબ આપ્યો, “આ એ બાળકો છે જે મને દેવની કૃપાથી પ્રાપ્ત થયા છે. દેવ મારા પ્રત્યે દયાળુ રહ્યાં છે.”

6પછી દાસીઓ તેમનાં બાળકો સાથે તેમની નજીક આવી અને પગે લાગી. 7એ જ રીતે લેઆહ અને તેનાં બાળકો નજીક આવ્યા અને પગે લાગ્યાં. અને છેવટે યૂસફ અને રાહેલ નજીક આવ્યા અને પગે પડયાં.

8એસાવે કહ્યું, “મેં જે બધા લોકોને અહીં આવતાં જોયા, તે લોકો કોણ છે? અને આ બધાં પશુઓ શા માટે છે?”

યાકૂબે જવાબ આપ્યો, “એ તમારા માટે મારા તરફથી ભેટ છે. જેથી તમે મારો સ્વીકાર કરી શકો. અને મારા માલિકની મારા તરફ દયા રહે.”

9પરંતુ એસાવે કહ્યું, “ભાઈ, તારે મને કોઈ ભેટ આપવાની જરૂર નથી. મારી પાસે પૂરતું છે, તારું તારી પાસે રાખ.”

10યાકૂબે કહ્યું, “ના,ના; હું તમારી પાસે માંગુ છું કે, મારા પર કૃપા કરીને હું જે ભેટો આપું છું તેનો સ્વીકાર કરો. હું તમને ફરીથી જોઈને પ્રસન્ન થયો છું. કારણકે મારે મન એ દેવનું મુખ જોવા જેવું છે. તમે મારો સ્વીકાર કર્યો છે તે જાણીને હું પ્રસન્ન થયો છું. 11તેથી હું વિનંતી કરું છું કે જે ભેટો હું તમને આપું છું તેનો તમે સ્વીકાર કરો દેવ મારા પર ખૂબ દયાળું રહ્યાં છે અને મારી પાસે મને જોઈતું બધું જ છે.” આમ તેણે એસાવને ભેટો સ્વીકારવા આજીજી કરી. તેથી એસાવે તે સ્વીકારી.

12પછી એસાવે કહ્યું, “હવે તું તારી યાત્રા શરૂ કરી શકે છે. હું તારી સાથે આવીશ.”

13પરંતુ યાકૂબે તેને કહ્યું, “તમે એ જાણો છો કે મારાં બાળકો હજુ નાનાં અને નિર્બળ છે, અને મારી સાથે ધાવણાં બચ્યાંવાળાં ઘેટાંબકરાં અને ઢોર છે. તેમની મને ચિંતા છે. એમને એક દિવસ પણ વધારે ઝડપથી ચલાવીએ તો બધાંજ ઢોરો મરી જશે. 14તેથી મહેરબાની કરી તમે મારાથી આગળ જાઓ, અને હું ધીમે ધીમે તમારી પાછળ આવીશ, હું મારા બાળકો અને મારા ઢોરોના રક્ષણ માટે ધીમે ધીમે જઈશ જેથી તેઓ વધારે થાકી ન જાય. હું તમને સઈરમાં મળીશ.”

15એટલા માટે એસાવે કહ્યું, “તો પછી હું મારા માણસોને તમારી સહાયતા માટે મૂકતો જાઉં.”

પરંતુ યાકૂબે કહ્યું, “એ તો તમારી વિશેષ દયા છે. શી જરૂર છે? આપની દયા છે એટલું બસ છે.” 16એટલે એસાવ તે જ દિવસે સાઈર જવા પાછો વળ્યો. 17પરંતુ યાકૂબ મજલ કાપતો કાપતો સુક્કોથ પહોંચ્યો. ત્યાં તેણે તેને માટે એક ઘર બનાવ્યું અને પોતાનાં ઢોરો માટે નાનાં નાનાં (માંડવા) તબેલા બનાવ્યા, તેથી તે જગ્યાનું નામ ‘સુક્કોથ’ રાખવામાં આવ્યું.

18આમ, યાકૂબે પોતાનું જે કોઈ હતું તે બધું સુરક્ષિત પદાનારામમાંથી આવતાં કન્યા દેશના શબ્દમ નગરમાં મોકલી દીધું અને તે નગર આગળ મુકામ કર્યો. 19તેણે જે જમીન પર તંબૂ તાણ્યા હતા તે જમીન તેણે શબ્દમના પિતા હમોરના પુત્રો પાસેથી 100 તોલા ચાંદીમાં વેચાતી લીધી. 20યાકૂબે દેવની ઉપાસના માટે ત્યાં એક વેદી ઊભી કરી ને તેનું નામ “એલ-એલોહ” ઈસ્રાએલ રાખ્યું અને તે ઈસ્રાએલના દેવના નામે અર્પણ કરી.

દીનાહ પર બળાત્કાર

34 દીનાહ લેઆહ અને યાકૂબની પુત્રી હતી. એક દિવસે તે, એ પ્રદેશની સ્ત્રીઓને મળવા બહાર નીકળી. 2તે પ્રદેશના રાજા હિલ્વી હમોરના પુત્ર શબ્દમે તેને જોઈ એટલે તેણે તેને પકડી અને તેના પર બળાત્કાર કર્યો અને તેની આબરૂ લીધી. 3પણ શબ્દમે દીનાહને પ્રેમ કરવા લાગ્યો અને તેની સાથે લગ્ન કરવાની ઈચ્છા પ્રગટ કરતો. 4તેણે પોતાના પિતા હમોરને કહ્યું કે, “મને એ છોકરી મેળવી આપો જેથી હું તેની સાથે લગ્ન કરી શકું.”

5યાકૂબને સમાચાર મળ્યા કે શબ્દે તેની પુત્રી દીનાહની આબરૂ લીધી હતી. પણ તેના પુત્રો ઢોરો સાથે ખેતરમાં હતા એટલે તેઓ આવ્યા તેણે શાંતિ રાખી. 6પછી શબ્દેના પિતા હમોર યાકૂબ સાથે વાત કરવા ગયો. 7ખેતરમાં યાકૂબના પુત્રોને જે કાંઈ બન્યું હતું તેના સમાચાર મળ્યા, જ્યારે તેઓએ આ સાંભળ્યું ત્યારે તેઓ ઘણા ગુસ્સે થઈ ગયા હતા, કારણ કે, શબ્દેને યાકૂબની પુત્રી પર બળાત્કાર કરીને ઈસ્રાએલ વિરુદ્ધ ન કરવા જેવો ભયંકર ગુનો કર્યો હતો.

8પરંતુ હમોરે તેમને કહ્યું, “મારો પુત્ર શબ્દે તમારી પુત્રી દીનાહને ખૂબ ચાહે છે, કૃપા કરીને તેને તેણીની સાથે પરણવા દો. 9અમારી સાથે લગ્નસંબંધ બાંધો, તમારી કન્યાઓ અમને આપો અને અમારી કન્યાઓ તમે લો. 10તમે લોકો આ પ્રદેશમાં અમારી સાથે રહી શકશો અને આ દેશ તમારા માટે ખુલ્લો રહેશે. તમે લોકો અહીં રહો, વ્યાપાર રોજગાર કરો અને માલમલકતવાળા થાઓ.”

11પછી શબ્દે પણ યાકૂબ અને ભાઈઓને વાત કરી. શબ્દે કહ્યું, “કૃપા કરીને મારો સ્વીકાર કરો અને મેં જે કાંઈ કર્યું છે તે બદલ મને માફી આપો. તમે લોકો મને જે કરવાનું કહેશો તે હું કરીશ. 12જો તમે મને દીનાહ સાથે પરણવા દેશો તો હું તમે જે કાંઈ ભેટ માંગશો તે હું આપીશ.”

13યાકૂબના પુત્રોએ શબ્દે તથા તેના પિતાને કપટભર્યો જવાબ આપ્યો કારણ કે શબ્દે તેઓની બહેન દીનાહની આબરૂ લીધી હતી. 14એટલા માટે તેમણે કહ્યું, “જેણે સુન્નત કરાવી નથી એવા માણસને અમારી બહેન પરણાવવી એ તો અમારાથી બનેજ નહિ, કારણ, એથી અમારી બદનામી થાય. 15છતાં અમે લોકો તને એની સાથે લગ્ન કરવા દઈશું જો તમે પણ અમારા જેવા બની જાઓ. તમારા નગરના સર્વ પુરુષોની અમારી જેમ સુન્નત થઈ જાય. 16પછી તમારા પુરુષો અમારી કન્યાઓ સાથે લગ્ન કરી શકશે અને અમારા પુરુષો તમારી કન્યાઓ સાથે લગ્ન કરી શકશે. આપણે એકબીજા સાથે રહીએ અને એક પ્રજા બની જઈએ. 17પણ જો તમે લોકો સુન્નત ન કરાવો તો અમે લોકો દીનાહને લઈ ચાલ્યા જઈશું.”

18આ કરારથી હમોર અને શબ્દે બહુ પ્રસન્ન થયા. 19દીનાહના ભાઈઓએ જે કાંઈ કહ્યું તે પ્રમાણે કરવામાં શબ્દેને આનંદ થયો. કારણ તે યાકૂબની પુત્રીને ખૂબ પ્રેમ કરતો હતો.

બદલો

વળી, તે આખા કુટુંબમાં તેનું સૌથી વધારે માન હતું. 20એટલા માટે હમોર અને તેનો પુત્ર શબ્દે ગામના ભાગળે આવ્યા અને લોકોને કહેવા લાગ્યા કે, 21“ઈસ્રાએલના આ લોકો આપણા મિત્રો થવા માગે છે. અને અમે લોકો તેઓને આપણા પ્રદેશમાં રહેવા દેવા માગીએ છીએ. તેઓ આપણી સાથે શાંતિ કાયમ રાખવા ઈચ્છે છે. આપણી પાસે આપણા લોકો માટે પર્યાપ્ત ભૂમિ છે. તો ભલે તેઓ રહે અને વેપારધંધો કરે. આપણે તેમની કન્યાઓ સાથે લગ્ન કરીએ અને આપણી કન્યાઓ તેમને આપીએ. 22પરંતુ એક શરતે કે આપણામાંના

સર્વ પુરુષોની તેમની જેમ સુન્નત કરાવવામાં આવે. એ લોકો પણ આપણી સાથે રહેવા અને એક પ્રજા બનવા તૈયાર છે. 23જો આપણે એમ કરીશું તો તેમનાં ઢોરઢાંખર અને મિલકતથી આપણે ધનવાન થઈ જઈશું. એટલા માટે ચાલો આપણે તેમની સાથે કરાર કરીએ અને તેઓ અહીં અમારા લોકો સાથે રહેશે.”

24ભાગળો પર જે લોકોએ આ વાત સાંભળી તે બધા હમોર અને શબ્દે સાથે સંમત થઈ ગયા અને શહેરના બધા વડીલોએ હમોર અને તેના પુત્ર શબ્દેની વાત સ્વીકારી, અને સર્વ પુરુષોની સુન્નત કરાવવામાં આવી.

25ત્રીજે દિવસે સુન્નત થયેલા પુરુષોની બળતરા શમી નહોતી, ત્યાં જ યાકૂબના બે પુત્રો શિમયોન અને લેવી, જેઓ દીનાહના સગા ભાઈઓ હતા તેઓ તલવાર, લઈને ઓચિંતા શહેર ઉપર ચડી આવ્યા અને તેમણે બધા પુરુષોને મારી નાખ્યા. 26દીનાહના ભાઈ શિમયોન અને લેવીએ હમોર અને તેના પુત્ર શબ્દેને મારી નાખ્યા. તેઓએ શબ્દેના ઘરમાંથી દીનાહને બહાર આણી અને તેને લઈને ચાલ્યા ગયા. 27વળી, યાકૂબના બીજા પુત્રોએ ઘાયલ થયેલાઓ ઉપર હુમલો કર્યો અને નગરને લૂંટી લીધું, કારણ કે હજુ સુધી તેમની બહેનની લાજ લૂંટવાથી ઉત્પન્ન થયેલ ક્રોધ શમ્યો નહોતો. 28એટલા માટે દીનાહના ભાઈઓએ તેમનાં બધાંજ ઢોર લૂંટી લીધાં. તેમણે તેમની બધી માલમત્તા, બધાં બાળકો અને બધી સ્ત્રીઓ પણ કબજે કરી લીધાં.

29-30પરંતુ યાકૂબે શિમયોન અને લેવીને કહ્યું, “તમે લોકોએ મને બહુ દુઃખી કર્યો છે; આ પ્રદેશના વતનીઓ કનાનીઓ અને પરિઝીઓમાં તમે મને અપ્રિય બનાવ્યો છે. તે બધા લોકો આપણા વિરોધી થઈ જશે. અહીં મારી પાસે તો થોડાજ માણસો છે, અને જો એ લોકો એકઠા થઈને મારી વિરુદ્ધ જઈને મારા પર હુમલા કરે તો મારા પરિવારનો તો વિનાશ જ થાય.”

31પરંતુ ભાઈઓએ ઉત્તર આપ્યો, “તો શું અમારે અમારી બહેન સાથે આ લોકોને વેશ્યા જેવો વ્યવહાર કરવા દેવો? ના, અમારી બહેન સાથે આવો વ્યવહાર કરનારા લોકો ખરાબ છે.”

બેથેલમાં યાકૂબ

35 દેવે યાકૂબને કહ્યું, “ચાલ, ઊઠ બેથેલ જા અને ત્યાં રહે. અને ત્યાં ઉપાસના માટે વેદી બનાવ. દેવનું સ્મરણ કર. કારણ કે તું તારા ભાઈ એસાવ પાસેથી ભાગી આવ્યો ત્યારે તને દેવે દર્શન આપ્યા હતા.”

2આથી યાકૂબે પોતાના પરિવારને અને પોતાની સાથેના બધા માણસોને કહ્યું, “તમારી પાસે લાકડાના અને ધાતુના જે પારકા મિથ્યા દેવો હોય તેને ફેંકી દો અને તમારી દેહશુદ્ધિ કરીને વસ્ત્રો બદલી નાખો. 3પછી આપણે બધા આ સ્થળને છોડીને બેથેલ જઈશું. ત્યાં હું મારા વિપત્તિના સમયે મારો પોકાર સાંભળનાર અને હું જ્યાં જ્યાં ગયો ત્યાં ત્યાં મારો સાથ કરનાર દેવને માટે હું વેદી બનાવીશ.”

4આથી જે લોકોની પાસે પારકા મિથ્યા દેવો હતા, તે બધા દેવો તેમણે યાકૂબને આપી દીધા. તેઓએ પોતાના કાનોમાં પહેરેલી કડીઓ પણ યાકૂબને સોંપી દીધી. યાકૂબે આ બધી વસ્તુઓને શબ્દમ નગરની બાજુમાં એલોન વૃક્ષ નીચે દાટી દીધાં.

5યાકૂબ અને તેના પુત્રોએ તે જગ્યા છોડી દીધી. તે ભૂમિના લોકો તેમનો પીછો કરીને તેમને મારી નાખવા માગતા હતા. પરંતુ તેઓ ખુબજ ભયભીત*હતા તેથી તેઓએ યાકૂબનો પીછો કર્યો નહિ. 6યાકૂબ અને તેની સાથેના બધા લોકો કનાન દેશમાં લૂઝ એટલે કે બેથેલ આવી પહોંચ્યા. 7યાકૂબે ત્યાં એક વેદી બાંધી અને તે સ્થળનું નામ તેણે “એલ-બેથેલ” પાડ્યું. કારણ કે તે જયારે પોતાના ભાઈ પાસેથી ભાગી નીકળ્યો હતો ત્યારે દેવે તેને તે સ્થળે દર્શન દીધાં હતા.

8રિબકાની સાસુ દબોરાહ અહીં મૃત્યુ પામી હતી. ત્યારે તેને બેથેલ નજીક એલોન વૃક્ષ નીચે દફનાવવામાં આવી હતી. આથી એનું નામ ‘રુદનનું એલોન વૃક્ષ’ (એલોન-બાખૂથ) રાખવામાં આવ્યું હતું.

યાકૂબન નવું નામ

9જયારે યાકૂબ પાદાનારામથી પાછો ફર્યો ત્યારે દેવે ફરીથી તેને દર્શન દીધા અને આશીર્વાદ આપ્યા. 10દેવે યાકૂબને કહ્યું, “તારું નામ યાકૂબ છે. પણ હવે ઈસ્રાએલ રહેશે.” આથી તેનું નામ ઈસ્રાએલ પડ્યું.

11દેવે તેને કહ્યું, “હું સર્વસમર્થ દેવ છું. હું તને આશીર્વાદ આપું છું તને ઘણા સંતાનો થાઓ અને તારા વંશજો વધો. એક મહાન રાષ્ટ્ર બનો, જાઓ તમારાથી બીજા રાષ્ટ્ર તથા રાજાઓ થશે. 12મેં ઈબ્રાહિમ અને ઈસહાકને જે વિશેષ ભૂમિ આપી હતી તે હવે હું તમને તથા તમારા વંશજોને આપું છું.” 13પછી દેવ અંતર્ધ્યાન થઈ ગયા. 14-15યાકૂબે તે જગ્યા પર જ્યાં દેવે એની સાથે વાત કરી હતી ત્યાં, એક સ્મારકસ્તંભ ઊભો કર્યો અને તેના ઊપર તેણે પેયાર્પણ અર્પી અને તેલનો અભિષેક કર્યો. અને તે જગ્યાનું નામ બેથેલ પાડ્યું.

રાહેલનું અવસાન

16યાકૂબ અને તેના માણસોએ બેથેલ છોડ્યું. અને જયારે તેઓ એફ્રાતથી હજી થોડે અંતરે હતા ત્યાં જ રાહેલને પ્રસૂતિની પીડા શરૂ થઈ. 17પરંતુ રાહેલને કષ્ટાતી જોઈને દાઈએ તેને કહ્યું, “રાહેલ, તું ડરીશ નહિ, કારણ કે આ વખતે પણ તું પુત્રને જન્મ આપી રહી છે.”

18પુત્રને જન્મ આપતી વખતે રાહેલનું અવસાન થયું. જીવ જતાં જતાં તેણે તેનું નામ ‘બેનોની’ પાડ્યું હતું. પરંતુ તેના પિતા યાકૂબે તેનું નામ ‘બિન્યામીન’ પાડ્યું.

19આમ, રાહેલનું અવસાન થયું અને તેને એફ્રાથ, એટલે કે બેથલેહેમને રસ્તે દફનાવવામાં આવી. 20યાકૂબે તેની કબર ઉપર એક આધારસ્તંભ ઊભો કર્યો, અને તે આધારસ્તંભ

આજે પણ રાહેલની કબરના સ્તંભ તરીકે ઊભો છે. 21પછી ઈસ્રાએલ (યાકૂબ) આગળ વધ્યો. તેણે એદર સ્તંભની બરાબર દક્ષિણમાં મુકામ કર્યો.

22ઈસ્રાએલ ત્યાં થોડો સમય રોકાયો. જયારે તે ત્યાં હતો ત્યારે રૂબેન ઈસ્રાએલની દાસ્ત્રી બિલહાહ સાથે સૂઈ ગયો. ઈસ્રાએલે જયારે આ જાણ્યું ત્યારે તે બહુજ ગુસ્સે થયો.

ઈસ્રાએલનો પરિવાર

23યાકૂબને બાર પુત્રો હતા: લેઆહના પેટે જન્મેલા પુત્રો છ હતા: રૂબેન, શિમયોન, લેવી, યહૂદા, ઈસ્રાખાર અને ઝબુલોન. યાકૂબના પહેલા ખોળાનો પુત્ર રૂબેન.

24તેની પત્ની રાહેલના બે પુત્રો હતા: યૂસફ અને બિન્યામીન.

25રાહેલની દાસી બિલહાહને પેટે જન્મેલા બે પુત્રો હતા: દાન અને નફતાલી.

26અને લેઆહની દાસી ઝિલ્પાહથી જન્મેલા બે પુત્રો હતા: ગાદ અને આશર. આ બધા યાકૂબના પુત્રો પાદાનારામમાં જન્મેલા હતા.

ઈસહાકનું અવસાન

27યાકૂબ મામરે અથવા કિર્યાથ-આર્બા (હેબ્રોન) આગળ પોતાનો પિતા ઈસહાક હતો ત્યાં પહોંચી ગયો. આ તે જગ્યા છે જ્યાં ઈબ્રાહિમ અને ઈસહાક જઈને રહ્યાં હતાં. 28ઈસહાકની ઉંમર 180 વર્ષની થઈ હતી. 29ઈસહાક ઘણા વર્ષો જીવ્યો, તે લાંબુ અને પૂર્ણ જીવન જીવ્યો પછી તે મૃત્યુ પામ્યો. અને તેના દીકરાઓ એસાવ અને યાકૂબે તેને તેના પિતા ઈબ્રાહિમને જ્યાં દફનાવ્યા હતા ત્યાં દફનાવ્યો.

એસાવનો પરિવાર

36 એસાવ ઉર્કે અદોમના વંશજો આ પ્રમાણે છે. 2એસાવે કનાની સ્ત્રીઓ સાથે લગ્ન કર્યા હતા: એલોન હિત્તીની પુત્રી આદાહ, સિબઓન હિલ્વીના પુત્ર અનાહની પુત્રી ઓહલીબામાહ, અને ઈશમાએલની પુત્રી નબાયોથની બહેન બાસમાથ સાથે તેણે લગ્ન કર્યા હતા. 4આદાહને એસાવથી અલીફાઝ અવતર્યો. બાસમાથમાને રેઉએલ અવતર્યો, 5અને ઓહલીબામાહને યેઉશ, યાલામ તથા કોરાહ અવતર્યો. આ કનાનમાં જન્મેલા એસાવના પુત્રો હતા.

6ત્યાર બાદ એસાવ પોતાની પત્નીઓ, પુત્રો, પુત્રીઓ અને પરિવારના બધાં માણસો તથા ઢોરો અને બધાં જાનવરોને અને કનાન દેશમાં મેળવેલી બધી માલમિલકતને લઈને પોતાના ભાઈ યાકૂબથી દૂરના પ્રદેશમાં ચાલ્યો ગયો. 7તેમની માલમિલકત એટલી બધી હતી કે તેઓ ભેગા ન રહી શકે અને તેઓ જ્યાં રહેતા હતા તે ભૂમિ એવી હતી કે તેમનાં બંનેનાં ઢોરોનો નિભાવ ન થઈ શકે. 8આથી એસાવ સેઈરના પહાડી દેશમાં રહેવા લાગ્યો, એસાવ એજ અદોમ.

9એસાવ અદોમીઓના આદિપિતા છે. સેઈરના પહાડી પ્રદેશના અદોમીઓના વડવા એસાવના વંશજો આ પ્રમાણે છે: 10એસાવના પુત્રોના નામ આ છે: એસાવની પત્ની આદાહનો પુત્ર અલીફાઝ, ને એસાવની પત્ની બાસમાથનો પુત્ર રેઉએલ.

11અલીફાઝના પુત્રો તેમાન, ઓમાર, સફે, ગાતામ અને કનાઝ હતા. 12તિમ્ના એસાવના પુત્ર અલીફાઝની દાસી હતી. તેને અલીફાઝથી અમાલેક અવતર્યો હતો. આ એસાવની પત્ની આદાહના પૌત્રો છે.

13એસાવની પત્ની બાસમાથનો દીકરો રેઉએલ. રેઉએલના પુત્રો નાહાથ, ઝેરાહ, શામ્માહ અને મિઝઝાહ.

આ એસાવની પત્ની બાસમાથના પૌત્રો છે. સિબઓનના પુત્ર અનાહની પુત્રી ઓહલીબામાહ એસાવની પત્ની હતી.

14તેને એસાવથી યેઉશ, યાલામ અને કોરાહ અવતર્યા હતા.

15એસાવના વંશજોમાં નીચેના સરદારો હતા. એસાવના સૌથી મોટા પુત્ર અલીફાઝના પુત્ર: સરદાર તેમાન, સરદાર ઓમાર, સરદાર સફે, સરદાર કનાઝ,

16કોરાહ, ગાતામ, અને અમાલેક. આ અદોમની ભૂમિમાંના અલીફાઝના પરિવારનાં સરદારો છે. એ બધા આદાહના પૌત્રો છે.

17એસાવનો પુત્ર રેઉએલ આ પરિવારોનો આદિ પિતા હતો. રેઉએલના પુત્રો નીચે પ્રમાણે છે: સરદાર નાહાથ, સરદાર ઝેરાહ, સરદાર શામ્માહ, અને સરદાર મિઝઝાહ, આ અદોમના પ્રદેશમાંના રેઉએલના સરદારો છે.

એ એસાવની પત્ની બાસમાથના પૌત્રો છે.

18એસાવની પત્ની ઓહલીબામાહના દીકરા: સરદાર યેઉશ, સરદાર યાલામ અને સરદાર કોરાહ, અનાહની પુત્રી એસાવની પત્ની ઓહલીબામાહના આ પુત્રો છે. 19આ એસાવના ઉર્ક અદોમના પુત્રો છે અને એ સરદારો છે.

સેઈરના વંશજો

20એસાવના પહેલાં અદોમમાં હોરી સેઈરના એ પ્રદેશમાં જ વસતા પુત્રો આ છે: લોટાન, શોબાલ, સિબઓન, અનાહ, દીશોન, અસેર અને દીશાન. 21અદોમ પ્રદેશમાંના હોરીઆના આ સરદારો સેઈરના પુત્રો છે.

22લોટાનના દીકરા હોરી અને હેમામ હતા. અને લોટાનની બહેન તિમ્ના હતી.

23આ શોબાલના પુત્રો હતા: આલ્વાન, માનાહાથ, એબાલ, શફે અને ઓનામ.

24અને સિબઓનના પુત્રો આયાહ તથા અનાહ છે. અનાહને રણપ્રદેશમાં પોતાના પિતા સિબઓનનાં ગધેડાં ચરાવતાં ગરમ ઝરણાં જડયા હતા.

25અને અનાહનાં પુત્રો આ છે: એટલે દીશોન તથા અનાહની પુત્રી ઓહલીબામાહ.

26અને દીશોનના પુત્રો આ છે: એટલે હેમ્દાન તથા અશ્બાન તથા યિથ્શન તથા ખરાન.

27આ એસેરના પુત્રો આ છે: એટલે બિલ્હાન, ઝાઅવાન તથા અકાન.

28આ દીશાનના પુત્રો આ છે: એટલે ઉસ તથા અરાન.

29હોરીઓથી જે સરદારો થયા તે આ છે: એટલે લોટાન સરદાર, શોબાલ સરદાર, સિબોન સરદાર, અનાહ સરદાર. 30સરદાર દીશોન, સરદાર એસેર અને સરદાર દીશાન. આ સેઈરના પ્રદેશના જાતિવાર હોરીઓના સરદારો છે. 31તે સમયે અદોમમાં અનેક રાજાઓ હતા. ઈસ્રાએલી રાજાઓ પહેલાં અદોમના પ્રદેશ ઉપર રાજ્ય કરનાર રાજાઓ આ પ્રમાણે હતા:

32અદોમમાં બયોરના પુત્ર બેલાએ રાજ્ય કર્યું હતું. તેના પાટનગરનું નામ દિનહાબાદ હતું. 33બેલાના અવસાન બાદ બોસરાહ નગરના ઝેરાહનો પુત્ર યોબાબ ગાદીએ આવ્યો. 34યોબાબના અવસાન બાદ તેમાન દેશનો હુશામ ગાદીએ આવ્યો. 35હુશામના અવસાન બાદ બદાદનો પુત્ર હદાદ ગાદીએ આવ્યો. તેણે મોઆબ પ્રદેશમાં મિધાનીઓને પરાજય આપ્યો. તેનું પાટનગર અવીથ હતું. 36ત્યારબાદ હદાદનું અવસાન થયું. ને તેની જગ્યાએ માસરેકાહમાંના સામ્વાહે રાજ્ય કર્યું. 37અને સામ્વાહના અવસાન બાદ નદી પાસેના રહોબોથના શાઉલે રાજ્ય શાસન કર્યું. 38શાઉલના અવસાન પછી આખ્બોરનો પુત્ર બાઆલ હનાન ગાદીએ આવ્યો. 39અખ્બોરના દીકરા બાઆલહનાનના અવસાન પછી હદાર ગાદીએ આવ્યો અને તેનું પાટનગર 'પાઉ' હતું. તેની પત્નીનું નામ મહેટાબએલ હતું તે મેઝાહાબની પુત્રી મટરેદની પુત્રી થતી હતી.

40પછી એસાવથી જે સરદારો થયા તેઓનાં નામ, પોતપોતાનાં પરિવાર તથા જગાઓ મુજબ તેઓના નામ આ છે: સરદાર તિમ્ના, સરદાર અલ્વાહ, સરદાર યથેથ, 41સરદાર ઓહલીબામાહ, સરદાર એલાહ, સરદાર પીનોન, 42સરદાર કનાઝ, સરદાર તેમાન, સરદાર મિબ્સાર, સરદાર માગ્દીયેલ, અને સરદાર ઈરામ. 43પોતપોતાના વતનના દેશ પ્રમાણે આદોમના સરદારો છે. અદોમ લોકોનો પૂર્વજ તે જ એસાવ છે.

સ્વપ્નદ્રષ્ટા યૂસફ

37 યાકૂબ જે પ્રદેશમાં એના પિતા આવીને વસ્યા હતાં તે દેશમાં એટલે કે કનાન દેશમાં રહ્યો. 2યાકૂબના પરિવારની આ કથા છે.

યૂસફ 17 વર્ષનો યુવાન હતો. તેનું કામ ઘેટાંબકરાંને ચરાવવાનું અને તેમની દેખભાળ રાખવાનું હતું. યૂસફ આ કામ પોતાના ભાઈઓ એટલે કે બિલ્હાહ તથા ઝિલ્પાહના પુત્રોની સાથે કરતો હતો. (બિલ્હાહ અને ઝિલ્પાહ તેના પિતાની પત્નીઓ હતી.) 3યૂસફ પોતાના ભાઈઓના દુકૃત્યો વિષે તેના પિતાને જાણ કરતો હતો. તેના પિતા ઈસ્રાએલ વૃદ્ધ હતાં ત્યારે યૂસફનો જન્મ થયો હતો. તેથી ઈસ્રાએલ બીજા પુત્રો કરતા વધારે પ્રેમ યૂસફને કરતો હતો; અને તેણે યૂસફ માટે એક લાંબી બાંધનો રંગીન ઝભ્ભો પણ સીવડાવ્યો

હતો. 4બીજા પુત્રો કરતા પિતાને યૂસફ પર વિશેષ પ્રેમ છે તેના ભાઈઓ એ જોતા તેઓ તેના ભાઈ યૂસફને ઘૃણા કરવા લાગ્યા અને તેઓ તેની સાથે મૈત્રીભાવથી વાત કરી શકતા નહોતા.

5એક વખત યૂસફે એક વિચિત્ર સ્વપ્ન જોયું. અને પછી યૂસફે આ સ્વપ્નની બાબતમાં પોતાના ભાઈઓને વાત કરી. તેથી તેના ભાઈઓ તેને પહેલા કરતાં વધુ ઘૃણા કરવા લાગ્યા.

6યૂસફે કહ્યું, “સાંભળો, મેં એક સ્વપ્ન જોયું.” 7આપણે બધા ખેતરમાં ઘઉંના પૂળા બાંધતા હતા. એવામાં મારો પૂળો ટટાર ઊભો રહ્યો અને તમારા પૂળાએ તેની આસપાસ ભેગા થઈને મારા પૂળાને પ્રણામ કર્યાં.”

8તેના ભાઈઓએ કહ્યું, “શું તું એમ માને છે કે આનો અર્થ એ છે કે તું રાજા થઈને અમારા પર શાસન કરીશ?” આ સ્વપ્ન વિષે યૂસફે જે વાત કરી તેને કારણે તેઓ તેના પર પહેલાં કરતાં વધારે ઘૃણા કરતા થયાં.

9પછી યૂસફને બીજું સ્વપ્ન આવ્યું, તે તેણે પોતાના ભાઈઓને કહ્યું, “મેં બીજા સ્વપ્નમાં સૂર્ય, ચંદ્ર અને અગિયાર નક્ષત્રોને મને વંદન કરતા જોયાં.”

10જ્યારે પછી યૂસફે પિતાને તેનાં સ્વપ્ન વિષે કહ્યું ત્યારે તેના પિતાએ તેને ઠપકો આપ્યો અને કહ્યું, “તારા આ સ્વપ્નનો અર્થ શો? શું તું એમ સમજે છે કે હું તારી માતા તથા તારા ભાઈઓ તને સાષ્ટાંગ પ્રણામ કરીશું?” 11તેના ભાઈઓ તો તેની ઈર્ષ્યા કરતાં રહ્યાં. પણ તેના પિતા આ બાબતનો ગંભીરતાથી વિચાર કરવા લાગ્યા.

12એક વખત યૂસફના ભાઈઓ પિતાના ઘેટાંબકરાં ચરાવવા માટે શખેમ ગયા. 13પછી ઈસ્રાએલે યૂસફને કહ્યું, “શખેમ જા, તારા ભાઈઓ શખેમમાં ઘેટાં બકરાં ચરાવે છે. ચાલ, હું તને તેમની પાસે મોકલું છું.”

યૂસફે કહ્યું, “હું જઈશ, હું તૈયાર છું.”

14યૂસફના પિતાએ કહ્યું, “જા અને તપાસ કર. તારા ભાઈઓ અને ઘેટાં બકરાં કુશળ છે કે કેમ?” જોઈ આવ ને મને કહે.” એમ કહીને તેણે તેને હેબ્રોનની ખીણમાં થઈ શખેમ જવા મોકલ્યો.

15યૂસફ શખેમમાં ખોવાઈ ગયો. એક માણસે તેના ખેતરમાં આમતેમ રખડતો જોયો. તે માણસે પૂછ્યું, “તું કોને શોધે છે?”

16યૂસફે જવાબ આપ્યો, “હું મારા ભાઈઓને શોધું છું; શું તમે બતાવી શકો છો કે તેઓ કઈ જગ્યાએ ઘેટાંબકરાં ચરાવે છે?”

17પેલા માણસે કહ્યું, “તેઓ તો ચાલ્યા ગયા છે. મેં તેમને એમ વાત કરતાં સાંભળ્યા હતા કે ચાલો, આપણે દોથાન જઈએ.” આથી યૂસફ પોતાના ભાઈઓની પાછળ ગયો અને તેઓ તેને દોથાનમાં મળ્યા.

યૂસફનું ગુલામી માટે વેચાઈ જવું

18યૂસફના ભાઈઓએ તેને દૂરથી આવતાં જોયો અને એ તેમની પાસે આવી પહોંચે તે પહેલાં જ એને મારી નાખવા

માટેનું ષડયંત્ર તેમણે રચ્યું. 19ભાઈઓએ એકબીજાને કહ્યું, “જુઓ, પેલો સ્વપ્ન જોવાવાળો યૂસફ આવે છે! 20ચાલો તક મળતાં આપણે તેને મારી નાખીએ અને કોઈ હવડ કૂવામાં નાખી દઈએ. અને આપણે આપણા પિતાને કહીશું કે તેને કોઈ જંગલી જાનવર ખાઈ ગયું છે. પછી આપણે જોઈશું કે એના સ્વપ્નોનું શું થાય છે?”

21પરંતુ રૂબેન યૂસફને બચાવવા માગતો હતો. રૂબેને કહ્યું, “આપણે એનો જીવ ન લઈએ. 22રણના આ ખાલી કૂવામાં એને નાખી દો, પણ એને કોઈ ઈજા ન કરશો.” રૂબેનની યોજના એને બીજા ભાઈઓના હાથમાંથી બચાવી લઈને પિતાને સુપ્રત કરવાની હતી. 23યૂસફ તેના ભાઈઓની પાસે આવ્યો ત્યારે એણે પેલો લાંબી બાંયનો સુંદર ડગલો પહેર્યો હતો તેને ફાડીને ઉતારી લીધો. 24પછી તેઓએ એને લઈ જઈને હવડ કૂવામાં ફેંકી દીધો. કૂવામાં પાણી નહોતું.

25પછી યૂસફના ભાઈઓ ખાવા બેઠા. તેમણે નજર કરી તો ઈશ્માએલીઓની એક વણજાર ગિલઆદથી આવતી હતી; અને તેઓ ઊંટ ઉપર અનેક સુગંધીઓ તથા લોબાન તથા બોળ લાદીને મિસર લઈ જતા હતા. 26યહૂદાએ પોતાના ભાઈઓને કહ્યું, “આપણે આપણા ભાઈની હત્યા કરીએ અને તેનું રક્ત છુપાવી દઈએ તેથી શો ફાયદો? 27ચાલો, આપણે તેને ઈશ્માએલીઓને વેચી દઈએ. અને તેને કોઈ ઈજા ન કરીએ, કારણ એ આપણો ભાઈ છે, તથા આપણું જ લોહી છે.” અને તેના ભાઈઓ તેની સાથે સંમત થયા. 28તે સમયે ત્યાંથી કેટલાક મિધાની વેપારીઓ પસાર થતાં હતા; તેથી ભાઈઓએ યૂસફને કૂવામાંથી બહાર કાઢ્યો અને 20 રૂપામહોરમાં વેપારીઓને વેચી દીધો. તેથી તેઓ યૂસફને મિસર લઈ ગયા.

29રૂબેન કૂવા પાસે પાછો આવ્યો; જોયું તો કૂવામાં યૂસફ ન હતો; શોકના માર્યા તેણે પોતાનાં લૂંગડાં ફાડ્યાં. 30પછી તેણે પોતાના ભાઈઓ પાસે પાછા આવીને કહ્યું, “અરે! છોકરો તો નથી; હવે હું શું કરું?” 31પછી તેઓએ યૂસફનો ઝભ્ભો લીધો, અને બકરાંને કાપીને તેના રક્તમાં એ ઝભ્ભો બોળી કાઢ્યો. 32અને પછી તે રંગીન લીલી બાંયવાળો ઝભ્ભો પોતાના પિતાને મોકલી આપ્યો અને કહેવડાવ્યું કે, “આ અમને જડ્યો છે; તે તમારા પુત્રનો છે કે નહિ એ તમે ઓળખી લેજો.”

33તેમણે તે ઓળખ્યો, ને કહ્યું, “આ તો મારા પુત્રનો ઝભ્ભો છે; કોઈ જંગલી પશુએ તેને ફાડી ખાધો છે; જરૂર યૂસફને ફાડી ખાધો છે.” 34પછી યાકૂબે પોતાનાં વસ્ત્રો ફાડી નાંખ્યાં અને ઢીલો ઝભ્ભો પહેર્યો અને ઘણા દિવસ સુધી તેણે પુત્રના મરણનો શોક પાળ્યો. 35અને એના બધા પુત્ર-પુત્રીઓએ તેને આશ્વાસન આપવાનો પ્રયત્ન કર્યો પણ તે શાંત થયો નહિ અને તેણે કહ્યું, “મારા મરવાના દિવસ સુધી હું શોક કર્યા કરીશ.” આમ તેના પિતાએ વિલાપ કર્યો.

36તે સમય દરમ્યાન પેલા મિધાનીઓએ યૂસફને મિસરમાં ફારુનના એક અમલદાર, અંગરક્ષકોના અધિકારી પોટીફરને વેચી દીધો.

યહૂદા અને તામાર

38 એ દિવસો દરમ્યાન યહૂદાએ પોતાના ભાઈઓને છોડી દીધા અને અદુલ્લામ નગરના વતની હીરાહ નામના વ્યક્તિ સાથે રહેવા ગયા. 2ત્યાં તેમને એક કન્યાની સ્ત્રી મળી. અને તે સ્ત્રી સાથે તેમણે લગ્ન કરી લીધા. તે સ્ત્રીના પિતાનું નામ શૂઆ હતું. 3તે સ્ત્રી ગર્ભવતી થઈ ને તેણે એક પુત્રને જન્મ આપ્યો; અને યહૂદાએ તેનું નામ એર પાડયું. 4ફરીથી તેણે ગર્ભ ધારણ કર્યો અને પુત્રને જન્મ આપ્યો. તેણે તેનું નામ ઓનાન પાડયું. 5અને ફરી તેને એક પુત્ર જન્મ્યો જેનું નામ તેણે શેલાહ પાડયું. જ્યારે તેનો જન્મ થયો ત્યારે યહૂદા ખઝીબમાં હતો.

6પછી યહૂદાએ પોતાના મોટા પુત્ર એર માટે તામાર નામની વહુ લાવી. 7યહોવાએ યહૂદાના મોટા પુત્રને મારી નાખ્યો કારણ કે તેની દ્રષ્ટિમાં તે ભૂડો હતો. 8પછી યહૂદાએ ઓનાનને કહ્યું, “તું તારા ભાઈની પત્ની સાથે શારીરિક સમાગમ કર. દિવર તરીકેની તારી ફરજ અદા કર, અને તારા ભાઈ માટે પ્રજા પેદા કર.”

9અને ઓનાને ખબર હતી કે એ સંતાનો તેના ગણાશે નહિં. એટલે જ્યારે જ્યારે એ પોતાની ભાભી સાથે સમાગમ કરતો ત્યારે ત્યારે વીર્યસ્ખલન જમીન પર કરતો, જેથી તેના ભાઈની પ્રજા પેદા ન થાય. 10આ રીતે તે જે કરતો તે યહોવાની દ્રષ્ટિમાં ભૂડું હતું. તેથી તેણે તેનું પણ મોંત નિપજાવ્યું. 11પછી પોતાની પુત્રવધૂ તામારને યહૂદાએ કહ્યું, “મારો પુત્ર શેલાહ મોટો થાય ત્યાં સુધી તું તારા પિયરમાં જઈને વિધવા તરીકે રહે.” કારણ કે કદાચ તે શેલાહ પણ તેના ભાઈઓની જેમ માર્યો જાય. તેથી તામાર તેના બાપને ઘેર જઈને રહી.

12સમય જતાં યહૂદાની પત્ની, શૂઆની પુત્રીનું મૃત્યુ થયું. શોકનો સમય પૂરો થયા પછી યહૂદા પોતાના મિત્ર અદુલ્લામી હીરાહ સાથે તેનાં ઘેટાં કાતરનારાઓ પાસે તિમ્નાહ ગયો. 13પછી તામારને જાણ થઈ કે, “જો, તારા સસરા તેમનાં ઘેટાં કાતરવાને તિમ્નાહ જાય છે.” 14તેથી તેણીએ પોતાનાં વેધવ્યનાં વસો ઉતારી અને પોતાનો ચહેરો બુરખાથી ઢાંકી દીધો. અને પોતાનો દેહ ઢાંકીને તિમ્નાહને રસ્તે આવેલ એનાઈમની ભાગોળ આગળ એક સ્થળે બેઠી. તે જાણતી હતી કે શેલાહ મોટો થયો છે. તેમ છતાં તેને તેણીની સાથે પરણવાની મંજૂરી આપવામાં આવી ન હતી.

15અને જ્યારે યહૂદાએ તેને જોઈ, ત્યારે તેને વેશ્યા જાણી, કારણ કે તેણે પોતાનું મુખ ઢાંક્યું હતું. 16રસ્તાની બાજુમાં તેની પાસે જઈને તેણે કહ્યું, “હવે મને તારી પાસે આવવા દે” કેમ કે તે જાણતો નહોતો કે એ એની પુત્રવધૂ છે.

તે બોલી, “મારી સાથે સમાગમ કરવા માટે તમે મને શું આપશો?”

17તેણે જવાબ આપ્યો, “મારાં બકરાંના ટોળામાંથી એક લવારું મોકલીશ.”

તેણીએ કહ્યું, “તમે મને લવારું મોકલો ત્યાં સુધી કોઈ વસ્તુ આપો તો જ!”

18તેથી તેણે તેને કહ્યું, “હું શું સાનમાં આપું?”

તેણીએ કહ્યું, “તમારી મુદ્રા, તથા તમારો અછોડો તથા તમારા હાથમાંની ડાંગ.” આથી યહૂદાએ એ વસ્તુઓ આપી અને તેની પાસે ગયો, ને તેનાથી તે ગર્ભવતી થઈ. 19પછી તે ઊઠીને ચાલી ગઈ, અને બુરખો કાઢીને તેણે વિધવાનાં વસો પહેરી લીધાં.

20પછી જ્યારે યહૂદાએ સાનમાં મૂકેલી વસ્તુઓ તે સ્ત્રી પાસેથી મેળવવા અદુલ્લામવાસી મિત્ર સાથે લવારું મોકલ્યું ત્યારે તેને તે મળી નહિં. 21એટલે તેણે તે ગામના માણસોની પૂછપરછ કરી, કે “જે વેશ્યા એનાઈમ પાસે રસ્તા પર બેઠી હતી તે વેશ્યા ક્યાં છે?”

તેમણે જવાબ આપ્યો, “અહીં કોઈ વેશ્યા હતી જ નહિ.”

22તેથી યહૂદા પાસે પાછા આવીને તેણે કહ્યું, “મને તો તે ન મળી; અને ત્યાંના માણસોએ પણ કહ્યું કે, અહીં કોઈ વેશ્યા નહોતી. 23એટલે યહૂદા બોલ્યો, “એની પાસે જે છે તે છોને એની પાસે રહે; નહિં તો આપણે અપમાનિત થઈશું. મેં તો તેને માટે આ લવારું મોકલ્યું હતું. પણ તને તે મળી નહિ એ જુદી વાત.”

તામાર ગર્ભવતી થઈ

24આસરે ત્રણ મહિના બાદ યહૂદાને જાણ થઈ કે, “તારી પુત્રવધૂએ તમારો વ્યભિચાર કર્યો છે, પરિણામે તે ગર્ભવતી થઈ છે.”

તેથી યહૂદાએ કહ્યું, તેને બહાર લાવીને બાળી નાખો.”

25પરંતુ તેને બાળવા લઈ જતા હતા ત્યારે તેણે પોતાના સસરાની પાસે માણસ મોકલીને કહેવડાવ્યું. “આ વસ્તુઓ જેની છે તે માણસથી મને ગર્ભ રહ્યો છે. આ મુદ્રા તથા અછોડો અને ડાંગ કોના છે? ઓળખો.”

26પછી યહૂદાએ વસ્તુઓ ઓળખીને કબૂલ કર્યું અને કહ્યું, “તે નિદોષ છે, દોષ મારો છે, કારણ કે મેં એને મારા પુત્ર શેલાહ સાથે પરણાવી નહિ તેનું આ પરિણામ છે.” તે પછી તેણે તેને જાણી નહિ.

27પ્રસવકાળે તેને ખબર પડી કે તેના પેટમાં જોડ છે. 28પ્રસૂતિ વખતે તેમાંના એકે હાથ બહાર કાઢ્યો, એટલે તરત જ દાયણે તેને પકડી લઈને લાલ દોરાથી બાંધીને કહ્યું, “આ પહેલો આવ્યો છે.” 29પણ તેણે તેનો હાથ પાછો ખેંચી લીધો તેથી તેનો ભાઈ પહેલો બહાર આવ્યો, ત્યારે દાયણ બોલી, “તું કેવી રીતે ફાટ પાડીને નીકળ્યો?” તેથી તેનું નામ પેરેસ પડયું. 30પછી લાલ દોરા સાથે તેનો ભાઈ બહાર આવ્યો. જેથી તેનું નામ ઝેરાહ પડયું.

યૂસફને મિસરના પોટીફરને ત્યાં વેચવામાં આવ્યો

39 પછી ઈશ્માએલીઓ યૂસફને મિસર લઈ આવ્યા અને ત્યાંથી ફારુનના એક મિસરી અમલદાર, અંગરક્ષકોના સરદાર પોટીફરે તેને તેમની પાસેથી વેચાતો લીધો. 2પરંતુ યહોવાએ યૂસફને મદદ કરી. તેથી તે બધી બાબતોમાં સફળ થયો. તે તેના મિસરી શેઠના ઘરમાં રહેતો હતો.

૩પોટીફારે જોયું કે યહોવા યૂસફની સાથે છે. તેથી યૂસફ જે કઈ કરે છે તેમાં યહોવા એને સફળતા બક્ષે છે. 4એટલે પોટીફાર યૂસફને પ્રાપ્ત કરીને પ્રસન્ન થયો. યૂસફ પર તેની કૃપાદ્રષ્ટિ હતી. તેથી તેણે તેને પોતાની અંગત સેવામાં રાખ્યો. 5તેણે તેને ઘરનો કારભારી બનાવ્યો અને પોતાની મિલકત તેને સોંપી. જ્યારથી યૂસફને એણે પોતાના ઘરનો અને પોતાની બધી મિલકતનો કારભાર સોંપ્યો ત્યારથી યહોવાએ મિસરના ઘર ઉપર અને પોટીફારના ઘરમાં અને ખેતરમાં જે કાંઈ હતું તે બધા ઉપર આશીર્વાદ વરસાવ્યા. 6તેથી પોટીફારે ઘરની તમામ વસ્તુઓની જવાબદારી યૂસફને સોંપી દીધી. અને પોટીફારે બધીજ ચિંતા છોડી દીધી, તે જે અન્ન ખાતો તે સિવાય બીજી કોઈ ચિંતા કરતો નહિં.

યૂસફ પોટીફારની પત્નીને ના કહે છે

યૂસફ સુંદર અને રૂપાળો હતો. 7થોડા સમય પછી યૂસફના શેઠના પત્નીએ યૂસફ તરફ તીવ્ર લાલસાથી જોયું અને કહ્યું, “મારી સાથે સૂઈ જા અને મારી સાથે સંભોગ કર.”

8પરંતુ યૂસફ તેની સ્પષ્ટ ના પાડી અને પોતાના શેઠની પત્નીને કહ્યું, “જુઓ, હું છું તેથી મારા શેઠને ઘરમાં કોઈ વસ્તુની ચિંતા નથી, તેમણે તેમનું જે કાંઈ છે તે બધું એક તમારા અપવાદ સિવાય મને સોંપી દીધું છે. 9આ ઘરમાં મારા કરતાં કોઈનું વધારે ચલણ નથી. તેમ શેઠ કોઈ વસ્તુથી મને બાકાત રાખ્યો નથી, એક તમારા વિના, કારણ કે તમે તેમનાં પત્ની છો. માટે આવું મોટું કુકર્મ કરીને, હું દેવનો ગુનેગાર શી રીતે થઈ શકું?”

10તેણી દરરોજ યૂસફને ઉશ્કેરવા પ્રયત્ન કરી તેણીની સાથે સૂવા માટે કહેતી, છતાં યૂસફ તેણી સાથે સંભોગ કરવા સંમત થતો નહોતો. 11એક દિવસ યૂસફ કોઈ કારણસર ઘરમાં ગયો; ત્યારે ઘરમાં ઘરનું કોઈ માણસ ન હતું. 12એટલે તે સ્ત્રીએ એનો ઝભ્ભો પકડીને કહ્યું, “મારી સાથે સૂઈ જા.” પણ યૂસફ તો તેનો ઝભ્ભો તેના હાથમાં રહેવા દઈને ઘરની બહાર નાસી ગયો.

13જ્યારે પેલી સ્ત્રીએ જોયું કે યૂસફ તેનો ઝભ્ભો એના હાથમાં રહેવા દઈને બહાર નાસી ગયો છે. 14તેણીએ પોતાના ઘરમાંના પુરુષોને બોલાવ્યા અને કહ્યું, “જુઓ, આપણને શરમાવવા એક હિબ્રુ માણસ મોકલાવાયો છે; તે મારી સાથે સૂવા અંદર આવ્યો હતો, 15એટલે મેં મોટા સાદે બૂમ પાડી, એટલે તે બૂમ સાંભળીને તેનું વસ્ત્ર મારા હાથમાં મૂકીને ભાગી ગયો.”

16પછી તેણીએ તેના પતિના આવતા સુધી ઝભ્ભો પોતાની પાસે રાખી મૂક્યો,

17અને પોતાના પતિને પણ તેણીએ એ પ્રમાણે કહ્યું કે, “તમે જે હિબ્રુ ગુલામ લાવ્યા છો, તે મારી લાજ લૂંટવા માટે મારી પાસે આવ્યો હતો; 18પણ મેં જેવી મોટા સાદે બૂમ પાડી કે તરત જ તે ઝભ્ભો મારી પાસે રહેવા દઈને નાસ્ત્રી ગયો.”

યૂસફ જેલમાં

19પછી શેઠે જ્યારે પોતાની પત્નીની વાત સાંભળી કે, “તમારા નોકરે મારી સાથે આવું વર્તન કર્યું છે,” ત્યારે તે ગુસ્સામાં રાતોપીળો થઈ ગયો. 20પછી તેણે યૂસફને પકડીને જેલમાં પૂરી દીધો. જે ઠેકાણે રાજાના બંદીવાન કેદ કરાતા હતા. આમ તે ત્યાં કેદખાનામાં રહ્યો.

21પણ યૂસફને યહોવાનો સાથ હતો. તેણે તેના પર દયા કરી અને કેદખાનાના સંત્રીની તેના ઉપર દયા થાય તેમ કર્યું. 22કેદખાનાના સંત્રીએ જેલમાંના બધાંજ કેદીઓને યૂસફના હાથમાં સોંપી દીધા. અને પછી તો તેના હુકમ પ્રમાણે જ બધું થવા લાગ્યું. 23અને યૂસફના હાથમાં જે બાબતો હતી તેના પર સંત્રીએ દેખરેખ રાખવાનું રહ્યું નહિ, કારણ કે યૂસફને યહોવાનો સાથ હતો; તેથી યૂસફ જે કઈ કરતો તેમાં યહોવા તેનું ભલું કરતો હતો.

યૂસફ કેદીઓનાં સ્વપ્નનો અર્થ કરે છે

40 આ બધું થયા પછી એમ બન્યું કે, મિસરના રાજાના સાકી તથા ભઠિયારાએ તેમના માલિક મિસરના રાજાનો અપરાધ કર્યો. 2તેથી ફારુન તેના બંને સેવકો પાત્રવાહક અને ભઠિયારા પર ક્રોપાયમાન થયો. 3અને તેણે તેઓને કેદખાનામાં નાખ્યાં, તે એ કેદખાનું હતું જેના માટે પરાહના રક્ષકોનો અમલદાર પોટીફાર અધિકારી હતો, ત્યાં યૂસફ કેદ હતો. 4અંગરક્ષકોના સરદારે યૂસફને તેમના તાબામાં સોંપ્યો. તે તેમની સેવા કરતો; આમ તેઓ કેટલાક સમય માટે કેદમાં રહ્યાં. 5એક દિવસ રાત્રે કેદખાનામાં પુરાયેલા મિસરના રાજાના સાકીને અને ભઠિયારાને બન્નેને એક સાથે સ્વપ્ન આવ્યું. બન્નેનાં સ્વપ્ન જુદાં હતાં. તથા પ્રત્યેક સ્વપ્નનો અર્થ પણ જુદો હતો. 6પછી સવારે જ્યારે યૂસફે અંદર આવીને જોયું તો તેઓ ચિંતિત હતા. 7તેથી તેણે તેમને પૂછ્યું, “આજે તમે કેમ ચિંતિત દેખાઓ છો?”

8એટલે તેઓએ તેને કહ્યું, “અમને દરેકને સ્વપ્ન આવ્યું હતું, પણ તેનો અર્થ કરનાર કોઈ નથી.”

એટલે યૂસફે તેઓને કહ્યું, “એક માત્ર દેવજ સ્વપ્નનો ખુલાસો કરી શકે છે. કૃપા કરી મને તમારું સ્વપ્ન કહો.

દ્રાક્ષારસ આપનારા નોકરનું સ્વપ્ન

9એટલે દ્રાક્ષારસ આપનારા નોકરે પોતાનું સ્વપ્ન યૂસફને કહ્યું, “મેં સ્વપ્નમાં એક દ્રાક્ષનો વેલો જોયો. 10તે દ્રાક્ષના વેલાને ત્રણ ડાળીઓ હતી, મેં ડાળીઓ પર કળીઓ બેસતી અને તેમાંથી ફૂલ ફૂટતાં જોયા. અને ગુચ્છમાં પાકી દ્રાક્ષો જોઈ; 11ફારુનનો પ્યાલો મારા હાથમાં હતો. મેં દ્રાક્ષો લઈને તે પ્યાલામાં નિચોવી અને પ્યાલો ફારુનના હાથમાં આપ્યો.”

12પછી યૂસફે કહ્યું, “હું તને સ્વપ્નનો અર્થ સમજાવું છું.” ત્રણ ડાળીઓનો અર્થ ત્રણ દિવસ છે. 13ત્રણ દિવસમાં ફારુન તને મુક્ત કરી માફ કરશે, અને તને તારા પોતાના કામ પર પાછો રાખશે; તું પહેલાં જેમ એનો દ્રાક્ષારસ પીરસનાર હતો

તેમ તેના હાથમાં ફારુનનો પ્યાલો આપીશ. 14પણ જ્યારે તારા સુખના દિવસો આવે ત્યારે કૃપા કરીને મને સંભારજે. મારા પર દયા રાખજે. ફારુનને મારી વાત કરજે અને મને આ કારાગારમાંથી મુક્ત કરાવજે. 15મને અહીંયા હિબ્રુઓના દેશમાંથી મારી ઈચ્છા વિરુદ્ધ લાવવામાં આવ્યો છું. મેં અહીં એવું કશુંય ખોટું કર્યું નથી જેને કારણે મને કારાગૃહમાં નાખવો પડે.”

રોટલી બનાવનારનું સ્વપ્ન

16રોટલી બનાવનારાએ જોયું કે બીજા નોકરનું સ્વપ્ન સારું હતું. તેથી તેણે યૂસફને કહ્યું, “મેં પણ એક સ્વપ્ન જોયું હતું. મારા માથા પર રોટલીઓની ત્રણ નેતરની છાબડીઓ હતી. 17સૌથી ઉપરની છાબડીમાં ફારુન માટે દરેક જાતનાં પકવાન હતાં. પરંતુ તેને પંખીઓ ખાઈ જતાં હતાં.”

18યૂસફે કહ્યું, “ત્રણ છાબડીઓનો અર્થ ત્રણ દિવસ છે. 19ત્રણ દિવસમાં ફારુન તમને મુક્ત તો કરશે, પરંતુ તારું માથું કાપીને તને ઝાડ પર લટકાવશે, અને પંખીઓ તારું માસ ફોલી ખાશે.”

યૂસફને ભૂલ્યા

20ત્રીજે દિવસે ફારુનની વર્ષગાંઠ હતી, તે દિવસે તેણે તેના બધા સેવકોને મિજબાની આપી; અને ફારુને તેના સેવકોમાં મુખ્ય સાકીનો અને ભઠિયારાનો ન્યાય કર્યો, અને બંનેને કારાગૃહમાંથી બહાર આવવા દીધા. 21અને તેણે મુખ્ય સાકીને તેની પદવી પર પાછો રાખ્યો; અને તેણે ફારુનના હાથમાં પ્યાલો આપ્યો, 22પણ યૂસફે જે અર્થ કરી બતાવ્યો હતો તે પ્રમાણે ભઠિયારાને ફાંસીએ ચડાવ્યો. 23છતાં મુખ્ય સાખીએ યૂસફને યાદ કર્યો નહિ, અને તે તેને ભૂલી ગયો.

ફારુનનાં સ્વપ્ન

41 બે વર્ષ પૂરા થયા પછી ફારુનને સ્વપ્ન આવ્યું, “જોયું તો પોતે નાઈલ નદીની પાસે ઊભો છે. 2પછી ફારુને સાત સુંદર તંદુરસ્ત પુષ્ટ ગાયોને નદીમાંથી બહાર નીકળીને બરુમાં ચરતી જોઈ. 3ત્યારબાદ બીજી સાત કદરૂપી અને સુકાઈ ગયેલી ગાયો તેઓની પછવાડે નદીમાંથી બહાર આવી અને કિનારે પેલી બીજી ગાયો સાથે ઊભી રહી. 4પછી તે સાત કદરૂપી સૂકાઈ ગયેલી ગાયો સુંદર તથા પુષ્ટ ગાયોને ખાઈ ગઈ. એટલામાં ફારુનની આંખો ઉઘડી ગઈ. તે જાગી ઊઠ્યો.

5ફરી પાછો તે ઊઠી ગયો, ને એણે બીજું સ્વપ્ન જોયું. તેણે એકજ સાંઠા પર ભરેલાં અને સારાં દાણાવાળા સાત ડૂંડાં જોયા. 6અને પછી તેઓની પછવાડે સાત પાતળા અને લૂ થી બળી ગયેલા ડૂંડા ફૂટી નીકળ્યા. 7પછી એ પાતળાં ડૂંડાં પેલાં સાત ભરેલાં અને સારાં ડૂંડાને ગળી ગયાં. ત્યાં તો ફારુન જાગી ગયો. અને જાણ્યું કે આ તો સ્વપ્ન હતું. 8સવારે તે આ સ્વપ્નો વિષે ચિંતીત હતો. તેણે મિસરના બધા જયોતિષીઓને તથા શાણા પુરુષોને નિમંત્રણ મોકલ્યા. જ્યારે

તેઓ આવ્યા ફારુને તેમને પોતાના સ્વપ્નો કહ્યાં; પરંતુ તેઓમાંથી કોઈ પણ તેનો અર્થ કહી શક્યો નહીં.

નોકરે ફારુનને યૂસફના વિષે કહ્યું

9ત્યારે મુખ્ય સાકીએ ફારુનને કહ્યું, “આજે મને મારો ગુનો યાદ આવે છે. 10જ્યારે ફારુને તેના સેવકો પર ક્રોધે ભરાઈ મને તથા મુખ્ય ભઠિયારાને તેણે કારાગૃહમાં નાખ્યા, કે જે અંગરક્ષકોના ઉપરી ચલાવતા હતા. 11ત્યારે એકજ રાત્રે અમને બંનેને જુદું જુદું સ્વપ્ન આવ્યું હતું. અને દરેકને આવેલ સ્વપ્નનો અર્થ જુદો હતો. 12અંગરક્ષકોના ઉપરી અમલદારનો સેવક એક જુવાન હિબ્રુ પણ ત્યાં અમારી સાથે હતો; અમે તેને અમારાં સ્વપ્નો કહ્યાં એટલે તેણે તે સ્વપ્નોનો અર્થ સમજાવ્યો અને અમને દરેકને પોતપોતાનાં સ્વપ્નનો અર્થ કહી બતાવ્યો. 13તેણે અમને જે અર્થ કહ્યો હતો તે પ્રમાણે જ બન્યું; મને મારી પદવી પર પાછો મૂક્યો અને ભઠિયારાને ફાંસીની સજા થઈ.”

યૂસફને સ્વપ્ન જાણવા માટે બોલાવાયો

14પછી ફારુને યૂસફને તેડવા માટે માણસો મોકલ્યા, ને તેઓ તેને ઝટપટ કારાગારમાંથી બહાર કાઢી લાવ્યા; પછી તેણે હજામત કરાવી, કપડાં બદલ્યાં અને તે ફારુન પાસે આવ્યો. 15ફારુને યૂસફને કહ્યું, “મને એક સ્વપ્ન આવ્યું છે પણ તેનો અર્થ સમજાવનાર કોઈ નથી. મેં તમારા વિષે એવું સાંભળ્યું છે કે જો તમને સ્વપ્ન કહેવામાં આવે તો તમે તેનો અર્થ કહી શકો છો.”

16પછી યૂસફે ફારુનને જવાબ આપતા કહ્યું, “અર્થ કરનાર હું કોણ? ફારુનનું જેમાં કલ્યાણ હોય એવો જવાબ તો દેવજ આપશે.”

17પછી ફારુને યૂસફને કહ્યું, “જુઓ, મારા સ્વપ્નમાં હું નાઈલ નદીને કાંઠે ઊભો હતો; 18અને સાત સુંદર તંદુરસ્ત પુષ્ટ ગાયો નદીમાંથી નીકળીને બીડમાં ચરતી હતી; 19અને જુઓ, તેમની પછવાડે બીજી સાત પાતળી, કદરૂપી અને સૂકલકડી ગાયો નીકળી, આવી કદરૂપી ગાયો મેં કદી આખા મિસરમાં જોઈ નહોતી. 20અને એ સૂકલકડી કદરૂપી ગાયો પેલી હુષ્ટપુષ્ટ સાત ગાયોને ખાઈ ગઈ. 21પણ તેમ છતા કોઈ ન કહી શકે કે તેમણે સ્વસ્થ ગાયો ખાધી છે કેમકે. તેઓ તો પહેલાંના જેવી જ કદરૂપી અને પાતળી જ લાગતી હતી. પછી હું જાગી ગયો.

22”ફરી આંખ મળતાં બીજું સ્વપ્ન આવ્યું. મેં એકજ સાંઠા ઉપર ઊગેલાં સાત સારાં ભરાયેલાં દાણાવાળાં ડૂંડાં જોયાં. 23અને પછી તેઓની પાછળ જ સૂકાયેલાં તથા હલકાં, ચિમળાઈ ગયેલાં પાતળાં અને લૂ થી બળી ગયેલાં ડૂંડા ફૂટી નીકળ્યાં. 24અને પછી તે હલકાં-પાતળાં ડૂંડા પેલા સાત સારાં ડૂંડાને ગળી ગયાં. તેથી મેં મારા જોષીઓને તથા જાદુગરોને આ સ્વપ્ન વિષે પૂછ્યું, પણ તેઓમાંથી પણ કોઈ મને એનો અર્થ બતાવી શક્યું નહીં.”

યૂસફે સ્વપ્નનો અર્થ સમજાવ્યો

25ત્યારબાદ યૂસફે ફારુનને કહ્યું, “ફારુનનાં બંને સ્વપ્નનો અર્થ તો એકજ છે. હવે દેવ શું કરનાર છે એ તેણે ફારુનને દર્શાવ્યું છે.” 26સાત સારી ગાયો અને સાત સારાં ડૂંડા એ સાત સારાં વર્ષ છે. 27તેમની પછવાડે જે સાત પાતળી અને કદરૂપી ગાયો નીકળી તે પણ સાત વર્ષ છે. અને લૂથી બળી ગયેલાં સાત ખાલી ડૂંડા પણ દુષ્કાળનાં સાત વર્ષ છે. 28દેવે તમને તે શું કરવા માંગે છે અને નજીકના ભવિષ્યમાં શું થવાનું છે તેની ફારુનને જાણ કરી છે. 29જુઓ, સમગ્ર મિસરમાં તમારી આબાદીનાં તથા ઘણીજ પુષ્કળતાના સાત વર્ષ આવશે. 30અને ત્યારબાદ સાત વર્ષ દુષ્કાળના આવશે. આખા મિસરમાં લોકો આબાદીની વાતો ભૂલી જશે. એ દુષ્કાળ દેશનો સર્વનાશ કરશે; 31અને એ દુષ્કાળ એવો ભયંકર હશે કે દેશમાં કયાંય આબાદીનું નામનિશાન જોવા પણ નહિ મળે.

32“અને ફારુનને બે વાર સ્વપ્ન આવ્યાં તેનો અર્થ એ કે દેવ તરફથી આ વાત નક્કી થઈ ગયેલ છે. અને દેવ તેને થોડા સમયમાંજ પૂર્ણ કરશે. 33તેથી કરીને હવે ફારુને કોઈ બુદ્ધિમાન અને જ્ઞાની પુરુષને પસંદ કરીને મિસર દેશનો વહીવટ સોંપી દેવો જોઈએ. 34દેશભરમાં ફારુને અમલદારો નિયુક્ત કરવા જોઈએ અને સમૃદ્ધિનાં સાત વર્ષ દરમિયાન મિસરમાંથી પાકનો પાંચમો ભાગ વસૂલ કરવો જોઈએ. 35અને જે સાત સારાં વર્ષ આવે તે દરમિયાન બધીજ જાતનું અનાજ ભેગું કરવુંજ. અને ફારુનના તાબા નીચે પ્રત્યેક શહેરમાં તેને સાચવવું જોઈએ. 36અને મિસરમાં દુષ્કાળનાં જે સાત વર્ષ આવશે ત્યારે એ અનાજનો જથ્થો કામ આવશે. અને દુષ્કાળથી દેશનો નાશ થતો અટકી જશે.”

યૂસફ મિસરનો શાસનકર્તા બન્યો

37આ સલાહ ફારુન અને તેના બધા અમલદારોને પસંદ પડી. તેથી ફારુને પોતાના અમલદારોને કહ્યું. 38“આ યોજનાને પાર પાડવા માટે યૂસફ યોગ્ય માણસ છે. એનાથી સારો માણસ આપણને ન મળે તેની અંદરનો દેવનો આત્મા તેને ઘણો શાણો બનાવે છે!”

39તેથી ફારુને યૂસફને કહ્યું, “યૂસફજ આ કામ સંભાળવા માટે લાયક વ્યક્તિ છે આની કરતા વધારે લાયકાત વાળું આપણને કોઈ નહીં મળે. દેવનો આત્મા એનામાં છે જેનાથી એ ખૂબ બુદ્ધિમાન છે. 40માટે તું જ મારો દેશ સંભાળી લે. તારી આજ્ઞાનું પાલન મારી બધીજ પ્રજા કરશે. ફક્ત આ રાજગાદીને કારણે જ હું તારા કરતાં મોટો હોઈશ.”

41વળી તેણે યૂસફને કહ્યું, “જો મેં તને આખા મિસરનો વહીવટ સોંપ્યો છે.” 42આમ કહીને ફારુને પોતાના હાથની મુદ્રા લઈને યૂસફના હાથે પહેરાવી દીધી, ને તેને મલમલનાં વસ્ત્ર પહેરાવ્યાં અને ગળામાં સોનાનો હાર પહેરાવ્યો. 43પછી તેણે યૂસફને પોતાના પછીના ઉત્તમ રથમાં બેસાડીને ફેરવ્યો. લોકોએ તેની આગળ દયા પોકારી: ‘વંદન હો’ એવી છડી પોકારી. ફારુને આ રીતે યૂસફને આખા મિસર દેશનો શાસનકર્તા બનાવ્યો.

44અને તેણે યૂસફને કહ્યું, “હું ફારુન છું; રાજા છું, તેથી મારી મરજી મુજબ વર્તીશ, પરંતુ તારી પરવાનગી વિના આખા મિસર દેશમાં કોઈ હાથ કે પગ હલાવશે નહિ.”

45પછી ફારુને યુસફનું નામ સાફનાથ- પાનેઆહ રાખ્યું. અને તેને ઓનના યાજક પોટીફેરાની પુત્રી આસનાથને પરણાવી. પછી યૂસફ મિસર દેશમાં ફરવા માટે નીકળ્યો.

46જ્યારે યૂસફ 30 વર્ષનો હતો ત્યારે ફારુનની નોકરીમાં જોડાયો. તે આખા મિસર દેશમાં ફરી વળ્યો. 47અને સમૃદ્ધિનાં સાત વર્ષ દરમિયાન મબલખ પાક ઉતર્યો. 48સમગ્ર મિસર દેશમાં એ સાત વર્ષ દરમિયાન જે અનાજનું ઉત્પાદન થયું તે તેણે એકઠું કર્યું. ને તે અનાજ દરેક નગરમાં આજુબાજુના ખેતરોમાં ભરી રાખ્યું. 49યૂસફે સમુદ્રની રેતી જેટલું ખૂબ ખૂબ અનાજ ભેગું કર્યું. તે એટલે સુધી કે તેનો હિસાબ રાખવાનું પણ છોડી દેવું પડ્યું. કારણ કે તે બેશુમાર હતું.

50દુષ્કાળનાં વર્ષો આવતાં પહેલાં ઓનના યાજક પોટીફેરાની પુત્રી આસનાથથી યૂસફને બે પુત્રો થયા. 51દેવે મને મારી બધી વિપત્તિઓ અને પિતાનું ઘર ભૂલાવી દીધાં છે.” એમ કહીને યૂસફે મોટા પુત્રનું નામ મનાશ્શા પાડ્યું. 52તેણે તેના બીજા પુત્રનું નામ એફાઈમ પાડ્યું. તેણે કહ્યું, “દેવે મને વર્ષોના દુઃખો પછી આ ભૂમિમાં બાળકો આપીને સફળ બનાવ્યો છે.”

દુષ્કાળનો સમય શરુ થાય છે

53સમૃદ્ધિનાં મિસરનાં સાત વર્ષ આવ્યાં હતાં તે વીતી ગયાં. 54અને યૂસફના કહેવા પ્રમાણે દુષ્કાળનાં સાત વર્ષની શરૂઆત થઈ. બીજા બધા દેશોમાં તો દુષ્કાળ હતો પરંતુ સમગ્ર મિસરમાં અનાજની ખોટ નહોતી. 55પછી જ્યારે મિસરમાં પણ લોકોને ખાવાના સાંસા પડવા લાગ્યા ત્યારે તેમણે અનાજ માટે ફારુનની આગળ કાલાવાલા કર્યા; એટલે ફારુને સર્વ મિસરવાસીઓને કહ્યું, “યૂસફ પાસે જાઓ; અને એ તમને જે કહે તે પ્રમાણે કરો.”

56અને જ્યારે સમગ્ર દેશમાં દુષ્કાળ પડ્યો એટલે યૂસફે અનાજના બધા કોઠારો ખોલી નાખ્યા અને મિસરવાસીઓને અનાજ વેચવા માંડ્યું. કારણ કે સમગ્ર મિસર દેશને દુષ્કાળે ભરડો લીધો હતો. 57અને બીજા તમામ દેશોમાંથી લોકો મિસર દેશમાં યૂસફની પાસે અનાજ વેચાતું લેવાને આવ્યાં; કારણ કે સમગ્ર વિસ્તારમાં ભયંકર દુષ્કાળ પડ્યો હતો.

સ્વપ્ન થયું સાકાર

42 એ સમયે યાકૂબના પ્રદેશમાં ભૂખમરો હતો. પરંતુ તેને ખબર પડી કે મિસરમાં અનાજ વેચાય છે, એટલે યાકૂબે તેના પુત્રોને કહ્યું, “તમે શા માટે એકબીજાના મોઢા સામે જોયા કરો છો? 2મને જાણવા મળ્યું છે કે મિસરમાં અનાજ વેચાય છે, માટે ત્યાં જાઓ, ને ત્યાંથી આપણા માટે અનાજ ખરીદી લાવો. જેથી આપણે જીવતા રહીએ ને ભૂખે ના મરીએ.”

3આ સાંભળીને યૂસફના દશ ભાઈઓ અનાજ ખરીદવા માટે મિસરમાં ગયા. 4પરંતુ યાકૂબે યૂસફના સગા ભાઈ બિન્યામીનને તેઓ સાથે મોકલ્યો નહિ. કદાચ એની સાથે કોઈ દુર્ભાગ્ય ઘટના થાય. 5આમ, કનાનના પ્રદેશમાં દુષ્કાળ હતો એટલે બીજા લોકોની સાથે ઈસ્રાએલના પુત્રો પણ અનાજની ખરીદી માટે આવ્યા.

6મિસર દેશનો શાસનકર્તા યુસફ હતો. દેશના તમામ લોકોને તેજ અનાજ વેચાતું આપતો હતો; તેથી યૂસફના ભાઈઓએ તેમની સામે આવીને ભોય લગી મસ્તક નમાવીને સાષ્ટાંગ પ્રણામ કર્યા. 7પરંતુ યૂસફે પોતાના ભાઈઓને જોયા અને ઓળખ્યા, છતાં પણ જાણે અજાણ્યો હોય તે રીતે તેઓની સાથે વર્ત્યો. અને કડકાઈથી તેઓને સવાલ કર્યો, "તમે ક્યાંથી આવો છો?"

તેઓએ જવાબ આપ્યો, "અમો કનાનના પ્રદેશમાંથી અનાજ ખરીદવા આવ્યા છીએ."

8અને યૂસફે તો તેના ભાઈઓને ઓળખ્યા પણ તે લોકોએ તેને ના ઓળખ્યો. 9પોતાને એ લોકો વિષે જે સ્વપ્નો આવ્યા હતાં તેનું સ્મરણ થયું.

યૂસફે પોતાના ભાઈઓને જાસૂસ કહ્યાં

અને યૂસફે તેમને કહ્યું, "તમે જાસૂસ છો; દેશનાં છિદ્રો જોવા આવ્યા છો."

10પણ તેમણે કહ્યું, "ના, સાહેબ, અનાજ ખરીદવા માટે આપના સેવકો આવ્યા છે. 11અમે બધા એકજ પિતાના પુત્રો છીએ અમે પ્રમાણિક લોકો છીએ. આપના સેવકો જાસૂસો નથી."

12છતાં યૂસફે કહ્યું, "એમ નહિ, તમે દેશનાં છિદ્રો જોવાજ આવ્યા છો."

13તેથી તેઓએ કહ્યું, "અમે, બધા ભાઈઓ છીએ. અમો કુલ 12 ભાઈઓ છીએ અમે તમારી સામે સેવકો જેવા છીએ. અમો કનાન દેશના એકજ માણસના પુત્રો છીએ; સૌથી નાનો પુત્ર અમારા પિતા પાસે છે અને બીજા એક પુત્રનો કોઈ પત્તો નથી."

14અને યૂસફે તેઓને કહ્યું, "મેં કહ્યું તેમ તમે જાસૂસ જ છો. 15એટલા માટે તમારી પરીક્ષા કરવામાં આવશે; ફારુનના જીવના સમ ખાઈને કહું છું કે તમારો સૌથી નાનો ભાઈ અહીં ન આવે ત્યાં સુધી તમારે અહીંથી જવાનું નથી. તમારામાંથી ગમેતે એક જણને મોકલીને તમારા ભાઈને બોલાવો. 16ત્યાં સુધી તમારે કારાગારમાં બંદીવાન બનવું પડશે; આમ, તમે સાચું બોલો છો કે કેમ તેની કસોટી થશે, નહિ તો ફારુનના જીવના સમ ખાઈને કહું છું કે તમે જાસૂસ જ છો." 17અને પછી તેણે તે લોકોને ત્રણ દિવસ સુધી કારાગારમાં રાખ્યા.

શિમયોનને બંદીવાનની જેમ રાખવામાં આવ્યો.

18પછી ત્રીજે દિવસે યૂસફે તેઓને કહ્યું, "જો તમે આમ કરશો તો જરૂર બચવા પામશો, કારણ કે હું તો દેવથી ડરીને

ચાલનારો માણસ છું; 19જો તમે ખરેખર સાચા હો તો તમારામાંનો ગમેતે એક ભાઈ કારાગારમાં રહે; અને બાકીના સૌ તમારા ભૂખે મરતા કુટુંબ માટે અનાજ લઈને જાઓ. 20પછી તમારા સૌથી નાના ભાઈને મારી આગળ લઈને આવો; તે પરથી તમારી વાત સાચી ઠરશે અને તમારે મરવું પણ નહિ પડે."

21પછી તે લોકો એમ કરવા સંમત થયા. તેઓ એકબીજાને કહેવા લાગ્યા. "ખરેખર આપણે આપણા ભાઈની બાબતમાં ગુનેગાર છીએ. કારણ કે જ્યારે તેણે આપણને કાલાવાલા કર્યા હતા, ને આપણે તેને થતું કષ્ટ જોયું હતું, છતાં પણ આપણે સાંભળ્યું નહિ; એટલા માટેજ આ સંકટ આપણા પર આવી પડ્યું છે."

22૩બને તેઓને કહ્યું, "શું મેં તમને નહોતું કહ્યું કે એ છોકરા પર અત્યાચાર કરીને પાપમાં પડશો નહિ? છતાં તમે માન્યું નહિ; તેથી હવે તેના રક્તનો બદલો ચૂકવવો પડે છે."

23તે લોકો જાણતા નહોતા કે યૂસફ તેમની વાત સમજે છે; કારણ કે તેમની વચ્ચે દુર્ભાષિયો હતો. 24અને પછી યૂસફ તેઓની પાસેથી ચાલ્યો ગયો અને રડી પડ્યો. પાછળથી તેઓની પાસે પાછા ફરીને તેણે તેઓની સાથે વાત કરી, પછી તેમનામાંથી શિમયોનને લઈને તેમના દેખતાં જ તેને દોરડે બાંધ્યો.

યૂસફના ભાઈઓનું પુનરાગમન

25ત્યારબાદ યૂસફે તેઓની ગુણોમાં અનાજ ભરવાની દરેકના પૈસા તેના થેલામાં પાછા મૂકવાની તથા તેમને મુસાફરી માટે ભાતું આપવાની આજ્ઞા કરી; અને તેઓને તે પ્રમાણે કરી આપવામાં આવ્યું.

26પછી તેઓ પોતાનાં ગધેડાંઓ ઉપર અનાજની ગુણો લાદીને ત્યાંથી નીકળ્યા. 27પછી એક ઉતારામાં તેઓમાંના એકે પોતાના ગધેડાને દાણા ખવડાવવા માટે પોતાની ગુણ છોડી, ત્યારે થેલાના મોં આગળ જ તેણે પોતાના પૈસા જોયા. 28એટલે તરત જ તેણે પોતાના ભાઈઓને કહ્યું, "મારા પૈસા મને પાછા મળ્યાં છે. જુઓ, આ રથા મારા થેલામાં!" આ સાંભળીને તે બધા મનમાં ખૂબ ગભરાયા, અને ધૂજતા ધૂજતા તેઓ એકબીજાના મો જોવા લાગ્યાં, અને બોલવા લાગ્યા, "દેવે આપણને આ શું કર્યું?"

યાકૂબને ભાઈઓએ જણાવ્યું

29પછી જ્યારે તેઓ કનાનમાં પોતાના પિતા યાકૂબ પાસે આવ્યા, ને જે કાંઈ બન્યું હતું તે બધુંજ તેમને કહી સંભળાવ્યું. 30તેમણે કહ્યું, "જે માણસ તે દેશનો શાસનકર્તા છે તેણે અમારી સાથે કડકાઈથી વાત કરી અને અમને કઠોર વેણ કહ્યાં, ને અમને દેશના જાસૂસ ગણ્યા. 31પણ અમે તો તેને કહ્યું કે, અમે સાચા માણસો છીએ. અમે જાસૂસ નથી; 32અમે બાર ભાઈઓ એકજ પિતાના પુત્રો છીએ. સૌથી નાનો અત્યારે અમારા પિતા પાસે છે. અને એકનો તો કશો પત્તોજ નથી."

33“તે પછી એ માણસે તે પ્રદેશના શાસનકર્તાએ અમને કહ્યું, ‘જો તમે હું કહું તેમ કરશો તો હું જાણીશ કે તમે પ્રમાણિક છો તમારામાંના એકને મારી પાસે રહેવા દો અને બાકીના તમે પાછા જઈ શકો અને તમારા ભૂખે મરતા કુટુંબ માટે અનાજ લઈ જાઓ. 34અને તમારા સૌથી નાના ભાઈને મારી પાસે લઈને આવો તો હું માનીશ કે તમે જાસૂસો નથી, પણ સાચા માણસ છો. અને હું તમારા ભાઈને પાછો તમને સોંપી દઈશ અને તમે આ દેશમાં વેપાર કરજો.’”

35પછી એમ થયું કે, જ્યારે તેઓ પોતપોતાની ગુણો ખાલી કરતાં હતા ત્યારે દરેક જણને તેમના પૈસાની કોથળી ગુણોમાંથી મળી આવી. પછી એ પૈસાની થેલીઓ જોઈને તેઓ તથા તેમના પિતા ગભરાઈ ગયા.

36પછી તેઓના પિતા યાકૂબે તેમને કહ્યું, “તમે ઈચ્છો છો કે હું મારા બધા સંતાનો ગુમાવી દઉં? યૂસફ ન રહ્યો શિમયોન ન રહ્યો અને હવે તમે બિન્યામીનને લઈ જાઓ છો; પણ શું આ બધી મુશ્કેલીઓ મારે સહન કરવાની છે?”

37પછી રૂબેને પોતાના પિતાને કહ્યું, “જો હું એને તમારી પાસે પાછો ન લાવું તો તમે મારા બે પુત્રોને મારી નાખજો. એને તમે મારા હાથમાં સોંપો, હું અવશ્ય એને તમારી પાસે પાછો લઈને જ આવીશ.”

38પણ યાકૂબે તેને કહ્યું, “મારો પુત્ર તમારી સાથે નહિ આવે, કારણ કે એનો ભાઈ મરી ગયો છે, અને એ એકજ જીવતો છે. અને મુસાફરી દરમ્યાન જો તેના પર કોઈ આફત આવી પડે તો, તમે મારાં વૃદ્ધત્વને નાશવંત બનાવી અને મને ઉડાં શોક અને દુઃખમાં મરવા મજબૂર કરશો.”

બિન્યામીનને મિસર લઈ જવાની યાકૂબની આજ્ઞા

43 દેશમાં ભયંકર કારમો દુષ્કાળ હતો. ખાવા માટેનું કોઈ અનાજ ત્યાં ઊગતું ન હતું. 2એટલે તેઓ મિસરમાંથી જે અનાજ લાવ્યા હતા તે બધુંજ ખાવામાં વપરાઈ ગયું એટલે તેમના પિતાએ તેમને કહ્યું, “તમે પાછા જાઓ અને આપણા માટે થોડું અનાજ ખરીદી લાવો.”

3પણ યહૂદાએ કહ્યું, “તે પ્રદેશના શાસનકર્તાએ અમને સખત ચેતવણી આપીને કહ્યું છે કે, ‘તમારો ભાઈ સાથે હશે તોજ તમે મને મળી શકશો.’ 4જો તમે અમારા ભાઈને અમારી સાથે મોકલો તો અમે અનાજ ખરીદવા માટે જવા તૈયાર છીએ; 5પણ જો તમે તેને નહિ મોકલો તો અમે નહિ જઈએ; કારણ કે પેલા માણસે અમને સ્પષ્ટ શબ્દોમાં કહ્યું છે કે, ‘તમારો ભાઈ સાથે હશે તોજ તમે મને મળવા પામશો.’”

6એટલે ઈસ્રાએલે કહ્યું, “તમારો બીજો ભાઈ છે એવું એને જણાવીને તમે મને શા માટે મુસીબતમાં મૂક્યો?”

7તેમણે જવાબ આપ્યો, “પેલા માણસે આપણા વિષે તેમજ આપણા પરિવાર વિષે પૂછપરછ કરીકે, ‘શું, તમારા પિતા હજી જીવે છે? તમારે બીજા ભાઈ છે?’ એટલે અમારે કહેવું પડ્યું, અમને ખબર ન હતી કે તે એમ કહેશે કે તમારા ભાઈને અહીં લઈ આવો.”

8પછી યહૂદાએ પોતાના પિતા ઈસ્રાએલને કહ્યું, “એ છોકરાને અમારી સાથે મોકલો એટલે અમે ઝટ ચાલી નીકળીએ. જેથી તમે, અમે અને આપણાં બાળકો જીવતાં રહીએ અને મુત્યુના મુખમાંથી ઉગરીએ. 9એની જવાબદારી મારા માથે. હું એનો જામીન થાઉં છું. જો એને પાછો લાવીને તમારી આગળ રજૂ ન કરું તો તેનો દોષ સદા મારા પર રહો. 10ખરું જોતાં, આપણે જો આટલું મોડું ના કર્યું હોત તો અત્યારે તો અમે બે વાર જઈ આવ્યા હોત.”

11ત્યારે તેમના પિતા ઈસ્રાએલે તેમને કહ્યું, “જો એ સિવાય કોઈ રસ્તો ના હોય તો પછી આમ કરો: બિન્યામીનને તમારી સાથે લઈ જાઓ. આપણા દેશની કેટલીક ઉત્તમ વસ્તુઓ તમારા સરસામાનમાં પેલા માણસ માટે ભેટ રૂપે આપવા લઈ જાઓ, થોડું ગૂગળ, થોડું મધ, થોડા તેજાના, તથા બોળ, પિસ્તા તથા બદામ; 12તથા તમારી સાથે બમણું નાણું લઈ જાઓ; વળી તમારી ગુણોમાં જે નાણું પાછું આવ્યું હતું તે પાછું આપી દેજો; કદાચ કંઈ ભૂલ થઈ હોય; 13ઊઠો, અને તમારા ભાઈને લઈને તે માણસ પાસે જાઓ; 14અને સર્વસમર્થ દેવ કરે ને તે માણસ તમારા પર કૃપાળુ થાય, જેથી તે તમારી સાથે તમારા બીજા ભાઈને તથા બિન્યામીનને પાછા મોકલે. નહિં તો હું ફરી પાછો મારો પુત્ર ગુમાવ્યાનો શોક કરીશ.”

15પછી તે માણસોએ તેમની સાથે ભેટો, પહેલી વખત કરતાં બમણું નાણું અને બિન્યામીનને લઈને તેઓ ઊપડયા. અને મિસરમાં પહોંચતા તેઓ યૂસફની આગળ આવીને ઊભા રહ્યાં.

યૂસફને ઘરે ભાઈઓને આમંત્રણ

16પછી યૂસફે તેમની સાથે બિન્યામીનને જોયો તેથી તેણે પોતાના ઘરના કારભારીને કહ્યું, “આ માણસોને ઘર લઈજા, કોઈ જાનવરને કાપીને ભોજન તૈયાર કર. કારણ કે આ માણસો મારી સાથે જમનાર છે.” 17પછી યૂસફે જેમ કહ્યું તેમ પેલા માણસે કર્યું; એટલે પેલો માણસ યૂસફને ઘર તે માણસોને લઈ ગયો.

18પેલા માણસોને યૂસફને ઘરે લઈ જવામાં આવ્યા એથી તેઓ ગભરાયા અને કહેવા લાગ્યા, “પહેલી વાર આપણી ગુણોમાં નાણું મૂકવું હતું તેને લીધે તે આપણને અંદર લઈ આવ્યા છે. હવે એ લોકો આપણા પર તૂટી પડશે અને આપણને જબરજસ્તીથી ગુલામ બનાવશે. તથા આપણા ગઘડાં પણ લઈ લેશે.”

19આથી તેઓ યૂસફના ઘરના બારણા આગળ આવ્યા અને યૂસફના કારભારી પાસે જઈને તેને કહ્યું, 20“અરે, મારા સાહેબ! ખરેખર અમે પહેલી વાર આવ્યા ત્યારે અનાજ વેચાતું લેવા માટેજ આવ્યા હતા. 21પણ જ્યારે અમે મુકામ પર પહોંચીને અમે અમારી ગૂણો ઉઘાડી, તો તેના મોઢા આગળ જ અમારા દરેકના પૂરેપૂરા પૈસા મૂકેલા હતા. 22પણ અમે તે પૈસા પાછા લાવ્યા છીએ; વળી અનાજ ખરીદવા માટે અમે અમારી સાથે બીજા પૈસા પણ લાવ્યા છીએ; અને

એ પૈસા અમારી ગૂણોમાં કોણે મૂક્યા, એ અમે નથી જાણતા.”

23કારભારીએ કહ્યું, “શાંતિ રાખો, ગભરાશો નહિ, તમારા તથા તમારા પિતાના દેવે તમારી ગૂણોમાં એ નાણું મૂક્યું હતું. મને તો અનાજનાં નાણાં મળી ગયાં હતા.”

પછી તેઓ શિમયોનને બહાર કાઢીને તેમની આગળ લઈ આવ્યા. 24અને પેલા માણસે યૂસફના ઘરમાં તે માણસોને લાવીને તેમને પાણી આપ્યું, પછી તેઓએ પગ ધોયાં; અને તેમનાં ગદેડાંને ચારો નાખ્યો.

25બપોર સુધીમાં યૂસફના આવતા પહેલાં તેઓએ ભેટો તૈયાર કરી; અને યૂસફ જમવા આવે તેની રાહ જોવા લાગ્યા, કારણ કે ત્યાં તેઓએ જમવાનું છે એમ તેમને ખબર હતી.

26પછી જ્યારે યૂસફ ઘેર આવ્યો ત્યારે તેઓના હાથમાં જે ભેટ હતી તે તેઓ તેની પાસે ઘરમાં લાવ્યા; અને તેમને સાષ્ટાંગ પ્રણામ કર્યા.

27અને પછી તેમણે તેઓની ખબરઅંતર પૂછીને કહ્યું, “તમારા વૃદ્ધ પિતા, જેને વિશે તમે મને વાત કરી હતી તે કુશળ છે ને? તેઓ હજી જીવે છે?”

28અને તેઓએ ઉત્તર આપ્યો, હાજી, આપના સેવક અમારા પિતા કુશળ છે અને હજી જીવે છે.” અને તેઓએ ઝૂકીને દંડવત્ પ્રણામ કર્યા.

યૂસફ પોતાના ભાઈ બિન્યામીનને મળ્યો

29યૂસફે પોતાની આંખો ઊંચી કરીને પોતાના ભાઈ બિન્યામીનને, જે એની સગી માનો પુત્ર હતો તેને જોઈને કહ્યું, “તમે જેના વિશે કહ્યું હતું તે જ આ તમારો સૌથી નાનો ભાઈ છે? મારા પુત્ર! દેવ તારા પર કૃપા કરો.”

30યૂસફ ઝડપથી બહાર ચાલ્યો ગયો; કારણ કે પોતાના ભાઈને જોઈને તેનું હૈયું ભરાઈ આવ્યું, તે રડી પડવાની તૈયારીમાં હતો. તેથી પોતાની ઓરડીમાં જઈને તે ત્યાં રડવા લાગ્યો. 31પછી મોઢું ધોઈને બહાર આવીને પોતાની જાત ઉપર કાબુ રાખીને તે બોલ્યો, “ભાણાં પીરસો.”

32પછી સેવકોએ યૂસફ માટે મેજ પાથર્યું. ત્યારબાદ ભાઈઓ માટે બીજી મેજ પાથર્યું અને તેની સાથે જમતા મિસરીઓ માટે બીજી એક મેજ પાથર્યું કારણ, મિસરીઓ હિબ્રૂઓ સાથે જમવા બેસતા નથી; કારણ કે મિસરીઓની એવી માન્યતા હતી કે હિબ્રૂઓ સાથે જમવાનું તેમના માટે અનુચિત છે. 33*યૂસફના ભાઈઓ યૂસફની સામે માટેથી નાના સુધી ક્રમ પ્રમાણે બેઠા; અને તેઓ આ બધાથી આશ્ચર્ય પામ્યા. 34તેઓ એકબીજા સામે જોવા લાગ્યા. યૂસફે પોતાના ભાણાંમાંથી વાનગીઓ લઈને તેઓની આગળ પિરસાવી પણ પ્રત્યેકના ભાણા કરતાં બિન્યામીનનું ભાણું પાંચગણું હતું; તેઓએ તેની સાથે ખાધુંપીધુંને મોજમાં આવી ગયા.

છંદ 33 યૂસફે તેનાં ભાઈઓને ક્રમ બદલ જગ્યાઓએ તેમની ઉંમર પ્રમાણે બેસાડ્યાં તેથી તેઓ આશ્ચર્ય પામ્યા.

ગુમ થયેલો પ્યાલો

44 પછી યૂસફે પોતાના સેવકને હુકમ કર્યો કે, “એ લોકોની ગૂણોમાં એ લોકો જેટલું લઈ જઈ શકે તેટલું અનાજ ભરો. અને દરેક જણનાં પૈસા તેની ગુણમાં મોઢા આગળ મૂકી દો; 2સૌથી નાના ભાઈની ગૂણમાં પૈસાની સાથે મારો પેલો ચાંદીનો પ્યાલો પણ મૂકી દેજો.” અને તેણે યૂસફના હુકમ પ્રમાણે કર્યું.

3બીજે દિવસે વહેલી સવારે એ લોકોને તેમનાં ગદેડાં સાથે વિદાય કરવામાં આવ્યા. 4જ્યારે એ લોકો શહેરથી નીકળીને થોડે દૂર ગયા એટલે યૂસફે કારભારીને કહ્યું, “જા, પેલા લોકોની પાછળ પડ, તેમને પકડી પાડ, અને કહેકે, ‘તમે આ શું કર્યું? ઉપકાર પર અપકાર? તમે મારા શેઠનો ચાંદીનો પ્યાલો શા માટે ચોર્યો?’” 5આ એજ પ્યાલો છે જે મારા ઘણી પીવા માટે અને રહસ્યો જાણવા માટે વાપરે છે. તમે ખરેખર ખોટું કર્યું છે.”

6પછી જ્યારે તેણે તેમને પકડી પાડ્યા ત્યારે તેણે તેમને આ જ વચનો કહ્યાં;

7પણ તેમણે તેને પૂછ્યું, “અમારા ઘણી આવું શા માટે કહે છે? અમને આમ કરવાનો વિચાર સરખોય આવે ખરો! 8જરા જુઓ તો ખરા, જે પૈસા અમને અમારી ગૂણોના મોઢા આગળથી મળ્યા તે અમે છેક કનાન દેશથી તેમને આપવા પાછા લાવ્યા; પછી તારા ઘણીના ઘરમાંથી સોનાચાંદીની ચીજો ચોરી એ એવું બને ખરું? 9તારા સેવકો એવા અમારી પાસેથી જેની પાસે એ નીકળે તેને ફાંસીની સજા કરજો. અમે પણ અમારા ઘણીના ગુલામો થઈશું”

10આ સાંભળીને કારભારીએ કહ્યું, “તમારી વાત બરાબર છે; જેની પાસેથી એ નીકળે તે મારો ગુલામ થાય; અને બાકીના નિર્દોષ પુરવાર થશે.”

કાવતરાને લીધે બિન્યામીનનું પકડાઈ જવું

11પછી તરત જ તે બધાએ પોતપોતાની ગુણો નીચે ઉતારી, ને દરેકે પોતપોતાની ગુણ ઉઘાડી. 12એટલે કારભારીએ મોઢાથી શરૂ કરીને તે નાના સુધીની બધાની ગુણો તપાસી તો બિન્યામીનની ગુણમાંથી ચાંદીનો પ્યાલો મળી આવ્યો. 13જ્યારે તેઓએ આ જોયું ત્યારે તેઓએ દુઃખના માર્યા પોતાનાં કપડાં ફાંડી નાખ્યાં અને દરેક જણે પોતપોતાનાં ગદેડાં બાધ્યા. અને પછી તેઓ નગરમાં પાછા ફર્યા.

14જ્યારે યહૂદા અને તેના ભાઈઓ, યૂસફને ઘેર પહોંચ્યા ત્યારે હજી પણ તે ત્યાં જ હતો; એટલે તેઓ તેનાં ચરણોમાં પડ્યા. 15યૂસફે તેઓને પૂછ્યું, “આ તમે શું કર્યું? તમે એટલું પણ નથી જાણતા કે મારા જિવો માણસ જે શુકન જુએ છે તેને ખબર પડ્યા વિના રહેશે નહિ.”

16યહૂદાએ કહ્યું, “હે ઘણી! અમે તમને શું કહીએ? અમારી નિર્દોષતા સાબિત કરવા શું બોલીએ? અમે અમારી જાતને કેવી રીતે નિર્દોષ પૂરવાર કરીએ? દેવે તમારા સેવકનો ગુનો ઉઘાડો પાડ્યો છે; જુઓ, જેની પાસેથી ચાંદીનું પ્યાલું મળ્યું છે તે અને અમે સૌ તમારા ગુલામ છીએ.”

17પછી યૂસફે કહ્યું, “મારાથી એવું થાય કેવી રીતે? માત્ર જેની પાસેથી પ્યાલો મળ્યો તે જ મારો ગુલામ બનશે; અને બાકીના તમે બધા તો શાંતિથી તમારા પિતાની પાસે જાઓ.”

યહૂદાનું બિન્યામીનને માટે વિનવવું

18પછીથી યૂસફ પાસે જઈને યહૂદાએ કહ્યું, “ઓ મારા ઘણી, કૃપા કરીને આપના આ સેવકને ખાનગીમાં આપની સાથે બે વાત કરવા દો, અને આપના સેવક પર ક્રોધ ન કરશો. મારા માટે તો આપ પોતે ફારુન સમાન છો. 19મારા ઘણીએ સેવકોને સવાલ કર્યો હતો કે, ‘તમારે પિતા અથવા ભાઈ છે?’ 20તેથી અમે માલિકને જવાબ આપ્યો હતો, ‘અમારે વૃદ્ધ પિતા અને એક નાનો ભાઈ છે, જે એમને પાછલી અવસ્થામાં પ્રાપ્ત થયો હતો. એનો ભાઈ અવસાન પામેલ છે તેથી તે તેની માતાનો એકનો એક પુત્ર છે, વળી તેના પિતાને તે ખૂબ વડાલો છે.’ 21અને તમે અમને સેવકોને જણાવેલું કે, ‘તેને મારી પાસે લઈને આવો એટલે તેને હું જોઉં તો ખરો.’ 22અને અમે અમારા ઘણીને કહ્યું હતું કે, ‘તે છોકરો તેના પિતાને મૂકીને આવી શકે એમ નથી, કારણ કે જો તે પિતાને મૂકીને જાય તો તેના પિતા મૃત્યુ પામે.’ 23અને તમે અમને તમારા સેવકોને કહ્યું હતું, ‘જો તમે તમારા સૌથી નાના ભાઈને તમારી સાથે ન લાવો તો તમે મારું મુખ ફરી નહિ જોશો.’ 24પછી અમે આપના સેવકો-અમારા પિતા પાસે ગયા અને તેમને અમે ઘણીના શબ્દો કહી સંભળાવ્યા,

25“અને પછી જ્યારે અમારા પિતાએ કહ્યું, ‘પાછા જાઓ અને આપણા માટે થોડું અનાજ ખરીદી લાવો.’ 26એટલે અમે કહ્યું, ‘અમારાથી કેવી રીતે જવાય? અમારો સૌથી નાનો ભાઈ જો અમારી સાથે આવતો હોય તોજ અમે જઈ શકીએ, કારણ, અમારો નાનો ભાઈ અમારી સાથે ના હોય તો અમે તે માણસનું મુખ જોઈ શકીશું નહિ.’ 27એટલે તમારા સેવકે અર્થાત્ અમારા પિતાએ અમને કહ્યું, ‘તમે જાણો છો કે મારાં પત્નીને બે પુત્રો અવતર્યા હતા. 28અને તેઓમાંનો એક ગયો ત્યારે મેં કહ્યું કે, ‘જરૂર એને કોઈ જંગલી પ્રાણીએ ફાડી ખાધો હશે. અને ત્યાર પછી આજપર્યંત મેં તેને ફરી જોયો નથી. 29અને હવે જો તમે આને પણ મારી આગળથી લઈ જાઓ, અને જો તેની સાથે કઈ ખોટું થાય તો હું મરવા જેટલો દુઃખી થઈશ.’ 30તેથી કરીને હવે તમારા સેવકની એટલે કે મારા પિતાની પાસે હું જાઉં, અને એ છોકરો અમારી સાથે નહિ હોય તો 31તેનો જીવ એટલો બધો એ છોકરામાં છે કે, અમારી સાથે એ છોકરો નથી એ જોતાંની સાથે જ એનું મોત થશે; અને આપના આ સેવકોએ આપના સેવક અમારા પિતાને ઘરડેઘડપણ શોક કરતા દફનાવવા પડશે.

32“વાત એવી છે કે હું ‘મારા પિતા આગળ એ છોકરા માટે જામીન થયો છું કે ‘જો હું એની તમારી પાસેથી એમની પાસે પાછો ન લાવું તો હું એમનો જીવનભર ગુનેગાર ગણાઈશ.’ 33એટલે હવે કૃપા કરીને આ છોકરાને બદલે તમારા સેવકને મારા ઘણી પાસે સેવક થઈને રહેવા દો; અને પેલા છોકરાને તેના ભાઈઓની સાથે પાછો જવા દો. 34કારણ કે, એ છોકરો

જો આપણી સાથે ના હોય તો આપણાથી પિતા પાસે જવાય શી રીતે? મારા પિતાનું શું થશે એનો મને બહુજ ડર લાગે છે.”

યૂસફે પોતાની જાતને પ્રગટ કરવી

45 યૂસફ પોતાની લાગણીઓને વધુ વખત નિયંત્રિત કરી શક્યો નહિ. તેની પાસે ઊભા રહેલા બધાની ઉપસ્થિતિમાં રડી પડ્યો અને બોલી ઊઠ્યો, “મારી આગળથી બધાને દૂર કરો.” આથી જ્યારે યૂસફે પોતાના ભાઈઓ આગળ પોતાની જાતને પ્રગટ કરી ત્યારે ત્યાં બીજું કોઈ ન હતું. 2ને એટલા મોટા સાદે રડ્યો કે, મિસરીઓએ તે સાંભળ્યું અને ફારુનના પરિવારને પણ તેની ખબર પડી. પછી યૂસફે પોતાના ભાઈઓને કહ્યું, 3“હું યૂસફ છું. શું મારો બાપ હજુ જીવે છે?” યૂસફને સામે જોતાંજ તેના ભાઈઓ એવા તો ડઘાઈ ગયા કે તેઓ કોઈ જવાબ આપી શક્યા નહિ.

4પછી યૂસફે તેના ભાઈઓને કહ્યું, “મારી નજીક આવશો.” એટલે તેઓ પાસે ગયા, અને તેણે કહ્યું, “હું તમારો ભાઈ યૂસફ છું. જેને તમે મિસરની મુસાફરી કરતા વેપારીઓને ગુલામ તરીકે વેચી દીધો હતો. એ તમારો ભાઈ હુંજ છું. 5માટે મને અહીં વેચી દેવા માટે તમે હવે દુઃખી થશો નહિ, તેમજ જીવ બાળશો નહિ, કારણ આ તો મારા માટે દેવની યોજના હતી કે હું અહીં આવું અને તમને બધા ને હું તારું. 6કારણ કે છેલ્લાં બે વર્ષથી દેશમાં દુષ્કાળ છે, અને હજુ બીજા પાંચ વર્ષ એવાંજ આવનાર છે, જેમાં કોઈપણ પ્રકારની ખેતી કે વાવણી કાપણી થઈ શકશે નહિ. 7તેથી દેવે તમારો પરિવાર બચાવવા અને તમારા બધાના જીવોનું રક્ષણ કરવા તમારી સમક્ષ મોકલ્યો છે. 8એ માટે મને અહીં મોકલનાર દેવ છે, તમે નથી; અને તેણે જ મને ફારુનના પિતા સમાન અને તેના આખા ઘરનો વહીવટદાર તથા આખા મિસરનો શાસનકર્તા બનાવ્યો છે.”

ઈસ્રાએલ મિસરમાં આમંત્રિત થયો

9“તમે ઝટ મારા પિતા પાસે જાઓ, ને તેમને આ સંદેશ આપો : તમારો પુત્ર યૂસફ આ કહે છે.”

દેવે મને સમગ્ર મિસરનો શાસનકર્તા બનાવ્યો છે, માટે વિલંબ કર્યા વગર હમણાંજ મારી પાસે આવો. 10અને તમે તમારા પુત્રો સાથે, તમારા પ્રપૌત્રો સાથે, તમારાં ઘેટાં-બકરાંના ઝુડો અને ઢોરઢાંખરના ટોળાઓ તથા ઘરવખરી સાથે ‘ગોશન’ પ્રાંતમાં મારી સાથે રહેશો. જ્યાં હું તમારા બધા માટે બધી જાતની તૈયારી કરીશ. 11કારણ કે હજુ દુષ્કાળગ્રસ્ત બીજા પાંચ વર્ષ કાઢવાનાં છે. તેથી તું અને તારું કુટુંબ તથા જે બધાં તારાં સગાંસંબંધીઓ છે તે બધુ ગુમાવી ને ગરીબ ન થઈ જાય તે માટે હું સૌની જાળવણી રાખીશ.

12“અને જુઓ, તમે અને મારો ભાઈ બિન્યામીન નજરોનજર જુઓ છો કે હું આ મારા મુખ દ્વારા જ કહી રહ્યો

છું. 13અને તમે મિસરમાં મારો મહિમા અને બીજું જે કંઈ જોયું છે તે મારા પિતાને કહેજો; હવે, ઝટ જાઓ અને મારા પિતાને અહીં લઈ આવો.” 14પછી તે તેના ભાઈ બિન્યામીનને બાથભરી અને રહ્યો. બિન્યામીન પણ તેને ભેટતી વખતે રડવા લાગ્યો. 15ત્યાર બાદ યૂસફે પોતાના બધાંજ ભાઈઓને યુબન કર્યા અને તેમને ભેટીને રહ્યો. પછી તેના ભાઈઓએ તેની સાથે વાતચીત કરી.

16પછી જ્યારે ફારુનના મહેલમાં સમાચાર વહેતાં થયા કે યૂસફના ભાઈઓ આવ્યા છે; ત્યારે ફારુન તથા તેના સેવકો ખુશ થયા. 17અને ફારુને યૂસફને કહ્યું, “તું તારા ભાઈઓને કહે કે, “આ પ્રમાણે કરો; તમારાં જાનવરોને લઈને કનાન દેશમાં ચાલ્યા જાઓ; 18અને તમારા પિતાને અને પરિવારને લઈને ઝટ મારી પાસે પાછા આવો; હું તમને મિસરની ઉત્તમ ફળદ્રુપ જમીન આપીશ અને તમને સૌને ધરતીનું નવનીત ખાવા મળશે.” 19હવે તમને બીજી આજ્ઞા છે તે પ્રમાણે કરો, “તમારાં સંતાનો માટે તથા તમારી પત્નીઓ માટે મિસર દેશમાંથી ગાડા લેતાં જાઓ, અને તમારા પિતાને લઈને આવો. 20વળી તમારી માલમિલકત જે છે તેને છોડીને આવવાની જરા પણ ચિંતા કરશો નહિ, કારણ કે મિસર દેશમાં જે ઉત્તમ છે તે જમીન તમારી છે.”

21પછી ઈસ્રાએલના પુત્રોએ તે મુજબ કર્યું; અને ફારુનની આજ્ઞા અનુસાર યૂસફે તેઓને ગાડાં આપ્યાં; ને માર્ગને માટે સીંધુ પણ આપ્યું. 22પછી તેણે તેના દરેક ભાઈને એક જોડ કપડાં આપ્યાં; પરંતુ બિન્યામીનને 300 તોલા ચાંદી અને પાંચ જોડ સારાં કપડાં આપ્યાં. 23વધુમાં તેણે પોતાના પિતાના માટે મિસરની સૌથી બહુમૂલ્ય ચીજોથી લાદેલાં દશ ગધેડાં, અને તેના પિતાની મુસાફરી માટે અનાજ રોટલી અને અન્ય જાતના ખાણાથી લાદેલી દશ ગધેડીઓ મોકલી આપી. 24પછી તેણે પોતાના ભાઈઓને વિદાય આપી. વિદાય આપતી વખતે તેણે તેઓને કહ્યું, “માર્ગમાં ઝઘડો કરશો નહિ.”

25પછીથી તેઓ મિસરમાંથી નીકળીને કનાન દેશમાં પોતાના પિતા યાકૂબ પાસે આવ્યા. 26અને તેઓએ તેને કહ્યું, “યૂસફ હજુ જીવે છે, અને સમગ્ર મિસરનો તે શાસનકર્તા છે.” આ સાંભળીને યાકૂબ તો સ્તબ્ધ થઈ ગયો. તેને ગળે એ વાત ન ઉતરી. 27પરંતુ યૂસફે તેઓને જે બધી વાતો કહેલી તે તેને કહી અને તેને મિસર લઈ જવા માટે યૂસફે મોકલેલાં ગાડાંઓ પર તેની નજર પડી ત્યારે તે ઉત્તેજિત અને ખુશ થયો. 28પછી ઈસ્રાએલ બોલ્યો, “બસ, મારો પુત્ર યૂસફ હજુ જીવે છે; એટલે મરતાં પહેલાં હું તેને જઈને મળીશ.”

ઈસ્રાએલની ઉપાસના

46 એટલા માટે ઈસ્રાએલે પોતાની મિસરની યાત્રાનો પ્રારંભ કર્યો. પહેલાં તે બેર-શેબા પહોંચી ગયો. ત્યાં તેમણે પોતાના પિતા ઈસહાકના દેવની ઉપાસના કરીને યજ્ઞો અર્પણ કર્યા. 22રાત્રે દેવે ઈસ્રાએલને સ્વપ્નમાં કહ્યું, “યાકૂબ, યાકૂબ.”

અને ઈસ્રાએલે જવાબ આપ્યો, “હું અહીં છું.”

3પછી દેવે કહ્યું, “હું દેવ છું. તમારા પિતાનો દેવ. મિસર જતાં જરા પણ ગભરાઈશ નહિ, કારણ કે હું ત્યાં તારાથી એક મોટી પ્રજા નિર્માણ કરીશ; 4હું તારી સાથે મિસર આવીશ; અને હું ચોક્કસ તને પાછો લાવીશ; અને યૂસફને હાથે જ તારી આંખો મીંચાશે.”

ઈસ્રાએલનું મિસર જવું

5પછી યાકૂબે બેર-શેબા છોડ્યું અને મિસર સુધી યાત્રા કરી. તેને લેવા માટે ફારુને જે ગાડાં મોકલ્યાં હતાં તેમાં ઈસ્રાએલના પુત્રો પોતાના પિતા યાકૂબને, પોતાના પુત્રોને અને વહુઓને લઈ ગયાં. બ્તેઓ પોતાનાં ઢોરઢાંખર તથા માલમિલકત જે કનાન દેશમાંથી પ્રાપ્ત કરી હતી તે લઈને યાકૂબ તથા તેમનું આખું કુટુંબ તેમની સાથે મિસર આવ્યું. 7એટલે તેના પુત્રો તથા તેની સાથે તેના પુત્રોના પુત્રો, ને તેની પુત્રીઓ તથા તેના પુત્રોની પુત્રીઓને તથા તેનાં સર્વ સંતાનને તે પોતાની સાથે મિસરમાં લાવ્યો.

યાકૂબનો પરિવાર

8યાકૂબની સાથે મિસરમાં આવનારાઓનાં નામ આ છે એટલે યાકૂબ તથા તેના પુત્રો:

9યાકૂબનો સૌથી મોટો પુત્ર રૂબેન અને રૂબેનના પુત્રો: હનોખ, પાલૂ, હેસરોન અને કામી.

10શિમયોનના પુત્રો: યમુએલ, યામીન, ઓહાદ, યાખીન, સોહાર, અને શાઉલ, જે એક કનાની સ્ત્રીથી જન્મ્યો હતો.

11લેવીના પુત્રો: ગેર્શોન, કહાથ તથા મરારી.

12અને યહૂદાના પુત્રો: એર, ઓનાન, શેલાહ, પેરેસ, અને ઝેરાહ. પરંતુ એર અને ઓનાન તો કનાનમાં જ અવસાન પામ્યા હતા. પેરેસના પુત્રો: હેસરોન અને હામૂલ.

13ઈસ્સાખારના પુત્રો: તોલા, પુવાહ, યોબ અને શિમોન.

14ઝબુલોનના પુત્રો: સેરેદ, એલોન અને યાહલએલ હતો.

15એ લેઆહના પુત્રો છે, જેઓ મેસોપોટામિયામાં યાકૂબથી લેઆહના પેટે જન્મેલા છે. એ ઉપરાંત તેની પુત્રી દીનાહ હતી. તેના પુત્રો અને પુત્રીઓ સર્વ મળીને 33 જણ હતાં.

16અને ગાદના પુત્રો: સિફયોન, હાગ્ગી, શૂની, એસ્બોન, એરી, અરોદી અને આરએલી.

17આશરના પુત્રો: યિમ્નાહ, યિસ્યા, યિસ્વી, બરિઆહ અને તેમની બહેન સેરાહ, બરિઆહના પુત્રો: હેબર અને માલ્કી.

18લાબાને પોતાની પુત્રી લેઆહને આપેલી. ઝિલ્પાહને યાકૂબથી થયેલા આ પુત્રો છે. તેઓ સર્વ મળીને કુલ સોળ હતા.

19યાકૂબની પત્ની રાહેલના પુત્રો-યૂસફ તથા બિન્યામીન.

20અને યૂસફને મિસર દેશમાં ઓનના યાજક પોટીફેરાની પુત્રી આસનાથને પેટે મનાશ્શા અને એફાઈમ અવતર્યા હતા.

21બિન્યામીનના પુત્રો: બેલા, બેબેર, આશબેલ, ગેરા, નાઅમાન, એહી, રોશ, મુપ્પીમ, હુપ્પીમ અને આદ. 22ને યાકૂબથી રાહેલને પેટે જન્મેલા કુલ ચૌદ છે.

23દાનનો પુત્ર: હુશીમ, 24નફતાલીના પુત્રો: યાદસએલ, ગૂની, યેસર, અને શિલ્લેમ. 25લાબાને પોતાની પુત્રી રાહેલને જે બિલ્હાહ આપી હતી તેના પુત્રો એ છે, ને જેઓ યાકૂબથી તેને થયા તે સર્વ મળીને કુલ સાત જણ હતા.

26યાકૂબના પુત્રોની પત્નીઓ સિવાય તેનાથી જન્મેલા જે સર્વ માણસ યાકૂબ સાથે મિસરમાં આવ્યાં તેઓ કુલ છાસઠ જણ હતાં. 27યૂસફને મિસરમાં બે પુત્રો પ્રાપ્ત થયા હતા, તેના પરિવારમાં મિસર આવનારા કુલ સિત્તેર માણસો હતાં.

ઈસ્રાએલ મિસર પહોચ્યો

28યહુદાને ઈસ્રાએલે પોતાના પહેલાં યૂસફ પાસે મોકલી આપ્યો જેથી યૂસફ તેને ગોશનમાં મળે. 29પછી તેઓ ગોશનમાં પહોચ્યાં. ત્યારે યૂસફ રથ જોડીને તેના પિતા ઈસ્રાએલને મળવા માટે ગોશનમાં ગયો; અને તેને જોતાની સાથે જ તે તેને કોટે વળગી પડ્યો અને તેને ભેટીને ઘણા સમય સુધી રડ્યો.

30ઈસ્રાએલે યૂસફને કહ્યું, “મેં તારું મુખ જોયું, તને જીવતો જોયો, હવે ભલે મારું મરણ શાંતિથી થશે.”

31પછી યૂસફે પોતાના ભાઈઓને અને પોતાના પિતાના પરિવારને કહ્યું, “હું જઈને ફારુનને જાણ કરું છું કે, ‘કનાનમાં રહેતા મારા ભાઈઓ અને મારા પિતાના પરિવારના માણસો મારી પાસે આવી પહોંચ્યા છે. 32એ લોકો ભરવાડ છે, કારણ કે તેઓ પશુ પાલનનો ધંધો કરે છે. એ લોકો પોતાનાં ઘેટાંબકરાં અને ઢોરઢાંખર તથા તમામ ઘરવખરી લઈને આવ્યા છે.’ 33અને કદાચ ફારુન તમને બોલાવે અને પૂછે કે, ‘તમે શો ધંધો કરો છો?’ 34ત્યારે તમે કહેજો કે, ‘તમારા સેવકોનો, એટલે અમારો તથા અમારા પિતૃઓનો ધંધો નાનપણથી આજપર્યંત ઢોર ઉછેરનો છે;’ કે જેને કારણે તમે ગોશન પ્રાંતમાં રહી શકશો. કારણ કે ભરવાડ માત્રને મિસરીઓ નફરત કરે છે.”

ઈસ્રાએલનું ગોશનમાં વસવું

47 પછી યૂસફે ફારુન પાસે જઈને કહ્યું, “મારા પિતા, મારા ભાઈઓ અને તેમનાં બધાંજ કુટુંબો પોતાનાં ઢોરઢાંખર, ઘેટાંબકરાં તથા ઘરવખરી લઈને કનાનથી આવી ગયા છે; અને હાલમાં તેઓ ગોશન પ્રાંતમાં છે.” 2અને તેણે તેના ભાઈઓમાંથી પાંચને લઈ તેમને એણે ફારુન સમક્ષ રજૂ કર્યાં.

3પછી ફારુને તેના ભાઈઓને પ્રશ્ન કર્યાં, “તમે શો વ્યવસાય કરો છો?” એટલે તેમણે કહ્યું, “આપના સેવકો એટલે અમે અને અમારા પિતૃઓ ભરવાડ છીએ. 4કનાન દેશમાં ભયંકર દુષ્કાળ પડ્યો છે એટલે અમારા ઘેટાંબકરાં માટે ત્યાં બિલકુલ ચારો નથી. જેથી અમારે આ દેશમાં રહેવા આવવું પડ્યું છે; માટે આપના સેવકોની નમ્ર અરજ છે કે આપ અમને ગોશન પ્રાંતમાં વસવાટ કરવા દો.”

5અને ફારુને યૂસફને કહ્યું, “તારા પિતા અને તારા ભાઈઓ તારી પાસે આવ્યા છે; ઋમિસર દેશ તો તારી આગળ છે જ;

તેથી દેશમાં ઉત્તમ સ્થળે તારા પિતાને તથા તારા ભાઈઓને રહેવા દે; તેઓ ભલે ગોશન પ્રાંતમાં વસતા. અને જો એમનામાં કોઈ સમજુ માણસો તારી નજરમાં હોય તો તેમને મારાં ઢોર ચરાવવા માટેના કામનો હવાલો તેમને સોંપી દો.”

7અને પછી યૂસફે તેના પિતા યાકૂબને લાવીને ફારુન સમક્ષ રજૂ કર્યાં, અને યાકૂબે ફારુનને આશીર્વાદ આપ્યા. 8ફારુને યાકૂબને પૂછ્યું, “તમારી ઉંમર કેટલી?”

9યાકૂબે કહ્યું, “હું એકસો ત્રીસ વર્ષ જીવ્યો છું. મારી જીંદગી ટૂંકી અને મુશ્કેલીઓથી ભરપૂર હતી મારા પિતા અને મારા પિતૃઓ મારા કરતા ઘણા વૃદ્ધ હતા ત્યાં સુધી જીવ્યા.”

10પછી ફારુનને આશીર્વાદ આપ્યા બાદ યાકૂબ તેમની પાસેથી ચાલ્યો ગયો.

11પછી યૂસફે મિસર દેશની સૌથી સારી જગ્યામાં, એટલે શમસેસમાં, ફારુનની આજ્ઞા પ્રમાણે તેના પિતાને તથા તેના ભાઈઓને 12તથા તેના પિતાના ઘરનાં સર્વને તેમનાં છોકરાં પ્રમાણે અનાજ પૂરું પાડ્યું.

યૂસફનું ફારુન માટે જમીન ખરીદવું

13આખા દેશમાં આકરો દુષ્કાળ હોવાથી કયાંય અનાજ મળતું ન હતું. મિસર તથા કનાન દેશ હેરાન-પરેશાન થઈ ગયા હતા. 14મિસર અને કનાન દેશમાં જે કાંઈ ધન હતું તે બધું લોકો જે અનાજ ખરીદતા હતા તેના બદલામાં લઈને યૂસફે એકઠું કર્યું હતું તે બધું જ ધન તેણે ફારુનના મહેલમાં પહોંચાડી દીધું.

15પછી મિસર અને કનાન દેશમાં નાણું ખૂટ્યું. બધા મિસરવાસ્ત્રીઓ યૂસફ પાસે આવ્યા અને કહેવા લાગ્યા, “અમને અનાજ આપો. આપની રૂબરૂમાં અમારે શા માટે મરી જવું? હવે અમારી પાસે નાણું તો રહ્યું નથી.”

16એટલે યૂસફે કહ્યું, “જો નાણું ખૂટી ગયું હોય તો તમારાં ઢોર આપો; ઢોરોનાં બદલામાં હું તમને અનાજ આપીશ.” 17તેથી તેઓ પોતાનાં ઢોર લઈને યૂસફ પાસે આવ્યા; અને યૂસફે ઘોડા, ઘેટાંબકરાં, ઢોર તથા ગધેડાંના બદલામાં તેમને અનાજ આપ્યું. આમ, તેઓનાં બધાં ઢોરઢાંખરના બદલામાં તે વર્ષ અનાજ પૂરું પાડીને તેઓનું ગુજરાન ચલાવ્યું.

18તે વર્ષ પૂર્ણ થયા બાદ બીજે વર્ષે તેઓએ આવીને તેને કહ્યું, “માલિકથી એ વાત છાની રાખી શકાય તેમ નથી કે નાણું ખૂટી ગયું છે. અને અમારાં ઢોર પણ માલિકના કબજામાં ચાલ્યાં ગયાં છે; હવે તો અમારી પાસે માત્ર અમારી જાત તથા જમીન સિવાય કાંઈ જ બાકી રહ્યું નથી; 19તમારી નજર સમક્ષ અમો ચોક્કસ મરી જશું? પણ જો તમે અમને ખાવાનું આપશો તો અમે અમારી જમીનો ફારુન ને આપી એના ગુલામો બની જશું, માટે અમને બીજ આપો જેથી અમે મરતા બચી જઈએ અને જીવવા પામીએ, ને જમીન પડતર બની રહે નહીં.”

20અને યૂસફે મિસરવાસીઓની બધીજ જમીન ફારુન માટે ખરીદી લીધી કારણ કે દુષ્કાળ એટલો બધો કારમો હતો

કે બધાએ પોતાના ખેતરો વેચી દીધાં. 21આમ દેશની જમીન ફારુનની માલિકીમાં આવી ગઈ અને તેણે દેશના એક સ્ત્રીમાડાથી બીજા છોડા સુધીના લોકોને શહેરોમાં મોકલ્યા અને તેમને ફારુનના ગુલામ બનાવી દીધા. 22ફક્ત યાજકોની જમીન તેણે ખરીદી નહિ; કારણ કે તેઓને ફારુન તરફથી નિયત ભથ્થું મળતું તેના આધારે તેઓ જીવતા, જેથી જમીન વેચવી પડી નહિ.

23પછી યૂસફે લોકોને જણાવ્યું, “જુઓ, આજે મેં ફારુન વતી તમને અને તમારી જમીનને વેચાતાં લીધાં છે. લો, આ રથ્યાં બી. તમે જમીનમાં વાવો. 24અને પાક ઊતરવાનો સમય આવે ત્યારે પાકનો પાંચમો ભાગ તમારે ફારુનને આપવો, અને ચાર પંચમાંસ ભાગ તમારી પાસ બિયારણ તરીકે અને તમારા, પરિવારના અને સંતાનોનાં માટે ખોરાક તરીકે વાપરવો.”

25તેઓ બોલ્યા, “તમે અમારા જીવ બચાવ્યા છે; અમારા પર અમારા માલિકની કૃપાદૃષ્ટિ થાઓ. અને અમે ફારુનના દાસ થઈશું.”

26પછી યૂસફે મિસર દેશમાં એવો કાયદો કર્યો કે તમામ જમીનનો પાંચમો ભાગ ફારુનને મળે. એ કાયદો હજી આજે પણ ચાલે છે; માત્ર યાજકોની જમીન ફારુનનાં કબજામાં આવી નહિ.

યાકૂબની અંતિમ ઈચ્છા

27પછી ઈસ્રાએલના પુત્રો મિસર દેશના ગોશન પ્રાંતમાં આવીને રથ્યાં; અને ત્યાં તેમને માલમલકત પ્રાપ્ત થઈ. તેમનો વંશવેલો વધ્યો. અને તેમની સંખ્યા પણ ઘણી વધી ગઈ.

28યાકૂબ મિસર દેશમાં 17 વર્ષ રથ્યો એટલે તેની ઉંમર 147 વર્ષની થઈ. 29પછી ઈસ્રાએલનો અંતકાળ નજીક આવ્યો ત્યારે તેણે પોતાના પુત્ર યૂસફને બોલાવીને કહ્યું, “મારા ઉપર તારી કૃપાદૃષ્ટિ હોય તો તારો હાથ મારી જાંધ નીચે મૂક અને મારી સાથે ખરા મનથી વર્તવાનું મને વચન આપ. 30મને મિસરમાં દફનાવીશ નહિ, પણ જ્યારે હું મારા પિતૃઓ પાસે ઊઘી જાઉં, ત્યારે તું મને મિસરમાંથી લઈ જજ અને મારા બાપદાદાઓના કબરસ્તાનમાં દફનાવજે.”

પછી યૂસફે કહ્યું, “બધું જ હું તમારા કથ્યાં પ્રમાણે કરીશ.”

31અને યાકૂબે કહ્યું, “મારી આગળ સમ ખા;” એટલે તેણે તેની આગળ સમ ખાધા. પછી ઈસ્રાએલ ઓશીકા તરફ પથારીમાં ઢળી પડ્યો.

યાકૂબના બંને પુત્રોને આશીર્વાદ

48 સમય જતાં યૂસફને કોઈકે સમાચાર આપ્યા કે, તારા પિતાજી માંદા પડયા છે. તેથી તરત જ તે પોતાના બે પુત્રો મનાશ્શા અને એફાઈમને લઈને મળવા ગયો. 2જ્યારે કોઈકે યાકૂબને ખબર આપી કે, “તારો પુત્ર યૂસફ મળવા આવ્યો છે.” એટલે તે શરીરની બધી તાકાત ભેગી કરીને ખાટલા પર બેઠો થઈ ગયો. 3અને ઈસ્રાએલે

યૂસફને કહ્યું, “કનાન દેશના લૂઝ ગામે સર્વસમર્થ દેવે મને દર્શન આપ્યાં હતાં. 4પછી આશીર્વાદ આપીને કહ્યું હતું કે, ‘જો, હું તારો વંશવેલો વધારીશ, તારાં સંતાનોની વૃદ્ધિ કરીશ; અને તારા પછી તારા વંશજોને આ દેશના કાયમના ધણી બનાવીશ.’ 5અને મારા મિસરમાં આવતા પહેલાં મિસરમાં તને પ્રાપ્ત થયેલા બે પુત્રો હવે મારા પુત્રો છે. 6રૂબેન અને શિમયોનની જેમ હવે એફાઈમ અને મનાશ્શા મારા પુત્રો ગણાશે. એમના પછી થયેલાં તારાં સંતાનો તારાં કહેવાશે; અને તેમનો પ્રદેશ તેમના ભાઈઓનાં નામે ઓળખાશે. 7જ્યારે હું પાદાનથી આવતો હતો ત્યારે એફાય પહોંચવાને થોડો રસ્તો બાકી હતો તે દરમ્યાન રસ્તામાં જ કનાન દેશમાં જ રાહેલનું દુઃખદ અવસાન થયું; એટલે મેં તેને એફાથના એટલે બેથલેહેમના માર્ગમાં જ દફનાવી.”

8અને પછી જ્યારે યૂસફના પુત્રોને ઈસ્રાએલે જોયા ત્યારે તેણે તેમને સવાલ કર્યો, “આ કોણ છે?”

9એટલે યૂસફે કહ્યું, “એ તો મારા પુત્રો છે, જે દેવે મને અહીં આપ્યાં છે.”

ઈસ્રાએલે કહ્યું, “એમને મારી પાસે લાવ, જેથી હું એમને આશીર્વાદ આપું.”

10હવે વૃદ્ધવસ્થાને કારણે ઈસ્રાએલની આંખોનું તેજ ઓછું થયું હતું. તેને દેખાતું ન હતું. તેથી યૂસફ તેઓને તેમની પાસે લઈ આવ્યો એટલે તેણે તેઓને ચુંબન કર્યું અને પછી તે તેઓને કોટે વળગ્યો. 11પછી ઈસ્રાએલે કહ્યું, “મને તો સ્વપ્નમાય ખબર નહોતી કે હું તારું મોઢું જોઈ શકીશ. પરંતુ દેવે તો મને તારાં સંતાનોનાં મુખ પણ બતાવ્યાં.”

12પછી યૂસફે તેમને તેમના ખોળામાંથી લઈ લીધા અને જમીનને માથું અડાડીને પ્રણામ કર્યા. 13ત્યાર બાદ યૂસફે તે બંનેને લીધા, એફાઈમને જમણી બાજુએ રાખ્યો જેથી તે ઈસ્રાએલની ડાબી બાજુએ રહે અને મનાશ્શાને ડાબી બાજુએ રાખ્યો, જેથી તે ઈસ્રાએલની જમણી બાજુએ રહે; ને એમ તે તેઓને ઈસ્રાએલની પાસે લઈને આવ્યો. 14પરંતુ ઈસ્રાએલે પોતાનો જમણો હાથ લાંબો કરીને એફાઈમ જે નાનો હતો તેના માથા પર મૂક્યો, અને પોતાનો ડાબો હાથ આંટી પાડીને મનાશ્શાના માથા પર મૂક્યો, જો કે મનાશ્શા જયેષ્ઠ હતો; 15પછી તેણે યૂસફને આશીર્વાદ આપતાં કહ્યું,

“જે દેવની સાક્ષીએ મારા પિતૃઓ ઈબ્રાહિમ અને ઈસહાક ચાલતા હતા, જે દેવે મને સમગ્ર જીવનપર્યંત સંભાળ્યો.

16જે દેવદૂતે મને સર્વ અનિષ્ટોમાંથી ઉગાર્યો છે, તે આ છોકરાઓને આશીર્વાદ આપો; અને મારું નામ તથા મારા પિતૃઓ ઈબ્રાહિમ અને ઈસહાકનાં નામ એમના વડે અમર રહો. અને આ પૃથ્વી ઉપર એમના વંશની વૃદ્ધિ થાઓ.”

17પરંતુ જ્યારે યૂસફે જોયું કે તેના બાપે પોતાનો જમણો હાથ એફાઈમને માથે મૂક્યો તો એ બાબત એ નાખુશ હતો; અને એફાઈમના માથા પરથી હાથ ખસેડીને મનાશ્શાના માથા પર લઈ જવા તેણે પોતાના પિતાનો હાથ ઉપાડ્યો. 18અને પિતાને કહ્યું, “એમ નહિ, પિતાજી, કારણ કે આ જયેષ્ઠ છે; તમારો જમણો હાથ એના માથા પર મૂકો.”

19પરંતુ તેના પિતાજીએ એમ કરવાની ના પાડીને કહ્યું, “હું જાણું છું, બેટા, મને ખબર છે. એ પણ એક પ્રજાનો પિતા થશે, અને મહાન પણ થશે; પરંતુ તેનો નાનો ભાઈ તો તેના કરતાં પણ મોટો થશે, ને તેનાં સંતાનોમાંથી અનેક પ્રજાઓ થશે અને અતિ બહોળી દેશ જાતિ થશે.”

20આમ, તે દિવસે તેમને આશીર્વાદ આપી ઈસ્રાએલે કહ્યું, “ઈસ્રાએલના લોકો જ્યારે પણ કોઈને આશીર્વાદ આપશે ત્યારે તમારા નામનો ઉપયોગ કરશે, તેઓ કહેશે, ‘દેવ તમને એફાઈમ અને મનાશ્શા જેવા બનાવો.’”

આમ તેણે એફાઈમને મનાશ્શાથી આગળ મૂક્યો.

21પછી યૂસફને ઈસ્રાએલે કહ્યું, “જુઓ, હવે મારો અંત નજીક છે, પરંતુ દેવ તમને સાથ આપશે. અને ફરીથી તમને તમારા પિતૃઓના દેશમાં લઈ જશે. 22પરંતુ મે તને તારા ભાઈઓ કરતાં એક ભાગ વધારે આપ્યો છે, શખેમ પહાડ આપું છું જે મેં અમોરીઓ પાસેથી મારી તલવાર તથા મારા ધનુષ્યની તાકાતથી એ જીતી લીધો હતો.”

યાકૂબના પુત્રોને આશીર્વાદ અને વિદાય

49 પછી યાકૂબે પોતાના પુત્રોને પાસે બોલાવ્યા અને કહ્યું, “તમે બધા ભેગા થાઓ એટલે હું તમને તમારા ઉપર ભવિષ્યમાં જે વીતશે તે તમને કહું,

2”યાકૂબના પુત્રો તમે ભેગા થાઓ, ને સાંભળો; અને તમારા પિતા ઈસ્રાએલની વાત ધ્યાનપૂર્વક સાંભળો.

રૂબેન

3”રૂબેન, તું તો મારો જયેષ્ઠ પુત્ર છે, મારું સામર્થ્ય અને મારા પુરુષત્વનું પ્રથમ ફળ છે. તું માનમર્યાદામાં સૌથી મોખરે અને શક્તિમાં પણ મોખરે છે.

4પૂર જેવાં તારા તીવ્ર આવેશને તું રોકી ન શક્યો; તેથી તું મારા સૌથી માનીતો પુત્ર નહીં બને તું તારા પિતાની શય્યા પર ચઢીને તેની પત્નીઓ માંથી એક સાથે સુતો. તું જે શૈયા પર સૂતો તેને શરમજનક બનાવી છે.”

શિમયોન તથા લેવી

5”વળી શિમયોન તથા લેવી બંને સગાં ભાઈઓ છે, એમની તલવાર હિંસાનુ હથિયાર છે,

6હું એમના કાવતરામાં ભાગ નહીં લઉં. એમના ગુપ્ત મેળાપોમાં સામેલ નહીં થાઉં, કારણ કે તેઓ ક્રોધને વશ થઈને માણસોનો વધ કરે છે, અને માત્ર મજાક કરવા પ્રાણીઓને ઈજા પહોંચાડે છે.

7એમનો ક્રોધ એક શાપ છે. એ ખુબ મજબૂત છે. તેઓ જ્યારે ક્રોધમાં ગાંડાતૂર થાય છે ત્યારે ખૂબજ નિર્દય બને છે. યાકૂબની ભૂમિમાં તેઓની પોતાની જમીન નહીં હોય. તેઓ આખા ઈસ્રાએલમાં પથરાઈ જશે.”

યહૂદા

8”યહૂદા, તારા ભાઈઓ તારી પ્રશંસા કરશે. તારો હાથ તારા શત્રુઓની ગરદન પર રહેશે; તારા પિતાના પુત્રો તારી

આગળ પ્રણામ કરશે. 9યહૂદા યુવાન સિંહ છે, તે ખૂન કરીને આવ્યો છે, તે સિંહની જેમ થાક ખાવા બેઠો છે. એને છંછેડવા જેટલું બહાદુર કોઈ નથી? 10યહૂદા પરિવારના (પુરુષ) માણસો રાજા થશે. તેના પરિવારનો રાજદંડ જ્યાં સુધી વાસ્તવિક રાજા ન આવે ત્યાં સુધી જશે નહીં. પછી અનેક લોકો તેનું પાલન કરશે અને તેની સેવા કરશે.

11તે પોતાના ગધેડાને દ્રાક્ષના વેલા સાથે બાંધે છે, પોતાના ખોલકાને સૌથી ઉત્તમ દ્રાક્ષના વેલા સાથે બાંધે છે. વળી પોતાનાં વસો દ્રાક્ષરસમાં ધૂએ છે, અને પોતાનો પોષાક દ્રાક્ષના રક્તમાં ધૂએ છે.

12દ્રાક્ષરસથી તેની આંખો રાતી થઈ છે, અને તેના દાંત દૂધથી ઉજળા થયા છે.”

ઝબુલોન

13”ઝબુલોન દરિયાકાંઠે રહેશે જે વહાણોનું બંદર બનશે. અને તેની સ્ત્રીમા એક સિદોન સુધી પહોંચશે.”

ઈસ્સાખાર

14”ઈસ્સાખાર બળવાન ગધેડો છે, પણ ઘેટાંઓના વાડામાં જઈને તે આરામથી બેઠો છે.

15અને તેણે એક આરામ સ્થાન જોયું તો તે સારું હતું. તેને આરામ મીઠો અને પ્રદેશ ખુશનુમા લાગ્યો. તેથી તેણે બોજો ઉઠાવવા માટે ખાંધ નમાવી, અને વેઠ કરનારો ગુલામ બન્યો.”

દાન

16”ઈસ્રાએલના અન્ય પરિવારની જેમ જ દાન પોતાના લોકોનો ન્યાય પોતે કરશે.

17દાન માર્ગ પાસેનો સર્પ છે, તે એક સર્પ જેવો છે જે ઘોડાના પગને ડંખ મારે છે, ને સવાર જોરથી પછાડ ખાઈને જમીન પર પડે છે.

18ઓ યહોવા! તું ક્યારે તારણ કરે એની હું વાટ જોઉં છું.”

ગાદ

19”ગાદ ઉપર હુમલાખોરો આક્રમણ કરશે, અને તે તેમનો પીછો કરીને વળતો હુમલો કરશે.”

આશર

20”આશર પાસે શ્રેષ્ઠ જમીન હશે કે જેમાં પુષ્કળ પ્રમાણમાં સારા અનાજની ઊપજ થતી હોય અને તે રાજાને લાયક શ્રેષ્ઠ અનાજ ઉત્પન્ન કરશે.”

નફતાલી

21”નફતાલી છૂટથી દોડતુ હરણ છે, એના શબ્દો હરણી ના સુંદર બચ્ચાં જેવા છે.”

યૂસફ

22”યૂસફ ફળદ્રુપ ડાળ ઝરા પાસેથી ફળવંત વેલ, દ્રાક્ષ એક વેલ જેવી શાખા જે દીવાલ સાથે વધે છે.

23તીરંદાજો તેની વિરુદ્ધ લડ્યાં તેઓએ તેમના તીરો વડે ફૂરતાથી તેના પર આક્રમણ કર્યું.

24પણ તેમનાં ધનુષ થંભી ગયાં, તેમના બાહુ ધુજી ઊઠ્યા, યાકૂબના સમર્થ દેવના પ્રતાપે આ બધું બન્યું.

25તેને ઈસ્રાએલના ખડક, તમારા પૂર્વજોના દેવ, ગોવાળ તરફથી શક્તિ મળી હતી. અને તમે સર્વસમર્થ દેવથી આશીર્વાદિત થશો. તે તમને ઉપર આક્રમણ અને ખૂબ નીચેથી આશીર્વાદ આપે. એ તમને છાતી અને ગર્ભમાંથી આશીર્વાદો આપે. 26તારા પિતાને મળેલા આશીર્વાદો, તારા પિતૃઓને મળેલા આશીર્વાદો કરતાં મોટા છે, સદાકાળ ટકી રહેનારા પર્વતોની અત્યંત દૂરની સીમા સુધી વધ્યા છે; તારા ભાઈઓએ તારા માટે કાંઈ મૂક્યું નથી પરંતુ હવે હું પર્વત જેટલા ઉંચા આશીર્વાદોનો ઢગલો તારા પર કરીશ.”

બિન્યામીન

27“બિન્યામીન તો ફાડી ખાનાર ખાઉધરો વરુ છે. સવારે તે શિકાર ખાય છે અને સંધ્યાકાળે એ શિકાર વહેંચે છે.”

28એ બધાં ઈસ્રાએલના બાર કુળ છે; તેમના વડવાએ તેમને જે કડીને આશીર્વાદ આપ્યા તે આ છે; તેણે પ્રત્યેકને પોતપોતાની યોગ્યતા પ્રમાણે તેઓને આશીર્વાદ આપ્યા.

યાકૂબનું અવસાન

29યાકૂબે પોતાના પુત્રોને આજ્ઞા કરી કે, “હવે હું મારા પિતૃઓને ભેગા થવાની અણી ઉપર છું. મને મારા પિતૃઓ ભેગા એફોન હિત્તીના ખેતરમાં આવેલી ગુફામાં દફનાવજો. 30એ ગુફા કનાન દેશમાં મામરેની સામે માખ્પેલાહના ખેતરમાં છે. ઈબ્રાહીમે તે એફોન હિત્તી પાસેથી કબ્રસ્તાન તરીકે વાપરવા ખરીદી હતી. 31ત્યાં જ ઈબ્રાહીમ અને તેની પત્ની સારાને દફનાવેલાં છે. ત્યાં જ ઈસહાક અને તેની પત્ની રિબકાને પણ દફનાવ્યાં છે. અને ત્યાં જ મેં પણ લેઆહને દફનાવેલ છે. 32હેથના પુત્રો પાસેથી જે ખેતર તેમાંની ગુફા સાથે ખરીદવામાં આવેલ છે.” 33યાકૂબે પોતાના પુત્રોને સૂચના આપ્યા પછી પોતાના પગ પથારીમાં લઈ સૂઈ ગયો અને પ્રાણ છોડ્યો, અને તે પોતાના પૂર્વજોની સાથે ભળી ગયો.

યાકૂબનો અંતિમ સંસ્કાર

50 જ્યારે ઈસ્રાએલનું અવસાન થયું યૂસફ બહુજ દુઃખી થયો. તે પિતાની કોટે વળગી પડ્યો, અને આંસુ સારવા લાગ્યો. અને યુંબન કરવા લાગ્યો. 2તેણે પોતાના સેવકોમાં જે વૈધો હતા તેઓને પોતાના પિતાના મૃતદેહમાં સુંગંધી દ્રવ્યો ભરવાની આજ્ઞા કરી. એટલે તેઓએ ઈસ્રાએલના મૃતદેહમાં સુંગંધીદાર દ્રવ્યો ભર્યાં. 3સુંગંધી દ્રવ્યો ભરતાં 40 દિવસ લાગે છે તેથી એમાં ચાળીસ દિવસો લાગ્યા. અને તેમને માટે મિસરીઓએ 70 દિવસ શોક પાળ્યો.

4તેના શોકના દિવસો પૂરા થયા પછી યૂસફે ફારુનના ઘરના કુટુંબીજનોને કહ્યું, “હવે જો મારા પર તમારી કૃપાદ્રષ્ટિ

હોય તો ફારુનના કાનમાં એમ કહો, 5મારા પિતાએ મને સમ ખવડાવીને કહ્યું હતું, “મારો મરણકાળ નજીક છે, મેં મારે માટે કનાનમાં જે કબર ખોદાવેલી છે તેમાં મને દફનાવજો.” એટલે કૃપા કરીને મને જવા દો અને મારા પિતાને દફનાવવાની રજા આપો. એ પછી હું પાછો આવીશ.”

6ફારુને કહ્યું, “સારું, જા, અને તારા પિતાએ સમ ખવડાવ્યા હતા તે પ્રમાણે જ તેમને દફનાવ.”

7એટલે યૂસફે તેના પિતાને દફનાવવા ગયો; અને ફારુનના બધા અમલદારો તેના વડીલો, મિસર દેશના બધા આગેવાનો, 8તેમ જ યૂસફનો આખો પરિવાર, તેના ભાઈઓ અને તેના પિતાનો પરિવાર પણ ગયો, માત્ર તેમનાં છોકરાં, ઘેટાંબકરાં અને ઢોરો જ ગોશનમાં રહ્યાં. 9તેમના ઘણા મોટા સમૂહમાં રથો અને ઘોડેસવારો પણ સાથે હતા.

10પછી યર્દન નદીને પાર આટાદની ખળી છે ત્યાં તેઓ આવ્યા. તેઓએ મોટા અને ભારે વિલાપ સાથે રૂદન કર્યું; અને તેમણે તથા યૂસફે પોતાના પિતા માટે સાત દિવસનો શોક પાળ્યો.

11અને જ્યારે કનાનીઓએ આટાદના ખળીમાં પળાતો શોક જોયો ત્યારે કહેવા લાગ્યા, “મિસરીઓ ખૂબજ દુઃખી શોકસભા કરી રહ્યાં છે.” આથી એ જગ્યાનું નામ આબેલ-મિસરાઈમ પડ્યું. જે યર્દનને પેલે પાર છે. 12આમ, યાકૂબના પુત્રોએ, પિતાની આજ્ઞા અનુસાર તેમની વ્યવસ્થા કરી. 13તેમના પુત્રો તેને કનાના દેશમાં લઈ ગયા. અને મામરેની પૂર્વમાં આવેલા માખ્પેલાહના ખેતરમાંથી ઈબ્રાહીમે જે ગુફા હિત્તીઓ પાસે ખરીદીને કબ્રસ્તાન તરીકેનો ઉપયોગ કરવા માટે કબજો મેળવ્યો હતો, તે જ ગુફામાં તેને દફનાવવાની વિધિ કરી. 14પોતાના પિતાને દફનાવ્યા પછી યૂસફે પોતાના ભાઈઓ અને જે કોઈ તેની સાથે તેના પિતાને દફનાવવા ગયા હતા તે સર્વને લઈને મિસર પાછા ફરવા માટે પ્રયાણ કર્યું.

યૂસફનું પોતાના ભાઈઓને અભયદાન

15પોતાના પિતાના મૃત્યુ પછી યૂસફના ભાઈઓને થયું કે, કદાચ યૂસફ અમારા પર દ્રેષ કરશે, અને આપણે એના ઉપર જે જે અપકાર્ય કર્યાં છે તે બધાનો પૂરો બદલો લે તો? 16એટલે તેઓએ યૂસફને સંદેશો મોકલ્યો કે,

“તમારા પિતાએ મૃત્યુ પામતાં પહેલાં આજ્ઞા કરી હતી: 17તમે યૂસફને આ પ્રમાણે કહેજો, ‘તારા ભાઈઓએ તારી સાથે ભૂંડો વ્યવહાર કરીને અપરાધ કર્યો હતો, હવે તું તેઓના અપરાધના પાપને માફ કરજે, એટલું હું માગું છું.’ તેથી અમે તમને અરજ કરીએ છીએ કે તમારા પિતાના દેવના આ સેવકોનો અપરાધ માફ કરો.”

યૂસફને આ સંદેશો જેવો પહોંચાડવામાં આવ્યો તેવો જ તે રડી પડ્યો. 18એટલે તેના ભાઈઓ પોતે તેની આગળ આવ્યા અને ચરણોમાં પડીને કહેવા લાગ્યા, “જુઓ, અમે તમારા ગુલામ છીએ.”

19પણ યૂસફે તેઓને કહ્યું, “ગભરાશો નહિ, હું કંઈ થોડો જ દેવ છું? 20તમે મારી સાથે દુષ્ટતા કરવા ચાહી પણ દેવની યોજના સારું કરવાની હતી, કે જેથી ઘણા લોકોના જીવન બચી જાય, અને આજે એમજ થયું છે. 21તેથી હવે જરા પણ ડરવાની જરૂર નથી. હું તમારું તથા તમારા પરિવારનાં બાળકોનું ભરણપોષણ કરતો રહીશ.” આમ તેણે તેઓને આશ્વાસન આપીને હૃદયસ્પર્શી શબ્દોથી શાંત પાડ્યા.

22આમ, યૂસફ તેના પિતાના પરિવાર સાથે મિસરમાં રહ્યો. તે 110 વર્ષ જીવ્યો. 23અને તેણે એફાઈમની ત્રીજી પેઢીનાં સંતાનો જોયાં, મનાશ્શાના પુત્ર માખીરનાં દીકરાઓ પણ યૂસફના ખોળામાં ઊંઠ્યાં.

યૂસફનું મૃત્યુ

24યૂસફે તેના ભાઈઓને કહ્યું, “હું તો મરવા પડ્યો છું; પણ દેવ જરૂર તારી સંભાળ લેશે, દોરશે, જેના વિષે તેણે ઈબ્રાહિમ, ઈસહાક, તથા યાકૂબની આગળ શપથ લીધાં હતા, તે દેશમાં તમને તે આ દેશમાંથી લઈ જશે.”

25પછી યૂસફે ઈસ્રાએલના પુત્રોને સમ ખવડાવીને કહ્યું, “દેવ તમને સહાય કરશે ત્યારે તમે મારાં હાડકાં અહીંથી લઈ જાઓ.”

26આમ યૂસફ 110 વર્ષનો થઈને મૃત્યુ પામ્યો, અને તેના દેહને મિસરમાં સુગંધી દ્રવ્યો ભરીને એક શબ પેટીમાં મૂકવામાં આવ્યો.